

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2019

**PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN
TILINPÄÄTÖS 2019**

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan

25. toukokuuta 2020 § 18

Kaupunginvaltuusto 25. toukokuuta 2020

Jukka Tikanmäki
valtuuston puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
pöytäkirjanpitäjä

Juhani Pyhtilä
pöytäkirjantarkastaja

Martti Savolainen
pöytäkirjantarkastaja

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
PERUSTIETOA PYHÄJÄRVESTÄ	2
1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA	3
2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	9
YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	9
OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	10
KUNTAKONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS OMALLA ALUEELLA	14
3. TOIMINTAKERTOMUS	15
3.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	16
3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	16
Pyhjäjärven kaupungin organisaatio	18
3.1.2 Pyhjäjärven kaupungin taloudellinen kehitys	19
3.1.3 Olennot muutokset Pyhjäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa	20
Tuottojen kehitys.....	23
Toimintakulujen kehitys	26
Toimintakate	28
Lainakannat ja sijoitukset.....	28
3.1.4 Pyhjäjärven kaupungin henkilöstö	29
3.1.5 Pyhjäjärven kaupungin ympäristöasiat	29
3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	29
3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	30
3.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	32
3.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	34
3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	35
3.3.2 Toiminnan rahoitus	36
3.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	38
3.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	40
3.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	42
3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä	42
3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	43
3.6.3 Olennot konsernia koskevat tapahtumat.....	43
3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	45
3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	45
3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	47
3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	48
3.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	52
3.7.1 Asiaa koskeva sääntely	52
3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	52
3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	53
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	57
HALLINTOTOIMI	58
TARKASTUSLAUTAKUNTA	60
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	62
KAUPUNGINHALLITUS	63
Yleishallinto	71
TyöntaloNAMO.....	83
Selänne-palvelut.....	86
Elinkeinoitoimi	89
Pyhjäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat kehittämishankkeet vuosina 2017-2020	90
ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT.....	101
SIVISTYSLAUTAKUNTA	103
Sivistystoimen hallinto	107
Varhaiskasvatus	108
Perusopetus	111
Toisen asteen koulutus.....	112
Kansalaisopisto	112
Vapaa-aika	113
Liikuntatoimi, uimahalli, monitoimihalli	114
Nuorisotoimi.....	115
Kulttuuritoimi.....	116
Kirjastoitoimi	118

TEKNINEN TOIMI	119
Yhdyskuntatekniikka.....	121
Tilapalvelut	122
Työpaja.....	124
Ruokahuolto	125
Palo- ja pelastustoimi	127
INVESTOINNIT	128
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	134
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	139
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	140
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	142
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	148
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	148
TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	148
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	150
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	153
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	153
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	158
VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	161
HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	162
7. ALLEKIRJOITUKSET	165
8. HENKILÖSTÖRAPORTTI.....	166
9. TYTÄRYHTIÖT	173
PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY	173
KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI.....	181
PYHÄNET OY.....	187
PYHÄSALMEN LENTOKENTTÄ OY.....	192
PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY.....	196
PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY	202
KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO.....	208
ASUNTO OY PYHÄJÄRVEN TORIPIHA	215
10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2019.....	219

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Pyhjäjärven kaupungin taloudellinen tilanne kehittyi koko Suomen kuntatalouden kanssa negatiivisesti vuonna 2019. Edellisten vuosien tapaan talousarvio oli yhä merkittävästi alijäämäinen (-2 547 510 euroa), ja lisätalousarviossa sosiaali- ja terveydenhuoltomenoihin PPKY Selänteelle jouduttiin myöntämään lisämäärärahana 1 280 900 euroa. Muutettu talousarvio oli alijäämäinen -3 828 410 euroa. Loppuvuonna tehdyt korjausliikkeet ja tasapainotusohjelman toimenpiteiden onnistuminen paransivat tulosta, joten tilikauden alijäämäksi muodostui -3 230 720 euroa. Konsernin osalta vuosikate oli ylijäämäinen vain 559 288 euroa, joten tilikauden alijäämäksi muodostui todella suureksi, ollen -3 869 643 euroa.

Pyhjäjärven kaupungin talouden tasapainottamista on tehty jo neljän vuoden ajan, mutta 2019 tahti hidastui. Talouden tasapainottamisohjelmaa ei saatu päivitettyä uusien tasapainotustoimien kautta. PPKY Selänteen palveluiden osalta niin ikään tasapainotusyritykset eivät edenneet yhteisen näkemyksen puuttumisen vuoksi. Pelkona on, että aktiivinen ote koko seutukunnassa on vaihtumassa alistuvaksi odottamiseksi kuntatalouden kysymyksissä.

Väkiluvun kehityksessä emme saaneet merkkiä suunnan muutoksen alkamisesta. Kuolleisuuden enemmisyys syntyvyydestä oli 50 henkeä ja nettomuuttotappio oli 63 henkeä. Kaupungin väkiluku vuoden 2019 lopussa oli 5135 hlöä, joten väkiluku väheni vuodessa yhteensä 113 henkeä. Toisaalta nuorten aikuisten (18-35-vuotiaat) joukossa paikkakunnalle muutto kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 8 henkilöllä, mikä oli positiivinen asia. Työllisyyden kehitys on Pyhjäjärvellä ollut muuta seutukuntaa heikompi, vuoden 2019 lopussa työttömyysaste oli 11,5 % (vuoden 2018 lopussa 11,6 %). Pyhäsalmi Mine Oy:n osalta työvoiman käyttö väheni merkittävästi jo vuonna 2019, joskin maanalaisen louhinnan jatkuminen kesään 2021 oli erittäin hyvä uutinen koko paikkakunnalle.

Kaupungin verotulokehitys oli huolestuttavaa. Verotulot toteutuivat n. 1,2 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä. Asian taustalla oli kansallinen verokorttiuudistus ja pienessä määrin tulorekisterinongelmat. Valtio maksoi kunnille asian kompensaattona kertaluonteisen valtionosuuden lisäyksen, joka selittää Pyhjäjärvenkin talousarvion ylittävää vuosikertymää vuonna 2019. Hyvänä muutoksena tapahtui sen sijaan kaupungin sijoitus-salkkujen arvon ja tuloutusten erittäin hyvä kasvu molempien salkunhoitajien hoitamien sijoitusten osalta.

Pyhäsalmen keskustan kortteleiden 1036-1041 asemakaavan muutos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2019. Kaivoksen uusiokäytön mahdollistamiseen liittyvä Ruotasen asemakaavan muutos ja alueen yleiskaavoitus etenivät. Hautakankaan tuulivoimapuiston kaavoituksesta solmittiin marraskuussa 2019 sopimus kaavoituksen käynnistämisestä ja alueen kehittäminen alkoi. Uusien tuulivoimapuistojen kehittämisen edistäminen on tärkeää Pyhjäjärvelle sekä taloudellisesti että HINKU-kuntien sitoumusten vuoksi.

Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden kehittämistyössä oman Pyhjäjärvi-mallimme edistäminen jatkui. Hyvinvointityötä kehitettiin myös kyselyjen ja tapahtumien kautta. Vuosia jatkuneet satsaukset yhteisöjen kehittämiseen ja oman pyhjäjärvisen hyvinvointimallimme kehittämiseen alkavat jo orastamaan indikaattorienkin kautta.

Konsernin toimialayhtiöistä PyhäNet Oy:n, Pyhjäjärven Energia ja Vesi Oy:n ja Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöjen tilinpäätös oli ylijäämäinen. Ki Oy Rillankiven ja Pyhjäjärven Kehitys Oy:n tilinpäätökset olivat merkittävästi alijäämäisiä, johtuen teollisuus- ja liiketilojen alhaisesta käyttöasteesta ja erityisesti Peuratalot Oy:n konkurssin mukanaan tuomista vuokrasaatavien alaskirjauksista.

Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden 2019 aikana yhteensä n. 4 milj. euroa, ollen 31.12.2019 asukasta kohden n. 5 700 euroa. Koska kaupungin vuosikate oli n. 1,7 miljoonaa euroa negatiivinen, kohdistui velkaantumisen merkittävä osa käyttötalouden epätasapainon ylläpitoon ja välttämättömien tasapainotustoimenpiteiden lykkäämiseen jälleen kerran. Kaupungin taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää enää n. 700 000 euroa, konsernin vain 20 000 euroa. Näin ei voi enää jatkua.

Henrik Kiviniemi, kaupunginjohtaja

PERUSTIETOA PYHÄJÄRVESTÄ

Pyhäjärvi (vuoteen 1968 **Pyhäjärvi OI**, vuosina 1993 – 1995 **Pyhäsalmi**) on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa. Kaupungissa asuu 5.450 asukasta ja sen pinta-ala on 1.459,47 neliökilometriä, josta 148,15 neliökilometriä on vesistöjä. Väestötiheys on 4,2 asukasta/neliökilometri. Pyhäjärven naapurikuntia ovat Pyhäntä, Kiuruvesi, Pielavesi, Pihtipudas, Haapajärvi ja Kärsämäki.

Pyhäjärven kunta perustettiin vuonna 1866. Pyhäjärven kunta oli vuoteen 1968 saakka Pyhäjärvi OI –niminen, vuosina 1969 – 1992 Pyhäjärvi, vuosina 1993 – 1995 Pyhäsalmi ja taas vuodesta 1996 alkaen Pyhäjärvi –niminen.

Pyhäjärvi perustettiin kaupungiksi vuonna 1993. Se vaihtoi nimensä keskustaajamansa mukaan Pyhäsalmeksi 1. tammikuuta 1993 kaupungiksi julistamisensa yhteydessä, mutta aiempaan nimeen palattiin 1. tammikuuta 1996 alkaen.

Pyhäjärven kunta kehittyi alkutaipaleellaan nopeasti maataloudessa. Ensimmäinen meijeriyhtiö ”Kansallismeijeri” perustettiin 1894, joka lisäsi maatalouden kasvua alueella. Pyhäjärvelle perustettiin rautaruukki vuonna 1843 ja kaivos vuonna 1962, jotka toivat kuntaan raskaan teollisuuden työpaikkoja. Pyhäjärvellä on Euroopan syvin (1,4 km) ja nykyaikaisin metallikaivos Pyhäsalmi Mine Oy, josta louhitaan sinkkiä, kuparia ja pyriittiä sisältävää malmia. Kaivoksen infrastruktuurin uusiokäyttöön panostaminen on ajankohtaista, kun kaivoksen malmivarannot loppuvat vuonna 2019. Paikalle syntyvä Pyhäjärven Callio jatkaa alueen infrastruktuurin hyödyntämistä uusien liiketoimintamuotojen kautta.

Pyhäjärven luonnonmaisemat ovat vaihtelevat. Kunnan itäosat ovat Järvi-Suomelle tyypillistä mäki- ja harjumaastoa, kun taas pohjoisosat ovat Suomenselän suolakeutta. Varsinkin Pyhäjärven ympärillä maisemat ovat vaihtelevammat kuin Keski-Pohjanmaalla yleensä. Maisemaa luonnehtivat vesistöjen elävöittämät laajat metsät ja suot sekä pienet peltoaukeamat. Pyhäjärvi on vedenjakajaseutua, kuntaa halkoo lounais-koillisuunnassa Suomenselän vedenjakaja. Suot peittävät puolet Pyhäjärven maa-alasta. Eniten soita on kunnan pohjois- ja luoteisosissa.

Loppukesästä Pyhäjärvellä järjestetään Täydenkuun Tanssit -festivaali, joka on merkittävin nykytanssin tapahtuma Suomessa. Festivaali järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1992. Kesän tapahtumatarjontaa täydentää heinäkuiset Kihupäivät, jolloin nykyiset ja entiset pyhäkkäät kokoontuvat yhteen viikonlopun ajaksi.

Pyhäjärvi sijaitsee monen maakunnan keskiössä. Etäisyydet jokaisen maakunnan keskuskäytävään ovat lähes samat: Kajaaniin 150 km, Kuopioon 150 km, Jyväskylään 170 km, Kokkolaan 170 km ja Ouluun 170 km. Pyhäjärvi on myös liikennelogistiselta sijainniltaan erinomainen. Valtakunnan toinen etelä - pohjois –suuntainen valtatie 4/E75 ja Savon Perämerelle yhdistävä valtatie 27 risteävät alueella, Vaskikellon risteyksessä. Pyhäsalmen rautatieasema on puolelta matkaa Savon ja Pohjanmaan radat yhdistävällä Iisalmi – Ylivieska –rataosuudella.

Pyhäjärvi on yksi harvoista maaseutukaupungeista, jossa hyvien peruspalvelujen ja järvimaiseman lisäksi on uimahalli, jäähalli, golf-kenttä ja kansallisen tason maastohiihtokeskus Honkavuorella.

Pyhäjärven tuloveroprosentti on 1.1.2020 alkaen 21,75 %.

1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA

Väestökehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 5.527.573. Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2019 aikana 9.654 hengellä. Syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoja oli 17.903 enemmän kuin maastamuuttoja. Syntyneitä oli 7.962 vähemmän kuin kuolleita. Ennakollinen kokonaishedelmällisyysluku oli puolestaan koko mittaushistorian alhaisin, 1,35.

Joulukuun ennakkotilaston mukaan vuoden 2019 aikana syntyi 45.597 lasta, mikä on 1.980 lasta vähemmän kuin vuonna 2018. Viimeksi lapsia syntyi vähemmän nälkävuotena 1868 ja 1830-luvun lopulla. Kuolleiden määrä oli 53.559, mikä on 968 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Ulkomailta muutti Suomeen vuoden loppuun mennessä 32.428 henkeä ja Suomesta ulkomaille 14.525 henkeä. Maahanmuuttoja oli 1.322 enemmän ja maastamuuttoja 4.616 vähemmän kuin edellisvuonna. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 8.564 ja maastamuuttajista 9.865.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden aikana ennakkotietojen mukaan 284.150. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 4.293 muuttoja vuoden 2019 kuntajaon mukaan.

Maaliskuussa 2017 samaa sukupuolta olevien avioliitto tuli mahdolliseksi uuden lain myötä. Vuonna 2019 samaa sukupuolta olevat solmivat 382 avioliittoa, joista 264 oli kahden naisen ja 118 kahden miehen avioliittoja. Rekisteröidyn parisuhteensa muutti avioliitoksi 2 naisparia ja 2 miesparia.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2019 vain Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla.

Väkiluku kasvoi vuoden aikana määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 19.385 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 2.725 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönkasvu oli suurinta Uudellamaalla, 11,5 promillea, ja Pirkanmaalla, 5,3 promillea. Ahvenanmaan suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta, 3,8 promillea. Määrällisesti suurin väestötappio oli Etelä-Savossa, joka menetti väestöstään 2.235 henkeä. Kymenlaakson väkiluku väheni 2.079 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Etelä-Savo koki suhteellisesti suurimman väestötappion, 15,5 promillea.

Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 15.891 henkeä, ja Pirkanmaa, 3.150 henkeä. Myös suhteellisesti eniten muuttovoittoa kokonaisnettomuuton mukaan saivat Uusimaa, 9,5 promillea, sekä Pirkanmaa, 6,1 promillea.

Määrällisesti suurin muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli Etelä-Savon maakunnassa, 958 henkeä. Kymenlaakson maakunnassa tappio oli 883 henkeä. Muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli suhteellisesti suurin Etelä-Savossa, 6,7 promillea väestöstä.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin vuoden 2019 aikana 132.042. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Uudellamaalla, 7.773 henkeä. Suhteellinen muuttovoitto oli suurinta Uudellamaalla, 4,6 promillea väestöstä.

Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Kymenlaakson maakunnassa, 1.245 henkeä. Suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Etelä-Savon maakunnassa, 8,7 promillea väestöstä.

Suomessa on vuonna 2020 yhteensä 310 kuntaa, joista 107 käyttää itsestään kaupunki -nimitystä ja 203 kuntaa kunta -nimitystä.

Asukasmäärältään Manner-Suomen pienin kunta on Luhanka (707 asukasta) ja Ahvenanmaan pienin kunta on Sottunga (91 asukasta). Suomen pienin kaupunki on Kaskinen (1 262 asukasta) ja suurin Helsinki (648.042 asukasta). Manner-Suomessa on 294 kuntaa ja Ahvenanmaalla 16. Asukasluvutiedot perustuvat 31.12.2018 tilanteen mukaisiin tietoihin.

Vuoden 2020 alussa toteutui yksi kuntaliitos kun Nurmes ja Valtimo yhdistyivät. Tätä edelliset kaksi kuntaliitosta tapahtui vuonna 2017. Tuolloin yhdistyivät Luvia ja Eurajoki sekä Juankoski ja Kuopio.

Suomen suurimmat kaupungit ovat suuruusjärjestyksessä Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, ja Pori. Yli 100.000 asukkaan kaupunkeja on yhteensä 9 ja näissä asuu lähes 2,2 miljoonaa suomalaista. Pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) asuu noin 1.170.000 suomalaista.

Suomen kunnat ovat kooltaan keskimäärin melko pieniä. Keskimääräinen kuntakoko vuonna 2018 oli 17.743 asukasta. Kuntien mediaanikoko on 6.081 asukasta. Puolet Suomen kunnista on asukasmäärältään pienempiä ja puolet suurempia kuin mediaani.

Pyhjäjärven kaupungin väestörakenne ja väestöennuste

Vuoden 2018 lopussa 32,8 % Pyhjäjärven asukkaista oli 64 vuotta tai vanhempia. Asukkaista 14,9 % oli alle 15-vuotiaita. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut. Ennusteessa vuosille 2020 ja 2030 näkyvät asukasluvut on saatu Tilastokeskuksen väestöennusteesta .

Pyhjäjärvellä väestön keski-ikä on ollut jatkuvassa nousussa ja tästä johtuen asukasluku on ollut laskussa vuodesta 1985, syntyvyyden ja muuttoliikenteen pysyessä epäedullisena väestönkasvulle kunnassa. Vuoden 2019 alussa Pyhjäjärvellä oli 5.248 asukasta ja vuoden lopussa oli 5.135 asukasta.

Väestönmäärän kehitys vuosina 2011 - 2019

Pyhjäjärven kaupunki	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
asukasmäärä	5 887	5 849	5 733	5 565	5 508	5 446	5 337	5 248	5 135
vähen. edelliseen vuoteen	-59	-38	-116	-168	-57	-62	-109	-89	-113

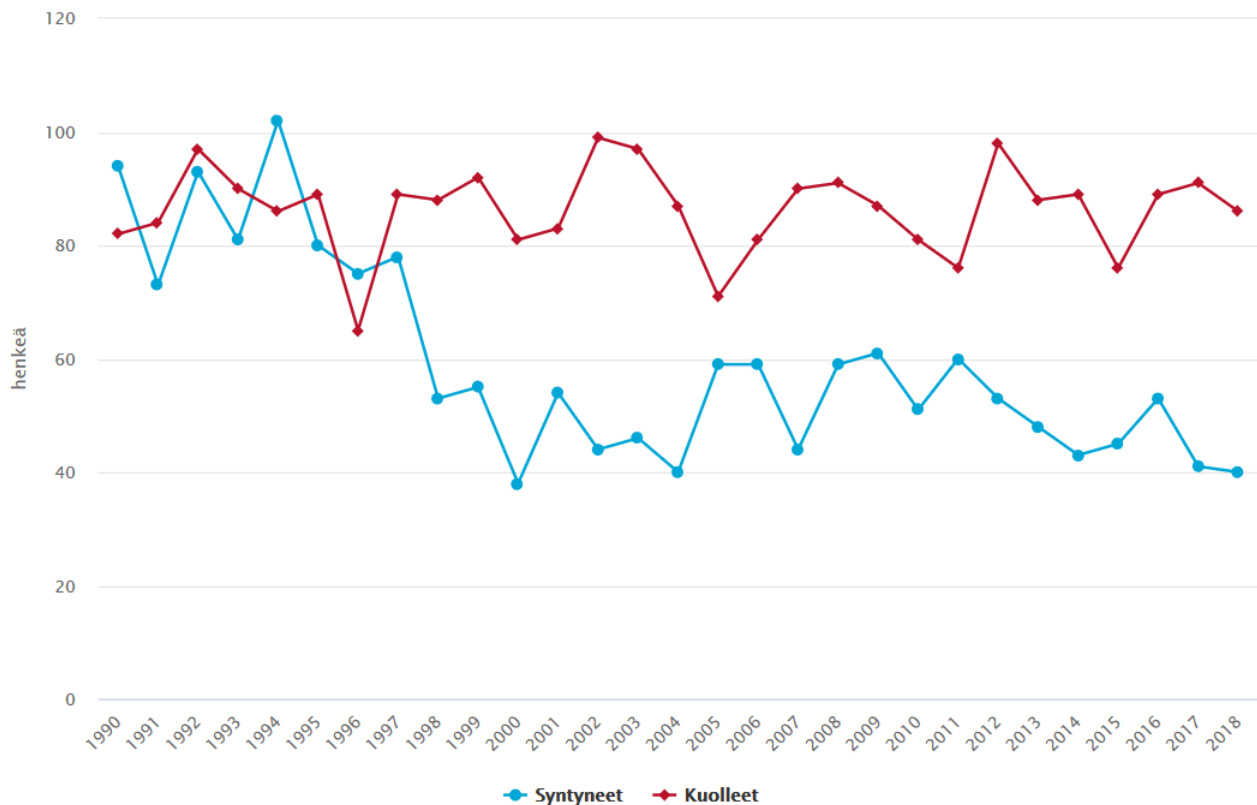
Tilastokeskuksen väestöennusteessa väkiluvun kehitystä on esitetty seuraavasti:

Pyhjäjärven kaupunki	1980	1990	2005	2016	2019	2025	2030	2040
väkiluku	7 992	7 663	6 271	5 446	5 135	4 629	4 272	3 712

Väestön syntyvät, kuolleet sekä muuttoliike vuosina 2008 – 2019 Pyhäjärven kaupungissa:

	Syntyneet / kuolleet			Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne		
	Elävänä syntyin.	Kuolleet	Syntyin. vähem.	Tulo-muutto	Lähtö-muutto	Netto-muutto	Maahan muutto	Maasta muutto	Netto maah.m
Vuosi 2019	37	87	-50	160	-219	-59	3	7	-4
Vuosi 2018	39	86	-47	177	221	-44	5	4	1
Vuosi 2017	40	66	-26	137	198	-61	4		4
Vuosi 2016	53	88	-35	172	198	-26	6	3	3
Vuosi 2015	45	71	-26	206	242	-36	8	0	8
Vuosi 2014	43	89	-46	144	260	-116	3	7	-4
Vuosi 2013	48	88	-40	166	248	-82	8	2	6
Vuosi 2012	53	98	-45	203	200	3	11	3	8
Vuosi 2011	60	76	-16	187	243	-56	16	1	15
Vuosi 2010	51	81	-30	216	238	-22	4	9	-5
Vuosi 2009	61	87	-26	163	220	-57	10	5	5
Vuosi 2008	59	91	-32	201	214	-13	14	6	8

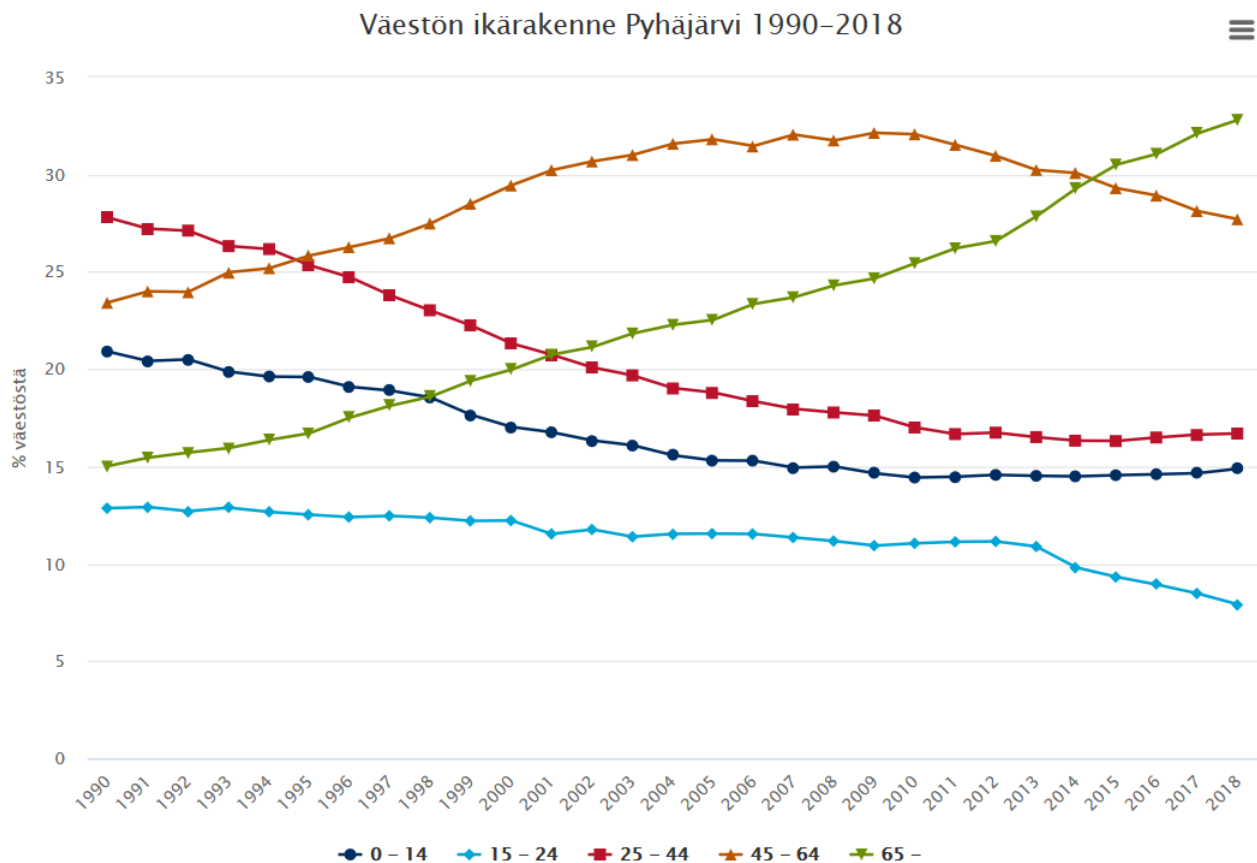
Syntyneet ja kuolleet Pyhäjärvi 1990–2018

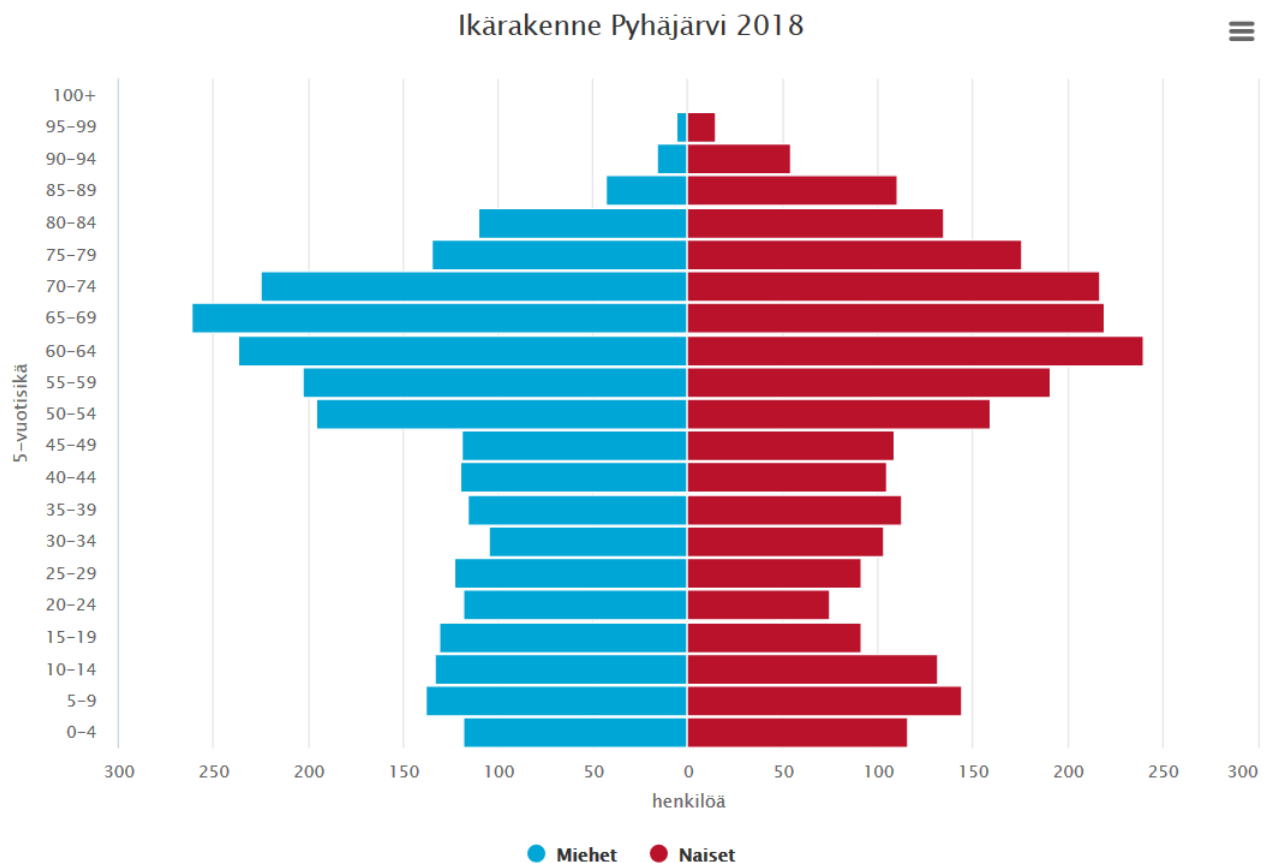
Väestörakenteen kehitys 2009 – 2017 sekä ennusteet vuosille 2020 ja 2030

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2009	6 001	879	14,7	3 642	60,7	1 480	24,6
Toteutuminen 31.12.2010	5 946	858	14,4	3 575	60,1	1 513	25,5
Toteutuminen 31.12.2011	5 887	853	14,5	3 517	59,7	1 517	25,8
Toteutuminen 31.12.2012	5 849	852	14,6	3 442	58,9	1 555	26,5
Toteutuminen 31.12.2013	5 733	832	14,5	3 304	57,6	1 597	27,8
Toteutuminen 31.12.2014	5 562	806	14,5	3 126	56,2	1 630	29,3
Toteutuminen 31.12.2015	5 508	801	14,6	3 024	54,9	1 683	30,5
Toteutuminen 31.12.2016	5 446	795	14,6	2 957	54,3	1 694	31,1
Toteutuminen 31.12.2017	5 337	782	14,7	2 841	53,2	1 714	32,1
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	782	14,9	2 745	52,3	1 721	32,8
Toteutuminen 31.12.2019	5 135						
Ennuste 31.12.2030	4 272						40,9
Ennuste 31.12.2040	3 712						40,1

Väestön ikärakenteen kehitys Pyhäjärvellä vuosina 1990 - 2018

Väestön ikärakenne Pyhäjärvellä vuonna 2018

Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikempi on tilanne. Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Taloudellinen huoltosuhde	1,95	2,1	2,01	1,95	1,99	1,92	2,00	2,08	2,11	2,09

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työikäistä kohden.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Väestöllinen huoltosuhde	63	65	66	69	70	74	78	82	84	88	91

Asuminen

Yli 75-vuotiaista kotona asui 88,70 % ja tehostetussa palveluasumisessa 11,3 % vuodenvaihteessa 2018. Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2018 oli 2.592. Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 84,0 %. Kesämökkien lukumäärä on 1.058.

Työssäkäyntialueet

Pohjois-Pohjanmaa on alueeltaan laaja käsittäen Suomen pinta-alasta lähes kaksitoista prosenttia. Kuntia maakunnassa on 30. Pohjois-Pohjanmaata luonnehtivat etelässä pienet kunnat, pohjoisessa pitkät etäisyydet ja harva asutus. Väestö kasvaa Oulun seutukunnassa, ja viime vuonna myös Ylivieskan seutukunnassa, muissa väestö vähenee. Myös muutto maakunnassa suuntautuu pääosin Oulun seudulle.

Työpaikkaomavaraisuus on Oulun ja Raahen ympäristökuntia lukuun ottamatta suurta, ja näin ollen pendelöinnin osuus vaihtelee maakunnassa. Oulu ja Raahen muodostavatkin Pohjois-Pohjanmaan ainoat selkeät työssäkäyntialueet.

Työvoima ja työttömyys

Pyhjäjärven työvoiman määrä 31.12.2019 oli 1.979 (31.12.2018 oli 2.064). Vuoden 2019 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 11,5 % (vuoden 2018 lopussa 11,6 %). Työttömiä työnhakijoita vuoden 2019 lopussa oli yhteensä 227, josta miehiä oli 141 ja naisia 86. Työttömistä alle 20-vuotiaita oli 5 sekä yli 50-vuotiaita 104 henkilöä. Joulukuun lopussa yli vuoden työttöminä olleita oli 46 henkilöä.

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2015 - 2019

Pyhjäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2015	5 508	2 276	41,3	1 923	84,5	353	15,5
31.12.2016	5 450	2 200	40,4	1 890	85,9	310	14,1
31.12.2017	5 337	2 129	39,9	1 872	87,9	257	12,1
31.12.2018	5 247	2 064	39,3	1 825	88,4	239	11,6
31.12.2019	5 135	1 979	38,5	1 752	88,5	227	11,5

Työttömyysaste vuosina 2014– 2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	15,2	15,5	14,1	12,1	11,6	11,5
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	16,4	16,2	15,3	12,8	10,8	11,1
työttömyys % Koko maa 31.12.	8,8	9,2	7,9	8,4	5,4	6,0

Vuoden 2017 lopussa työpaikkojen osuus alkutuotannossa oli 10,9 %, jalostuksessa 23,4 % sekä palvelussa 63,9 %. Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2017 lopussa oli 40 %:a. Perheiden lukumäärä 31.12.2018 oli 1.419.

Työpaikkojen lukumäärä sekä työpaikkaomavaraisuus vuosina 2009 - 2017

Pyhäjärvi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Työpaikkojen lukumäärä	1 899	1 820	1 848	1 876	1 908	1 860	1 784	1 688	1 678
Työpaikkaomavaraisuus	92,4	92,1	92,5	95,9	97,1	100,5	100,0	96,5	97,2

Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkävien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

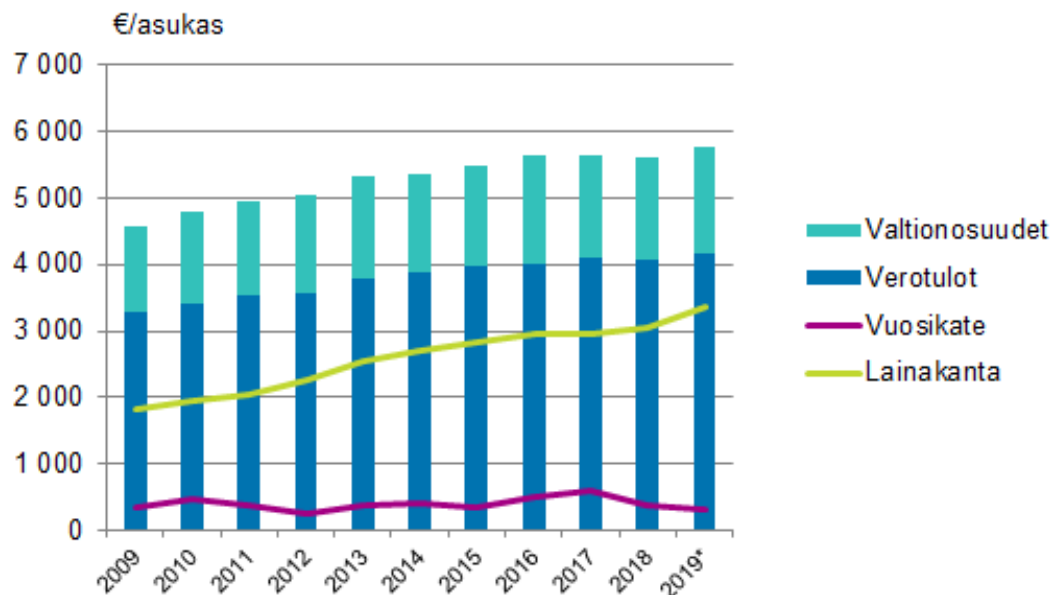
2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntien vuoden 2019 tilinpäätösarviot

Manner-Suomen kunnilta saatujen tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Valtionosuuksien, verotulojen ja rahoitustuottojen kasvun seurauksena vuosikate heikkeni kuitenkin euromääräisesti toimintakatetta vähemmän. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2019 tilinpäätösarviotietoja kaikilta Manner-Suomen 295 kunnalta ja 133 kuntayhtymältä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2009 – 2019(tilinpäätösarviot)

Vuotta 2019 koskevien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksistä 2,4 prosenttia 37,8 miljardiin euroon. Toimintatuotot puolestaan vähenivät 4,1 prosenttia 7,2 miljardiin euroon.

Verotuloja Manner-Suomen kunnat saivat vuonna 2019 yhteensä 22,9 miljardia euroa, mikä tarkoitti 2,6 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 prosenttia 8,6 miljardiin euroon. Asukasta kohti laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli keskimäärin 5.748 euroa. Tilinpäätösarvioissa 56 kunnalla oli negatiivinen vuosikate, kun edellisenä vuonna tällaisia kuntia oli 44 kappaletta.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 18,4 miljardia euroa. Tämä tarkoitti 10,2 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3.360 euroa. Investointimenoja tilinpäätösarvioissa oli 3,9 miljardia euroa, joka oli 7,7 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden toteutuneet investointimenot.

Oman alueen taloudellinen kehitys

Taloudellista kehitystä omalla alueella on tarkasteltu ottaen huomioon Pyhäjärven sijainti.

Väestömäärän kehitys omalla alueella

Seuraavassa taulukossa on vertailtu lähikuntien asukaslukuja vuosina 2009 - 2018.

	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Asukasluvut											
31.12.2019 ennakko	7 012	2 202	7 998	2 575	4 392	4 033	5 135	1 578	2 718	3 579	6 178
31.12.2018	7 147	2 244	8 153	2 613	4 498	4 053	5 248	1 557	2 743	3 676	6 264
31.12.2017	7 251	2 309	8 285	2 611	4 625	4 128	5 337	1 579	2 813	3 684	6 412
31.12.2016	7 332	2 346	8 444	2 655	4 697	4 202	5 446	1 579	2 854	3 721	6 607
31.12.2015	7 438	2 379	8 600	2 658	4 740	4 221	5 505	1 587	2 894	3 757	6 666
31.12.2014	7 480	2 398	8 752	2 696	4 787	4 261	5 562	1 562	2 901	3 817	6 780
31.12.2013	7 616	2 427	8 866	2 721	4 824	4 354	5 731	1 545	2 925	3 874	6 895
31.12.2012	7 641	2 476	8 989	2 760	4 926	4 441	5 849	1 566	2 961	3 930	6 957
31.12.2011	7 609	2 524	9 063	2 819	5 006	4 500	5 887	1 584	2 996	3 962	7 065
31.12.2010	7 639	2 542	9 157	2 872	5 087	4 563	5 946	1 633	2 973	3 982	7 174
31.12.2009	7 714	2 563	9 318	2 918	5 147	4 613	6 001	1 648	3 020	3 985	7 195
As.luvun muutos /kpl											
2018 - 2019	-135	-42	-155	-38	-106	-20	-113	+21	-25	-97	-86
2017 - 2018	-104	-65	-132	+2	-127	-75	-89	-22	-70	-8	-148
2016 - 2017	-81	-37	-159	-44	-72	-74	-108	0	-41	-37	-195
2015 - 2016	-106	-33	-156	-3	-43	-19	-59	-8	-40	-36	-59
2014 - 2015	-42	-19	-152	-38	-47	-40	-57	+25	-7	-60	-114
2013 - 2014	-136	-29	-114	-25	-37	-93	-169	+17	-24	-57	-115
2012 - 2013	-25	-49	-123	-39	-102	-87	-118	-21	-36	-56	-62
2011 - 2012	+32	-48	-74	-59	-80	-59	-38	-18	-35	-32	-108
2010 - 2011	-30	-18	-94	-53	-81	-63	-59	-49	23	-20	-109
2009 - 2010	-75	-21	-161	-46	-60	-50	-55	-15	-47	-3	-21

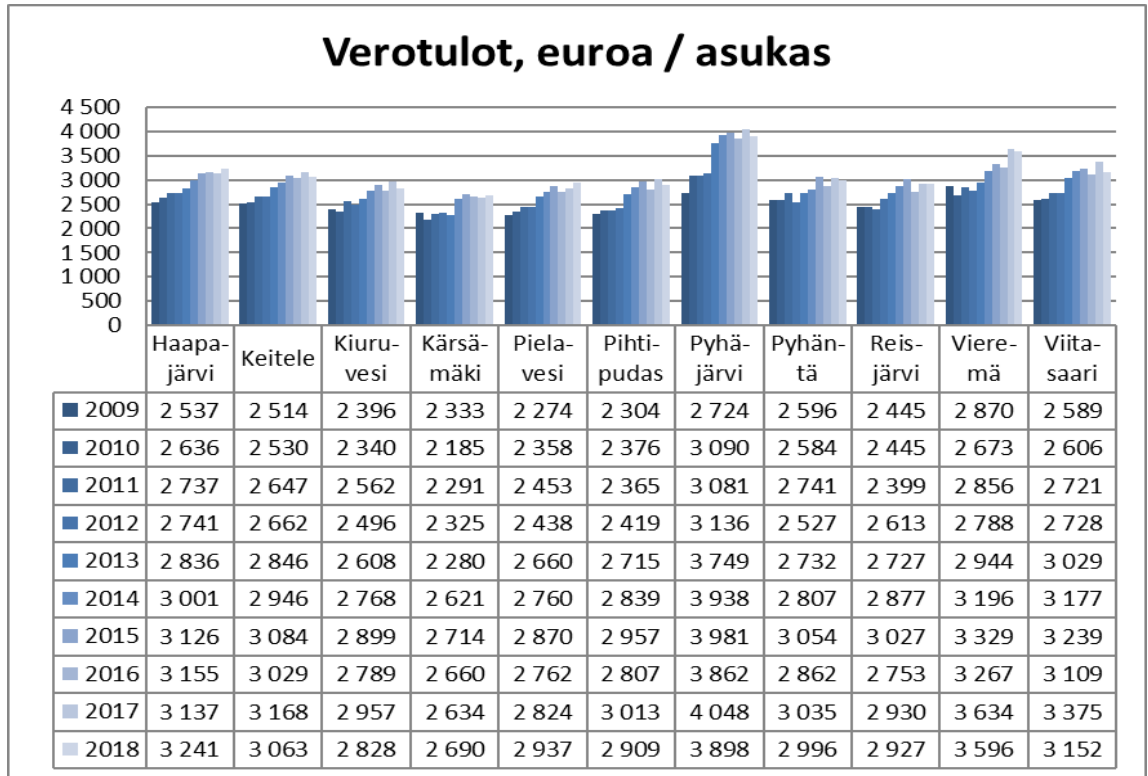
Tuloveroprosentit omalla alueella vuosina 2011 - 2020

Alueen korkein tuloveroprosentti v. 2020 on 22,50 %. Vuodelle 2020 tuloveroprosenttia korotti lähikunnissa Kiuruvesi ja Pyhäjärvi. Alueen alhaisin tuloveroprosentti 19,75 % on Pyhännällä. Koko Suomen kuntien keskimääräinen veroprosentti vuonna 2020 on 19,97 %. Kuntien keskimääräinen veroprosentti kohosi hieman verrattuna vuoden 2019 keskimääräiseen veroprosenttiin, joka oli 19,88 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 on 20,57 %.

	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Tuloveroprosentit											
Vuosi 2020	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2019	22,50	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2018	22,00	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2017	22,00	20,50	20,75	21,50	20,75	21,00	20,75	19,75	22,00	21,00	21,00
Vuosi 2016	22,00	19,50	20,75	21,50	20,75	21,00	19,75	19,75	22,00	21,00	21,00
Vuosi 2015	22,00	19,50	20,75	21,50	20,75	21,00	19,75	19,75	22,00	20,75	21,00
Vuosi 2014	21,00	19,50	20,75	21,50	20,75	21,00	19,75	19,75	22,00	20,75	21,00
Vuosi 2013	21,00	19,50	19,75	20,75	20,75	21,00	19,75	19,75	21,00	19,75	21,00
Vuosi 2012	21,00	19,50	19,75	20,75	19,75	20,00	19,75	19,75	21,00	19,75	20,00
Vuosi 2011	21,00	18,50	19,75	20,75	19,75	19,50	19,75	19,75	21,00	19,75	19,50

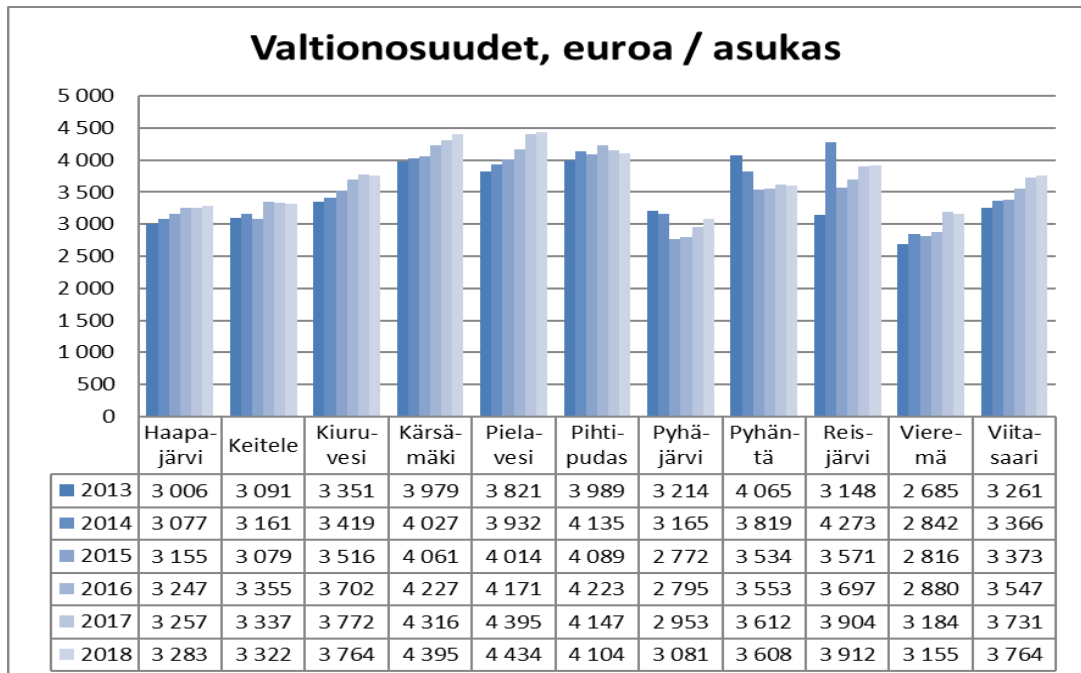
Verotulot oman alueen kunnissa vuosina 2009 - 2018

Seuraava taulukko kertoo verotulojen kehityksestä vuosina 2009 – 2018 lähikunnissa. Verotuloja on verrattu euromääräisesti asukasta kohti vuosittain. Koko maan keskimääräiset verotulot kunnissa olivat 5.604 €/asukas vuonna 2018.

Valtionosuudet oman alueen kunnissa vuosina 2013 – 2018

Koko maan keskimääräiset valtionosuudet kunnissa olivat 1.540 €/asukas vuonna 2018. Keskimääräinen valtionosuus kunnittain on laskenut 64 €/asukas edelliseen vuoteen verrattuna.

Talouden tunnuslukuja omalla alueella

Tilikauden tulos € / asukas

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru-vesi	Kärsä-mäki	Piela-vesi	Pihti-pudas	Pyhä-järvi	Pyhän-tä	Reis-järvi	Viere-mä	Viita-saari
Tilikauden tulos € /as.											
V. 2018	-283	-228	-190	159	83	-187	-445	252	-673	436	1 791
V. 2017	71	-312	35	43	156	95	-292	419	-192	693	428
V. 2016	-113	6	-83	322	-54	206	-846	113	-488	71	156
V. 2015	213	16	-26	199	-81	277	-405	120	59	179	80
V. 2014	-47	43	-2	124	67	178	1 065	488	1 062	275	113
V. 2013	-398	-44	-173	-54	26	252	232	255	-304	-193	-114
V. 2012	3	-207	-148	-151	-175	345	-87	91	-341	-302	152
V. 2011	339	-213	-1	156	-41	-437	173	155	-16	37	-207
V. 2010	246	-45	-23	-183	135	41	596	614	262	-73	139

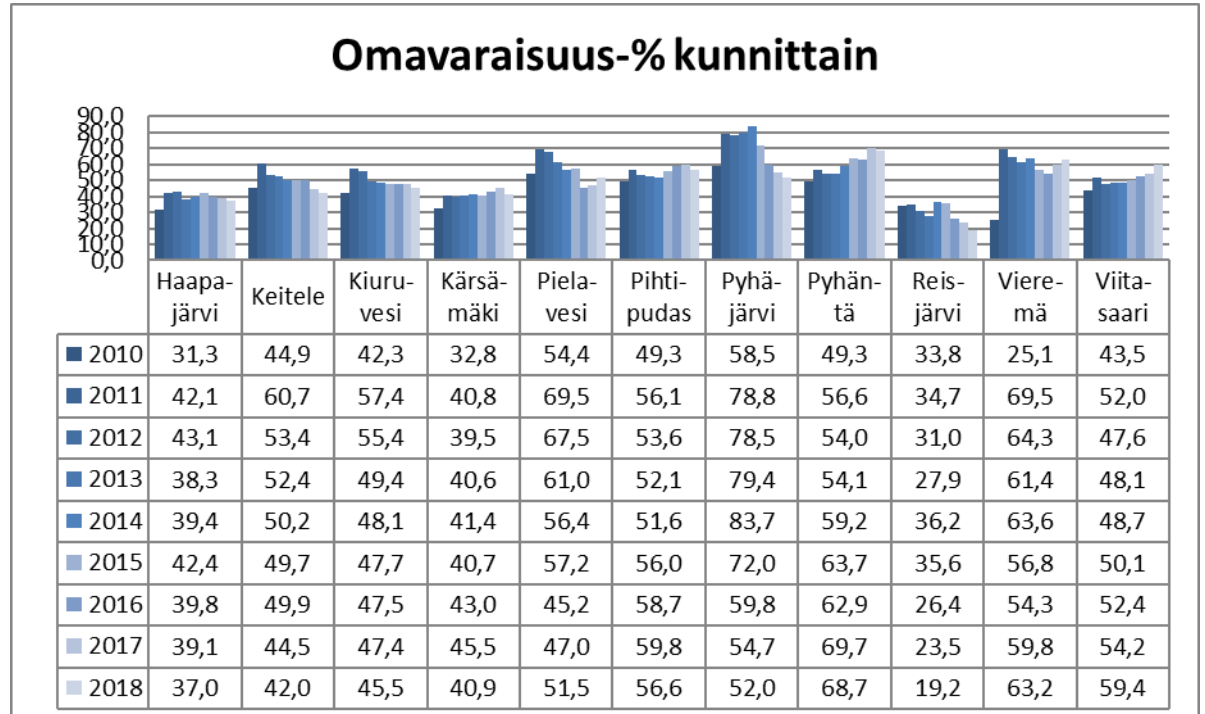
Suhteellinen velkaantuneisuus ja kertynyt yli-/alijäämä kunnittain

Suhteellinen velkaantuneisuusaste vuonna 2018 on koko Suomessa keskimäärin 58,6 %. Suhteellinen velkaantuneisuusaste on noussut edellisvuoteen verrattuna (v. 2017 oli 56,2 %). Suhteellinen velkaantuneisuusaste kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru-vesi	Kärsä-mäki	Piela-vesi	Pihti-pudas	Pyhä-järvi	Pyhän-tä	Reis-järvi	Viere-mä	Viita-saari
Suhteell.velkaant. %											
V. 2018	73,1	54,9	58,6	88,6	50,9	45,4	68,3	38,5	128,8	37,4	43,0
V. 2017	73,1	45,8	55,3	71,3	52,1	40,7	65,8	34,7	120,5	38,9	39,5
V. 2016	69,7	41,2	55,0	72,9	55,0	41,9	59,8	62,9	112,4	44,5	40,3
V. 2015	65,1	42,7	55,2	77,0	34,7	44,9	37,1	41,8	78,7	37,9	44,1
V. 2014	70,9	42,9	55,3	74,2	36,8	50,3	17,4	49,9	70,5	26,8	45,8
V. 2013	76,4	39,0	54,1	75,6	30,7	48,3	19,7	58,2	84,2	28,9	45,4
V. 2012	72,2	40,0	46,2	84,7	23,6	43,8	22,5	60,8	80,9	28,9	50,5
V. 2011	74,3	33,0	44,2	81,0	23,7	50,8	23,3	54,1	74,9	25,0	60,7
V. 2010	84,8	27,2	43,1	82,0	23,3	44,4	23,4	41,6	81,1	29,9	49,7
Kertynyt yli-/alij. €/as.											
V. 2018	-292	-488	-17	2 088	-222	2 823	758	2 575	-412	1 399	4 187
V. 2017	-20	-253	168	1 910	-297	2 929	1 011	2 372	255	1 092	2 341
V. 2016	-102	58	124	1 569	-445	2 759	1 205	2 185	440	390	1 856
V. 2015	0	52	201	1 211	-388	2 458	1 875	2 037	916	209	1 779
V. 2014	-224	35	221	978	-304	2 135	2 214	1 923	854	25	1 671

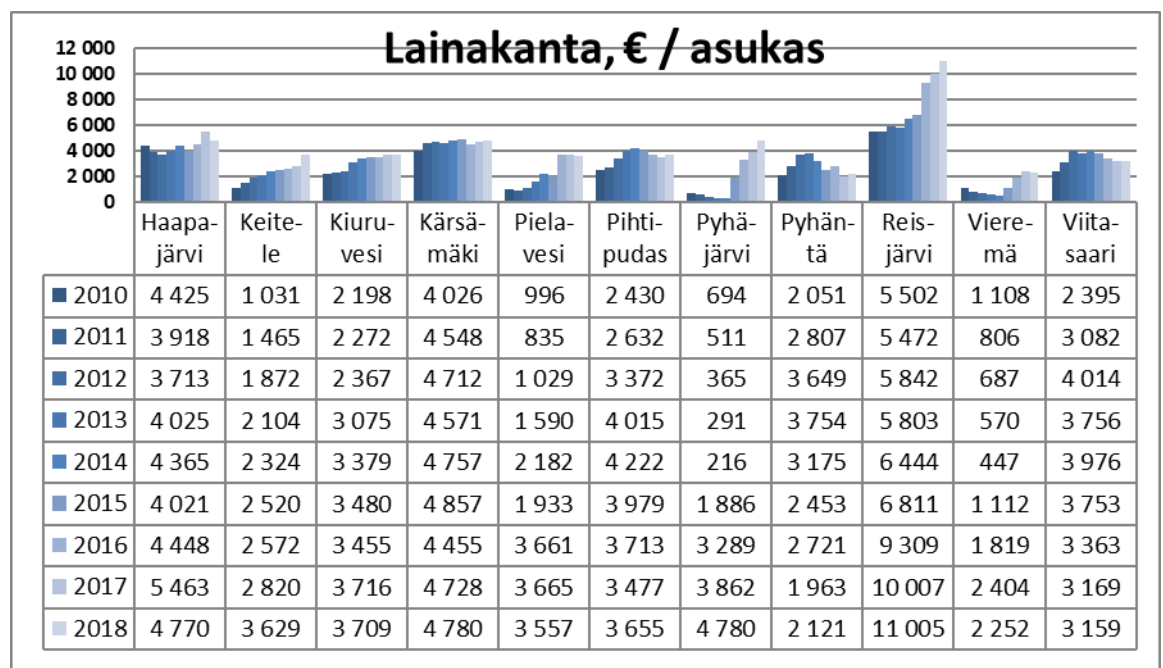
Omavaraisuusaste oman alueen kunnissa vuosina 2010 - 2018

Tunnusluku omavaraisuusaste ilmaisee kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokyvyn ja mahdollisuuden selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteena 70 %:n tasoa pidetään hyvänä tasona. Pyhäjärven omavaraisuusaste 31.12.2018 oli 52,0 %. Kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste vuonna 2018 oli 59,6 %.

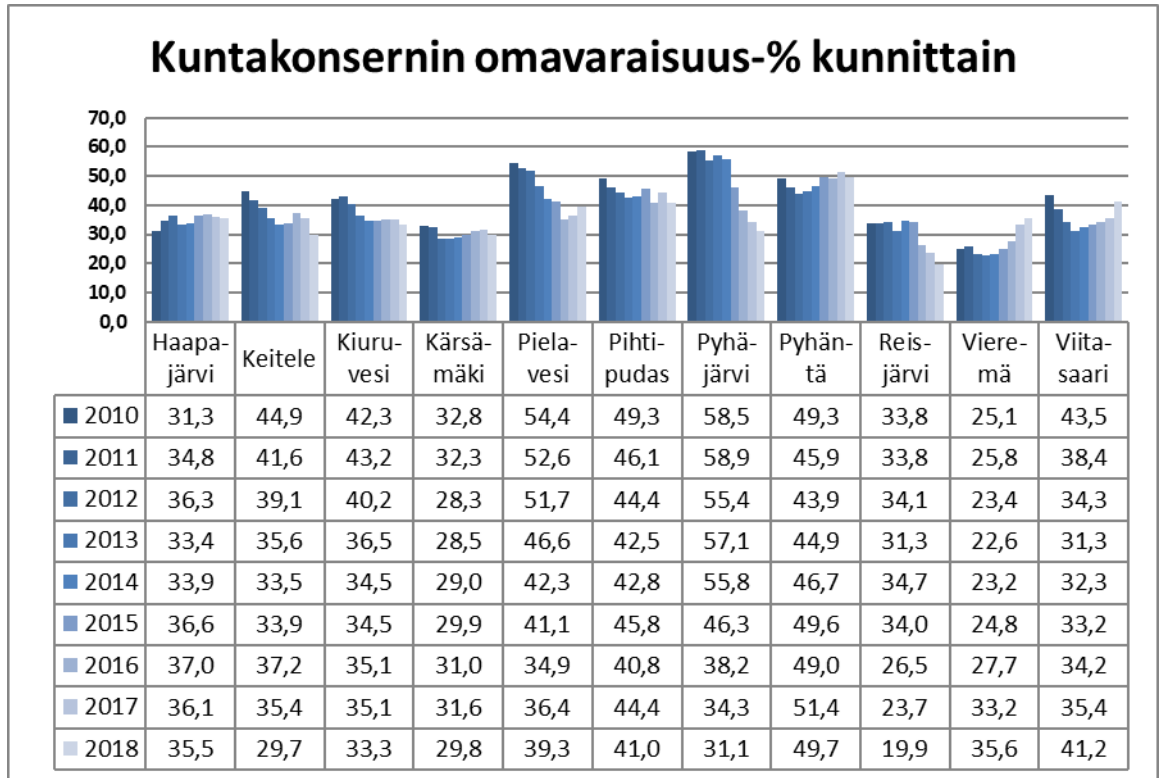
Lainamäärän kehitys vuosina 2010 – 2018 alueella

Kuntien keskimääräinen lainakanta koko Suomessa vuonna 2018 oli 3.039 euroa / asukas. Kuntien keskimääräinen lainakanta on noussut vuosien 2009 – 2018 aikana. Vuonna 2009 kuntien keskimääräinen lainakanta oli 1.839 euroa / asukas.

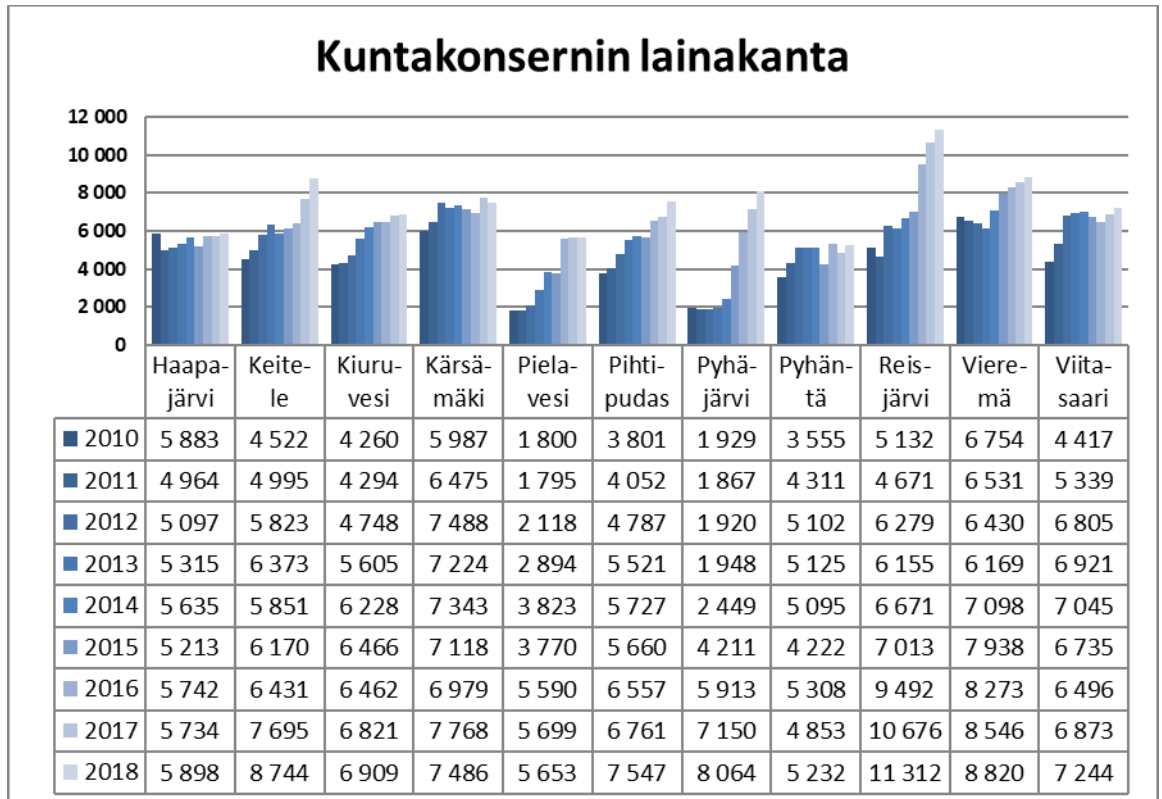

Kuntakonsernin taloudellinen kehitys omalla alueella

Kuntakonsernin omavaraisuus-% vuosina 2010 - 2018 lähikunnissa

Kuntakonsernin lainakanta € / asukas vuosina 2010 - 2018 lähikunnissa

3. TOIMINTAKERTOMUS

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja –asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin erityislain asemassa. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava päättyneen tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja luovutettava tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus. Kertomukseen sisältyy lausunto siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Kunnanhallitus saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle sekä tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko talousarvion tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuuston käsiteltäväksi erillisenä asiakohtana.

Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsitteystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokausi käsittää ajanjakson 1.6.2017 – 31.5.2021. Pyhjäjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio perustui lakisääteisten toimielimien lisäksi neljälle lautakunnalle. Hallintotoimen, alueellisten maaseutupalvelujen, sivistystoimen ja teknisen toimen toimialueilla toimi kaikissa yksi lautakunta. Maaseutulautakunta aloitti toimintansa vuonna 2013.

Lakisääteisiä lautakuntia ovat tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 27 ja kaupunginhallituksessa on 7 jäsentä.

Uusi kuntalaki (410/2015) muutti kuntavaalien ajankohtaa lokakuusta huhtikuuhun. Kuntavaalit toimitettiin vaalilakiin tehdyn muutoksen perusteella huhtikuussa 2017 ja valtuuston toimikausi alkoi kuntalain 15.1 §:n mukaan kesäkuun alusta 1.6.2017.

Kaupunginvaltuusto 1.1. - 31.12.2019

Puheenjohtajat:

Tikanmäki Jukka, puheenjohtaja	Suomen Keskusta r.p.	
Mykkänen Teija, I varapuheenjohtaja	Vasemmistoliitto	1.1. – 31.5.2019
Jussinniemi Jouni, I varapuheenjohtaja	Vasemmistoliitto	1.6. – 31.12.2019
Torssonen Asko, II varapuheenjohtaja	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.	

Valtuutetut:

Karvonen Ilpo	Suomen Keskusta r.p.
Kauranen Aila	Suomen Keskusta r.p.
Kauranen Asko	Suomen Keskusta r.p.
Koski Heikki	Suomen Keskusta r.p.
Kärkkäinen Markku	Suomen Keskusta r.p.
Liuska Juha	Suomen Keskusta r.p.
Pappila Eeva-Riitta	Suomen Keskusta r.p.
Parttima Mauri	Suomen Keskusta r.p.
Pyhtilä Juhani	Suomen Keskusta r.p.
Tikanmäki Jussi	Suomen Keskusta r.p.
Väisänen Satu	Suomen Keskusta r.p.
Aulakoski Eeva	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry
Lehto Harri	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry
Leppäharju Raija	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry
Liuska Markku	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry
Tuikka Työne	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry
Hynninen Mirja	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
Kauranen Greta	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
Majava Hanna-Reetta	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
Jussinniemi Jouni	Vasemmistoliitto
Leskinen Jorma	Vasemmistoliitto
Savolainen Martti	Vasemmistoliitto
Haapanen Pauliaukusti	Vaaliliitto / Suomen Kristillisdemokraatit
Kurtén Kjell	Vaaliliitto / Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Kaupunginhallitus

Kuntalain 39 § mukaan kunnanhallituksen tulee

1. vastata kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta;
2. vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3. valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4. edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5. vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6. vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7. huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus 1.1. – 31.12.2019

<i>Puheenjohtajat:</i>		<i>Henkilökohtainen varajäsen:</i>
puheenjohtaja Kauranen Asko	Suomen Keskusta r.p.	Kauranen Aila
I varapuheenj. Jussinniemi Jouni (1.1.-31.5.2019)	Vasemmistoliitto	Leskinen Jorma
I varapuheenj. Leskinen Jorma (1.6.-31.12.2019)	Vasemmistoliitto	Mykkänen Teija
II varapuheenj. Hynninen Mirja	Suomen Sosiaalidem. Puolue	Majava Hanna-Reetta

<i>Jäsenet:</i>		<i>Henkilökohtainen varajäsen:</i>
Koski Heikki	Suomen Keskusta r.p.	Parttimaa Mauri
Pappila Eeva-Riitta	Suomen Keskusta r.p.	Kärkkäinen-Rytkönen Marita (1.1.-31.5.2019)
		Laitinen Anita (1.6.-31.12.2019)
Haapanen Pauli aukusti	Vaalil./Suomen Kristillidem.	Kurtén Kjell
Leppäharju Raija	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry	Liuska Markku

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut 1.1. – 31.12.2019 kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi. Sihteerinä on toiminut hallintosihteeriksi Kirsti Kinnunen.

Henkilöstöjaosto

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuvälteään kuuluvat henkilöstöasiat. Kaupunginhallitus valitsi 3.7.2017 § 248 henkilöstöjaoston toimikaudeksi 1.6.2017 - 31.5.2019 neljä jäsentä ja heille henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimesi jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ottaen huomioon Kuntal. 31.2 §:n säädöksen.

Henkilöstöjaosto 1.6.2017 – 31.5.2019

		<i>Henkilökohtainen varajäsen:</i>
Pappila Eeva-Riitta	puheenjohtaja	Karvonen Ilpo
Leskinen Jorma	varapuheenjohtaja	Jussinniemi Jouni
Parttimaa Mauri	jäsen	Kärkkäinen-Rytkönen Marita
Majava Hanna-Reetta	jäsen	Hynninen Mirja

Kaupunginhallitus valitsi 9.9.2019 § 236 henkilöstöjaoston jäsenet ja varajäsenet toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021.

Henkilöstöjaosto 1.6.2019 alkaen

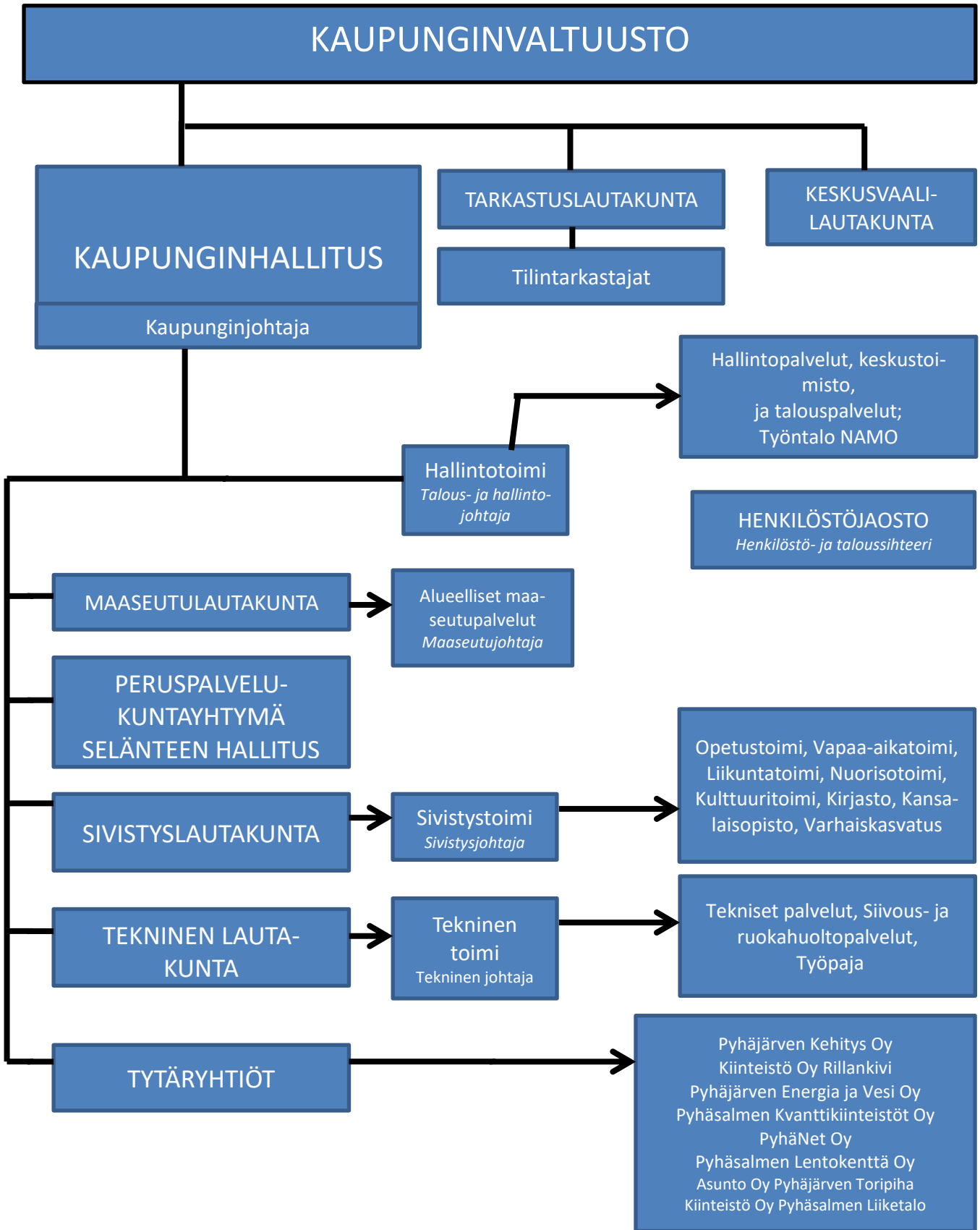
		<i>Henkilökohtainen varajäsen:</i>
Pappila Eeva-Riitta	puheenjohtaja	Karvonen Ilpo
Mykkänen Teija	varapuheenjohtaja	Leskinen Jorma
Parttimaa Mauri	jäsen	Laitinen Anita
Majava Hanna-Reetta	jäsen	Hynninen Mirja

Henkilöstöjaoston esittelijänä toimi henkilöstö- ja taloussihteeriksi Minna Pikkarainen.

Tilivelvollisia ovat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat sekä lautakunnat. Kaupunginjohtaja toimii viraston päällikkönä.

Viranhaltijaorganisaation johtoryhmän muodostavat hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja sekä toimialajohtajat (talous- ja hallintojohtaja, maaseutujohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja). Kaupunginvaltuusto hyväksyi hallintosäännön 15.10.2018 § 82.

Pyhäjärven kaupungin organisaatio

3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen tilanne kohentui selvästi 2000-luvun puolenvälin alijäämäisistä tilinpäätöksistä, aina vuoden 2015 valtionosuusuudistukseen saakka. Tähän on vaikuttanut oleellisesti yhteisöverokertymän nousu noin 800.000 eurosta 6,5 miljoonaan euroon.

Vuoden 2006 alijäämä oli 1,15 miljoonaa euroa ja vuosina 2007 – 2015 taseeseen on kertynyt ylijäämää 10,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 0,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2019 tilikauden tulos oli -3,58 Meuroa. Poistoeron vähennyksiä kirjattiin yhteensä 347.006 euroa, joka paransi tilikauden tulosta. Poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden alijäämä oli 3,2 miljoonaa euroa.

Lainakanta vuoden 2019 lopussa oli 29,1 Meuroa, joka on 5.667 euroa/asukas. Talousarviolainaa nostettiin yhteensä 4,7 M€, kuten talousarvion laadintavaiheessa ennakoitiin.

Pyhäjärven kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2019 oli 45,1 % (vuonna 2018 oli 52 %). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Pyhäjärven kaupungin omapääoma on 43,0 % (v. 2018 50,4 %) pysyvistä vastaavista vuonna 2019. Uudessa talousarviosuosituksessa on mainittu raja-arvo, jonka mukaan peruspääoman ja arvonkorotusrahaston tulisi olla 67 % pysyvistä vastaavista.

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys on ollut viime vuosina haasteellista. Vuoden 2015 valtionosuuspäätösten mukaisesti valtionosuudet vähentyivät noin 2,5 M€ vuonna 2015. Toimintakulujen kasvamiseen mm. sosiaali- ja terveystalouden osalta on etsittävä vaihtoehtoisia toimintatapoja. Myös Pyhäjärven kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päättyminen vuonna 2019 vaikuttaa Pyhäjärven kaupungin verotuloihin merkittävästi. Pyhäjärvelle ja seutukuntaan kohdistuu noin 500 htv:n vaje, palkkatuloihin paikkakunnalla 28 M€:n vaje ja verotuloihin noin 7 M€:n vaje.

Pyhäjärven kaupunki on varautunut rakennemuutokseen kaupunkikonsernin talouden tasapainotusohjelman laadinnan kautta ja panostamalla paikkakunnan elinvoiman kehittämiseen rakennemuutosvuosina. Vuoden 2019 syyslukukautena laitettiin täytäntöön valtuuston 15.10.2018 päättämä tasapainotusohjelman mukainen kouluverkko uudistus, jossa siirryttiin yhden alakoulun malliin.

3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti toimintansa 1.1.2010. Kuntayhtymä hoitaa terveyden- ja sairaanhoitoon, ympäristön hoitoon ja rakennusvalvontaan liittyviä palveluja. Kaupungin em. tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyi peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palvelukseen.

Vuoden 2011 alusta alkaen Reisjärven kunta vastaa maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämisestä Pyhäjärven, Haapajärven, Reisjärven sekä Kärsämäen alueella.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämisspalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 50 asiakirjan Pyhäjärvi strategia 2030. Uusi strategia ulottuu vuoteen 2030 saakka. Strategia perustuu valmisteluprosessin kautta tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin ja sisältää Pyhäjärven kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilan, johon yhteisesti sitoudutaan.

Strategisiksi painopisteiksi on valittu:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus

Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet vuosille 2018 – 2021 tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Talousarviokirjaan valmistellaan tavoitekohtaisesti tarkemmat toimenpiteet ja niiden arvioimiseen soveltuvat mittarit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70.

Kuntalakiin sisällytetyt uudet veloitteet sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat:

- 1) Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (13 §),
- 2) Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta (50 §),
- 3) Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (69 §),
- 4) Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (73 §). Säännökset ovat astuneet voimaan vuoden 2014 alusta. Tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja johtopäätöksistä on sisällytettävä vuodelta 2014 laadittavaan toimintakertomukseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 16.12.2019. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kaupungin toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin konserniohjeen 24.11.2014 § 106. Kuntalakiin vuonna 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta (325/2012) ovat tulleet voimaan vuonna 2014. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään

varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginhallitus antoi 31.7.2017 § 266 konserniohjeen Pyhäjärven Kehitys Oy:lle ja Kiinteistö Oy Rillankivelle, jonka mukaan Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistömässän siirto Kiinteistö Oy Rillankivelle toteutettiin 1.1.2018 alkaen osittaisjakautumisen kautta. Omaisuuden keskittämisellä yhteen yhtiöön on nähtävissä volyymietuja kiinteistönpidon eri osa-alueilla, jolloin on saatavissa sekä toiminnallisia että taloudellisia hyötyjä. Isännöinti (manageeraus) on jo keskitetty, jolloin on saatu vähennettyä kahden yhtiön päällekkäisyyksiä ja mahdollista toimintojen osaoptimointia. Edelleen kiinteistönhoidon ja -huollon (ja muiden hankintojen) yhdistämisellä (yhdessä kilpailuttamisella) on mahdollista saavuttaa mittakaavahyötyjä. Myös kunnossapitoon liittyviä tehtäviä on mahdollista niputtaa suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Keskeinen toiminnallinen hyöty on myös nähtävissä siinä, että kehitysyhtiöllä olisi kiinteistöliiketoiminnan jakautumisen avulla mahdollisuus jatkossa paremmin keskittyä ydinosaamiseensa ja -tehtäväänsä eli elinkeinon kehittämiseen. Tämä on erittäin perusteltua, varsinkin nyt rakennemuutoksen hallinnan haasteiden edessä. 1.1.2018 alkaen siirtyivät myös Pyhäjärven Kehityksen aiemmin omistamat Asunto Oy Pyhäjärven Toripihan osakkeet Kiinteistö Oy Rillankivelle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 52 sijoitustoiminnan perusteet Kuntalain 14 §:n mukaisesti. Kaupungin sijoitustoiminta jakaantuu kahteen luonteeltaan erilaiseen toimintaan; kaupungin toimialaan ja tehtäviin liittyvään sekä kassavarojen sijoittamiseen. Toimialasijoittamisella tarkoitetaan sijoituksia, joilla edistetään kaupungin tehtäviin kuuluvia päämääriä, esimerkiksi palvelutuotannon järjestämistä, elinkeinorakenteen muutosta tai työllisyyden turvaamista kaupungin tai seutukunnan alueella.

Sijoitustoiminnan tulee olla taloudellisesti tuottavaa ja sen perustavoitteena on sijoitusvarallisuuden reaaliarvon säilyttäminen. Sijoitustoiminnan strategisena tavoitteena on kaupungin vuosikatteen vahvistaminen. Sijoitustoiminnan tuottoa arvioitaessa johtopäätöksiä ei tule tehdä yhden vuoden perusteella, vaan sijoitushorisontti tulee ulottaa pidemmälle ajanjaksolle. Tällöin markkinoiden heilunnan vaikutus sijoitustoiminnan tuloksiin voidaan paremmin huomioida. Sijoitustoiminnan tuotto lisätään sijoitettavaan pääomaan. Sijoitusvarallisuuden käytöstä päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunginhallituksen 8.10.2018 § 263 päätöksen mukaisesti Pyhäjärven kaupungin varainhoitajiksi valittiin kilpailutuksen kautta Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 51 Talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021. Kaupunginhallitus asetti taloustoimikunnan toukokuun lopussa 2019 päättyväksi toimikaudeksi. Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman jatkovalmistelun tarve on olemassa talouden kuvan muuttuessa. Tasapainotusohjelman jatkovalmistelua on ollut välttämätöntä jatkaa toimikuntatyöskentelyn kautta.

Kaupunginhallitus asetti 19.8.2019 § 214 taloustoimikunnan, jonka tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakoluulon tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset.

Ennakoiva rakennemuutos

Pyhäjärven kaupunki on varautunut kiihtyvään elinkeinorakenteen muutokseen. Rakennemuutoksen suurena osatekijänä paikallisesti ja alueellisesti on Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päättyminen vuonna 2019. Kaupunki on yhdessä Nivala-Haapajärven seutukunnan ja muiden kumppaneiden (mm. Oulun Yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pyhäsalmen kaivos) kanssa suunnitellut ja toteuttanut ennakoivan rakennemuutoksen hallinnan toimenpiteitä. Ennakoiva rakennemuutos (ERM) on toteutettava paikallisesti ja alueella aktiivisen kumppanuuden ja monipuolisen toimenpidevalikoiman kautta.

Osana ERM-toimenpiteiden hallinnan kehittämistä, konsernin työnjakoa on tarkennettu siten, että rakennemuutoksen kokonaisuuteen olennaisesti liittyvä kaivoksen uusiokäytön edistäminen on läheisemmin kaupunginhallituksen operatiivisen suunnittelun alla. Rakennemuutoksen hallinta on kaupunginhallituksen tehtävien kannalta tärkein yksittäinen osa-alue myös tulevilla valtuustokaudella, jolle intensiivisimmät rakennemuutoksen hallinnan toimenpiteet, mm. kaivoksen uusiokäytön osalta, ajoittuvat.

Tehostaakseen ennakoivan rakennemuutoksen hallinnan toimenpiteiden yhteensovittamista kaupunkikonsernin näkökulmasta ja lisätäkseen paikallisen, alueellisen ja kansallisen ERM-hallinnan yhteistyötä Pyhäjärven tavoitteista käsin, kaupunginhallitus asetti 23.5.2017 § 171 työryhmä koordinoimaan rakennemuutoksen hallinnan osa-alueita.

Työryhmän tehtäviin kuuluu erityisesti: elinkeinorakenteen muutoksen hallinnan edistäminen, kaivoksen uusiokäytön toimenpiteiden edistäminen osaltaan, edistää osaltaan kaupungin päätoimintonsa sitoutumista; rakennemuutoksen hallinnan toimenpiteisiin, tukea taloustoimikunnan toimintaa, kehittää väestöpolitiikan toimenpiteiden vaikuttavuutta, ottaen huomioon hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän asiantuntijavalmistelu ja lisätä osaltaan kaupungin ja elinkeinoelämän vuoropuhelua ja yhteistyötä kaikilla elinkeinoelämän lohkoilla.

Sote-uudistus

Sote-uudistuksessa on monta isoa kokonaisuutta, joita valmistellaan rinnakkain eri ministeriöissä. Uudistuksen valmistelu käynnistyi syksyllä 2019. Uudistus edellyttää paljon selvitystyötä ja nykytilan kartoittamista. Vuoden 2020 alkupuolella järjestetään alueiden keskustelut sosiaali- ja terveysministeriön kanssa

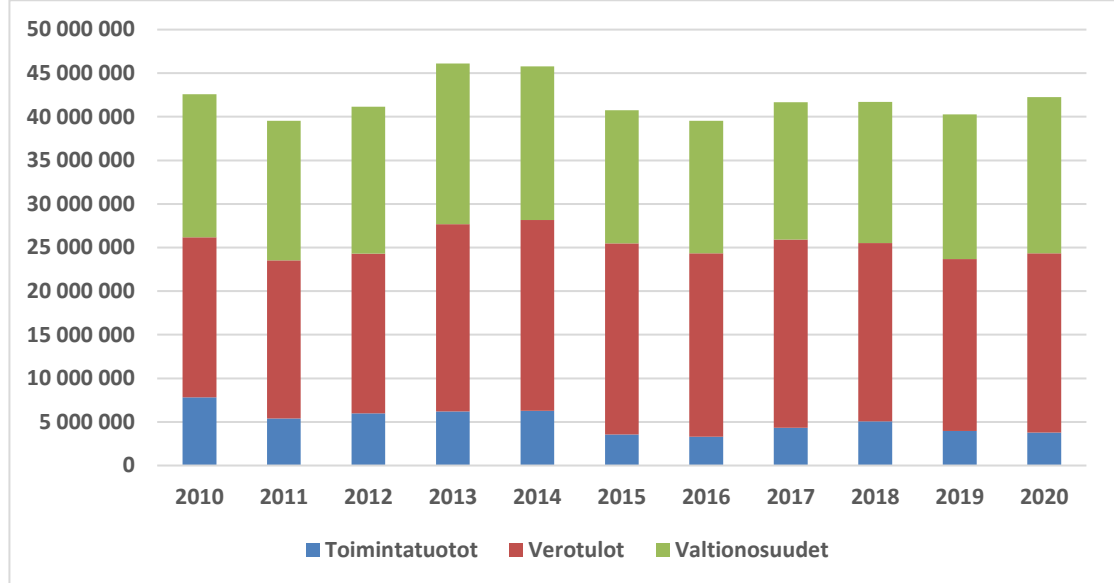
Vuoden 2020 loppuun mennessä selvitetään maakuntien verotusoikeus ja monikanavarahoituksen purkaminen. Nämä selvitykset tehdään parlamentaarisesti eli työssä ovat mukana kaikki eduskuntapuolueet. Lainsäädäntötyön valmistelu on käynnistynyt syksyllä 2019.

Valmistelua johtaa sote-ministerityöryhmä. Viranhaltijoista koostuva sote-uudistuksen johtoryhmä koordinoi ja johtaa neljässä jaostossa tehtävää työtä.

Tuottojen kehitys

Tuotot koostuvat toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

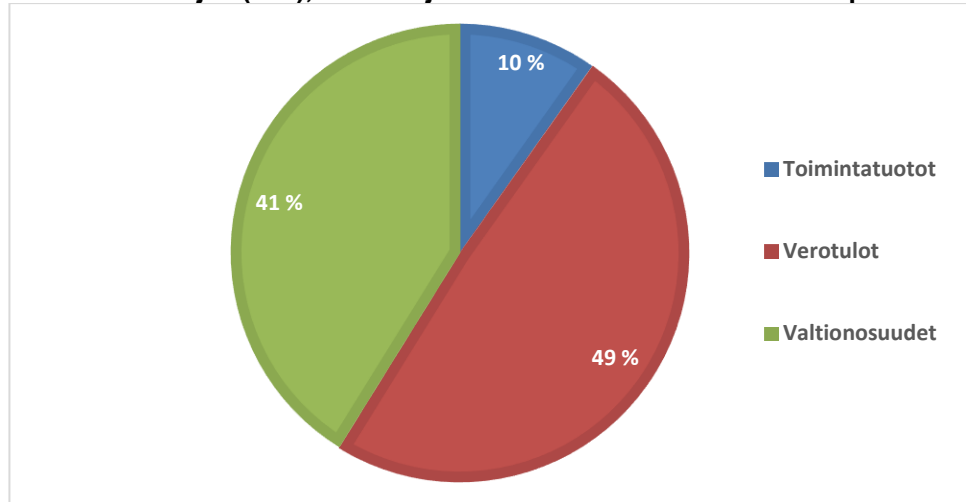
Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys vuosina 2010 – 2020

Valtionosuudet kasvoivat 2,6 % vuoteen 2018 verrattuna. Muutos valtionosuuksissa vuosien 2014 ja 2015 välillä on 2,3 M€. Verotulojen osalta merkittävä tuottojen kasvu johtuu pääosin yhteisöveron tuoton huomattavasta noususta.

1.1.2015 aloitti toimintansa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy. Tästä johtuen kaukolämmön ja vesi- ja viemärilaitoksen toimintatuotot siirtyivät yhtiölle. Vuoden 2011 toimintatuottoja pienentää lomituspalvelujen siirtyminen Reisjärven kunnan hoidettavaksi.

Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien osuus prosentteina v. 2019

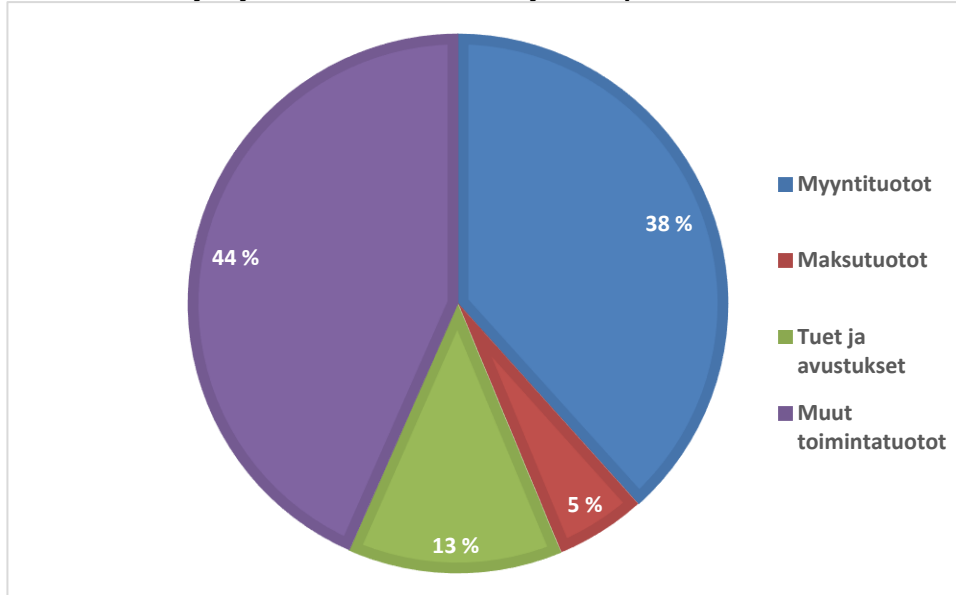
Toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet	TP 2019	Osuus tuotoista %
Toimintatuotot, ulkoiset	3 958 960	10 %
Verotulot	19 734 074	49 %
Valtionosuudet	16 586 486	41 %
Tuotot yhteensä	40 279 520	100 %

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteutumaprosentti oli 108,9 % vuoden 2019 talousarvioon verrattuna.

Toimintatuotot	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP2019
Toimintatuotot, ulkoiset	3 301 907	4 318 308	5 064 970	3 633 900	3 958 960

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosentiosuuksina vuonna 2019

Toimintatuotot	TP 2019	Osuus toimintatuotoista %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	1 518 037	38 %
Maksutuotot	213 482	5 %
Tuet ja avustukset	509 003	13 %
Muut toimintatuotot	1 718 438	44 %
Toimintatuotot yhteensä	3 958 960	100 %

Verotulot

Pyhjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2016 – 2020

Verotulot	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP2019	TA2020
Kunnallisvero	14 613 565	14 172 151	14 330 981	14 700 000	14 333 918	14 800 000
Osuus yhteisöverosta	5 390 118	6 238 691	4 907 920	5 000 000	4 151 232	4 500 000
Kiinteistövero	1 026 608	1 193 618	1 218 748	1 250 000	1 248 924	1 270 000
Verotulot yhteensä	21 030 291	21 604 460	20 457 649	20 950 000	19 734 074	20 570 000

Verotulojen toteutuminen vuoden 2019 talousarvioon verrattuna oli 94,2 %. Vuoden 2019 verotulot perustuivat seuraaviin tulovero- ja kiinteistöveroprosentteihin: kunnallisvero 20,75 %, vakituiset asunnot 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,30 %, muut kuin vakituiset asunnot 1,30 %, rakentamattomat rakennuspaikat 4,0 %, yleishyödyllinen yhteisö 0,10 % sekä voimalaitokset 3,10 %. Tuloveroprosenttia nostettiin 20,75 prosenttiin vuonna 2017. Tuloveroprosentti on ollut 19,75 prosenttia vuosina 2007 – 2016.

Kunnallisveron ennakonpidätyksen kertymät eivät kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

alkoi korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa tehdyissä ennakonpidätyksissä. Tilityksissä korjausliike näkyy siten voimakkaammin vasta tammikuussa 2020. Lopullisesti vaje korjaantuu kuitenkin vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Pyhjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2013 – 2020

Veroprosentit	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kunnan tulovero	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	20,75	20,75	20,75	21,75
Yleinen kiinteistövero	0,90	0,90	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,45	0,45	0,45	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	0,90	0,90	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	4,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10
Efektiiivinen veroaste	13,41	13,47	13,57	13,56	13,30	13,61	13,63	13,61	
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	6,34	6,28	6,18	6,19	6,45	7,14	7,12	7,14	

Veroprosentit	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kuntien keskim. tulovero-%	19,38	19,74	19,83	19,85	19,89	19,84	19,88	19,97
Pohj-Pohjanm. keskim.tulovero%					20,44	20,47	20,57	20,57

Erialaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 on 19,97 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 on 20,57 %.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään ”korvaavan” korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Pyhjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2015 – 2020

Valtionosuudet	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020
Peruspalvelujen valtionosuus	16 032 076	15 899 805	16 203 030	16 659 345	16 982 007	15 500 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-772 206	-680 353	-441 617	-490 644	-395 521	-300 000
Veromenetysten kompensatio						2 740 000
Valtionosuudet yhteensä	15 259 870	15 219 452	15 791 413	16 168 701	16 586 486	17 940 000
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuuks.	38 736	-256 406	-59 171	369 869	507 256	1 278 765
Valtionosuudet € / asukas	2 770	2 793	2 953	3 082	3 230	3 518
Valtionosuudet, %:a toimintamenoista ulk.	36,0	35,6	37,3	37,9	39,0	40,9
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	69,6	72,4	76,6	79,0	84,0	87,2

Valtionosuuksien toteutuminen vuoden 2019 talousarvioon verrattuna oli 102,3 %. Valtionosuuksien vähenemiseen vuonna 2015 vaikutti erityisesti verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen väheneminen, kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentin pieneneminen 29,57 prosentista (v. 2014) 25,42 prosenttiin (v. 2015) sekä valtionosuusjärjestelmän uudistaminen kokonaisuudessaan. Vaikutus peruspalvelujen valtionosuuteen Pyhjärven kaupungissa oli noin 2,3 miljoonaa euroa.

Toimintakulujen kehitys

Henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset sekä muut toimintakulut muodostavat kaupungin toimintakulut.

Toimintakulut	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019
Toimintakulut, ulkoiset	-42 787 137	-42 214 702	-42 630 789	-41 727 710	-43 008 610	-42 481 808

Toimintakulujen toteutuminen on vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna 98,8 %. Tilinpäätösvuoden toimintakulut vähenivät 0,4 % (148.981 euroa) vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna.

Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen vuosina 2010 – 2020

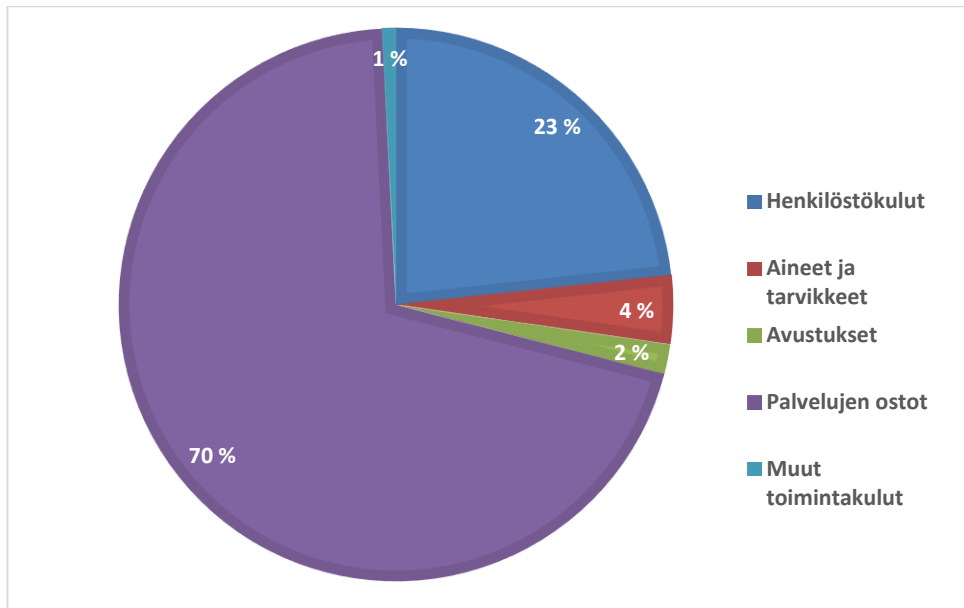
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut, ympäristö- ja rakennustarkastuksen palvelut sekä talous-, henkilöstö- ja atk-palvelut ovat vuoden 2010 alusta alkaen siirtyneet Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä ostettaviksi palveluiksi.

Vuoden 2011 alusta toimintakulut pienenevät, sillä lomituspalvelu siirtyi Reisjärven kunnan hoitettavaksi Melan tekemän päätöksen mukaisesti.

Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunginvaltuustot sekä Reisjärven kunnanvaltuusto ovat hyväksyneet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen kuntien kesken. Pyhäjärven kaupungilla on järjestämismvastuu yhteistoiminnassa, joka aloitettiin 1.1.2013.

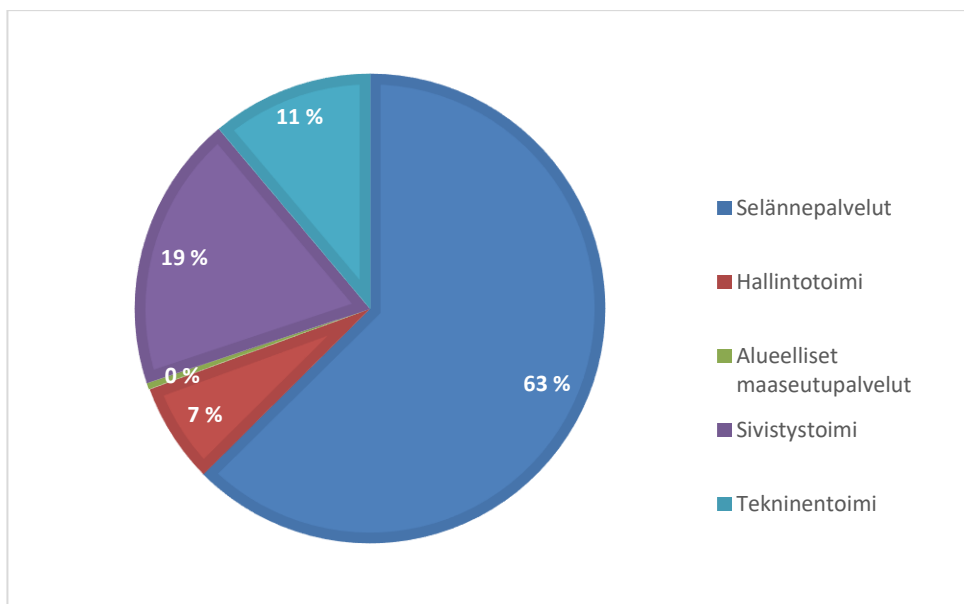
1.1.2015 alkaen perustettiin Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, jonka johdosta toimintakulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna. 1.1.2016 alkaen varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnasta Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi.

Ulkoisten toimintakulujen jakautuminen kululajeittain prosenttiosuuksina vuonna 2019

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintakulut kululajeittain	TP 2019	Osuus kuluista, %
Henkilöstökulut	9 898 756	23 %
Palvelujen ostot	29 824 562	70 %
Aineet ja tarvikkeet	1 689 041	4 %
Avustukset	739 885	2 %
Muut toimintakulut	329 563	1 %
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	42 481 808	100 %

Toimintakulut (ulk.) toimialoittain tilinpäätöksessä 2019

Palvelujen ostot muodostavat suurimman osan ulkoisista kustannuksista. Selännepalvelujen osuus on 63 %:a kaikkien toimialojen kustannuksista. Selännepalvelut sisältävät kuntayhtymältä ostettujen palvelujen lisäksi eläkemenoperusteiset sekä varhemaksut, jotka kohdistuvat terveyden- ja sairaanhoidonpalvelujen tuottamiseen.

Toimintakate

Toimintakatteen on käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus. Toimintakatteen toteutuminen vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna oli 97,8 %.

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019
Toimintakate	-39 485 230	-37 896 394	-37 565 819	-38 093 810	-39 374 710	-38 522 848

Lainakannat ja sijoitukset

Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2013 – 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lainakanta, 1000 euroa	1 668	1 199	10 385	17 913	22 631	25 086	29 099
Lainakanta € / asukas	291	215	1 885	3 287	4 240	4 781	5 667
Omavaraisuusaste	79,4	83,7	72,0	59,8	54,7	52,0	45,1
Kuntien keskim.lainakanta € / asukas	2 540	2 694	2 835	2 933	2 933	3 039	

Pyhäjärven kaupungin lainakanta on laskenut vuosina 2006 - 2014. Vuoden 2019 talousarvion laadinnan yhteydessä varauduttiin 4,7 miljoonan euron talousarviolainan nostoon. Tilinpäätös-vuonna nostettiin talousarviolainaa 4,7 M€. Vuoden 2019 lopussa oli 3,0 miljoonaa euroa lyhyt-aikaista lainaa. Vuoden 2019 talousarviossa viranhaltijoille on annettu maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3 miljoonan euron verran. Lainakanta 31.12.2019 oli 29.099.135 euroa.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäättään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a. Pyhäjärven kaupungin omavaraisuusaste tilinpäätös-vuonna oli 45 %.

Sijoitukset vuosina 2014 – 2018

Markkina-arvot	2014	2015	2016	2017	2018	2019
FIM	3 168 753	3 247 562	3 423 914	3 604 651	0	
Evli	4 991 530	5 352 877	5 805 505	6 343 367	5 052 711	5 536 254
Nordea varainhoito						1 248 495
Nordea kapitalisaatios.					3 317 256	3 765 371
Yhteensä	8 160 283	8 600 439	9 229 419	9 948 018	8 369 967	10 550 120

Kirjanpitoarvot	2014	2015	2016	2017	2018	2019
FIM	2 815 436	2 982 784	3 083 821	3 246 061		
Evli	4 327 396	4 668 263	5 093 979	5 669 957	5 046 734	5 155 328
Nordea varainhoito						1 207 291
Nordea kapitalisaatios.					3 300 000	3 300 000
Yhteensä	7 142 832	7 651 047	8 177 800	8 916 018	8 346 734	9 662 619

Kaupunginhallituksen 8.10.2018 § 263 mukaisesti Pyhäjärven kaupungin varainhoitajia ovat Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj. Salkku-yhteenvetojen mukaiset tuotot vuodelle 2019 olivat Evli:llä 9,5 %. Pidemmän aikavälin tuottoja tarkastellessa 3 vuoden tuotto Evli:llä 17,5 %. Nordean tuotto vuonna 2019 oli 13,9 %. Mennyt vuosi oli tuottojen perusteella osakemarkkinoiden vahvin tämän syklin aikana.

3.1.4 Pyhjärven kaupungin henkilöstö

Pyhjärven kaupungin vakituisen henkilöstön määrä oli 158 henkilöä sekä määräaikaisen henkilöstön määrä 66 henkilöä tilanteessa 31.12.2019. Vuonna 2019 henkilöstömäärään vaikutti vähentävästi koulurakennemuutos. Muutoksella oli vaikutuksia opetuksen ja tukipalveluiden henkilöstöön. Vuoden vaihteessa avoimena olleet virat ja toimet vähentävät myös henkilöstömäärä vuoden viimeisen päivän tilanteessa.

Palkat ja palkkiot vuonna 2019 olivat 9.898.756 euroa. Palkat ja palkkiot nousivat edellisestä vuodesta 84.562 euroa. Pyhjärven kaupungin henkilöstöraportti vuodelta 2019 esitetään tilinpäätöksen liitteenä.

3.1.5 Pyhjärven kaupungin ympäristöasiat

Pyhjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhjärven kaupungin pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristöhoitotoista. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaikutukset Pyhjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ovat olleet huomattavat Pyhäsalmen kaivoksen ansiosta. Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päättyminen vuonna 2019 vaikuttaa myös Pyhjärven kaupungin ympäristöön.

Pyhjärven kaupungin tilinpäätös sisältää erillisen ympäristöraportin.

3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pyhjärven kaupungin myönteisen kehityksen ja kaupunkitalouden turvaaminen on lähivuosien keskeinen tavoite. Kaupunginvaltuuston määrittämä tahtotila on, että Pyhjärven kaupunki ei taloussuunnitelmavuosina täytä yhtäkään kriisi- tai kriisiytyvän kunnan kriteeriä. Nämä kriteerit tulevat täyttymään yksi kerrallaan. Tähän antaa siedettävän lähtökohdan taseessa oleva kertynyt ylijäämä, taseeseen kertynyt poistoero ja suhteellisen hyvin hoidetut sijoitussalkut.

Paikkakuntaa koettelevat lyhyellä aikavälillä tapahtuva elinkeinorakenteen rakennemuutos ja jo pitkään toteutunut väestörakenteen muutos, jotka asettavat Pyhjärven kaupungin suurten haasteiden eteen. Aikaisempien vuosien suuret investoinnit sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja varhaiskasvatukseen sekä muuhun julkiseen käyttöpääomaan kasvattivat kaupungin lainakan-
taa merkittävällä tavalla. Väestörakenteen muutos tuo mukanaan merkittävää palvelutarpeen kasvupainetta. Edellä mainitut trendit ja jo toteutunut valtionosuusuudistus ovat asettaneet Pyhjärven kaupungin rahoitusasemansa ja toiminnallisiin edellytyksiin osalta suuren tasapainotustavoitteen eteen.

Kaupunginhallitus päätti 19.8.2019 § 214 taloustoimikunnan asettamisesta toukokuun 2021 loppuun saakka. Taloustoimikunnan tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakkoluuloton tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset. Taloustoimikunnan tavoitteena on valmistella tasapainottamisohjelma vuosille 2020 – 2022 valmiiksi lokakuun loppuun 2019 mennessä, tai jatkaa ohjelman valmistelua tarvittaessa keväällä 2020. Taloustoimikunnan valmistellut toimenpiteet huomioidaan jo vuoden 2020 talousarvion laadinnassa siltä osin kun niiden valmistelu on saatu päätökseen.

Pyhjärven kaupunki ei valmistellut tasapainottamisohjelmaa vuonna 2019. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden valmistelu keskittyi Selännepalvelujen tasapainottamiseen. Veroprosenttikorotuksista päätettiin vuodelle 2020.

Väestöpoliittiset toimet tulevat erityisen välttämättömiksi valmistauduttaessa kaivostoiminnan loppumiseen lähivuosina. Jotta välttyttäisiin kaivostoiminnan loppumisen aiheuttamilta talous- ja työllisyysvaikutuksilta jo meneillään olevalla valtuustokaudella on saatava pitkälle tulevaisuuteen myönteisesti vaikuttavat kehitystekijät esiin ja tehokkaaseen käyttöön. Niissä onnistuminen on edellytys sille, että Pyhjärven väestön ja poliittisten päättäjien vankka yhteinen tahto Pyhjärven kehittämiseksi itsenäisenä kuntana myös tulevaisuudessa on mahdollista. Muussa tapauksessa laukeavat monet taloudelliset, toiminnalliset, strategiset ja imagolliset riskit.

Vuoden 2020 keväällä alkanut koronavirusepidemia tuo uusia haasteita myös kuntien talouteen. Koronaviruksen merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyvät siihen, kuinka pitkään epävarmuus kehityksen kulusta jatkuu. Vaikutukset ovat sitä vakavampia ja pitkäkestoisempia, mitä enemmän ne vaikuttavat palvelujen kysyntään ja kuluttajien luottamukseen. Vaikutukset työllisyyteen ilmenevät useimmissa tapauksissa viiveellä.

Suurimmat vaikutukset tulevat verotulojen pienenemisen ja sotemenojen kasvun kautta. Lisäksi kaupunkien maksu- ja myyntituottojen arvioidaan vähentyvän. Kunnallisverotulot pienentyvät lomautusten ja irtisanomisten myötä sekä työllisyyden heikentymisestä johtuen. Prosentuaalisesti epidemiasta johtuva yhteisöveron tuoton pieneneminen on keskimäärin -15 % ja kunnallisverotulojen keskimäärin -2 %. Epidemian aiheuttama sote-menojen kasvu on keskimäärin +2 %. Koronavirusepidemia vaikuttaa kaikkien kaupunkien talouteen, mutta talousvaikutukset eivät jakaudu tasaisesti kuntien välillä. Muun muassa sairastuneiden määrällä, väestörakenteella ja elinkeinorakenteella on suuri merkitys kokonaisvaikutuksen suuruuteen yksittäisessä kaupungissa.

Vuosi 2020 alkoi osakemarkkinoilla positiivisesti. Kauppasodan ensimmäiseen vaiheeseen oli saatu ratkaisu ja keskuspankkien koronnostoriski oli poistunut. Teollisuus oli toipumassa vuoden 2019 laskusuhdanteesta. Tammikuussa tieto koronaviruksesta levisi Kiinasta markkinoille. Alkuun tiedot eivät olleet huolestuttavia. Helmikuun alkupuolella alkoi tulla tietoa Kiinan tuotanto- ja logistiikkarajoituksista koronaviruksesta johtuen. Tilanteen vakavuus ilmeni, kun koronavirus levisi Etelä-Koreaan ja kun useat suuryhtiöt alkoivat antaa tulosvaroituksia koronaviruksesta johtuen. Tämän jälkeen tunnelma markkinoilla muuttui nopeasti täydellisestä euforiasta paniikkiin. Maanantai 24.2. oli ensimmäinen kova laskupäivä markkinoilla. Tämän jälkeen meno on ollut muutamaa pomppupäivää lukuun ottamatta markkinoilla hyytävää ja täysin poikkeuksellista. Osakemarkkinoilla kurssit ovat laskeneet yli 20 % huipuista.

3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pyhjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin riskit voidaan jaotella seuraaviin luokkiin:

- strategiset riskit,
- taloudelliset riskit,
- toiminnalliset riskit,
- vahinkoriskit,
- toimintatapariskit ja
- imagoriskit.

Pyhjärven kaupungin merkittävimmät toiminta- ja vahinkoriskit ovat:

- vesihuollon ja puhtaan veden turvaaminen kaupunkilaisille,
- valtateilla ja rautateilla tapahtuvat kemikaalien ja muiden vaarallisten aineiden kuljetukset,
- sähkön jakelun keskeytyminen,
- tietoliikenteen keskeytyminen,
- epätavalliset luonnonilmiöt, esimerkiksi tulva tai mysky ja
- vaikeasti hallittavat epidemiat.

Kaupungin rahoitusriskit voidaan jaotella tulojen ja menojen toteutumiseen ja sijoitustoimintaan.

Tulojen toteutumisessa verotulojen kasvun kehittyminen on tuleva haaste kaupungille. Yhteisöverotuloista suuri osa saadaan Pyhäsalmen kaivoksen toiminnan kautta. Kaivos on myös merkittävä työnantaja.

Menojen toteutumisessa on kiinnitettävä huomioita vuosittaiseen nousuun. On hiottava jatkuvasti valmiuksia siihen, että menojen kasvu voidaan rajoittaa ja jopa pysäyttää, mikäli verotulojen mahdollinen alentuma toteutuu ja kaivostoiminnan loppuessa korvaavia työpaikkoja ei ole onnistuttu toteuttamaan.

Kaupungilla oli vuoden 2019 lopussa sijoitusvaroja, joiden markkina-arvo oli 10,6 M€ ja tase-arvo oli 9,7 M€. Varat ovat sijoitettu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ja sijoitusten hoitaminen on hajautettu kahdelle varainhoitajalle. Sijoitusten tuottokehitykseen vaikuttavat myös kansainväliset selkkaukset ja muut yleismaailmalliset seikat, jotka ovat Pyhjäjärven kaupungin riskienhallinnan ulkopuolella. Ammattisalkunhoitajien käytöllä ja sijoitusstrategian ajantasaisuudella kaupungin sijoitusriskin hallinta voidaan arvioida olevan riittävää.

Strategisen riskin aiheuttaa epäonnistuminen rakennemuutokseen valmistautumisessa, kun kaivostoiminta Pyhjäjärvellä loppuu. Polttavan ajankohtaiseksi Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuurin saamisen uusiokäyttöön tekee hyödynnettävien malmivarantojen loppuminen mahdollisesti jo vuonna 2019. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaikutukset Pyhjäjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lakkaavat ja vaikutukset ovat niin mittavat, että Pyhjäjärvi ja lähiseutu ovat järjestyttävän rakennemuutoksen kourissa. Muutoksen hallinnan onnistumiselle olennaista on uusiokäytön (Pyhjäjärven Callion) kärkihankkeiden toteutuminen.

Arvion mukaan tuotantovaikutuksiin jää 250 miljoonan euron vajoitus ja työllisyysvaikutuksiin 825 henkilötyövuoden vajoitus. Kaivostoiminnan ja louhinnan toimialan vähennys on noin 300 henkilötyövuotta, kuljetuksen, varastoinnin ja tietoliikenteen noin 200 henkilötyövuotta, kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelujen noin 80 henkilötyövuotta sekä koneiden ja laitteiden valmistuksen noin 70 henkilötyövuotta.

Kaivostoiminnan tuotantovaikutusten lakkaaminen jättää Pyhjäjärvelle noin 500 henkilötyövuoden vajoituksen, palkkatuloihin 28 miljoonan euron vajoituksen sekä verotuloihin noin seitsemän miljoonan euron vajoituksen. Proaktiivinen toiminta rakennemuutoksen kohtaamisessa on tuloksetkaampaa kuin reaktiivinen toiminta rakennemuutoksen jo tapahduttua. Strategisena riskinä on, että heräämistä riskitietoisuuteen sekä riskin vaatimaan politiikkaan ja toimintaan ei tapahdu.

Imagollisen riskin hallinta vaatii rytmin vaihdosta ja terävää uudelleen profiloitumista. Sijainnista maakuntien rajalla on tehtävä haitan sijasta hyve liikennelogistisesti erinomaisen sijainnin avulla. Silloin Pyhjäjärvestä välittykin kuva liikennevirtojen keskiössä sijaitsevana paikkakuntana, joka sijainniltaan samankaltaisten naapurikuntien kanssa muodostaa elpyvän Suomen luovan talouden kehitysvyöhykkeen. Uusi imago ja profiili on yhteydessä kaivoksen infrastruktuuriin uusiokäytön onnistumiseen ja asumisen, yritystoiminnan sekä hyvinvoinnin elinvoimainvestointeihin.

3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 115 §:n (410/2015) mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä. Kaupunginhallitus vastaa valvonnan järjestämisestä ja yleisestä ohjeistamisesta. Valvonnan täytäntöönpanosta vastaa kaupunginjohtaja. Toimialueen päällikkö vastaa, että toimialueen sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja on riittävää. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu muun muassa kuntalakiin sekä kaupungin johto- ja toimintasääntöihin sekä niissä mainittuihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon. Kaupunginhallituksen 12.6.2006 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje painottaa talouden hoitoa, materiaalihallintoa sekä omaisuudenhoitoa ja niihin liittyviä systemaattisia tarkastuksia ja raportointeja. Sisäinen valvonta on toimintayksiköiden prosessi, jonka avulla se pyrkii kohtuullisessa määrin varmistamaan tavoitteidensa saavuttamista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu. Pyhäjärven kaupungin uusi konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.11.2014. Konserniohje on voimassa 1.1.2015 alkaen ja antaa paremmat työvälineet konsernivalvontaan. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019. Nämä ohjeet ovat voimassa 1.1.2020 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat operatiivisena toimintana kunnanhallitukselle, kunnanjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntalain 23 §:ssä kunnanhallitukselle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon vastuutehtävää, kuntalain 24 §:ssä kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon, taloudenhoidon ja kunnan muun toiminnan johtotehtävää sekä kuntalain 25 a §:ssä säädettyä kuntakonsernin ohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä, mistä konsernijohto vastaa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säädösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Valvontaa ovat suorittaneet osaltaan kaupunginhallitus täytäntöönpanopäätösten yhteydessä sekä valvontaohjeen mukaisesti määrätyt henkilöt. Yleisellä tasolla valvontaa on lisäksi toteutettu johtoryhmätyöskentelyn yhteydessä. Havaittuihin puutteisiin on esimiestasolla puututtu välittömästi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.6.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä 24.11.2014 Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohjeen. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailussa ja näitä edeltävissä osavuosikatsauksissa. Erityistä seuranta on kohdistettu yleisen finanssikriisin ja talouskriisin seurauksena varainhoitosalkujen hoitoon sekä omistusjärjestelyihin koskien myös salkunhoitajayhtiöiden omistusjärjestelyjä. Kaupunginvaltuuston hyväksymä sijoitusstrategia on marraskuulta 2010. Tavoitteiden asettelussa tai määrärahojen budjetoinneissa ei ole havaittu olennaisia virheitä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä menettelyä, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Pyhäjärven kaupungin johtamisjärjestelmä, strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toiminnan ja talouden ohjeet luovat perustan riskienhallinnalle. Mahdollisia vahinkoriskejä on arvioitu ja päivitetty kohteittain vakuutustarkastelun yhteydessä. Investointeihin ja rahoitukseen ei kertomusvuonna kohdistunut erityisriskejä.

Kaupungin vakuutusturvan laajuutta tarkasteltiin vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä syksyllä 2016. Toiminnallisia riskejä henkilöstön työturvallisuuden näkökulmasta kartoitettiin työnvaarojen arvioinnilla niinkään syksyllä 2016.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvonalennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tällaiset vastuut, menetykset tai korvaukset voisivat koskea esimerkiksi virheellistä menettelyä hankinnan kilpailuttamisessa tai valtion osuuden takaisinperinnässä.

Sopimustoiminta

Ennakoimattomia negatiivisia seuraamuksia ei ole tapahtunut liittyen sopimustoimintaan. Vanhentumisaikojen seurantaan on kiinnitettävä huomiota erityisesti siten, että varamiesjärjestelmät ovat riittävät myös mahdollisten pitkien sairaslomien yhteydessä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja esittävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä käynnistettyjen kehittämistoimien sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kaupungin hallinto on toiminut kuntalain, kaupungin johto- ja toimintasääntöjen sekä kaupunginhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa järjestettiin vuonna 2018 kuntalakiin vuonna 2012 tehtyjen muutosten mukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vuoden 2019 toimintakate osoittaa, että toimintamenoista jäi katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla 38,5 M€ (v. 2018 oli 37,6 M€). Toimintakatteen muutos oli 2,55 % edellisen vuoden vastaavaan toteutumaan verrattuna. Verotulojen, valtionosuuksien sekä muiden rahoitustuottojen ja –kulujen jälkeen vuosikatteeksi eli tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -1,7 M€ (vuonna 2018 oli -0,5 M€).

Tilikauden tulos oli -3,58 M€. Tilikauden tuloksesta ei tehty investointivarauksia. Poistoeron muutosten jälkeen tilikauden alijäämä vuoden 2019 lopussa oli -3.230.720,57 euroa.

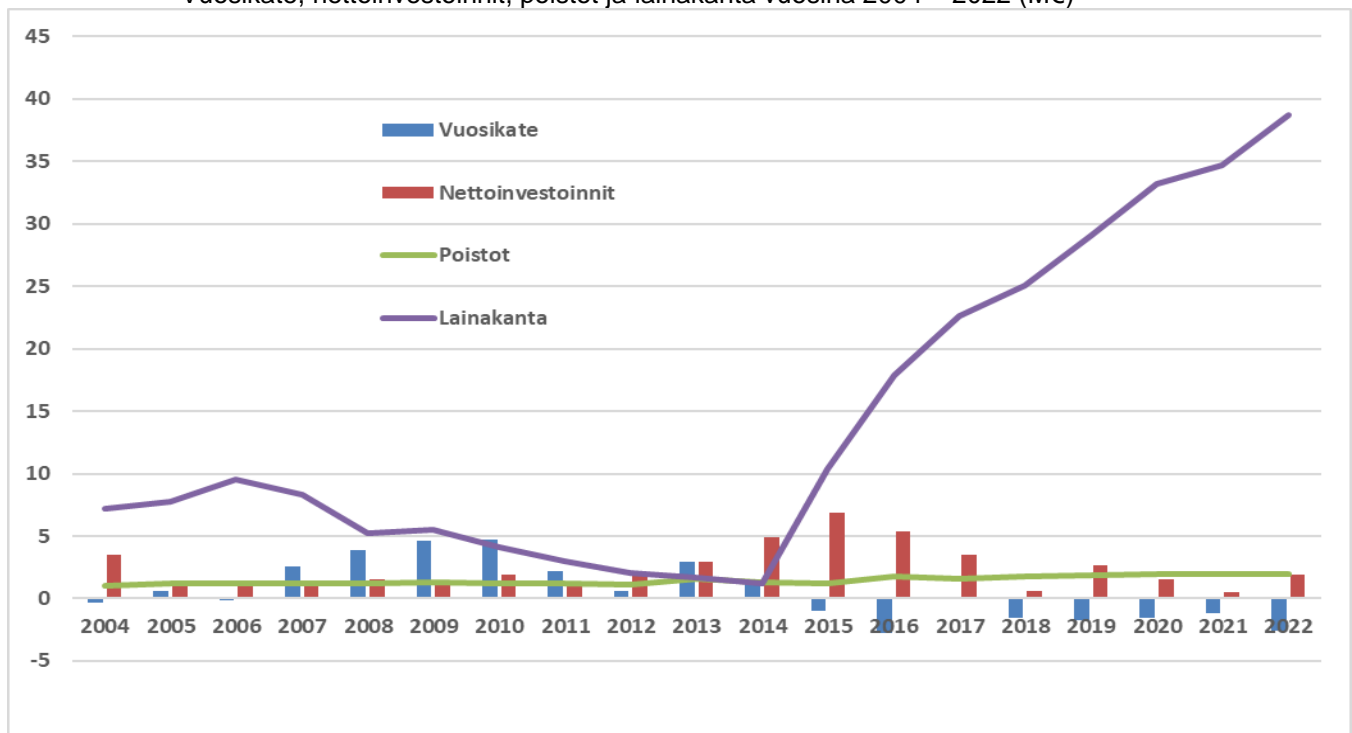
Tilikauden yli- / alijäämät vuosina 2015 – 2020

	2015	2016	2017	2018	2019	TA 2020
Taseen loppusum. 31.12.	54 915 179	58 387 108	60 946 625	59 689 013	60 929 026	
Peruspääoma 31.12.	20 542 188	20 542 187	20 542 187	20 542 187	20 542 187	
Peruspääoma-% taseen loppusummasta	37,41	35,18	33,7	34,4	33,7	
Tilikauden alijäämä 31.12.	-1 845 333	-3 760 698	-1 163 125	-1 421 945	-3 230 721	
-Ed.vuosien alijäämä						
+Ed.vuosien ylijäämä	12 166 822	10 321 489	6 560 791	5 397 666	3 975 720	
Tilik.ylij. taseessa 31.12.	10 321 489	6 560 791	5 397 666	3 975 721	745 001	
Alijäämä TA:ssa 2020						-3 145 348

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Vuoden 2019 vuosikate oli -1 714 615 euroa. Vuosikate osoittaa, että tulorahoitus ei riittänyt toimintakulujen kattamiseen eikä kattanut poistoja.

Vuosikate, nettoinvestoinnit, poistot ja lainakanta vuosina 2004 – 2022 (M€)

3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakateen, vuosikateen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 959	5 065	4 318
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-42 482	-42 631	-42 214
Toimintakate	-38 523	-37 566	-37 896
Verotulot	19 734	20 458	21 604
Valtionosuudet	16 586	16 169	15 761
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	26	27	35
Muut rahoitustuotot	655	836	716
Korkokulut	-147	-143	-152
Muut rahoituskulut	-46	-307	-66
Vuosikate	-1 715	-526	2
Poistot ja arvonalentumiset	-1 863	-1 814	-1 537
Satunnaiset erät			-21
Tilikauden tulos	-3 578	-2 340	-1 556
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	347	918	393
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 231	-1 422	-1 163

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019 +muutos	TP 2019	TA 2020
Toimintatuotot % toimintakuluista	8,4	7,7	10,2	11,9	8,4	9,3	8,6
Vuosikate/Poistot %	-86,6	-152,9	0,1	-29,0	-101,9	-92,0	-76,6
Vuosikate €/asukas	-188	-511	0,3	-100,2	-402,6	-333,9	-298,2
Poisto %	33,49	55,2	35,6	35,8	57,6	47,1	52,7
Poistot / asukas	216,9	334,2	287,9	345,7	395,2	362,8	389,1
Asukasmäärä	5 508	5 450	5 338	5 247	5 300	5 135	5 100

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/Poistot %: 100 x vuosikate / poistot + arvonalentumiset

Poisto %: 100 x poistot käyttöomaisuudesta / toimintatulot

3.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019 1000 €	2018 1000 €	2017 1000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	-1 715	-526	2
Satunnaiset erät			-21
Tulorahoituksen korjauserät	-2	-1 019	-11
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2 623	-2 109	-3 601
Investointien ennakkomaksut			50
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2	240	-34
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	6	2 427	153
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 332	-987	-3 462
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-250	-243	-260
Antolainasaamisten vähennykset	204	487	828
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 700	3 600	4 450
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 687	-1 545	-1 332
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	400	1 600
Muut maksuvalmiuden muutokset	332	-1 227	-663
Rahoituksen nettorahavirta	4 299	1 472	4 623
Kassavarojen muutos	-33	485	1 161
Rahavarat 31.12.	9 923	9 955	9 471
Rahavarat 1.1.	9 956	9 470	8 310

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019 +muutos	TP 2019	TA 2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v:lta	-4 029 561	-13 335 572	-15 875 285	-16 670 496		-25 095 021	
Investointien tulorahoitus	-14,9	-51,8	-0,1	-28,1	-77,1	-65,6	-100,9
Lainanhoitokate	-1,0	-2,4	0,1	-0,4	-0,8	-0,9	-0,5
Kassan riittävyys, päivää	55	61	73	77		76	
Asukasmäärä	5 508	5 450	5 338	5 247	5 300	5 135	5 100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulo-rahoitus, %

= $100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys, päivää

= $365 * \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrällä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1000 e	1000 e		1000 e	1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT	49 486	48 685	A OMA PÄÄOMA	21 287	24 518
I Aineettomat hyödykkeet	324	418	I Peruspääoma	20 542	20 542
1. Aineettomat oikeudet			III Arvonkorotusrahasasto		
2. Muut pitäväikuttiset menot	324	418	IV Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	3 976	5 398
II Aineelliset hyödykkeet	31 277	30 429	VI Tilikauden yli-/alijäämä	-3 231	-1 422
1. Maa- ja vesialueet	3 958	3 872			
2. Rakennukset	21 897	20 765	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 265	5 575	VARAUKSET	6 142	6 489
4. Koneet ja kalusto	22	61	1. Poistoero	6 142	6 489
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Vapaaehtoiset varaukset		
6. Enn.maksut ja kesken. hank	135	156			
III Sijoitukset	17 885	17 838	C PAKOLLISET VARAUKSET	78	78
1. Osakkeet ja osuudet	13 671	13 671	1. Eläkevaraukset		
2. Joukkovelkakirjasaamiset			2. Muut pakolliset varaukset	78	78
3. Muut lainasaamiset	4 177	4 130	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	77	82
4. Muut saamiset	37	37	1. Valtion toimeksiannot	30	33
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	30	33	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	47	49
1. Valtion toimeksiannot	30	33	3. Muut toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrah. erityiskatteet			E VIERAS PÄÄOMA	33 345	28 522
3. Muut toimeksiantojen varat			I Pitkäaikainen	24 334	21 557
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 413	10 971	1. Joukkovelkakirjalainat		
I Vaihto-omaisuus			2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	24 334	21 556
1. Aineet ja tarvikkeet			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Keskeneräiset tuotteet			4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Valmiit tuotteet			5. Saadut ennakot	0	1
4. Muu vaihto-omaisuus			6. Ostovelat		
5. Ennakkomaksut			7. Muut velat		
II Saamiset	1 490	1 015	8. Siirtovelat		
Pitkäaikaiset saamiset	94	115	II Lyhytaikainen	9 011	6 965
1. Myyntisaamiset	0	85	1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainasaamiset	30	30	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	4 765	3 531
3. Muut saamiset	64		3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Siirtosaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikaiset saamiset	1 396	900	5. Saadut ennakot	101	35
1. Myyntisaamiset	677	599	6. Ostovelat	2 953	2 356
2. Lainasaamiset	17	13	7. Muut velat	146	201
3. Muut saamiset	71	106	8. Siirtovelat	1 046	842
4. Siirtosaamiset	631	182			
III Rahoitusarvopaperit	9 663	8 347	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 929	59 689
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	6 363	5 047			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit	3 300	3 300			
IV Rahat ja pankkisaamiset	260	1 609			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 929	59 689			

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASEEN TUNNUSLUVUT

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020
Omavaraisuusaste, %	83,7	72,0	59,8	54,7	52,0	45,1	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,4	37,1	58,8	65,8	68,3	82,5	
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	12 313	10 321	6 561	5 398	3 976	745	
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	2 213	1 874	1 204	1 011	758	145	
Lainakanta 31.12., €	1 198 683	10 384 738	17 913 293	22 631 015	25 086 455	29 099 135	33 156 000
Lainakanta 31.12., € / asukas	215	1 885	3 287	4 240	4 781	5 667	6 501
Lainat ja vuokravastuut 31.12.						29 164 958	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas						5 680	
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	5 377	5 201	4 941	4 373	4 130	4 177	
Asukasmäärä	5 565	5 508	5 450	5 338	5 247	5 135	5 100

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukana.

Lainasaamiset 31.12.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloiksi muodostui 47,1 M€ (48,7 M€), joista suurin osuus koostui verotuloista 41,9 % (42,0 %). Valtionosuuksien osuus tuloista oli 35,2 % (33,2 %) ja toimintatuottojen osuus oli 8,4 % (10,4 %). Suluissa näkyy vuoden 2018 vastaava luku.

Kokonaismenot olivat 47,4 M€ (47,0 M€), josta 89,6 % (90,8 %) koostui toimintakuluista. Investointimenot olivat 5,5 % (4,5 %) kokonaismenoista.

TULOT	Milj. €	%	MENOT	Milj. €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3,959	8,4	Toimintakulut	42,482	89,6
Verotulot	19,734	41,9	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	16,586	35,2	Korkokulut	0,148	0,3
Korkotuotot	0,026	0,1	Muut rahoituskulut	0,046	0,1
Muut rahoitustuotot	0,655	1,4	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten var. muutos		
-Käyttöom. myyntivoitot	-0,002		- Käyttöom. myyntitappio		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0,002	0,0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	2,623	5,5
Pysyv.vast.hyöd.luov.tulot	0,006	0,0	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,453	1,0
Antolainasaamisten vähennys	0,407	0,9	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1,687	3,6
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4,700	10,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1,000	2,1	Oman pääoman muutos		
Oman pääoman lisäykset			Kokonaismenot yhteensä	47,439	100,0
Kokonaistulot yhteensä	47,073	100,0			
Täsmäytys:					
Kokonaistulot	47 073		- Kokonaismenot	47 439	= -366
Maksuvalmiuden muutos	333		- Rahavarojen muutos	-33	= -366

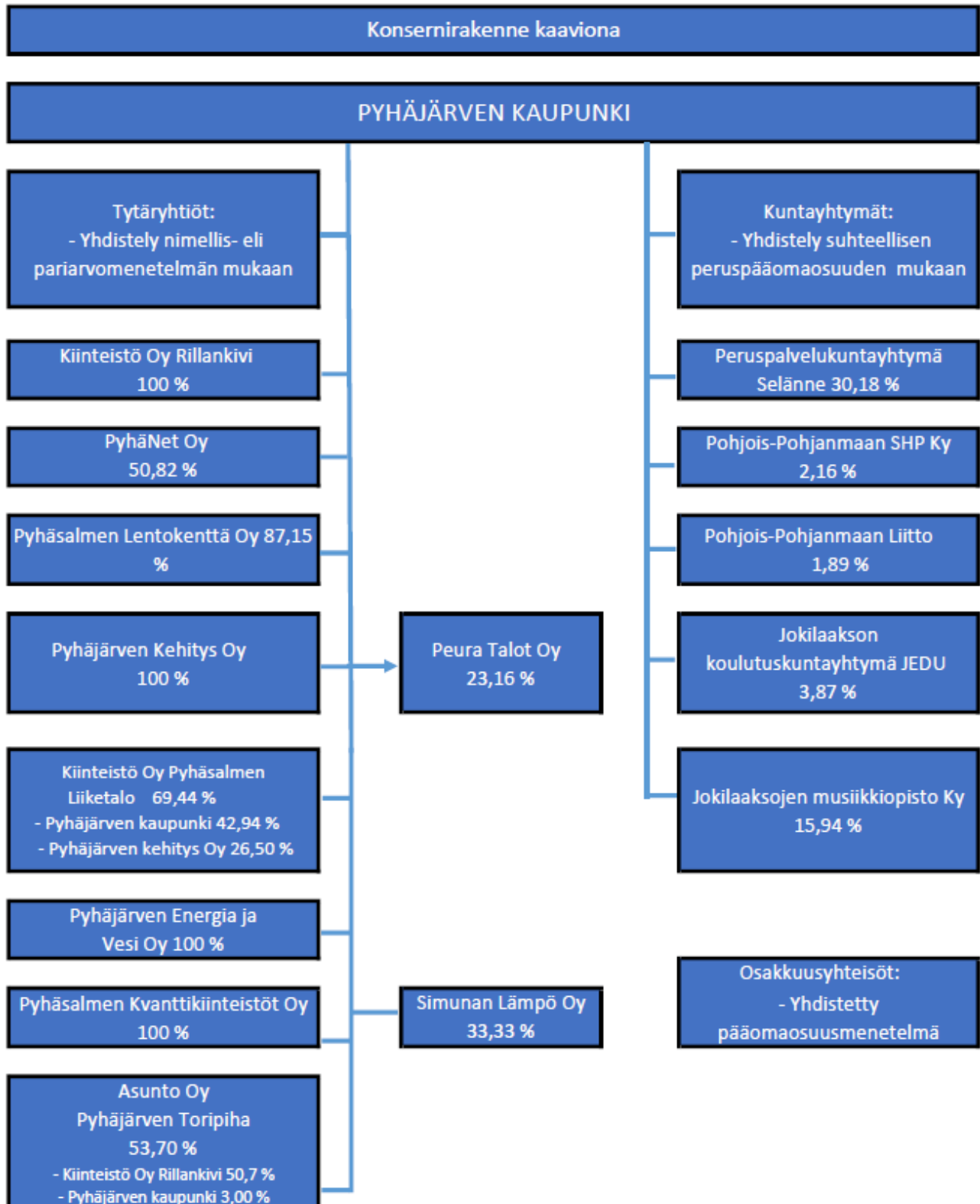
Tuloslaskelman toteutuminen

ULKOISET + SISÄISET

	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	TA + LTA 2019	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020
Toimintatuotot	6 285 117	7 321 756	8 072 125	6 532 670	6 532 670	6 899 630	6 709 291
Toimintakulut	-45 770 348	-45 218 150	-45 637 944	-44 626 480	-45 907 380	-45 422 478	-46 811 214
Toimintakate	-39 485 230	-37 896 394	-37 565 819	-38 093 810	-39 374 710	-38 522 848	-40 101 923
Verotulot	21 030 291	21 604 460	20 457 649	20 950 000	20 950 000	19 734 074	20 570 000
Valtionosuudet	15 219 452	15 761 413	16 168 701	16 200 000	16 200 000	16 586 486	17 940 000
Rahoitustuotot	680 467	751 137	863 716	351 000	351 000	681 626	351 000
Rahoituskulut	-230 450	-218 883	-450 163	-260 000	-260 000	-193 952	-280 000
Vuoskate	-2 785 470	1 733	-525 917	-852 810	-2 133 710	-1 714 615	-1 520 923
Poistot ja arvonal.	-1 821 272	-1 536 847	-1 813 960	-2 094 700	-2 094 700	-1 863 112	-1 984 425
Satun. tuotot / kulut		-21 503					
Tilikauden tulos	-4 606 742	-1 556 617	-2 339 877	-2 947 510	-4 228 410	-3 577 726	-3 505 348
Poistoeron muutos	-1 656 993	393 493	917 931	400 000	400 000	347 006	360 000
Varausten muutos	1 439 119						
Rahaston muutos	1 063 918						
Tilik. yli-/ alijäämä	-3 760 697	-1 163 125	-1 421 945	-2 547 510	-3 828 410	-3 230 721	-3 145 348
Tilik.ylij.taseessa	6 560 791	5 397 666	3 976 181			745 001	

3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pyhjärven kaupungin omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kaupungissa.

Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista ja konserniohjauksesta, joka perustuu omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön. Konserniohjaus voidaan jakaa omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä. Tytäryhtiöiden valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kunta voi antaa teknisluonteista ohjeistusta tytäryhteisöille sovitussa konsernin toiminnoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä. Konserniyhtiöiden toimintaa ohjaa konserniohje, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 24.11.2014 § 106.

Konsernijohto on antanut konserniohjeita tytäryhtiöille sekä kaupungin nimeämille yhtiöiden kokous- ja yhtiökokousedustajille useassa asiassa kuluvan vuoden aikana.

Kuluneena vuonna kokoonnuttiin tytäryhteisöjen edustajien kanssa säännöllisesti. Tytäryhtiöpalavereissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita. Kokouksia jatketaan vuonna 2018.

Vuoden 2016 lopussa annettiin FCG Konsultointi Oy:lle toimeksianto, jossa selvitetään mahdollisuuksia järjestellä kiinteistöomistuksia Pyhjärven kaupungin omistamissa tytäryhtiöissä. Kaupunginhallitus antoi 31.7.2017 § 266 konserniohjeen Pyhjärven Kehitys Oy:lle ja Kiinteistö Oy Rillankivelle, jonka mukaan Pyhjärven Kehitys Oy:n kiinteistömäärän siirto Kiinteistö Oy Rillankivelle tulee toteuttaa osittaisjakautumisen kautta. Osittaisjakautuminen toteutettiin 1.1.2018 alkaen.

3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Pohjois-Pohjanmaan erityishuoltopiirin kuntayhtymä fuusioitui Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin kuntayhtymään 1.1.2010 alkaen. Jäsenkuntien päätösten mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan erityishuoltopiirin varat, velat ja vastuut siirtyivät peruspääomaosuuksien suhteessa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille 1.1.2010 alkaen perustuen erityishuoltopiirin kuntayhtymän vahvistettuihin tilinpäätöstiетoihin 31.12.2009.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti toimintansa 1.1.2010. Peruspalvelukuntayhtymä Selännettä olivat perustamassa Haapajärven kaupunki, Kärsämäen kunta, Pyhjärven kaupunki ja Reisjärven kunta. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärsämäen kunta erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen ja otti järjestämisvastuun itselleen, tuottamisvastuussa on yksityinen sote-palveluiden tuottaja. Kärsämäen kunta on osajäsen 1.1.2015 alkaen erillisten sopimusten mukaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden ja Taloushallinto Selman talous- ja henkilöstöhallinnon osalta.

Kalajokilaakson koulutuskuntayhtymä ja Siika-Pyhäjokialueen koulutuskuntayhtymä yhdistyivät 1.1.2012 alkaen Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU:ksi.

Pyhjärven Kehitys Oy:n hallitus on päättänyt 23.2.2012 ostaa Peura Talot Oy:n osakkeita. Pyhjärven Kehitys Oy:n omistusosuus on 23,16 %. Peura Talot Oy:stä tulee Pyhjärven kaupunki-konsernin osakkuusyhteisö, koska kunnalla on vähintään viidesosan omistus yhtiön osakkeista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2013 perustettavaksi PyhäNet Oy:n. Perustamissopimus allekirjoitettiin 21.5.2013. Pyhjärven kaupungin omistamien PyhäNet Oy:n osakkeiden lukumäärä oli 250 ja osakepääoma 5.000 euroa. Osakeannista päätettiin 25.4.2014, missä

Kärsämäen kunnalle merkittiin 55 osaketta 1.100 euron osakepääomalla. PyhäNet Oy:n osakemäärä osakeannin jälkeen oli yhteensä 305 osaketta. Pyhjärven kaupungin omistusosuus oli osakeannin jälkeen 81,97 %. Yhtiön toimialana on mm. hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä.

Kaupunginhallitus päätti 13.6.2016 § 204 myydä Haapajärven kaupungille 95 Pyhjärven kaupungin omistamaa Pyhänet Oy:n osaketta. Osakkeiden myynnin johdosta kaupungin omistusosuus on 50,82 % (tätä ennen 81,97 %).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n perustamisen 29.9.2014. Yhtiön aputoiminimi on Pyhjärven Callio, jonka nimen alla kaivosinfraa hyödyntävä yritystalu toimii ja kehittyi. Vesi- ja viemäritoiminta sekä kaukolämpötoiminta yhtiötettiin kaupunginvaltuuston päätettyä asiasta 24.11.2014. Perustettiin Pyhjärven kaupungin 100 prosenttisesti omistama Pyhjärven Energia ja Vesi Oy, joka aloitti toimintansa 1.1.2015.

Kaupunginhallitus päätti 21.12.2015 § 473 ostaa varastotilaa Asunto Oy Pyhäsalmen Toripihasta. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhjärven Kehitys Oy:n kanssa yhteisomistusosuudeksi muodostui 53,70 %.

Kaupunginhallitus antoi 31.7.2017 § 266 konserniohjeen Pyhjärven Kehitys Oy:lle ja Kiinteistö Oy Rillankivelle, jonka mukaan Pyhjärven Kehitys Oy:n kiinteistömässän siirto Kiinteistö Oy Rillankivelle toteutetaan osittaisjakautumisen kautta. Osittaisjakautuminen toteutettiin 1.1.2018 alkaen. Omaisuuden keskittämisellä yhteen yhtiöön on nähtävissä volyymietuja kiinteistönpidon eri osa-alueilla, jolloin on saatavissa sekä toiminnallisia että taloudellisia hyötyjä. Isännöinti (manageeraus) on jo keskitetty, jolloin on saatu vähennettyä kahden yhtiön päällekkäisyyksiä ja mahdollista toimintojen osioimintia. Edelleen kiinteistöhoidon ja -huollon (ja muiden hankintojen) yhdistämisellä (yhdessä kilpailuttamisella) on mahdollista saavuttaa mittakavaahyötyjä. Myös kunnossapitoon liittyviä tehtäviä on mahdollista niputtaa suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Keskittämisellä mahdollistetaan parempi investointien pitkäjänteinen suunnittelu ja kaupungin omistajaohjauksen toteutuminen. Keskittämisestä saatavien hyötyjen maksimoinnissa on tärkeää, kuinka hyvin digitalisaatiota voidaan hyödyntää operatiivisessa toiminnassa kiinteistönpidon eri osa-alueilla sekä kiinteistötiedon hallinnassa. Keskeinen toiminnallinen hyöty on myös nähtävissä siinä, että kehitysyrityöllä olisi kiinteistöliiketoiminnan jakautumisen avulla mahdollisuus jatkossa paremmin keskittyä ydinosaamiseensa ja -tehtäväänsä eli elinkeinojen kehittämiseen. Tämä on erittäin perusteltua, varsinkin nyt rakennemuutoksen hallinnan haasteiden edessä.

Kiinteistö Oy Rillankivi rakennutti 6-kerroksisen hissillisen asuin- ja liikehuoneistokerrostalon Ollintien ja Torkkolantien kulmaukseen, Pyhäsalmen keskustaan. Rakennus valmistui vuoden 2018 lopussa. Kerrostalon katutasoon toteutettiin uudet liiketilat Suomenselän Osuuspankille. Rakennuksen kerroksiin 2 - 6 sijoittuu 30 vuokra-asuntoa. Rakennushankkeen toteuttaminen tukee Kiinteistö Oy Rillankiven tarvetta uudistaa nykyistä asuntokantaansa. Laadukkaan ja monipuolisen asumisen edistäminen toteuttaa Pyhjärven kaupungin strategisia tavoitteita.

Pyhjärven Kehitys Oy:n hallituksen päätöksen 16.12.2019 mukaisesti tiettyjä saamia sekä omistuksia on alaskirjattu yhtiön tilinpäätöksessä. Tämä on vaikuttanut myös konsernirakentamiseen.

3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda esiin seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäköymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.

Tulevaan kehitysarvioon konsernitasolla vaikuttaa samat seikat kuin arvioon kaupungin kehityksestä. Verotulokehityksen jatkuessa suurin piirtein samankaltaisena vielä lähivuodet, konsernin talouden tunnusluvut pysyvät suhteellisen tyydyttävinä.

Konserniyhtiöistä Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Rillankivi Oy:n kehitys talouden näkökulmasta on haasteellisin. Kehitys Oy:n roolina on luoda edellytyksiä uusille yrittäjille ja sitä kautta uusia työpaikkoja kaivostoiminnan loppumisesta aiheutuvien työpaikkamenetysten sijaan niiden vuosien aikana, jolloin kaivostoiminta vielä jatkuu.

Mikäli työpaikkakehitystä ei olennaisesti vaikuttavammalla tavalla saada menetyksiä vastaavalle tasolle, paikkakunnan väestön vähentyminen jatkuu edelleen ja se aiheuttaa Rillankivi Oy:n omistamien asuntojen käyttöasteen alenemisen.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 14.8.2017 § 288 antanut taloustoimikunnalle tehtäväksi tarkastella koko kaupungin toimintoja ennakkoluulottomasti, tehostaa toimintoja sekä tarvittaessa myös esittää ehdotuksia konsernin päällekkäisten toimintojen karsimiseksi.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n, Kiinteistö Oy Rillankiven sekä PyhäNet Oy:n tulevan kehityksen arvioon vaikuttaa, miten paikkakunta pystyy pitämään yllä maaseutuelinkeinoja ja kylissä olevaa asutusta. Tämän hetken liittymätilausten lukumäärän perusteella arvio tulevasta on kohtuullisen hyvä. Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:llä on omat haasteensa, koska kaukolämpö- sekä vesi- ja viemäriverkoston korjausvelkaa ei olla täsmällisesti arvioitu.

Vaikka konsernin ja siihen kuuluvien tytäryhteisöjen tunnusluvut kokonaisuudessaan ovat tyydyttävät, talouden näkökulmasta ja kehityksen voimistamisen vaatimuksesta riskienhallintajärjestelmän kokonaisvaltaista, koordinoitua läpivalaisua on harjoitettava.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n tilinpäätöksessä sekä konsernitiilinpäätöksessä vuodelta 2018 ei ole huomioitu Peuratalot Oy:n konkurssin vaikutuksia, koska tilinpäätöksen valmistelun aikana ei ollut tiedossa taloudellisia vaikutuksia tarkasti.

3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako

Konsernijohto ja tehtävät on konserniohjeella jaettu valtuustolle, hallitukselle, toimielimille, kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille. Kokonaisuudessaan konserniohje koskee Pyhäjärven kaupungin tytäryhteisöjä sekä kuntayhtymiä, joissa kaupunki on jäsenenä. Tytäryhteisöjä ovat Pyhäjärven Kehitys Oy, PyhäNet Oy, Pyhäsalmen Lentokenttä Oy, Kiinteistö Oy Rillankivi, Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy, Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, Pyhäsalmen Liiketalo Oy, josta omistus Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa on yhteensä 69,44 % sekä Pyhäjärven Toripiha, josta omistus Kiinteistö Oy Rillankiven kanssa on yhteensä 53,70 %.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa ohjeet tytäryhtiön hallintoelimissä oleville edustajilleen asetettaessa tytäryhtiöiden toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Kuntalain 23 § 2 momentin mukaisesti kaupunginhallitus voi tarvittaessa muulloinkin antaa ohjeet kaupungin kannan huomioimisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallitus antoi ohjeita tytäryhtiöitä koskeviin asioihin, joita käsiteltiin useasti tilikauden 2018 aikana.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kiinteistö Oy Rillankiven käyttöaste vuonna 2018 oli asuntojen osalta 90,6 % ja toimitilojen osalta 78,9 %. Pyhäjärven Kehitys Oy:n toimistotilojen käyttöaste vuoden 2018 lopussa oli 88,2 %. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskevaa arviointia on pyritty kehittämään kuluneen vuoden aikana. Tytäryhtiöt ovat lisänneet toimintaa koskevia tavoitteita tilinpäätösraportointiin. Tavoitteet on johdettu valtuuston hyväksymästä Pyhäjärven kaupungin tulevaisuusstrategiasta.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee toimittaa konsernijohtolle seurantaan varten viivytyksettä niiden valmistuttua ja pyydettyä myös luonnosvaiheessa. Toiminnan seurannassa tulee huomioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi. Yhtiöiden taloudellista tilaa seurataan soveltuvin osin standardoiduin tunnusluvuin (kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus ja suhteellinen velkaantuneisuus). Tytäryhtiöt ovat toimittaneet talouteen liittyvät raportit Pyhäjärven kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Muutaman kerran vuodessa järjestettävissä tytäryhtiöpalavereissa on tarkasteltu tytäryhtiöiden tuloksellisuutta, taloudellista asemaa sekä muita ajankohtaisia asioita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Tytäryhteisöt toimivat ensisijaisesti niitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti. Keskitetyksi järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla muun muassa rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskien hallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Yleistoteamuksena voidaan mainita, että keskitettyjä konsernitoimintoja ei pääsääntöisesti ole.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Pyhäjärven kaupunkikonsernissa ei ole tytäryhteisöä, joka tuottaisi palveluja keskitetyksi muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut kuten lakipalvelut ja arkistointi- sekä monistus- ja painatuspalvelut.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuuston 30.6.2014 § 70 hyväksymä Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ovat perustana tytäryhteisöjen riskienhallinnan järjestämisessä. Tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti riskien vakuuttamisen. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistövakuutukset ovat ajan tasalla. Riskienhallintajärjestelmien kehittämisen kannalta jatkossa on syytä käydä koordinoiva tarkastelu riskienhallintajärjestelmien kokonaisvaltaisesta toimivuudesta tytäryhteisöissä. säädetyin muutoksen mukaan toimintakertomukseen on sisällytettävä yksityiskohtaiset tiedot Kuntalain 115 §:ään riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Pyhäjärven kaupunki on ottanut käyttöönsä Julkisyhteisön hallinnon vastuuvakuutuksen, jolla tuetaan julkisyhteisön omistaja- ja riskienhallintapolitiikkaa, parantaen sekä päätöksentekijöiden että toimihenkilöiden turvaa eri yhtiömuodoissa.

3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kuntien muodostaessa yhä monipolisempia kuntakonserneja, korostuu johtamisessa kokonaisuuden ymmärtäminen ja hallinta sekä aktiivisen omistajuuden avulla tavoiteltavat tulokset.

Toimintaympäristön muuttuessa nopeasti kunnalta ja kuntakonsernilta vaaditaan nopeaa reagointi- ja uusiutumiskykyä ja onnistunutta johtamista. Se tarkoittaa johtamisen, toimintatapojen, -prosessien ja rakenteiden jatkuvaa tarkastelua, toiminnan kokonaistuloksellisuutta sekä riskienhallintaa. Kiristynyt taloudellinen tilanne luo kuntajohtamiselle vielä erityisen paineen.

Kuntalain (410/2015) säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohtodesta ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Pyhäjärven kaupunki on aloittanut konserniohjauksen kehittämisen etupainotteisesti jo ennen kuntalain säännösten voimaan astumista.

	Tavoitearvo	Kiinteistö Oy Rillankivi	Pyhäjärven Kehitys Oy	Pyhänet Oy	Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy
Konsernijohtolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen					
Raportointivelvoite	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi
Toimintatuotot / toimintakulut %	> 30 %	128	96	149	131
Vuosikate / poistot %	> 80 %	29	-7 197	122	120
Omavaraisuusaste %	> 50 %	21,6	-63,5	-2,4	50,5
Suhteellinen velkaantuneisuus	< 40 %	624	127	454	196
Lainamäärä € / asukas		1 962	87	818	674
Tytäryhteisöille annettujen tavoitteiden toteutuminen					
Tilikauden yli-/alijäämä	+ / - 0 €	-398 388	-377 361	46 809	150 549
Asuntojen käyttöaste	> 90 %	88,7			
Teollisuustilojen käyttöaste		62,6			
Toimistotilojen käyttöaste					

3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	38 707	38 864	37 115
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-75 900	-75 714	-73 676
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta		-63	-61
Toimintakate	-37 193	-36 913	-36 622
Verotulot	19 660	20 384	21 525
Valtionosuudet	17 819	17 439	17 032
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	21	17	50
Muut rahoitustuotot	723	941	782
Korkokulut	-414	-318	-346
Muut rahoituskulut	-57	-335	-96
Vuosikate	559	1 215	2 325
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 206	-3 933	-3 680
Tilikauden yli- ja alipariarvot			
Arvonalentumiset	-372	-17	
Satunnaiset erät		405	-21
Tilikauden tulos	-4 019	-2 329	-1 376
Tilinpäätössiirot	62	-11	433
Tilikauden verot	-44	-27	-42
Laskennalliset verot	-1	-7	-18
Vähemmistöosuudet	132	286	132
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 870	-2 088	-871

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Toimintatuotot / toimintakulut, %	52,3	51,3	49,5	50,4	51,3	51,0
Vuosikate / Poistot, %	130,7	28,9	9,6	63,2	30,9	13,3
Vuosikate, € / asukas	769	174	-74	436	232	109
Asukasmäärä	5 565	5 508	5 450	5 338	5 247	5 135

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Vuosikate % poistoista:

100 x vuosikate / poistot + arvonalennukset

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019 1 000 €	2018 1 000 €	2017 1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	559	1 215	2 326
Satunnaiset erät	-179	405	-21
Tilikauden verot	-44	-31	-23
Tulorahoituksen korjauserät	-131	-1 339	7
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-6 160	-7 755	-8 028
Investointien ennakkomaksut			50
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7	352	1 757
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutusvoitot	87	2 878	870
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 861	-4 275	-3 063
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-1	-212	-260
Antolainasaamisten vähennykset	1	260	601
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 954	7 578	5 839
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 570	-3 553	-1 460
Lyhytaikaisten lainojen muutos	961	494	1 764
Oman pääoman muutokset			60
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 371	-693	-1 966
Rahoituksen nettorahavirta	5 716	3 875	4 578
Kassavarojen muutos	-145	-400	1 515
Rahavarat 31.12.	13 663	13 808	14 208
Rahavarat 1.1.	13 808	14 208	12 693
	-145	-400	1 515
Erotus	0	0	0

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	TP2017	TP2018	TP2019
Investointien tulorahoitus	11,2	-4,4	37,1	16,4	9,1
Lainanhoitokate	0,8	-0,02	1,48	0,40	0,24
Kassan riittävyys, päivää	53,4	52,4	61,8	57,3	57,8
Toiminnan ja invest.rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-19 801 503	-30 203 926	-31 297 791	-34 739 129	-30 286 259
Asukasmäärä	5 508	5 450	5 338	5 247	5 135

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintamenot

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys, päivää

= 365 * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	61 220	58 867	A OMA PÄÄOMA	21 456	24 726
I Aineettomat hyödykkeet	672	751	I Peruspääoma	20 542	20 542
1. Aineettomat oikeudet	672	751	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.		
2. Muut pitkäaik. menot			III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut			IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskenäiset hankinnat			V Muut omat rahastot	894	891
II Aineelliset hyödykkeet	60 102	57 874	VI Ed. tilikauden yli-alijäämä	3 890	5 381
1. Maa- ja vesialueet	5 061	4 390	VII Tilikauden yli- alijäämä	-3 870	-2 088
2. Kiinteistöjen liittymismaksut			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	-411	-296
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			C POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET		
4. Rakennukset	36 808	38 592	1. Poistoero		
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 907	8 184	2. Vapaaeht. varaukset		
6. Koneet ja kalusto	1 483	1 414	D PAKOLLISET VARAUKSET	761	862
7. Muut aineelliset hyödykkeet	15	9	1. Eläkevaraukset		
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	1 828	5 285	2. Muut pakolliset varaukset	761	862
III Sijoitukset	446	242	E TOIMEKSIANTOJ.PÄÄOMAT	469	341
1. Osakkuusyhteisöosuudet	434	230	F VIERAS PÄÄOMA	58 277	53 043
2. Muut osakkeet ja osuudet			I Pitkäaikainen	41 833	38 204
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			1. Pitkäaikainen korollinen	40 938	37 305
4. Muut lainasaamiset	5	5	2. Pitkäaikainen koroton	895	899
5. Muut saamiset	7	6	II Lyhytaikainen	16 444	14 839
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	418	286	1. Lyhytaikainen korollinen	5 844	5 014
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 914	19 523	2. Lyhytaikainen koroton	10 600	9 825
I Vaihto-omaisuus	217	214	III Rahoitusarvopaperit	9 826	8 502
II Saamiset	5 034	5 501	IV Rahat ja pankkisaamiset	3 837	5 306
Pitkäaikaiset saamiset	176	528			
Lyhytaikaiset saamiset	4 858	4 973			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	80 552	78 676	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	80 552	78 676

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019
Omavaraisuusaste, %	55,8	46,3	38,0	34,3	31,4	26,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	31,7	47,7	59,2	65,9	69,2	76,5
Velat ja vastuut prosenttia käyttötul. %				67,0		
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	2 812	9 324	6 109	5 140	3 293	21
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	505,3	1 692,8	1 120,9	962,8	627,6	4,0
Konsernin lainat, € / asukas	2 448	4 209	5 909	7 149	8 065	9 110
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	13 622	23 182	32 203	38 159	42 319	46 782
Konsernin lainasaam.31.12., 1000 €	412	395	341	24	5	5
Asukasmäärä	5 565	5 508	5 450	5 338	5 247	5 135

KESKEISET LIITETIEDOT

	2015	2016	2017	2018	2019
Vastuusitoumukset					
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta					
Takaukset	5 820 948,71	5 651 887,05	5 894 045,39	8 423 613,24	9 063 790,62
Kiinnitykset tiloihin					
Muut vastuusitoumukset					
Takaukset muiden puolesta	1 926 268,28	1 800 266,92	1 637 658,25	1 541 124,95	1 426 401,65
Kiinnitykset					
Tiloihin	481 617,56	481 617,56	2 568 829,73	2 568 829,73	2 568 829,73
Yrityskiinnitykset	168 187,93	168 187,93	168 187,93	168 187,93	168 187,93

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi Kuntal 115 § .

3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille. Lain tarkoitusta tuloksen käsittelystä tulkitaan laajemmin siten, että hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen.

Pakollinen varaus ei ole tuloksenkäsittelyerä, vaan se on tehtävä tilikauden tuloksesta riippumatta silloin, kun velvoite sen tekemiseen on syntynyt.

Vuosina 2017 - 2019 tilikauden tulosta on käsitelty seuraavaasti:

	2017	2018	2019
Tilikauden tulos	-1 556 617,30	-2 339 876,56	-3 577 726,30
Investointirahaston lisäys (-)			
Investointirahaston vähennys (+)			
Investointivarausten lisäys (-)			
Varausten vähennys (+)			
Poistoeron lisäys (-)			
Poistoeron vähennys (+)	393 492,57	917 931,29	347 005,73
Tilikauden alijäämä- / ylijäämä+	-1 163 124,73	-1 421 945,27	-3 230 720,57

Vuoden 2019 lopussa tilikauden tulos oli -3.577.726,30 euroa sekä tilikauden alijäämä -3.230.720,57 euroa.

Tilinpäätöksessä 2019 ei tehty investointivarauksia. Edellisinä vuosina päätetyt poistoeron muutokset käsiteltiin aikaisempien suunnitelmien mukaisesti ja tuloutettiin tehtyjä poistoeroja yhteensä 347.005,73 euroa. Tilikauden alijäämä -3.230.720,57 euroa katetaan kokonaisuudessaan taseen edellisten vuosien tilikausien ylijäämästä (3.975.721,09 euroa) kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä oli yhteensä 745.000,52 euroa. Pyhäjärven kaupungilla ei ole kattamatonta alijäämää.

3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosäätelyä erityisesti tilanteissa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Ensinnäkin tulee selvittää tilinpäätösvuonna voimassa olleen taloussuunnitelman toteutuminen. Toiseksi, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kaupunginhallituksen on tehtävä selkoa, onko kuluvana voimassa oleva taloussuunnitelma riittävä. Selonteon antaminen tulee kyseeseen, jos tilikauden alijäämä on olennaisesti suurempi kuin se oli taloussuunnitelmaa ja toimenpideohjelmia hyväksyttäessä edellisellä syksynä.

Kuntalain 410/2015 § 118:n mukaisesti erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyssä siirrytään kuntakonsernin tunnuslukuihin vuonna 2017.

Vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn johtavista tunnusluvuista on säädetty seuraavasti:

1. Peruskunnan alijäämää ei ole katettu määräajassa

- kunta voi joutua arviointimenettelyyn ensinnäkin silloin, kun se ei pysty kattamaan taseeseen kertynyttä alijäämää lain 110 §:ssä säädettyssä määräajassa eli viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta.
- Arviointimenettelyn käynnistämisestä ja laajuudesta päättää valtiovarainministeriö.
- Arviointimenettely voidaan ministeriön harkinnan mukaan jättää käynnistämättä tai se voi olla tavanomaista kevyempi, jos esimerkiksi kattamaton alijäämä katsotaan kunnan taloudelliseen kantokykyyn nähden niin vähäiseksi, ettei se vaaranna palveluita.
- Kunnan on välttääkseen arviointimenettelyn katettava alijäämä viimeistään 4 vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Käytännössä kunnalla on siis 5 vuotta aikaa kattaa alijäämänsä.
- Alijäämän laskemisessa käytetään peruskunnan, ei kuntakonsernin tunnuslukuja.
- Pyhäjärven kaupungin kertynyt ylijäämä 31.12.2019 0,75 M€
- Pyhäjärven kaupungin TA 2020 alijäämä -3,14 M€
- Pyhäjärven kaupungin TS 2021 alijäämä -2,78 M€
- Pyhäjärven kaupungin TS 2022 alijäämä -4,23 M€
- Voidaan todeta, että Pyhäjärven kaupungin kertynyt ylijäämä vuoden 2019 lopussa ei kata vuosien 2020 – 2022 suunnitelmien mukaista alijäämää.

2. Kuntakonsernin kertynyt alijäämä / asukas –tunnusluku

- Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.
- Arviointimenettely voidaan käynnistää jo yksinään tällä perusteella.
- Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä TP2019 4 €/asukas
- Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä TP2018 628 €/asukas
- Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä TP2017 963 €/asukas
- Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä TP2016 1.121 €/asukas
- Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä TP2015 1.693 €/asukas
- Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä TP2014 505 €/asukas
- Voidaan todeta, että Pyhäjärven kaupunkikonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää tilinpäätöksessä 2019.

3. Tunnuslukujen raja-arvot

- Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voi käynnistyä edelleen myös talouden tunnuslukujen raja-arvojen perusteella.
- Päätettäessä arvioinnin käynnistämisestä muun kuin kertyneen alijäämän perusteella kaikkien neljän arviointikriteerin olisi myös täyttyvä samanaikaisesti.
- Näin ollen jonkin yksittäisen kriteerin täyttymiseen yksittäistapauksessa liittyvät ongelmat eivät ratkaise arviointimenettelyyn joutumista.
- Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kaikki neljä kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahdena vuonna peräkkäin täyttäneet säädetyt raja-arvot.
- Seurattavia tunnuslukuja ovat kuntakonsernin vuosikate, tuloveroprosentti, kuntakonsernin lainamäärä €/asukas, kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus.

3a. Kuntakonsernin vuosikate on ilman harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen, tunnusluvut Pyhäjärven kaupunkikonsernissa

TP2019	559 288 €
TP2018	1 215 334 €
TP2017	2 326 304 €
TP2016	-405.076 €
TP2015	956.530 €
TP2014	4.279.578 €
TP2013	4.215.129 €

- Pyhäjärven kaupunkikonsernin vuosikate on positiivinen vuonna 2018, eikä näin ylitä tunnusluvun raja-arvoa.

3b. Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1.0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.

	Pyhäjärvi	Kuntien keskim.vero%	Kuntien keskim. +1,0 %
2020	21,75 %	19,97 %	20,97 %
2019	20,75 %	19,88 %	20,88 %
2018	20,75 %	19,86 %	20,86 %
2017	20,75 %	19,91 %	20,91 %

- Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentti ylittää kaikkien kuntien painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia 1,0 prosenttiyksiköllä.

3c. Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla.

	Pyhäjärvi kaup.kons.	Kunt keskim.	Kuntakons. keskim. + 50 %
TP2019	9.110 €/as.		
TP2018	8.065 €/as.	6.540 €/asukas	9.810 €/asukas
TP2017	7.149 €/as.	6.299 €/asukas	9.449 €/asukas
TP2016	5.909 €/as.	6.146 €/asukas	9.219 €/asukas
TP2015	4.209 €/as.	5.978 €/asukas	8.967 €/asukas
TP2014	2.448 €/as.	5.768 €/asukas	8.652 €/asukas

- Pyhäjärven kaupunkikonsernin asukaskohtainen lainamäärä ei ylitä raja-arvoa.

3d. Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia, tunnusluvut Pyhäjärven kaupunkikonsernissa

TP2019	76,5 %
TP2018	69,2 %
TP2017	65,9 %
TP2016	59,2 %
TP2015	47,7 %

- Pyhäjärven kaupunkikonsernin suhteellinen velkaantuminen ylittää raja-arvon vuosina 2016, 2017, 2018 ja 2019.

Näiden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että Pyhäjärven kaupungilla ei ole kattamattonta alijäämää. Tunnusluvuista kaupunkikonsernin suhteellinen velkaantuminen, joka on Pyhäjärven kaupunkikonsernissa 76,5 %, sekä kunnan tuloveroprosentista laskettu kriteeri ylittävät sallitut raja-arvot

Uudet kriisikuntakriteerit

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Laki tulee voimaan 1.3.2019. **Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.** Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään. Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

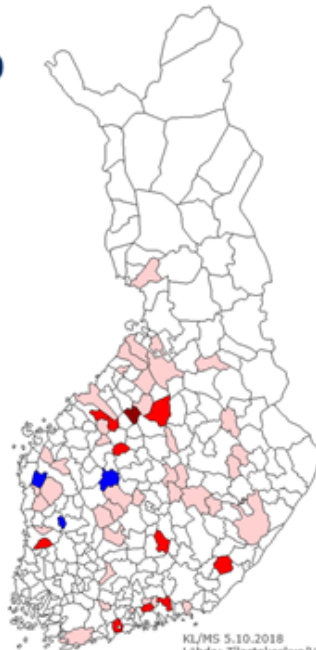
- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. **(ei muutosta nykyiseen), TP2019: ei kertynyttä alijäämää.**
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt **alijäämä** on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa **(ei muutosta nykyiseen), TP2019: kertynyt ylijäämä 4,0 €/asukas**

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
 1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate); **TP2019: 13,3 %**
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö); Tuloveroprosentti vuonna 2020 on 21,75 %, kuntien painotettu + 2 % on yhteensä 21,97 %.
 3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä); TP2019: 9.671 €/asukas
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (nykyisin tunnusluku: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %), **TP2019: 0,24**

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräajassa. Lakia ei muutettu tältä osin.

Kriisikuntakriteerit 2020

KI/MS 5.10.2018
Lähde: Tilastokeskus/VM, 2018
Alueajat © MML, 2017

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos:

Konsernitilinpäätöksen alijäämä euroa/asukas:
1. vuonna > 500, 2. vuonna > 1000

Tai

Konsernitilinpäätöksestä lasketut 4/4 tunnuslukua täyttyvät:

1. Vuosikate, prosenttia poistoista:
kahtena vuonna < 80 %

2. Tuloveroprosentti:
kahtena vuonna vähintään 2,0 %-yksikköä yli keskimääräisen

3. Lainamäärä euroa/asukas*:
kahtena vuonna vähintään 50 % yli keskimääräisen

4. Laskennallinen lainanhoitokate:
kahtena vuonna < 0,8

*Asukaskohtaisen lainamäärän sijasta ehdotetaan, että tunnuslukuun käytetään asukaskohtaista lainojen ja vuokravastuiden yhteismäärää. Ehdotettua tunnuslukua ei kuitenkaan ole vielä tilastoitu.

Lähde: Kuntaliitto

Talouden tasapainottaminen

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut erityistä panosta tilinpäätösvuonna 2018 sekä tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

Pyhjärven kaupunki on lähtenyt tasapainottamaan talouttaan jo edellisen valtuustokauden aikana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden tasapainotusohjelman vuosille 2016 - 2019 kesäkuussa 2016. Tasapainotusohjelma tähtäsi kaupungin toimintakulujen kehityksen oikaisemiseen vuosina 2016 – 2019, kiinnittäen huomiota myös toiminta- ja verotulojen lisäämiseen. Merkittävät tulojen lisäykset aiheutuivat kunnallisen tuloveroprosentin yhden prosenttiyksikön nostosta ja kiinteistöveroprosenttien tarkistuksista. Toimintakulujen vähennykset pitivät sisälleen mm. avustusten leikkauksia, toiminnan rationalisointeja eri sektoreilla, kouluverkon uudelleenmitoitusta ja henkilöstökulujen pienentämistä. Kaikki henkilöstömitoitukseen liittyvät toimenpiteet tapahtuvat eläköitymisen kautta ja määräaikaisten työ sopimusten loppumisella.

Kaupunginhallitus asetti 14.8.2017 taloustoimikunnan. Kaupungin talouden tasapainotusohjelman jatkovalmistelun tarve on olemassa talouden kuvan muuttuessa, erityisesti maakuntauudistuksen mukanaan tuoman verotulokehityksen ja valtiosuusjärjestelmän muutoksen vuoksi. Taloustoimikunnan tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakkoluuloton tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset. Toimikunta ei tee päätöksiä, vaan sen tehtävänä on ehdotusten valmisteleminen kaupunginhallitukselle palvelujen ja talouden tasapainottamiseksi toimikauden aikana.

Kaupunginhallitus päätti 15.1.2018 § 10 antaa taloustoimikunnalle tehtäväksi valmistella kaupungin talouden tasapainotusohjelman päivitys toukokuun 2018 loppuun mennessä. Vuosille 2019 – 2021 valmisteltavan talouden tasapainotusohjelman tasapainotustavoite on 2,1 miljoonaa euroa.

Taloustoimikunnan tehtävänä on ollut koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakkoluuloton tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset. Toimikunta ei tee päätöksiä, vaan sen tehtävänä on ehdotusten valmisteleminen kaupunginhallitukselle palvelujen ja talouden tasapainottamiseksi toimikauden aikana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 51 taloustoimikunnan valmisteleman talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021. Yhtenä suurena tasapainottamistoimenpiteenä ohjelmaan sisältyi yhden alakoulun mallin mukainen kouluverkon valmistelu.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.10.2018 § 81 tasapainottamisohjelman mukaisesta kouluverkko-selvityksestä. Päätöksen mukaisesti Emolahden, Rannakylän ja Ruotasen koulut lakkautetaan 1.8.2019 alkaen ja koulut yhdistetään Ikosen kouluun siten, että 0 - 4 luokat toimivat nykyisen Ikosen koulun tiloissa ja 5 – 6 –luokat Keskuskoulun tiloissa. Luokkatilat Keskuskoululle rakennetaan nykyisen kirjaston tiloihin.

Kaupunginhallitus päätti 19.8.2019 § 214 taloustoimikunnan asettamisesta toukokuun 2021 loppuun saakka. Taloustoimikunnan tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakkoluuloton tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset. Taloustoimikunnan tavoitteena on valmistella tasapainottamisohjelma vuosille 2020 – 2022 valmiiksi lokakuun loppuun 2019 mennessä, tai jatkaa ohjelman valmistelua tarvittaessa keväällä 2020. Taloustoimikunnassa valmistellut toimenpiteet huomioidaan jo vuoden 2020 talousarvion laadinnassa siltä osin kun niiden valmistelu on saatu päätökseen.

Pyhjärven kaupunki ei valmistellut tasapainottamisohjelmaa vuonna 2019. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden valmistelu keskittyi Selännepalvelujen tasapainottamiseen. Veroprosenttikorotuksista päätettiin vuodelle 2020.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal. 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteet, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kaupunginhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutusvertailu.

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kaupunginhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa (110 §). Kaupunkistrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategisten tavoitteiden toteutumisesta on suositeltavaa raportoida ainakin tilinpäätöksessä.

Hallintotoimi

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintotoimi vastaa kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintotoimi tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaan, valvontaa ja suunnittelua. Hallintotoimi vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintotoimen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille.

Hallintotoimi sisältää keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan sekä kaupunginhallituksen kustannuksiin varatut määrärahat. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten ja kunnallisten vaalien järjestämisestä kunnassa. Tarkastuslautakunta valmistele valtuuston päättävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	TA2020
Toimintakate	-37 896 394	-37 565 819	-38 093 810	-39 374 710	-38 522 848	-40 101 923
Asukasluku	5 338	5 247	5 300	5 300	5 135	5 100
Toimintakate €/asukas	-7 099	-7 159	-7 188	-7 429	-7 502	-7 863
Toimintakate, muutos-%, verrattuna edellinen vuosi	-4,02 %	-0,87 %			2,5 %	

3. PERUSTELUT

Kaupunginvaltuusto vastaa Kuntalain 13 §:n mukaisesti kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee: 1) päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista, 2) päättää hallinnon järjestämisen perusteista, 3) päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista sekä hyväksyä talousarvio, 4) päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista, 5) päättää kunnan liikelaitokselle asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista, 6) päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta, 7) valita jäsenet kunnan toimielimiin, jollei toisin säädetä, 8) päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista, 9) valita tilintarkastajat, 10) hyväksyä tilinpäätös ja päättää vastuuvapaudesta sekä 11) päättää muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

Kaupunginvaltuusto päätti 26.6.2018 § 50 hyväksyä asiakirjan Pyhäjärven strategia 2030. Pyhäjärven uusi strategia ulottuu vuoteen 2030 saakka. Strategia perustuu valmisteluprosessin kautta tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin ja sisältää Pyhäjärven kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilan, johon yhteisesti sitoudutaan.

Strategisiksi painopisteiksi valittiin:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa,
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa,
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä sekä
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus.

Strategisiksi tavoitteiksi valittiin painopisteiden alueilta:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa
 - Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa
 - Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä
 - Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen
 - Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen
 - Resurssiviisas Pyhäjärvi
 - Viihtyisä elinympäristö
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa
 - Hyvinvoiva kasvuyhteisö
 - Sivistyksestä virtaa
 - Kantokykyinen palvelutuotanto
 - Mukaan vetävä toimintakulttuuri
 - Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä
 - Talous tasapainossa
 - Tytäryhtiöiden elinvoimatyö
 - Kestävät ja vaikuttavat investoinnit
 - Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus
 - Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi
 - Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita
 - Resurssiviisuus inhimillisessä pääomassa

Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet vuosille 2018 - 2021 tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Talousarviokirjaan valmistellaan tavoitekohtaisesti tarkemmat toimenpiteet ja niiden arvioimiseen soveltuvat mittarit.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan aktiivisesti osavuosikatsauksissa sekä yksityiskohtaisemmin konsernin tilinpäätöksessä. Strategian toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksissa talousarvion toiminnallisten tavoitteiden mittarien avulla. Saatuja seurantatietoja hyödynnetään joka vuosi tehtävällä strategian päivittämisen tarvearvioinnilla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 + muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	382 782	1 326 128	386 662	386 662	562 253	175 591	716 983
Toimintamenot	-29 075 806	-29 537 371	-29 958 495	-29 958 495	-29 820 554	137 941	-30 669 375
Toimintakate (netto)	-28 693 024	-28 211 243	-29 571 833	-29 571 833	-29 258 301	313 532	-29 952 392
Poistot ja arvonalent.	-45 750	-49 241	-45 750	-45 750	-54 128	-8 378	-54 150
Tehtävän kokonaiskust.	-28 738 774	-28 260 484	-29 617 583	-29 617 583	-29 312 429	305 154	-30 006 542

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

145,4 %
99,5 %

Tarkastuslautakunta

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunta valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen. Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen, koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Valvoa lautakunnalle tehtävien sidonnaisuusilmoitusten noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
<p>1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla. Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.</p>	<p>Tilintarkastaja raportoi sopimuksen mukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus. Vastuunalainen tilintarkastaja on antanut vuodelta 2019 väliraportin tarkastuslautakunnan ohjeistuksen mukaisesti 10.1.2020. Tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen ja loppuraportin toukokuussa.</p>
<p>2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta. Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.</p>	<p>Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi Strategian toteutumista tarkastuslautakunta on arvioinut strategian pohjalta asetettujen tavoitteiden perusteella.</p>
<p>3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.</p>	<p>Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet /toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / oleellisen toiminnan riittävä arviointi. Tarkastuslautakunta on arvioinut valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista laatimansa työohjelman mukaisesti. Lopullisen arvioinnin lautakunta tekee tilinpäätöksen valmistuttua.</p>
<p>4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja kouluttautuminen. Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.</p>	<p>Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi. Vuonna 2019 tarkastuslautakunta on osallistunut kahdeksan koulutukseen.</p>
<p>5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen. Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.</p>	<p>Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita. Asetettujen tavoitteiden arvioitavuuteen ja mitattavuuteen on kiinnitetty huomiota.</p>

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/ asukas	6,2	5,8	4,8	5,6	6,98	5,6

3. PERUSTELUT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päättävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poikkeama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-25 522	-29 522	-36 980	-36 980	-28 658	-8 316	-41 980
Toimintakate (netto)	-25 522	-29 522	-36 980	-36 980	-28 658	-8 316	-41 980

Toimintakulujen toteutuminen

77,5 %

Keskusvaalilautakunta

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vaalien järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (VaaliL 714/1998). Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiollisten ja kuntavaalien järjestämisestä. Kuntavaalien toimittamisesta säädetään vaalilain lisäksi kuntarakennelaisissa (1698/2009).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Tietoliikenneyhteydet; Tietotekniikan käyttö ennako- ja vaalipäivän äänestyksissä	Äänestäneiden merkitseminen reaaliajassa vaalitietojärjestelmään
2. Liikenne- ja logistiikka; Haja-asutusalueille ennakkoäänestysauton reittiakataulu	Haja-asutusalueilla asuville autottomille henkilöille äänestysmahdollisuuden tarjoaminen
3. Resurssiviisas Pyhäjärvi; Kaupungin työntekijöiden työpanoksen käyttö ennakkoäänestyksen toimihenkilöinä	Työvuorojen jakaminen eri henkilöiden kesken, oman työn ohella.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Äänioikeutettuja (Edusk.v.)	4 554	4 554	4 472	4 371	4 371	4 573
Äänestäneitä (Eduskuntav.)	2 686		2 787	2 776		2 798
Äänestys% (Eduskuntav.)	63		62,3	63,5		61,2
Äänioikeutettuja (EU-vaali)						4 566
Äänestäneitä (EU-vaali)						1 417
Äänestys% (EU-vaali)						31,0
	Eduskunta	Ei vaaleja	Kuntavaalit	Presidentin	Ed, EU, Mk	Ed, EU

3. PERUSTELUT

Eduskuntavaalit, vaalipäivä 14.4.2019 (ennakkoäänestys 3.-9.4.2019).
 Europarlamenttivaalit, vaalipäivä 26.5.2019 (ennakkoäänestys 15.-25.5.2019).
 Vaalipäivän äänestykset olivat kaupungintalolla. Ennakkoäänestykset järjestettiin kaupungintalolla, ennakkoäänestysautossa, laitoksissa sekä kotiaänestyksenä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poikkeama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	*) 859	9 616	28 848		18 816	10 032	9 460
Toimintamenot	-16 544	-11 626	-48 000		-19 205	-28 795	-15 000
Toimintakate (netto)	-15 685	-2 010	-19 152		-389	-18 763	-5 540
Kustannukset	-15 685	-2 010	-19 152		-389	-18 763	-5 540

Toimintatuottojen toteutuminen

65,22 %

Toimintakulujen toteutuminen

40,01 %

*) V. 2017 toimintatuottoihin on oikeusministeriöltä saatu avustusta vaalivirkailijoiden henkilökorntien ja kortinlukulaitteiden hankintaan.

V. 2019 oli varattu budjettiin maakuntavaalien järjestämiseen (ei tullut järjestettäväksi), samoin on v. 2020 talousarviossa varaus maakuntavaalien järjestämiseen.

Kaupunginhallitus

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut ja vaatii erityistä panosta viimeisinä sekä tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

Kaupunginhallitus päätti 15.1.2018 § 10 antaa taloustoimikunnalle tehtäväksi valmistella kaupungin talouden tasapainotusohjelman päivitys toukokuun 2018 loppuun mennessä. Vuosille 2019 – 2021 valmisteltavan talouden tasapainotusohjelman tasapainotustavoite on 2,1 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä 26.6.2018 § 51 talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021. Yhtenä suurena tasapainottamistoimenpiteenä ohjelmaan sisältyi yhden alakoulun mallin mukainen kouluverkon valmistelu. Yhden alakoulun malli otettiin käyttöön syyslukukautena 2019.

Kaupunginhallitus päätti antaa 17.12.2018 § 321 taloustoimikunnalle tehtävänannoksi valmistella kaupungin talouden tasapainottamisohjelman päivitys toukokuun 2019 loppuun mennessä. Vuosille 2019 - 2021 valmisteltavan talouden tasapainottamisohjelman tasapainotustavoite on 1,5 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus päätti 13.5.2019 § 130, että talouden tasapainottamisohjelman päivitys annetaan syyskuun loppuun mennessä kaupunginvaltuustolle sekä taloustoimikunnan toimikautta jatketaan tasapainottamisohjelman valmistumiseen saakka. Taloustoimikunta ei saanut vuoden 2019 aikana valmisteltua taludentasapainotusohjelman luonnosta.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Aktiivisella vaikuttamisella ja yritys yhteistyöllä turvataan joukkoliikennepalvelujen riittävä toimivuus. Sähköisten palveluiden kehittäminen konsernin palveluissa.	Julkisen liikenteen vuorot lisääntyvät kolmen vuoden aikana → vuonna 2019 ei lisäystä Vähintään 1 kpl sähköisiä palveluita käyttöön vuosittain (vuosina 2019 - 2021). → toteutui (1 kpl)

	<p>Valokuituliittymien määrää lisätään Pyhäjärvellä yhteismarkkinoinnilla Pyhänet Oy:n kanssa.</p> <p>Digitaalisuusasteen arviointi tehdään vuosittain</p>	<p>Valokuituliittymät lisääntyvät 40 kpl vuonna 2019 ja 40 kpl vuonna 2020. → 13 kpl, tavoite ei toteutunut</p> <p>Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa → ei toteutunut, tehdään alkuvuonna 2020.</p>
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	<p>E75 ja 27-tien risteysalueen kehittäminen suunnitellusti. Kehittämissuunnitelma päivitetään vuosittain.</p> <p>Älykäs liikenne ja sen vaatima infrastruktuuri sekä tukipalvelut huomioidaan suunnittelussa.</p>	<p>Uudet yritykset risteysalueella / vuosi. → 1 kpl vuonna 2019.</p> <p>Uusia mainostauluja / LED-tiloja 4 kpl vuoteen 2020 mennessä. → 1 kpl toteutui vuonna 2019.</p> <p>Huomioitu kehittämissuunnitelman päivityksessä. → toteutui</p>
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	<p>Yhtiöllä on Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvat ensioikeudet kaikkeen uusiokäyttöön.</p> <p>Kaivosalueen muuttamista yritysalueeksi, Pyhäjärven Calliksi, jatketaan määrätietoisesti.</p> <p>Callion ohjelmajohtajatoiminnan rahoitus vuosina 2019 ja 2020.</p> <p>Callion toiminta varmistuu pitkällä aikavälillä liiketaloudellisesti ankkuriyritysten kautta. Alihankkijoiden ja henkilöstön yrittäjyyspotentiaalia edistetään Kaivososaamisen alihankintayritysten verkoston kehittäminen-hankeella.</p>	<p>Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n liikevaihdon lisääntyminen sekä palvelu- ja vuokrasopimusten määrä. → toteutui, liikevaihto lisääntyi n. 67.000 e ja uusia palvelusopimuksia 3 kpl.</p> <p>Uusien vuokrasopimusten määrä → vuokrasopimuksia tehty vuoden 2019 aikana noin 160 m². Maanalaisen tuotannon jatkoajaksi vuodelle 2021 antaa lisää tarvittavaa markkinointiaikaa.</p> <p>Kvanttikiinteistöjen liikevaihdon kasvu mahdollistaa vuonna 2021 ohjelmajohtajatoiminnan siirron. → toteutui, ohjelmajohtajatoiminta siirtyy jo syksyllä 2020.</p> <p>Energiavaraston tai muun ankkurihankkeen investointipäätös ei toteutunut vielä vuonna 2019. Nihakin hallinnoiman hankkeen tavoitteet eivät toteutuneet, verkosto ei lähtenyt käyntiin.</p>
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	<p>Biopoltoaineterminaali-hanke verkottaa ja luo paikallista klusteria</p> <p>63 Degrees North -hanke kasvattaa erikoiskasviyrittäjien liikevaihtoa.</p>	<p>Hanke saadaan toteutettua vuonna 2019 ja yritystoiminta mahdollistuu. → hanke päättyi suunnitellusti 12/2019 ja markkinointivaihe alkoi.</p> <p>Hanke etenee hankesuunnitelman mukaan. Viljelyalan lisääntyminen vuodelle 2019 oli 3,97 ha. → toteutui.</p>

	Köpsinrinteen palvelukeskuksen uusiokäyttö sote-alan yritystoiminnassa.	Jatkokäyttöön valmistellaan uutta yritystoimintaa vuoden 2019 aikana. → yrityksiä ei saatu sitoutumaan 2019 aikana jatkokäyttöön. Työ jatkuu.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupunki edistää alueellaan energiahankkeita, jotka kohdistuvat uusiutuvan energian tuotantoon, biopolttoaineisiin ja energian varastointiin. Kaupungin HINKU-sitoumus HINKU-foorumin parhaiden käytäntöjen implementointi	Valtateiden risteysalueelle syntyy liikennekaasun jakeluasema yksityisellä pääomalla viim. vuonna 2020. → Asia ei ole edennyt. Hautakankaan tuulivoima-alueen kaavoitusprosessi alkanut 11/2019. Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä. → päästövähennys 07-17 yht. -27 %. Vähintään yksi uusi ns. paras käytäntö implementoidaan per vuosi. → toteutui (1 kpl, päästövähennysten seurantatyökalu käyttöön)
Viihtyisä elinympäristö	Paluumuutto vilkastuu kaikissa ikäryhmissä. Paluumuuttajien tarpeet mm. asumisessa ja yrittämisessä huomioidaan erityisesti. Uusien asuinkehteiden ja –alueiden sekä vapaa-ajan palveluiden teemoitettu yhteismarkkinointi. Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen. Eri väestö- ja ikäryhmille soveltuvaa nykyaikaista asuntotuotantoa edistetään. Uudet asuntokohteet toteutetaan lähelle palveluita. Kaupungin rooli on olla katalyytti ko. hankkeille. Pyhäjärven kauniit rannat raivataan asutuksen ja liikenneväylien läheltä.	Kuntaan muutto lisääntynyt vuodesta 2018 yht. 2 hlöllä. Nuorten aikuisten (18-35-v.) kuntaan muutto lisääntyi 8 hlöllä verrattuna vuoteen 2018. Vuonna 2019 toteutuneita kampanjoita yhteensä 2 kpl. → ei toteutunut (toteuma 1 kpl) Vuonna 2019 myytyjä kaavatontteja väh. 2 kpl. → ei toteutunut (0 kpl). Uuden hissillisen osaketalon rakentaminen Pyhäsalmeen alkaa vuonna 2019. → ei alkanut vielä vuonna 2019, mutta hanke etenee. Haastekampanja maanomistajille järjestetty alkukesällä 2019. → ei mainittavia vaikutuksia.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään. Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.	Kesätyösetelin käyttöaste väh. 95 %. → ei toteutunut Palvelun asiakasmäärä kasvaa vuonna 2019. → 4018 matkaa vuonna 2019, ei toteutunut (4109 matkaa vuonna 2018).

	Turvallisen ja älykkään senioriasumisen mahdollisuuksia kehitetään yritysten kanssa.	Senioriasuntoja rakennetaan 25 kpl vuoteen 2021 mennessä yksityisellä pääomalla. → hanke etenee, asuntojen määrä todennäköisesti pienempi.
Sivistyksestä virtaa	<p>Tapahtumien sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden esillä pitäminen. Avustukset tapahtumille ja järjestöille.</p> <p>Tapahtumatarjonta kasvaa Pyhäjärvellä.</p> <p>Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden infraa parannetaan</p>	<p>Medianäkyvyys ja kävijämäärät → medianäkyvyys kasvoi (arvio), kävijämäärä kasvoi kertaluonteisten tapahtumien ansiosta.</p> <p>Yksi uusi tapahtuma aloittaa vuonna 2019. → Pysyviä tapahtumia ei ole syntynyt, mutta usea merkittävä kertaluonteinen tapahtuma järjestetty.</p> <p>Kirjasto- ja monitoimitalon suunnitteluprosessi valmistui syksyllä 2019. Investointi aikaisintaan vuosina 2022-2023.</p>
Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Sote-kustannusten kasvun taittaminen ja tasapainottaminen kantokykyä vastaavasti.</p> <p>Kustannustehokkuus verrattuna lähimpiin verrokkeihin omassa tuotannossa ja ostopalveluissa.</p> <p>Palveluverkkoratkaisut</p>	<p>Sote-palveluiden määrärahat ylittyvät jälleen vuonna 2019. Kustannukset eivät pienene vuonna 2020.</p> <p>Pyhäjärven peruspalvelut max. keskihintaisia verrokkeihin verrattuna</p> <p>Kouluverkkoratkaisun täytäntöönpano ja saanut säästöt TP 2019 → toimenpiteet laitettu täytäntöön. Tehty valitus hidastanut joitakin täytäntöönpanotoimenpiteitä.</p>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Vaikutusten ennakoarviointi (EVA) käytössä kaikissa toimielimissä</p> <p>tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.</p>	<p>Laadittujen arviointien määrä / vuosi. → 2 kpl vuonna 2019</p> <p>Konsernin tiedotuslehti ilmestyy 2 kertaa vuonna 2019. → toteutui (2 krt)</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Luonto hyödynnetään monipuolisesti matkailuliiketoiminnan kehittämisessä	Tuotteistettujen luonto- ja vesistömatkailupalvelujen määrä. → Matkalla kalaan-hanke alkoi syksyllä 2019. Ei merkittäviä uusia tuotteistuksia.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	<p>Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen vuonna 2019.</p> <p>Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan.</p> <p>Veropohja laajenee</p> <p>Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla</p>	<p>Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2020. Seuranta 31.12.2019 → vuosikate 559 288 euroa.</p> <p>Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas. Seuranta 31.12.2019 → 9110 €/as (kasvua 1045 €/as)</p> <p>Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2021. → TS2021 -3,1 milj. euroa.</p> <p>Ns. kriisikuntamittareista täyttyä enintään kaksi → täyttyä 2 kpl (keskimääräinen tulovero% ja konsernin suhteellinen velkaantuminen)</p> <p>Pyhäjärven kiinteistöverotulot kasvavat 10 % vuoteen 2021 mennessä. → tuulipuistohankkeiden eteneminen sujunut suunnitelmien mukaan.</p> <p>Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi → Evli 9,5 % ja Nordea 13,9 %. Toteutui.</p>
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	<p>Onnistunut konserniohjaus</p> <p>Konsernin yhteiset ns. toimitusjohtajalaverit.</p> <p>Yhtiöiden hallitusten jäsenten ja kaupungin viranhaltijoiden läsnäolo prosentit hyvällä tasolla.</p> <p>Kaupungin ja tytäryhtiöiden tukipalveluita kehitetään ja hyödynnetään.</p> <p>Konsernirakenteen kehittäminen</p> <p>Konserniyhtiö koko paikkakunnan elinvoiman kasvattajana</p>	<p>Yhtiöiden tavoitteet ja toiminta ovat kaupungin strategian mukaisia. → toteutunut pääsääntöisesti</p> <p>Vähintään 6 kpl vuonna 2019. → toteutui (6 kpl).</p> <p>Läsnäolo prosentit nousseet vuodesta 2018 → läsnäolo prosentit nousivat lähes jokaisessa yhtiössä.</p> <p>Maakuntaudistuksen lykkääntyminen poistanut asialta kiireellisyyden. Yhteistyön lisääminen on jatkuva tavoite.</p> <p>Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n tulevaisuus selvitys tuodaan päätöksentekoon loppuvuonna 2019. → toteutui, kvalt päätti yhtiön purkamisesta 12/2019.</p> <p>Muille konserniyhtiöille koituneet positiiviset vaikutukset ja paikallisten hankintojen määrä → eivät lisääntyneet.</p>

Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Pitkän tähtäimen investointisuunnitelman laatiminen.	Strategisista investoinneista laaditaan suunnitelma vuoden 2019 aikana. → toteutui
	Nettoinvestoinnin mitoitetaan taloudellisen kantokyvyn mukaan.	Kaupungin nettoinvestoinnit ovat max. tasapainotussuunnitelman tasolla. → ei toteutunut, investoinnit 392.000 euroa yli budjetoidun.
	Uusia verotuloja tuottavia investointeja haetaan aktiivisesti.	Yli 500.000 euron investointihankkeiden määrä paikkakunnalla. → toteutettuja 0 kpl yksityisiä, tavoite ei toteutunut.
	Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit.	Vuosikate nettoinvestointien tasalla → ei toteutunut vielä vuonna 2019, konsernin vuosikate oli 559 288 euroa vuonna, jo pelkästään kaupungin nettoinvestoinnit olivat n. 2,6 miljoonaa euroa.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Pyhäjärviset suosivat enemmän paikallisia palveluita ja paikallisia tuotteita.	Kaupunki ja kehitysyritys järjestävät kampanjan yhdessä yrittäjien kanssa 2019 → Reilusti kotiinpäin-kampanja alkoi kesällä 2019. Kampanja ei ole saanut yrittäjiä juurikaan mukaan.
	Pyhäjärven Callio tunnetaan maanlaisena menestystekijänä valtakunnallisesti.	Callion tuomat uudet kontaktit kaupungille. → toteutui. Uusiokäyttöhankeet verkottivat huomattavaan määrään yrityksiä ja muita toimijoita.
	Pääpaino sisällöllisessä ja positiivisessa markkinoinnissa yhdessä yritysten kanssa.	Kaupunki markkinoi itseään aktiivisesti tapahtumissa sekä paikallisesti että valtakunnallisesti yht. 6 krt. vuonna 2019. → toteutui (7 kpl).
	Markkinoinnin tarvekartoitus laaditaan kesään 2019 mennessä.	Toteutui, esitelty hallitukselle 12/2019.
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen hankekehittäminen ja aluekehitysvarojen hyödyntäminen.	AKR -rahojen määrä. → hankesalkku 31.12.2019 yht. 1.019.295 €, josta kaupungin rahoitusosuus 28.544 €.
	Nihakilta hankitaan resurssia yritys- ja rahoitusneuvontaan 0,5 htv.	Nihakin yrityspalvelupäällikön tulostavoitteiden toteutuminen. → tavoitteista toteutui 3/6.
	Alueellinen kasvupalvelumalli vastaamaan haasteita.	Pyhäjärvi aloitteellinen alueellisen kasvupalvelumallin valmistelussa. → Nihakin uusi sopimusmalli valmisteltiin, toteutui. Hyväksyntä kvalt 2/2020.

	Korkeakouluysteistyö lisääntyy ja monipuolistuu.	Kerttu Saalasti-instituutin ja AMK:iden kanssa tehtävät yhteiset toimenpiteet. → hankeyhteistyö aktiivista KSI:n kanssa.
Resurssiviisuus inhimillisessä pääomassa	Kaupunki selvittää säännöllisesti elinvoiman kehittämisen tarpeita. Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisrahoitusta. Kaupunkimarkkinoinnissa hyödynnetään pyhäjärvisä osaamis-pääomaa.	Poismuuttajakyselyitä 1 kpl / vuosi. → ei toteutunut. Seuraava tehdään 2020 Saadun Leader-rahoituksen määrä 2019. → yhteisöjen 93.391 euroa, yritysten 29.348 euroa. Asiantuntijapooli käyttöön kaupunkimarkkinoinnin osalta vuonna 2019. → ei toteutunut.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 + muutos	TP2019	TA2020
Asukasluku	5 450	5 338	5 247	5 300	5 300	5 135	5 300
Tulovero %	19,75	20,75	20,75	20,75	20,75	21,75	21,75
Koko maan keskim.tulov-%	19,85	19,89	19,84			19,88	19,97
Nettomenot €/asukas (kaupunginhallitus)	-5 323	-5 368	-5 371	-5 327	-5 569	-5 692	-5 226

3. PERUSTELUT

Vuosi 2010 oli ensimmäinen vuosi, jolloin kaupungin peruspalvelut ostettiin kuntayhtymältä kuten myös taloushallinnon palvelut. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tulosityksikkö Taloushallinto Selma on hoitanut 1.1.2010 alkaen Selänteen ja sen jäsenkuntien taloushallinnon, atk-palvelut sekä henkilöstöhallinnon osalta palkkahallinnon.

Kaupunginhallitus muodostuu yleishallinnosta, elinkeinotoimesta sekä Selännepalveluista. Elinkeinotoimi sisältää elinkeinopalvelujen oston ja projektit, joissa Pyhäjärven kaupunki on osallisena. Yleishallintoon kuuluvat mm. seuraavat asiat: keskushallinto, henkilöstöhallinto, työterveyshuolto, luottamusmiestoiminta, yhteistyötoimikunta, työsuojelu, palveluliikenne, velkaneuvonta, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, kylien kehittäminen, työllistäminen sekä Työntalo Namu.

Kaupunginhallituksen toimintatuotot ja toimintakulut sisältävät tilinpäätöksessä 2019 normaaliin toimintaan sisältyvät kirjaukset.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.12.2019 § 79 hyväksyä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymähallituksen esittämän Pyhäjärven palvelujen ja hallinnon osuuden muutoksen talousarvioon lisäämällä toimintakuluja -1.280.900 euroa.

Pyhäjärven osalta talousarvion muutosesitys on -1.280.900 euroa. Hyvinvointipalveluissa -390.000 euroa (kuntayhtymähallitus 10.10.2019 § 151, 250.000 €) (lastensuojelu ja vammaispalvelut). Terveys- ja vanhuspalveluissa -920.000 euroa (erikoissairaanhoido, vastaanottopalvelut ja kotiin annettavat palvelut) saatavien poistoja eri palvelulinjoilla -31.000 euroa (kuntayhtymähallitus 10.10.2019 § 151, 31.400 €) sekä ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen tuloja 60.100 euroa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	381 923	1 316 512	357 814	357 814	543 437	185 623	707 523
Toimintamenot	-3 280 622	-3 104 033	-3 234 401	-3 234 401	-3 186 414	47 987	-3 465 454
Toimintakate (netto)	-2 898 699	-1 787 521	-2 876 584	-2 876 584	-2 642 977	233 607	-2 757 931
Toimintakate Selänne	-25 753 118	-26 392 190	-25 358 214	-26 639 114	-26 586 277	52 837	-27 146 941
Toimintakate (netto)	-28 651 817	-28 179 711	-28 234 801	-29 515 701	-29 229 254	286 447	-29 904 872
Laskennalliset kustann.							
Poistot ja arvonalent.	-45 750	-49 241	-45 750	-45 750	-54 128	-8 377	-54 150
Muut laskenn.kustann.							
Tehtävän kokonaiskust.	-28 697 567	-28 228 952	-28 280 551	-29 561 451	-29 283 382	278 070	-29 959 022

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

151,88 %
99,66 %

Yleishallinto

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä Namon määrärahavaraukset.

2. PERUSTELUT

Vuosi 2010 on ensimmäinen vuosi, jolloin kaupunki ei ole omana toimintanaan tuottanut peruspalveluja. Tämä näkyy kaupunginhallituksen talousarvion huomattavana nousuna, sillä peruspalvelut ostetaan kuntayhtymältä kuten myös taloushallinnon palvelut. Vuoden 2011 alusta alkaen Reisjärven kunta on hoitanut maatalouslomitustoiminnan palveluja. 1.1.2013 alkaen Pyhäjärven kaupungilla on järjestämisvastuu maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella, jonka muodostavat Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi.

Työllistämismäärärahat on koottu talousarviossa hallintotoimelle, jolloin työllisyysmäärärahojen käyttäminen on kaupunginhallituksen alaisuudessa. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä hallintokuntien esimiesten kanssa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven strategia 2030 asiakirjan 26.6.2018 § 50. Hallintosääntöä uudistettiin vuonna 2018.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70. Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 24.11.2014, jota noudatetaan kaupunkikonsernissa 1.1.2015 alkaen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä hankintaohjeen 8.10.2018 § 266. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä hallintosääntöön tehdyt muutokset 15.10.2018 § 82.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 16.12.2019. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kaupungin toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta.

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä 26.6.2018 § 51 talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021. Yhtenä suurena tasapainottamistoimenpiteenä ohjelmaan sisältyi yhden alakoulun mallin mukainen kouluverkko, joka laitettiin täytäntöön syyslukukaudella 2019.

Kaupunginhallitus asetti 19.8.2019 § 214 taloustoimikunnan, jonka tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakkoluuloton tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset.

Palveluliikenne

Kaupunginhallitus päätti 15.4.2019 § 100 palveluliikennekuljetusten hankinnasta ajanjaksolle 1.5.2019-30.4.2020 Tenhusen Liikenne Oy:ltä.

Lomatoimi

Reisjärven kunnan maatalouslomituksen paikallisyksikkö hoitaa lomituspalvelujen järjestämisen Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien sekä Reisjärven ja Kärsämäen kuntien alueella Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen nimeämänä isäntäkuntana.

Lomatoimen Reisjärven paikallisyksikkö suorittaa lomituspalvelulain mukaiset tehtävät. Kotieläintuotantoa harjoittava maatila saa vuosilomaa, sijaisapua ja maksullista lomittaja-apua maatalousyrittäjien lomituspalvelulain mukaisesti. Tilat voivat valita, käyttävätkö tilalla kunnan lomituspalveluita vai järjestävätkö itse lomittajansa. Itse järjestetystä lomituksesta maksetaan lomitusyritykselle korvaus lomituksen suorittamisesta. Lomituspalvelulain mukaisista lomituksesta aiheutuneet kustannukset rahoitetaan valtion varoista.

Viljelijäyrittäjän henkilökohtainen lomaoikeus on 26 päivää vuodessa. Sijaisapulomitusta saa yrittäjä, joka on laissa mainittujen syiden vuoksi tilapäisesti estynyt työstään, eikä tilalla voida sisäisin järjestelyin esimerkiksi perheenjäsenten avulla selviytyä tilan töistä. Sijaisapulomituksesta peritään maksu, joka perustuu yrittäjän maatalousyrittäjäeläkkeen työtuloon.

Vuosiloma- ja sijaisapulomistuiden lisäksi viljelijä voi saada lomittajan myös muihin yrityksen töihin maksullisena lomittaja-apuna. Tätä maksullista lomittaja-apua on voitu järjestää vain, jos yksikön kuukausipalkkaisia lomittajia on ollut käytettävissä. Kukin lomitusalueen kunta on v. 2019 varannut sovitetun summan maksullisen lomittaja-avun tukemiseen oman kunnan alueella sijaitseville kotieläintiloille (24.000 €/vuosi muut kunnat, Pyhäjärvi 15 000 €/vuosi). Maksullinen lomittaja-apu työllistää lomituspalveluissa noin 15 lomitushenkilöä vuodessa.

Lomituspalveluiden laajuus Paikallisyksikön alueella oli lomituspalvelujen piirissä 214 tilaa ja 376 yrittäjää vuoden 2019 aikana. Paikallisyksikön palveluksessa oli 60 vakituista ja 1 määräaikainen lomittaja. Lisäksi lyhytaikaisia lomittajia oli 192 henkilöä. Lyhytaikaisten maatalouslomittajien osuus lomituspäivistä oli 28,84 %. Lomituspäiviä oli vuonna 2019 yhteensä 19.263 päivää.

Reisjärven paikallisyksikön järjestämät lomituspalvelut vuonna 2019 jakoutuivat kunnittain ja palvelu-muodoittain seuraavasti:

Kunta	Yrittäjien määrä	Lomituspäivät yhteensä	Vuosiloma	Sijaisapu	Maksullinen 120 tunnin lomitus
Haapajärvi	114	7 677	2 689	4 197	791
Kärsämäki	89	4 014	2 102	1 061	851
Pyhäjärvi	57	2 995	1 395	624	584
Reisjärvi	120	5 678	2 929	1 147	893
Kaikki yhteensä	380	19 263	9 115	7 029	3 119

Pyhjärven kaupungin osuus kunnallisesta maaseudun kehittämisestä:

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-81 768	-79 953	-93 070	-93 070	-83 320	9 750	-79 476
Toimintakate (netto)	-81 768	-79 953	-93 070	-93 070	-83 320	9 750	-79 476
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-81 768	-79 953	-93 070	-93 070	-83 320	9 750	-79 476

Toimintakulujen toteutuminen

89,5 %

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta. Kustannukset sisältävät vapaaehtoiset viljelijöille maksettavat avustukset, sisäisten palveluiden kulut mm- vuokrat sekä aiemmista sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuvat kulut.

Pyhjärven kaupungin myöntämää kehittämisrahaa maksettiin yhteensä 8 111 euroa.

3.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Yleishallinto	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	277 175	1 215 878	268 574	268 574	287 406	18 832	282 500
Toimintamenot	-2 620 808	-2 428 922	-2 556 464	-2 556 464	-2 453 763	102 701	-2 556 761
Toimintakate (netto)	-2 343 633	-1 213 044	-2 287 890	-2 287 890	-2 166 357	121 533	-2 274 261
Poistot ja arvonalent.	-45 750	-49 241	-45 750	-45 750	-54 128	-8 378	-54 150
Tehtävän kokonaiskust.	-2 389 383	-1 262 285	-2 333 640	-2 333 640	-2 220 485	113 155	-2 328 411

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

107,01 %
95,98 %

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto
Vastuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri 1.2.2019 alkaen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisovaltaan kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön osaamista kehitetään täydennyskoulutuksella	Henkilöstön koulutussuunnitelma laadittu 2019 / Toteutunut Koulutuspäivien lukumäärä / 195 pv (207 pv v.2018)
	Työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstön sairauspoissaolot lkm, % vähentynyt / Toteutunut -9% (2.656 pv v.2019 ja 2.919 pv v.2018) TYKY-setelin käytön lisääntyminen / Toteutunut, lisäys 4 (95 hlö v. 2019 ja 91 hlö v.2018) Ergonomiakyselyn tulokset parantuneet / Kysely toteutettiin syksyllä 2019, tulokset samansuuntaiset edellisen kyselyn kanssa
	Henkilöstön osallistaminen työyhteisön kehittämisessä	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä / kehittämisaloitteita ei tehty vuonna 2019 Henkilöstöhallinnon poliittinen ohjelma päivitetään vuonna 2019 / päivitys aloitettu vuonna 2019
	Resurssiviisas ja ikäystävällinen työyhteisö	Eläköitymisikä noussut / Ei toteutunut 63v v.2019 ja 63v 10 kk v.2018 Pysyvien työsuhteiden %-osuus noussut / Ei toteutunut 70,5% v.2019 ja 70,9% v.2018

HENKILÖSTÖMÄÄRÄT

Tilinpäätösten henkilökunnan määrä vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaan.

Vuosi	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Vakinainen henkilökunta					
Hallintotoimi	10	9	11	11	11
Alueelliset maaseutupalvelut	5	5	5	5	4
Sivistystoimi	75	107	104	103	99
Tekninen toimi	53	54	52	47	44
YHTEENSÄ VAKINAINEN	143	175	172	166	158
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt					
Hallintotoimi	4	5	6	5	10
Työllistetyt	15	13	5	12	10
Sivistystoimi	28	37	39	41	36
Tekninen toimi	24	25	20	10	10
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	71	80	70	68	66
KAIKKI YHTEENSÄ	213	255	242	234	224

Vuoden 2016 alussa varhaiskasvatuksen siirtyminen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteestä kaupungin toiminnaksi lisäsi henkilöstöä sivistyspalveluissa. Vuonna 2018 Köpsinrinteen palvelukeskuksen henkilöstöä siirtyi liikkeenluovutuksella Attendo Oy:lle.

PALKAT JA PALKKIOT

	TP2017	TP2018	TP2019
Palkat ja palkkiot	-7 557 005	-7 521 487	-7 614 770
Eläkekulut	-2 157 715	-2 113 298	-2 104 695
Muut henkilösivukulut	-375 030	-256 199	-246 948
Henkilöstökorvaukset	102 804	76 790	67 656
Yhteensä	-9 986 946	-9 814 194	-9 898 756

Henkilöstön sairauspoissaolot vähentyivät 263 kalenteripäivää eli 9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Keskimäärin sairauspoissaoloja oli 11,9 pv per työntekijä. Eniten vähentyivät 11-60 pv pituiset sairaspoissaolojaksot. Varhaisen tuen malli päivitettiin vuonna 2019. Varhaisen tuen malli on ohje tilanteisiin, joissa tarvitaan työkyvyn tukemista tai toimia työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi.

Työterveyspalvelut ostetaan Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen työterveyshuollosta. Työpaikkaselvitysten, neuvonnan sekä terveydentilan ja toimintakyvyn seurannan lisäksi ostettiin sairaanhoidon palveluita.

Pyhäjärven kaupungin henkilöstöraportti vuodelta 2019 esitetään tilinpäätökseen liitteenä.

Yhteisöjen kehittäminen

Vuonna 2017 aloitettiin yhteisöohjelman työstäminen. Yhteisöohjelman tarkoitus on kehittää kunta-järjestöyhteistyötä sekä järjestöjen keskinäistä yhteistyötä. Järjestöohjelma tulee sisältämään muun muassa osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä, järjestötoimijoiden osaamisen kehittämistä ja pohdintaa järjestöjen roolista työllistäjänä ja palveluiden tuottajana. Yhteisöohjelmaa on työstetty järjestökyselyn ja järjestötapaamisissa pidettyjen työpajojen kautta. Yhteisöohjelman valmistelu jatkuu vuonna 2020.

Ohjelman keskeiset sisällöt ovat:

1. Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämisen Pyhäjärven kaupungissa
2. Yhdistystoiminnan resurssien ja osaamisen kehittäminen
3. Paikalliskulttuurin, ympäristöarvojen potentiaalin ja kestäväen kehityksen edistäminen
4. Kolmannen sektorin rooliin palveluiden tuottajana ja työllistäjänä (yhteistoimintamalli)

Pyhäjärvellä toimivat aktiivisesti kylä-, vammais- ja vanhusneuvostot. Neuvostot toimivat oman aihealueensa asiantuntijoina ja tiedonvälittäjinä. Neuvostoilla on merkittävä rooli kehitys- ja hyvinvointityössä. Kaupunki järjestää vähintään neljä järjestötapaamista vuodessa. Tapaamiset ovat kaikille järjestöille avoimia iltatapahtumia, joissa on esillä ajankohtaisia asioita, asiantuntijavierasasioita ja työryhmätyöskentelyä. Kaupunki on varannut henkilöresurssia järjestöjen tueksi. Yhteisöasiamies avustaa muuan muassa hankesuunnitelmien laadinnassa ja haussa ja toimii järjestöyhdyshenkilönä. Yhteisöjen kehittämisen määräraharavauksia on mm. kaupunginhallituksen avustuksissa ja kyläneuvoston määrärahoissa.

Vuonna 2019 koulutettiin vapaaehtoisia digitutoreita ikääntyville Geronet-hankkeen kautta. Koulutukset järjestettiin Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopiston toimesta. Digitutor toimintaa kordinoidaan jatkossa kaupungin kautta. Digitutor toiminta tulee olemaan osa digituen verkostoa.

Virtaa vapaaehtoisuudesta -hanke ja kaupunki järjestivät vapaaehtoisen viikolle tapahtumia ja vapaaehtoisten Kiitos-juhlan, jossa palkittiin vuoden vapaaehtoinen. Vuoden vapaaehtoinen valitaan jatkossa vuosittain.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKT. JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Kaupunki varaa kylien kehittämisavustukseen määrärahan Edistetään yhdistysten Leader-rahoituksen saamista	Avustusta myönnettiin neljälle kylälle ja toiminta-avustusta yhdeksälle kylälle. Rahoitettuja hankkeita 2019: neljä leader-hanketta ja kuusi Yhteisö leader hanketta. Kevään järjestötapaamisessa oli Keskipiste-Leaderin hanketukien esittelyä.
Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Luodaan Pyhäjärvellä oma kyläbarometri kylien elinvoimasta Kolmannen sektorin kanssa luodaan kumppanuusmalli vastikkeellisesta palvelutoiminnasta Jatketaan hyvinvointipäivien järjestämisen tukemista kylien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä	Kyläbarometrin suunnittelua ei aloitettu. Vastikkeellisen palvelutoiminnan kumppanuusmallia ei ole aloitettu. Hyvinvointipäiviä järjestetty 2kpl.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestötapaamisia pidetään säännöllisesti ajankohtaisella teemalla Merkittävien asioiden valmistelussa hyödynnetään sähköisiä kyselyjä kuntalaisille Laaditaan yhteisöohjelma yhteistyössä järjestöjen kanssa	Järjestötapaamisia pidetty 2/4. Kyselyt eivät toteutuneet. Yhteisöohjelman valmistelu on kesken.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Kyläyhdistysten ja kaupungin yhteistyö kesäasukkaiden aktivoimiseksi ja houkuttelemiseksi on suunnitelmallista	Yhteinen suunnitelma ei ole valmis. Kylät ovat tehostaneet tiedotusta kesätapahtumista mm. kaupungin tapahtumakalenterin kautta.
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Vaikuttamistoimielinten jäsenten aktivointi	Neuvostot/neuvostojen jäsenet ovat jalkautuneet ja tuoneet toimintaa tutuksi eri tavoin mm. Vammaisneuvosto oli mukana 20.5. pidetyssä hyvinvointipäivässä esittelemässä erityisuinkorttia ja vammaisneuvoston toimintaa. - Vanhusneuvosto vieraili päivätoiminnassa noin kerran kuussa - Kylätoimintaa on tehty tutuksi Avoimet kylät päivällä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointityötä ja -johtamista on tehty Ikäystävällinen Pyhäjärvi -teeman alla noudattaen kaupunkistrategian painotuksia elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaikkien kaupunkilaisten asia ja hyvinvointityö on osa kaupungin työntekijöiden ja esimiesten jokapäiväistä toimintaa. Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet on integroitu kaupungin talousarvioon – ja suunnitelmaan, jolla varmistetaan hyvinvointityön suunnitelmallinen toteutuminen ja palvelujärjestelmän kyky vastata hyvinvointitarpeisiin. Hyvinvointityötä tehdään verkostomaisesti useiden toimijoiden kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä käytetään lyhennettä hyte -työ.

Pyhäjärvi on mukana Pohjois-Pohjanmaan maakunnallisen hyte työn valmistelussa, josta on saatu myös oppia kaupungin hyvinvointityön jatkovalmisteluun. Toimimme ihmislähtöisen hyte -työn toimintaperiaattein. Keskeisenä päämääränä on, että kaupunkilaiset voivat hyvin ja ovat tyytyväisiä elämäänsä. Hyvinvointikäsitteemme on uudistunut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen (hyväksytty khall 30.9.2019 §246) mukaiseksi. *Minä, pyhäjärvinen ihminen, voin hyvin silloin kun koen eläväni hyvää arkea ja mielekästä elämää. Hyvinvointiini vaikuttavat jokapäiväiset tarpeeni, askareeni, yhteisöni ja ympäristöt, joissa elän ja toimin. Toimintani ja arjen valintani vaikuttavat omaan, läheisten ja tulevien sukupolvien hyvinvointiin. Toivon tulevani kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja ymmärretyksi ihmisenä enkä vain yksittäisten tarpeideni kautta.*

Hyvinvointijohtamisen – ja työn kokonaiskoordinoinnista vastaa kaupunginjohtaja keskeisten johtavien viranhaltijoiden tukemana. Hyvinvointiryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja sen työskentelytapoja on uudistettu painottaen verkostotyötä sekä kokemustiedon hyödyntämistä ja jakamista eri toimialueilta. Hyvinvointiryhmän puheenjohtajana ja kaupungin hyvinvointikoordinaattorina toimii sivistysjohtaja. LAPE-johtoryhmänä toimii laajennettu hyvinvointiryhmä. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman, LAPE juurruttamis- ja kehittämissuunnitelma päivitettiin vuosille 2020 – 2025 yhteistyössä Ppky Selänteen kanssa. Hyvinvointi-sote projektipäälliköllä on määräaikainen valmistelijan rooli Pyhäjärven hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mallin valmistelussa.

Vuosittainen hyvinvointikertomus vahvistettiin ja hyvinvointisuunnitelma päivitettiin vuodelle 2020. Osana kariintunutta maakunta-sote valmistelua oli kunnille tulossa ns. Hyte -kannustin valtionosuusjärjestelmään vuodesta 2021 alkaen. Pyhäjärvellä oli ensimmäisen kerran käytössä seurantamittarit suunnitellun kannustimen mukaisesti. Kaupunki tulisi saamaan valtionosuuslisää asukasperusteisesti sen mukaan, miten hyvin se hoitaa tehtävänsä asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tätä työtä kaupunki tekee kaikessa toiminnassaan, muun muassa johtamisessa, päätöksenteossa sekä osana varhaiskasvatusta, peruskoulutusta, kulttuuri- ja liikuntatoimea, teknistä toimea sekä osana monia muita kunnan tehtäviä. Meneillään olevassa sote uudistuksessa on valmistelussa mukana ns. Hyte kannustin kunnille, joten THL:ssä valmistelutyö jatkuu tämän asian merkeissä.

Hyte -kerroin perustuu kaupungin toimintaa ja toiminnan tulosta kuvaaviin indikaattoreihin, joihin kaupunki voi omilla päätöksillään vaikuttaa. Kaupungin toimintaa kuvataan peruskoulutuksen, liikunnan ja kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisen alueilla (29 indikaattoria) sekä uutena kulttuuritoimen alueella. Toimintaa kuvaavien indikaattoreiden määrä on suuri, jotta toimintaa voidaan arvioida mahdollisimman laajasti. Toiminnan tulosta ja aikaansaattua muutosta osoittavat tulosindikaattorit (8 kpl). Ne kuvaavat muutosta väestön terveydessä, hyvinvoinnissa ja elintavoissa. Pyhäjärvellä hyödynnetään hyviä toimintamalleja ja tuodaan esiin Pyhäjärven onnistumisia hyte-työn tuloksina. Hyvinvointiviestintää on toteutettu asukaslähtöisesti mm kaupungin tiedotusliitteissä, lehtiartikkeleihin, sosiaalisen mediassa sekä yhdistysvierailujen ja eri tapahtumien merkeissä.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUK. JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIONTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Edistetään yhteisöllistä ja turvallista senioriasumista ja älykästä senioriasuntotuotantoa taajamaan Edistetään ikäihmisten kotona asumista tukemalla talonmiespalvelun toteutumista ikäihmisille palvelusetelillä	Kotona asuvien osuus yli 75- vuotiasta % nousee. Tavoite v. 2019: 94 % Tilanne 12/2018: 90,7 % Toteuma 12/2019: 90,3 % 25 uutta senioriasuntoa vuoteen 2021 mennessä / Neuvotteluja asuntojen toteuttamisesta käyty aktiivisesti eri toimijoiden kanssa. Kotona asuvien osuus yli 75- v., % Vuosina 2019 - 2020: 94 % Toteuma 12/2019: 90,3 % Tukipalveluiden palveluseteli otettu käyttöön 5/2019 alkaen (Selänne palvelu)

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIONTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyte -kertoimen indikaattoreiden positiivinen muutos Etsitään uusia kumppanuuksia eri palveluntuottajien, järjestöjen ja hankerahoittajien kautta	- Tea-viisari* tulos (v.2017:56) kuntajohdossa paranee v:lle 2019 ja on koko maan tasolla vuonna 2021 / Tulos v. 2019:73. Parantunut merkittävästi ja on koko maan tasolla (72) - Hyte -kertoimen tulosindikaattorit ** paranevat vuoden 2017 tuloksiin verrattuna v:n 2021 mennessä / Tulokset **2019 parantuneet kouluterveys-kyselyjen osalta. Toteutuvat hankkeet ja projektit (kaupunki mukana)/ NordicNabs – hanke (Luonnosta hyvinvointia -hanke). Annettu tukea yrittäjille luontoperusteisten palvelujen toteuttajina ja Ppky Selänteen hyvinvointi-palveluille ko. palvelujen mahdollisena hankkijana.
Sivistyksestä virtaa	Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikäryhmien osallisuutta	Tea-viisarin pistemäärä kulttuurikunnan toiminnassa v. 2019 (THL) / Tulos v.2019: 45 (koko maa: 59)

Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestetään asukas/käyttäjäraateja "Ikäystävällinen Pyhäjärvi teemalla" informaation jakamiseen ja kuntalaisten osallistamiseen hyvinvointityössä. Hyte-näkökulma käyttäjäraatien kautta uuden monitoimitalon toteuttamisessa	Hyvinvointipäivä/120 osallistujaa Kihu hyvinvointitapahtuma Ikäystävällinen Pyhäjärvi tapahtumat Iltaseminaarit/luennot x2/100 osallistujaa Tarvekartoitus toteutettu hallintokuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Hankesuunnittelu on toteutettu nimetyn työryhmän toimesta.
--	---	--

*TEA-viisarin indikaattorit kuntajohdossa ovat laaja hyvinvointikertomus, kuntalaisten elintapojen raportointi, paikallinen turvallisuussuunnitelma, väestön hyvinvointia ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit, hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus, kunnan hyvinvointitavoitteet valtuustokauden investioitiohjelmassa, lasten osallisuutta edistävä toiminta sekä asiakasraadi/foorumit. Yhteensä 9 indikaattoria, joista on julkaistu kuvaukset ja toimenpidesuosittukset. Kysely kuntajohdolle tehdään parittomina vuosina, joten seuraava toteutuu vuonna 2021.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ikäystävällinen Pyhäjärvi malli kehitetään rohkeaksi ja tehdään uusia avauksia, joka huomataan ja tunnustetaan myös valtakunnallisesti	Ikäystävällinen Pyhäjärvi mallin saama huomio/tunnustus - Perhekeskus toimintamalli käytössä; lapset ja lapsiperheet v. 2019 / Toimintamalli toteutuu osittain, kehitystyö jatkuu v. 2020 yhteistyössä Ppky Selänteen kanssa. - Kotoa kotiin toimintamalli toteutuu ikäihmisten palveluissa v. 2019 / Ppky Selänteen toimintaa, jota kaupunki tukee hyvinvointityöllään ja tukee ikäihmisille tarkoitettua asuntotuotannon lisäystä. Neuvotteluja asuntojen toteuttamisesta käyty aktiivisesti eri toimijoiden kanssa.
Resurssi- ja inhimillisessä pääomassa	Toteutetaan kuntalaiskysely joka toinen vuosi. Kerätään kokemustietoa hyte:n yleisötapahtumissa, hyvinvointitapahtumassa, neuvostoissa sekä nuorisovaltuustossa x1 / vuosi	Vuonna 2019 kuntalaiskysely toteutuu / Ei toteutunut, toteutuu 3/20 Asukkaiden käyttäjä-/kokemustietoa hyödynnetään palvelujen suunnittelussa ja muotoiluissa sekä hyvinvointikertomuksessa. / Toteutui.

TEA -viisarin pisteet v. 2019 koko maa, Pohjois-Pohjanmaa ja Pyhäjärvi.

TEA -viisarin pisteet v. 2019 (THL)	Koko maa	Pohjois-Pohjanmaa	Pyhäjärvi
Kuntajohto	72	68	73
Sitoutuminen	77	77	83
Johtaminen	80	83	88
Seuranta ja tarveanalyysi	87	89	93
Voimavarat	45	44	50
Osallisuus	80	80	52

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen tulosindikaattorit (8).

Vuosi ja alue	2013 Koko maa	2013 P-Pohj. maa	2013 Pyhä- järvi	2017 Koko maa	2017 P-Pohj. maa	2017 Pyhä- järvi	2019 Koko maa	2019 P-Pohj. maa	2019 Pyhä- järvi
Kokee terveydentilansa kes- kinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	15,9	16,3	22,0	18,8	18,0	17,3	20,9	19,6	18,8
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista	13,2	15,3	16,4	6,9	7,4	9,2	5,6	5,4	7,2
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista	16,4	14,5	13,5	18,9	16,7	30,6	16,9	15,1	20

Lähde: Kouluterveyskysely THL, v. 2015 kuntatietoja ei ole käytettävissä. Kysely tehdään joka toinen vuosi.

Vuosi ja alue	2016 Koko maa	2016 P-Pohj. maa	2016 Pyhä- järvi	2017 Koko maa	2017 P-Pohj. maa	2017 Pyhä- järvi	2018 Koko maa	2018 P-Pohj. maa	2018 Pyhä- järvi
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä **)	8,3	6,7	9,7	8,1	6,6	9,5	7,9	7,2	9,2
Nuorisotyöttömät, % 18 – 24 –vuotiaasta työvoimasta **)	17,3	22,8	17,0	14,4	19,6	15,4	12,3	15,9	15,6
Toimeentulotukea pitkä- aikaisesti saaneet 25 – 64 vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä **)	2,4	1,5	1,0	2,8	1,8	1,4	2,9	1,9	1,9
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 – 64 vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä **)	7,2	9,1	16,9	6,9	8,8	15,9	6,7	8,7	15,5
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 v. täyttäneille / 10.000 **)	347,9	378,1	670,2	334,5	270,4	328,8	264,3	258,6	454,0

Lähde: THL, Soutkanet, tietoja ei ole päivittynyt vuodelta 2019 **)

Työllisyyden hoitaminen

Kaupunginhallitus valitsi 4.6.2018 § 144 Ritva Rönkön työllisyyskoordinaattorin määräaikaiseen työsuhteeseen 1.8.2018 – 31.12.2020. Työllisyyskoordinaattorin tehtäviin kuuluu mm. etsiä yrityksiä, yhdistyksiä ja muita toimijoita, joilla olisi mahdollisuus järjestää työkokeilupajakoja tai työllistää henkilöitä palkkatuella yhteistyössä kaupungin kanssa. Painopiste on kaupungin maksamaan lisäpalkkatukeen oikeutetuissa pitkäaikaistyöttömissä.

Työttömien työnhakijoiden määrä on laskenut Pyhäjärvellä, kuten koko Pohjois-Pohjanmaan alueella.

Pitkittynyt työttömyys on kuitenkin yhä vaikea haaste myös Pyhäjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 20 % kaikista työttömistä työnhakijoista.

Indikaattori	30.9.2017	31.12.2018	31.12.2019
Työttömyysaste	9,4 %	11,6 %	11,5 %
Työttömien määrä, henkilöä	200	239	227
Nuorisotyöttömien määrä, henkilöä	29	29	30
Yli 50-vuotiaat, henkilöä	87	101	104
Pitkäaikaistyöttömien määrä, henkilöä	51	47	46

(tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsauksesta)

Pyhäjärven kaupungin työttömyysasteet vuosina 2012 - 2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	13,0	13,7	15,2	15,5	14,1	12,1	11,6	11,5

Työvoima sekä työlliset ja työttömät Pyhäjärvellä vuosina 2012 - 2019

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2012	5 849	2 323	39,7	2 022	87,0	301	13,0
31.12.2013	5 733	2 265	39,4	1 955	86,3	310	13,7
31.12.2014	5 565	2 259	40,6	1 916	84,8	343	15,2
31.12.2015	5 508	2 276	41,3	1 923	84,5	353	15,5
31.12.2016	5 450	2 200	40,4	1 890	85,9	310	14,1
31.12.2017	5 338	2 129	39,9	1 872	87,9	257	12,1
31.12.2018	5 247	2 064	39,3	1 825	88,4	239	11,6
31.12.2019	5 135	1 979	38,5	1 752	88,5	227	11,5

Pyhäjärven kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta, €

	2015	2016	2017	2018	TA2019	TP2019	TA2020
Työmarkkinatuen kuntaosuus,€	263 936	242 000	218 703	179 195	182 000	186 898	182 000
Työmarkkinatuen maksaminen	Selänne	Selänne	Pyhäjärven kaupunki	Pyhäjärven kaupunki	Pyhäjärven kaupunki	Pyhäjärven kaupunki	Pyhäjärven kaupunki

Työmarkkinatuen kuntaosuuden maksaminen siirtyi 1.1.2017 kaupungilta suoraan perittäväksi. Työmarkkinatuen kuntaosuuksia pyritään vähentämään lisäämällä satsauksia työllisyyden hoitamiseen, esimerkkinä SUMU - Suuntana muutos -hanke.

Pyhäjärven kaupunki on panostanut työllisyyden hoitamiseen erityisesti vuodesta 2017 alkaen. Työmarkkinatuen kuntaosuuksien vähentämiseen on pyritty monin keinoin. Mm. sosiaalitoimen, te-toimen ja kaupungin yhteistyön tehostamisella kuukausittaisella tilanteen läpikäymisellä ja tarvittavien toimenpiteiden sopimisella sekä kaikkien työllisyyden hoidon parissa työskentelevien saumattomalla yhteistyöllä.

Suuntana muutos hanke käynnistyi maaliskuussa 2017 ja sen avulla pyritään vaikuttamaan kaikkein vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden tilanteen parantamiseen.

Hankkeessa työskentelee kaksi kokoaikaista työntekijää ja osallistujia oli joulukuun lopussa noin 64 henkilöä. Hanke jatkuu 31.4.2020 saakka. Hankkeen aikana on kehitetty uutta toimintamallia.

Pyhjärven kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille jotka palkkaavat yli 300 päivää työmarkkinatuella olleita pyhäjärvisiä työttömiä töihin. Lisäpalkkatuen käyttö on ollut vähäistä tiedottamisesta huolimatta. Lisäpalkkatuen käyttöä pyritään tehostamaan muuttamalla lisäpalkkatuen hakemiskäytäntöä käyttäjäystävällisemmäksi, keräämällä käyttäjäkokemuksia ja reagoimalla saatuihin käyttäjäkokemuksiin. Lisäksi tiedottamista lisätään henkilökohtaisen kontaktoinnin avulla. Tavoitteena on saada lisäpalkkatuki tehokkaaseen käyttöön jatkossa.

Nuorten kesätyöllistämisen tehostamiseksi keväällä 2019 yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestetyn kesätyöinfon kokemukset olivat rohkaisevia, kaupungin tarjoaman kesätyösetelin kautta yrityksiin työllistyi kesätöihin 46 nuorta yrityksen tai yhdistyksen palkkaamana. Talousarviovuonna nuorten kesätyöllistämiseen tähtäävää toimintaa kehitellään edelleen eri toimijoiden kanssa yhteistyössä.

Työllisyyden hoitamista koskevat määrärahat ovat toteutuneet vuonna 2019 seuraavasti:

Kesätyöllistäminen	Toimintatuotot	3 500,00 €
	Toimintakulut	-20 619,84 €
Työllistäminen	Toimintatuotot	147 779,96 €
	Toimintakulut	-561 112,44 €
Työntalo Namon	Toimintatuotot	36 817,23 €
	Toimintakulut	-210 195,78 €
Työpaja	Toimintatuotot	356 083,88 €
	Toimintakulut	-311 345,20 €
SUMU – Suuntana muutos -hanke	Toimintatuotot	72 006,75 €
	Toimintakulut	-87 476,61 €
Yhteensä	Toimintatuotot	616 187,82 €
	Toimintakulut	-1 190 749,87 €

STRATEGINEN TAVOITE 2. IHMISLÄHTÖISET, LAADUKKAAT JA KUSTANNUSTEHOKKAAT PALVELUT		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
2.1. Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut		
Palvelutarpeita selvitetty ja hankkeita hyödynnetty	Pitkäaikaistyöttömien työelämävalmiuksien kohottamiseen haetaan SUMU-hanketta (ESR)	Hanke on toteutunut suunnitellusti.

TyöntaloNAMO

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja
Toiminnasta vastaava: Yksilöohjaajat

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

TyöntaloNAMO on kaikenikäisten työttömien työnhakijoiden työpaja, jossa toimintamuotoina ovat tällä hetkellä kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkatukityö, koulutus sopimus, seinätön paja tai matalan kynnyksen paja sekä velvoitetyö. Työpajan tehtävänä on olla tukemassa sekä yksilö-ohjauksen että työnhajauksen keinoin työttömien työnhakijoiden mahdollisuuksia työllistymiseen. Työpaja toimii osaamisen hankkimista tukevana oppimisympäristönä ja tukipalveluna eri alojen opiskelijoille.

Työpajalla on mahdollisuus osallistua talon sisällä toimivien eri pajojen tehtäviin, mm. pesulapalvelu, catering/lounaskeittiö, puhtaanapito, kädentaidot, puutyöt, mediapaja ja kiinteistöhoito ja ulkoilualueiden kunnossapito. Pajatoimintaa kehitetään osallistujalähtöisesti ja aktiivisesti yhdessä ohjattavien kanssa. Pajatoiminnan tavoitteena on kehittää työelämä- tai opiskeluvaihtoehtoja, tukea arjenhallintaa ja sosiaalista vahvistumista. Työpajan osallistujat voivat toimia myös kaupungin eri hallintokuntien, seurakunnan ja eri yhdistysten tehtävissä, jolloin toteutetaan seinättömän työpajan mallia. Työpajalla on myös mahdollista suorittaa TET-jaksoja ja kesätyötä.

Työpaja toteuttaa pitkäjänteistä tavoitteellista, yksilölliset tarpeet huomioivaa oppilaitos- sekä työelämäyhteistyötä. Tavoitteena on myös jatkaa varhaisen puuttumisen mallin kehittämistä perusasteen oppilaitosten kanssa yhdessä monialaisen työryhmän kanssa. Työpajalla on aloittanut myös lähetteetön matalankynnyksen paja nuorille eli "Voimala". Työntalo Namo on mukana valtakunnallisessa Työpajatoiminnan opinnollistamis - hankkeessa (Opetus- ja Kulttuuriministeriö 2018 - 2019). Tarkoitus on vakiinnuttaa osaamisen tunnistamisen menetelmät työpajan toimintaan.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	<p>Kestävän kehityksen toimintamalli kaikissa materiaaleissa ja valmistuksessa.</p> <p>Lounaskeittiö toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Elintarvikeliikkeen hävikkiruokaa hyödynnetään tehokkaasti ja luovasti.</p> <p>Hyvinvoinnin edistäminen, terveellisiin elintapoihin ohjaaminen sekä päivittäisen lounasruuan tarjoaminen. Suunnittelu kaikilla työpajan pajoilla/osa-alueilla materiaalitehokkaasti ja säästävasti, kädentaidot, media (paperiton prosessointi).</p> <p>Työnohjaus- ja yksilönohjaus-resurssoinnilla sekä ohjaajien lisäkoulutuksella voimme varmistaa laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan.</p>	<p>Puutyöpajalla syntyvästä purujätteestä tehdään pellettejä paikallisessa yrityksessä.</p> <p>Lahjoituksina saadut kankaat yms. jatkojalostetaan uusiksi tuotteiksi.</p> <p>Lounaskeittiössä valmistettiin keskimäärin 25 ateriaa päivässä.</p> <p>Lisäkoulutuksiin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan vuoden 2019 aikana.</p>

<p>Paikallisten osaamisklustreiden rakentaminen</p>	<p>Toimiva ohjaus- ja palveluverkosto</p> <p>Eri ikäryhmien huomioiminen työpajatoimintojen suunnittelussa.</p> <p>Seinäntöntä pajatoimintaa järjestetään yhdessä eri toimijoiden kanssa mm. seurakunta, yhdistykset ja kaupungin eri hallintokunnat.</p> <p>Työllistymisen tukeminen yksilö ja työnohjauksen keinoin.</p> <p>Uusi amis / ammatillisten opintojen reformi luo uusia mahdollisuuksia suorittaa osan tai kokonaan tutkinnosta omalla paikkakunnalla, tuetumpi mahdollisuus työpajan oppimisympäristössä.</p> <p>Verkostoituminen eri työpajatoimijoiden ja kunnallisen nuorisotyön kanssa. Työharjoittelumallin (JOPO- toiminta), sekä TET- jaksojen kehittäminen peruskoulun kanssa.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen alueen hankkeiden ja muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Aktiivinen yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa. Nuorten kuuleminen ja tavoittaminen seurakunnan kanssa yhteistyössä.</p>	<p>Kaupunginhallitus päätti perustaa nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmän.</p> <p>Kaupungin puutyöpajan kanssa on tehty yhteistoimintaa sovittamalla molempien pajojen tarpeiden ja tilanteiden mukaan</p> <p>Vapaille työmarkkinoille siirtyi 6 henkilöä. Opiskelun aloitti 4 henkilöä. Muuhun ohjattuun toimintaa 9 henkilöä.</p> <p>Työpajoilla oli muutama opiskelija, jotka suorittivat useita tutkinnon näyttöjä vuoden aikana</p> <p>Vuoden 2019 aikana työharjoittelussa ja muussa toiminnassa 13 yläkouluikäistä henkilöä.</p> <p>Keväällä järjestettiin rekry-tapahtuma ja vuoden aikana useita yhteistyöhankkeita Yläympyrän tuvan kanssa.</p> <p>Etsivän kautta työpajalle ohjautui useita nuoria.</p>
--	---	---

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
<p>Hyvinvoiva kasvuyhteisö</p>	<p>Oikea-aikaisen ja mielekkään työpajatoiminnan ylläpitäminen ja jatkuvuus kaikenikäisille.</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen, nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja varhainen puuttuminen.</p> <p>Matalankynnyksen toimintojen vakiintuminen sekä yhteistyön ja verkostoitumisen kehittäminen eri tahojen kanssa, jotka toimivat nuorten parissa.</p> <p>Yli 29 vuotiaiden työllisyyden mahdollisuuksien vahvistaminen työpajatoiminnoin ja monialaisen verkoston avulla.</p> <p>Työpajalla on aloittanut lähetteetön matalankynnyksen paja nuorille eli "Voimala".</p>	<p>Kaikenikäisille on pyritty tarjoamaan mielekästä työpajatoimintaa.</p> <p>Yhteistyötä ja verkostoitumista on kehitetty eri tahojen kanssa.</p> <p>Voimalassa oli vuoden aikana 3 henkilöä.</p>

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP2019	TA 2020
Nettomenot € / asukas	41,13	35,37	37,95	39,33	33,76	40,33

3. PERUSTELUT

Vuonna 2019 toiminnassamme oli 81 henkilöä, mikä ylitti talousarviossa olleen 45 henkilön määrän. Työntalo Namon eri pajoissa tehtiin teknisen toimen kunnossapitotöitä sekä eri yhteisöjen ja yhdistysten pyytämiä apuitöitä. Kädentaitojen pajoilla valmistettuja töitä myytiin ABC Pyhäjärven lähituotemyymälässä sekä Työntalo Namon omassa myyntipisteessä entisellä ammattikoululla ja useissa ”markkina” tilaisuuksissa. Puutyöpajalla valmistettiin esim. maitolaitureita ja roskakatoksia.

Vuoden 2019 alussa aloitti matalankynnyksen kuntouttava työtoiminta.

Palkkatuella pajoilla työskenteli vuoden aikana yhteensä 13 henkilöä eripituisia jaksoja. Toisen asteen opiskelijoita oli 4 henkilöä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	33 989	21 777	18 500	18 500	36 817	18 317	36 500
Toimintamenot	-222 820	-220 906	-226 950	-226 950	-210 196	16 754	-242 207
Toimintakate (netto)	-188 831	-199 129	-208 450	-208 450	-173 379	35 071	-205 707
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-188 831	-199 129	-208 450	-208 450	-173 379	35 071	-205 707

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

199,0 %
92,6 %

Selänne-palvelut

Peruspalvelukuntayhtymä Hallinto, Pyhäjärven palvelut	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Toimintatulot					
Toimintakulut	-558 086	-543 355	-638 924	-558 159	-645 459
Poistot					
Yhteensä	-558 086	-543 355	-638 924	-558 159	-645 459

C41 Hyvinvointipalvelut, Pyhäjärven palvelut Neuvola, lastensuojelu	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Toimintatulot	51 654	74 415	70 450	48 777	57 850
Toimintakulut	-1 347 227	-1 393 708	-1 805 490	-1 612 008	-1 760 120
Poistot	-6 838	-6 061	-7 650	-3 211	-2 250
Yhteensä	-1 302 411	-1 325 354	-1 742 690	-1 566 442	-1 704 520

C42 Hyvinvointipalvelut Pyhäjärven palvelut	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Toimintatulot	568 042	558 983	561 000	593 504	547 500
Toimintakulut	-4 278 690	-4 233 791	-4 574 180	-4 384 592	-4 901 210
Poistot	-28 914	-31 444	-33 950	-18 704	-17 650
Yhteensä	-3 739 562	-3 706 252	-4 047 130	-3 809 792	-4 371 360

C43 Terveys- ja vanhuspal- velut, Pyhäjärven palvelut Kotihoito, as.palv, vuodeos.	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Toimintatulot	1 914 142	1 744 237	1 052 400	1 333 044	972 600
Toimintakulut	-9 688 748	-10 265 242	-8 804 700	-9 452 449	-8 968 410
Poistot	-35 132	-36 542	-45 850	-23 272	-16 850
Yhteensä	-7 809 738	-8 557 547	-7 798 150	-8 142 677	-8 012 660

C44 Terveys- ja vanhuspal- velut Pyhäjärven palvelut	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Toimintatulot	1 063 536	1 034 658	974 450	1 009 987	959 100
Toimintakulut	-12 405 586	-12 236 888	-12 331 160	-12 547 289	-12 210 620
Poistot	-93 487	-97 884	-101 700	-74 372	-66 150
Yhteensä	-11 435 537	-11 300 114	-11 458 410	-11 611 674	-11 317 670

C45 Ympäristö- ja rakennus- valvonta Pyhäjärven palvelut	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Toimintatulot	107 981	73 449	132 350	145 661	67 700
Toimintakulut	-407 062	-390 411	-447 690	-372 334	-461 860
Poistot	-3 453	-585	-3 450	-1 678	-1 900
Yhteensä	-302 534	-317 547	-318 790	-228 351	-396 060

Yhteensä Pyhäjärven palvelut (ei sis. hallintoa)	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Yhteensä	-24 589 782	-25 206 814	-25 365 170	-25 358 935	-25 802 270

Yhteensä Pyhäjärven palvelut (ei sis. hallintoa)	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Yhteensä	-24 589 782	-25 206 814	-25 365 170	-25 358 935	-25 802 270

Hallinto, Pyhäjärven palvelut	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Toimintatulot					
Toimintakulut	-558 086	-543 355	-638 924	-558 159	-645 459

Yhteensä Pyhäjärven maksuosuus	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Yhteensä	-25 147 868	-25 750 169	-26 004 094	-25 917 094	-26 447 729

Ppky Selänne Pyhäjärven palvelut yht.	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	TP 2019	TA 2020
Nettomenot	-24 650 798					
Osuus poistoista	-116 256					
Rahoitus						
Pyhäjärven maksuos. Selänteelle	-25 363 641	-25 147 868	-25 750 169	-26 004 094	-25 917 094	-26 447 729
Kustannukset erityis-tilintarkastuksesta		-29 392				
Kaupungille jääneet eläkemenoper. maksut	-709 643	-540 928	-537 182	-554 770	-562 573	-544 210
Muut kustannuspaik. kohdistetut menot	-20 813	-34 930	-104 839	-80 250	-106 610	-90 810
Pohjois-Pohjanmaan shp:n v.2015 ali- / ylijäämän kirjaaminen KPL kuntajaosto 113	10 610					
Selänne palvelut yht. (sis.eläkemenop)	-26 083 487	-25 753 118	-26 392 190	-26 639 114	-26 586 277	-25 358 214

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärsämäen kunta erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen ja otti järjestämisvastuun itselleen. Tuottamisvastuussa on yksityinen sote-palveluiden tuottaja. Kärsämäen kunta on osajäsen 1.1.2015 alkaen erillisten sopimusten mukaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden osalta.

Kuntayhtymä Selänteen tehtäväksi ja vastuulle on annettu järjestää asukkailla lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Lisäksi kuntayhtymä Selänteen tehtävänä ja vastuulla on järjestää ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Selänteen tukipalveluissa hoidetaan atk-palvelut, taloushallinnon ja palkanlaskennan tehtävät.

Kuntayhtymän ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii yhtymähallitus. Kuntayhtymän hallituksen tehtävänä on päättää vuosisopimuksista ja toimittaa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukset kuntien käsiteltäväksi.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimuksen mukaisesti palvelutasosuunnitelma on valtuustokausittainen suunnitelma, josta jäsenkuntien valtuustot yhtäpitävin päätöksin päättävät.

Kuntayhtymän hallituksen tehtävänä on päättää vuosisopimuksista ja toimittaa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukset kuntien käsiteltäväksi. Kuntayhtymän hallituksessa Pyhäjärven kaupungilla on kolme edustajaa: Jukka Tikanmäki, 1. vpj (varajäsen Teuvo Liimatainen), Aila Kauranen (varajäsen Satu Väisänen) sekä Jouni Jussinniemi (varajäsen Teija Mykkänen). Tilinpäätös vuosi on ollut kuntayhtymän kymmenes toimintavuosi.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen talous

Jäsenkuntien kustannusten jako perustui perussopimuksen mukaisesti talousarvioon. Jäsenkuntien kustannukset jaetaan kirjanpidossa kunnittaisiin palveluihin ja hallinnon menot jaetaan asukasluvun mukaisessa suhteessa. Yhtymähallituksen ja kuntien valtuustojen hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset poistot investointimenoina hankitusta käyttöomaisuudesta kohdistetaan kuntien kustannuspaikoille.

Jäsenkuntien ennakkolaskutus perustui kuntayhtymähallituksen päätöksen mukaisesti oman toiminnan osalta talousarvioon ja erikoissairaanhoidon osalta sairaanhoitopiirien toteutuneeseen laskutukseen.

Seuraavassa taulukossa Pyhäjärven erikoissairaanhoidon kustannusten toteutuminen kustannuspaikoittain vuosina 2016 – 2019.

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Tot. %/TA2019
Erikoislääkärit	-234 296	-193 599	-214 452	-194 328	131 %
Dialyysiyksikkö	-137 011	-179 420	-106 312	-121 641	87 %
Aluesairaala	-1 733 642	-1 717 277	-1 606 206	-1 472 262	105 %
Keskussairaala	-5 622 044	-5 345 685	-5 176 226	-5 586 294	99 %
Psykiatrinen hoito	-118 765	-517 960	-511 903	-462 117	103 %
Yksityiset sairaalat	-81 424	-60 191	-71 013	-36 537	73 %
Yhteensä	-7 927 182	-8 014 132	-7 686 111	-7 873 179	101 %

Selänteen jäsenkuntien asukaslukujen kehitys vuosina 2014 – 2018

Jäsenkunnat	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
Haapajärvi	7 492	7 438	7 332	7 251	7 147
Kärsämäki	2 695				
Pyhäjärvi	5 565	5 508	5 446	5 337	5 248
Reisjärvi	2 900	2 892	2 854	2 813	2 743
Yhteensä	18 652	15 838	15 632	15 401	15 138

Alueen keskeisiä haasteita on vanheneva ja vähenevä väestö. Syntyvyys osassa jäsenkuntia on maakunnan ja maan keskiarvoja runsaampaa.

Jäsenkuntien kustannusten jakautuminen, %:a kokonaiskustannuksista	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Haapajärvi	43,3 %	42,2 %	42,2 %	44,3 %
Kärsämäki	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,2 %
Pyhäjärvi	38,4 %	40,2 %	40,2 %	38,2 %
Reisjärvi	18,0 %	17,3 %	17,3 %	17,2 %

Pyhäjärven kaupungin Selänteen maksuosuuksien kehitys vuosina 2016 - 2018

	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Pyhäjärven maksosuudet €	-25 147 868	-25 750 169	-25 917 094
Muutos edelliseen vuoteen, €	-215 772	602 301	166 925
Muutos edelliseen vuoteen, %	-0,85	+2,4	+0,65

Elinkeinotoimi

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinopalvelut tuottaa Nihak sekä Pyhäjärven Kehitys Oy. Määrärahat sisältävät myös hankkeiden ja projektien osuuden.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n osuus elinkeinopalvelujen tuottamisesta on 200.000 € (alv 0 %) ja Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry:n osuus on 61.877,25 € (alv 0 %).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA2020
Elinkeinotoimi € / asukas	103,9	109,5	106,1	92,8	94,8

3. PERUSTELUT

Pyhäjärven Kehitys Oy:n toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen tarjoamalla liiketoiminnan perustamisneuvontaa ja liikeyritysten kehittämiskonsultointia, hallinnoimalla elinkeinoelämän kehittämishankkeita sekä tekemällä sijoituksia työllistäviin hankkeisiin.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	104 748	100 634	89 240	89 240	256 031	166 791	425 023
Toimintamenot	-659 814	-675 111	-677 937	-677 937	-732 650	-54 713	-908 693
Toimintakate (netto)	-555 066	-574 478	-588 697	-588 697	-476 619	112 078	-483 670
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-555 066	-574 478	-588 697	-588 697	-476 619	112 078	-483 670

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

286,9 %
108,1 %

**Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat
kehittämishankkeet vuosina 2017-2020**

		TP2018	TA2019	TP2019	TA2020
926	Pyhäsalmen kaivoksen maan-alaisen infran uusiokäyttö		-10 900	-12 133	
9302	Maanalaisen innovaatioverkoston perustamishanke (BSUIN)		-10 000	-10 208	-20 000
9306	SUMU – Suuntana muutos -hanke	-17 153	-21 094	-15 470	-3 544
9309	Energiakaivos-hanke	-20 000	-20 000	-20 000	
9310	VÄRE-hanke	-5 000	-5 000	0	-5 000
9311	V-LINC	-3 750			
9312	CALLIO kiertotalouden tiekartan mallintaminen ja FutureMINE	-9 507			
9313	HybArkt -hanke	-1 500	-1 000	-1 500	-1 000
9314	Kaivosalueen soveltuvuus vesiviljelyyn	-1 645		1 666	
9315	Callio Underground Rescue -hanke		-10 271	55 066	-9 003
9316	Callio Biopolttoaineterminaali -hanke		-8 000	-8 736	
9317	Towards carbon neutral municipalities and regions -hanke		-3 060	0	-3 060
9318	Kaivososaamisen alihankinta-yritysten verkoston kehittäminen		-10 000	-2 603	
9319	Pyhäjärven vesistöruoppaus ja laiturit		-9 677	-9 677	
9320	Callio Edible Insects from Mine			1 322	0
929	Muut hankkeet	-15 949	-20 323	-1 332	-15 000
		-74 504	-129 325	-23 606	-56 607

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmassa on viisi toimintalinjaa ja 13 erityistavoitetta. Kaikkien hankkeiden tulee toteuttaa jotakin näistä erityistavoitteista. Muunlainen toiminta ei ole mahdollista ohjelman rahoituksella.

Suomen valtioneuvosto ja Euroopan komissio ovat hyväksyneet ohjelma-asiakirjan.

1. [Pk-yritysten kilpailukyky \(EAKR\)](#)

- Uuden liiketoiminnan luominen
- Pk-yritysten kannalta tärkeiden liikenne- ja logistiikkayhteyksien parantaminen (vain Itä- ja Pohjois-Suomessa)
- Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen
- Pk-yritysten energiatehokkuuden edistäminen

2. [Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen \(EAKR\)](#)

- Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta
- Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen
- Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen

3. [Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus \(ESR\)](#)

- Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen
- Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen
- Työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaisen eriytymisen lieventäminen

4. [Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen \(ESR\)](#)

- Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen
- Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen tarjonnan ja laadun parantaminen

5. [Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta \(ESR\)](#)

- Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

926 Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen infran uusiokäyttö
--

Hankkeen hallinnoija: **Pyhäjärven Kehitys Oy (käytännön toteutus: Pyhäjärven Callio)**

Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen infran uusiokäyttö	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-6 300		-10 900	-12 133	
Toimintakate (netto)	-6 300		-10 900	-12 133	

Pyhäsalmen kaivoksen tarjoama infrastruktuuri on maailman mittakaavassa ainutlaatuinen ja tarjoaa erittäin potentiaalisen toimikentän eri toimialojen tuotannolliselle, tuotekehitys- ja testaustoiminnalle. Infrastruktuuri pitää sisällään erilaisia tiloja eri syvyyksillä (1400 metriin asti) ja noin sadan kilometrin mittaisen tunneliverkoston. Alueellisesti yhdeksi merkittäväksi ja kansainvälistyväksi kasvupotentiaaliksi on tunnistettu erikoiskasvien (esimerkiksi luonnonperäiset kasvit) tuottaminen ja tuotteistaminen uudella teknologioilla ja uudella tuotantoympäristössä. Erikoiskasveja jatkojalostavien, eri teollisuuden alojen vaikeutena on ollut kasviperäisten raaka-aineiden saanti ympärivuotisesti ja myös raaka-aineiden suuret laatuvahtelut sääolosuhteiden takia.

Hankkeessa uutena innovaationa yhdistetään kaivostilat ja kasvintuotanto siihen liittyvine teknologioineen. Kasvintuotanto kaivostiloissa toteutetaan hydroponisella tuotantoteknologialla yhdistettynä automatisoituun valaistukseen ja olosuhteiden hallintaan. Hankkeessa perustetaan tuotantoympäristö (sis. tuotantotila, laitteet, tuotantoteknologia), jossa voidaan testata kasvien tuotantomahdollisuuksia, optimoida niiden tuotantokonseptit sekä kehittää tuotteistamisprosesseja.

Hankkeen päätoteuttajana toimii Pyhäjärven Kehitys Oy ja osatoteuttajana Luonnonvarakeskus. Hanke on osa laajempaa hankekokonaisuutta, johon kuuluu myös Luonnonvarakeskuksen Kasvintuotantoa kaivoksessa -hanke, joka on saanut Pohjois-Pohjanmaan liiton Alueelliset innovatiiviset kokeilut (AIKO) rahoitusta. Hankkeen operatiivinen johtaminen tehdään Pyhäjärven Callion toimesta.

**9302 Maanalaisen innovaatioverkoston perustamishanke –
Baltic Sea Underground Innovation Network BSUIN**

Hankkeen toteuttaja: Oulun yliopisto, Oulun Eteläinen Instituutti
Vastuuhenkilö: Vanhempi tutkija, FT Panu Jalas

Maanalaisen innovaatioverkoston perustamishanke	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot			-10 000	-10 208	-20 000
Toimintakate (netto)			-10 000	-10 208	-20 000

Kaupunginhallitus 21.11.2016 § 353

Pyhäjärven elinkeinojen monipuolistamiselle on tärkeää kansainvälisen TKI-yhteistyön laajentaminen ja syventäminen Oulun yliopiston / Oulun Eteläisen Instituutin (OEI) kanssa. Merkittävänä yhteistyön kanavana ja muotona ovat kansainväliset verkostohankkeet, joihin Pyhäjärven kaupunki voi osallistua yhteistyökumppanina monialaisten verkostotoimijoiden kanssa.

Uusimpina Oulun yliopiston / OEI:n ja Pyhäjärven kaupungin kansainvälistä TKI-yhteistyötä toteuttavina hankkeina ovat Itämeri-ohjelmaan esitetty hanke nimeltään Itämeren maanalainen innovaatioverkosto (Baltic Sea Underground Innovation Network, BSUIN) sekä mikroyrittäjyyden edistämishanke - GrowNorth! mitä esitetään Pohjoisen periferian ja Arktiksen Interreg-ohjelmaan.

Hankkeita ovat valmistelleet Oulun yliopistossa / OEI:ssä apulaisprofessori, tekniikan tohtori Matti Muhos ja vanhempi tutkija, FT Panu Jalas.

Itämeren alueen maanalaisia laboratorioita ovat:

1. Calliolab, Pyhäsalmen kaivos, Suomi
2. Äspön kalliolaboratorio, Oskarshamn, Ruotsi
3. Freibergin tekninen yliopisto / vuoriakatemia Reiche Zeche, Saksa
4. Salan hopeakaivos (Sala Silvergruva) Västmanland, Ruotsi ja
5. Khlopin-instituutin maanalainen laboratorio Pietari, Venäjä.

Maanalaiset laboratoriot tarjoavat monipuolisia mahdollisuuksia innovatiiviselle liiketoiminnalle esimerkiksi ympäristötekniikan, tunneli-, rakennus- ja kaivostekniikan, geotermisen energiatekniikan ja materiaalitekniikan aloilla sekä fysiikan tutkimuksen ja instrumenttitekniikan ja kasvatustekniikan aloilla.

Freibergin vuoriakatemia ja Salan hopeakaivos ovat esimerkkeinä myös kaivosten ja maanalaisten laboratorioiden merkityksestä hotelli- ja konferenssipalvelujen sekä matkailun kehittämiseksi.

Hanke on osallistunut ensimmäiseen hakuvaiheeseen 212 hakijan joukossa. Se on arvioitu parhaaksi hakemukseksi saaden kaikilla asetetuilla kriteereillä täydet pisteet 3/3 myös hankebudjetin osalta.

Hankkeen kesto on 36 kuukautta 1.9.2017 - 31.8.2020 ja ehdotetun budjetin arvo on 2.7 M€. Itämeren alueen neuvosto päättää hankkeesta 25.5.2017, ja sopimukset hankkeeseen osallistuvien kesken kunkin roolista hankkeessa tehdään 1.6. - 31.8.2017.

Pyhäjärven kaupunki sitoutuu Itämeri-ohjelmaan esitettyyn maanalaisen innovaatioverkoston perustamishankkeeseen 10.000 €/vuosi kolmen vuoden aikana hankkeen alkamisesta.

9306 SUMU Suuntana muutos -hanke

Hankkeen toteuttaja: Pyhäjärven kaupunki

SUMU Suuntana muutos -hanke	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot	48 906	85 519	84 378	72 007	14 172
Toimintamenot	-59 092	-102 672	-105 472	-87 477	-17 716
Toimintakate (netto)	-10 186	-17 153	-21 094	-15 470	-3 544

SUMU-hanke on kehittämishanke, jonka tavoitteena on heikossa työmarkkina-asemassa olevien työnhakijoiden työ- ja toimintakyvyn parantaminen. Useinkaan työ- ja toimintakyvyn heikkenemisen taustalla ei ole vain yhtä selkeää syytä vaan ongelmat ovat monimuotoisempia. Ongelmat voivat olla terveydentilan aiheuttamia rajoitteita, mutta yhtälailla ongelmia ovat saattaneet aiheuttaa oppimisvaikeudet, mielenterveyden häiriöt tai riippuvuus päihteistä. Ongelmia voi myös ilmetä arjen hallinnan tai pitkäaikaisen työttömyyden aikaansaaman passivoitumisen alueella.

SUMU-hankkeen tavoitteena on tunnistaa työ- ja toimintakyvyn ongelmat ja niiden taustalla olevat syyt mahdollisimman hyvin, jotta henkilö ohjautuisi tarvitsemiensa palveluiden piiriin. Tavoitteena on myös sosiaalisen osallisuuden lisäämisellä ja yhteisöllisyyden kokemuksella parantaa henkilöiden hyvinvointia ja työelämävalmiuksia. Hankkeen aktiivisena tavoitteena on löytää henkilön omia vahvuuksia hyödyntäen ja tukien reitti työllistämiseen tähtäävään toimintaan tai työhön.

Hankkeen kohderyhmänä ovat pyhäjärviset pitkäaikaistyöttömät ja osatyökykyiset työnhakijat, jotka kokevat työkykynsä heikoksi tai heillä on joku työllistymistä estävä rajoite sekä pitkään työmarkkinoiden ulkopuolella olleet työnhakijat, joilla työttömyys on kroonistunut tai on vaarassa kroonistua.

Hankkeen yhteistyötahoina ovat mm. Pyhäjärven kaupungin ja TE-toimiston työllistämisen parissa työskentelevä henkilöstö, Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen sosiaali- ja terveystoimi, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä pyhäjärviset kolmannen sektorin toimijat. Tärkeänä osana hanketta on yhteistyön tiivistäminen yhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteisöllisyyden tukemiseksi järjestetään yhdistysvierailuja ja tutustumisia kolmannen sektorin toimintaan.

Hankkeella tavoitellaan myös selvää ajattelu- ja toimintatavan muutosta kaupungin työllisyydenhoidon palveluiden kokonaisnäköyksessä ja myös sidosryhmissä. Luotava toimintamalli juurrutetaan osaksi kaupungin työllisyydenhoitoa.

Hankkeen toteutusaika on 1.3.2017 – 29.2.2020. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 299.325 euroa. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa 30.4.2020 saakka, jatkoaika hyväksyttiin. Hankkeen kokonaiskustannusarvio ei kuitenkaan muutu alkuperäisestä.

Hankkeessa on seurantakauden päätteeksi (12/2019) 78 osallistujaa, joista 53 on aktiivisena ja 25:lle on tehty lopetusilmoitus järjestelmään. Vuoden 2019 aikana hankkeen toiminnan aloitti 14 osallistujaa ja lopetusilmoitus tehtiin 12 henkilölle. Osallistujia on ohjautunut toimintaan TYP-työryhmän, TE-toimen, sosiaalitoimen ja Mielenvireyskeskuksen kautta. Yhä useampi on haikunut itse mukaan toimintaan tuttavien suosituksen perusteella. Ryhmätoimintoja on kehitetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Esimerkiksi ruokaryhmä on siirretty pidettäväksi seurakunnan tiloissa, joissa Pyhäjärven seurakunnan diakoni jatkaa ryhmän pitämistä myös hankkeen päättymisen jälkeen. Jatkumoa hankkeelle, sosiaalista kuntoutusta, on kehitetty vuoden mittaan eri yhteistyötoimijoiden ja PPKY Selänteen kanssa. Sosiaalinen kuntoutus alkaa keväällä 2020 koko Selänteen alueella.

9309 Energiakaivos -hanke

Hankkeen toteuttaja: Oulun yliopisto, Kerttu Saalasti instituutti

Energiakaivos -hanke	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot		-20 000	-20 000	-20 000	
Toimintakate (netto)		-20 000	-20 000	-20 000	

Kaupunginhallitus 4.9.2017 § 315

Suomen maankamaran hyödyntäminen energiahuollossa tarjoaa runsaasti uusia kehitysmahdollisuuksia, kun pyritään mahdollisimman vähähiiliseen energiatuotantoon. Nykyään maa- ja kallioperän sisältämää lämpöenergiaa eli geoenergiaa siirretään keruujärjestelmien ja lämpöpumpun avulla maksimissaan noin 500 metriä syvistä porakaivoista. Toisaalta on heräämässä myös kiinnostus hyödyntää "kuumaa" kalliota kierrättämällä vettä jopa yli 5 kilometrin syvyydessä.

Tämän hankkeen tavoite on tutkia ja kehittää mahdollisuuksia tuottaa vähähiilistä lämpöenergiaa syvyysalueelta noin 500 - 2500 m. Kiteisen peruskallion olosuhteissa tämä syvyysalue on hyvin vähän tutkittu ja parhaat hyödyntämistavat ovat ilmeisesti hyvin erilaiset kuin muualla maailmassa hyödynnettävissä geotermisissä kohteissa, joissa tarve tämän syvyysalueen lämpöenergialle on paljolti sähköntuottaminen. Pyhäsalmen kaivoksen syvyysalottuvuus ja olemassa oleva infrastruktuuri tarjoavat ainutlaatuisen mahdollisuuden kehittää ja testata uusia geoenergian hyödyntämiskäytännöitä, joita voidaan hyödyntää paitsi vastaavissa olemassa olevissa kaivosympäristöissä, myös uusissa suuren mittakaavan energiaratkaisuissa.

Geologian tutkimuskeskus on hakenut hankerajoitusta Energiakaivos-hankkeelle ajalle 1.9.2017 - 31.8.2019. Hanke on monitieteellinen. Geologian tutkimuskeskus on geoenergian tutkimuksen erikoisosaja sekä Oulun Yliopistolla on mm. Calliolab-projektin kautta erityisosajamista Pyhäsalmen kaivoksessa.

Kallioperän lämpöenergia tarjoaa hiilivapaan ratkaisumahdollisuuden rakennusten ja lämpöverkkojen energialähteeksi erityisesti Suomen leveysasteilla, mutta tähän saakka vain maan pinnanläheistä lämpöä on hyödynnetty syvimmillään noin 500 metrin syvyyteen ulottuvista lämpökaivoista. Tämän tutkimuksen tarkoitus on selvittää mahdollisuudet hyödyntää kalliolämpöä syvyysalueelta 500 - 2500 m käyttäen Pyhäsalmen kaivosta tutkimuskohteena. Näillä syvyyksillä kalliion lämpöenergia on suurempi kuin lähellä maan pintaa, ja maanalaisissa tiloissa voidaan myös kehittää ja testata uusia tehokkaampia lämmön talteenottotapoja.

Energiastrateginen tavoite on selvittää saatavan lämmön hyödyntämistavat ja -kelpoisuus. Onko saatava lämpöenergia hyödynnettävissä osana Pyhäsalmen paikallista energiasysteemiä, ovatko paikalliset tulokset monistettavissa muualle missä on vastaavia olemassa olevia kalliotiloja tai onko mahdollista kehittää mihin tahansa sopiva yleispätevä konsepti. Kolmantena tavoitteena on uusien liiketoimintamahdollisuuksien selvittäminen.

Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kokonaiskustannusarvio on	407.010 euroa.
Rahoitus jakautuu seuraavasti:	
EAKR-rahoitus	284.010 euroa (69,8 %)
Kuntien rahoitus (Pyhäjärven kaupunki)	40.000 euroa (9,8 %)
Muu julkinen rahoitus	23.000 euroa (5,7 %)
- Geologinen tutkimuskeskus	
- Oulun yliopisto / Kerttu Saalasti instituutti	
Yksityinen rahoitus	60.000 euroa (14,7 %)
- Pyhäsalmen Mine Oy	
- Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy	

9310 VÄRE – Elinvoimaa Pohjois-Pohjanmaalle vähähiilillä ja resurssiviisailta ratkaisulla

Hankkeen toteuttaja: Suomen Ympäristökeskus ja Micropolis

VÄRE-hanke	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot		-5 000	-5 000	0	-5 000
Toimintakate (netto)		-5 000	-5 000	0	-5 000

Kaupunginhallitus 18.9.2017 § 334

Elinvoimaa Pohjois-Pohjanmaalla vähähiilillä ja resurssiviisailta ratkaisulla (VÄRE) –hankkeen päätavoitteena on kehittää menettelytapoja ja toimintamalleja, jotka auttavat Pohjois-Pohjanmaan kuntia ottamaan jokapäiväiseen käyttöön resurssitehokkuutta lisääviä ja kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviä cleantech-ratkaisuja, energialähteitä ja menetelmiä. Hankkeessa voidaan tarkastella resurssitehokkuuskysymyksiä kuntien tarpeiden mukaan esimerkiksi energiankäytössä, jätehuollossa, materiaalivirtojen ja sivuvirtojen hyödyntämisessä, lähiruoan hyödyntämisessä, ruokahävikin pienentämisessä ja vesikysymyksissä. Lisäksi hankkeessa tarjotaan asiantuntija-apua kuntien sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämiseen resurssitehokkuusteemassa. Ympäristön kuormituksen vähentämisen lisäksi hankkeeseen osallistuvilla kunnilla on mahdollista saavuttaa taloudellisia säästöjä hankkeen yhteydessä suunniteltavilla, resurssitehokkuutta parantavilla toimenpiteillä.

Hankkeen kokonaisbudjetti on enintään 800.000 euroa. Rahoituksen muodostavat EAKR 70 %, kunnat 20 % sekä hankkeen toteuttajat 10 %. Hankkeen kustannukset vuosina 2018 – 2020 yli 5.000 asukkaan kunnalle ovat 5.000 euroa / kunta / vuosi.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2018 – 31.12.2020.

9313 HybArkt -hanke

Hankkeen toteuttaja: Oulun Yliopisto

HybArkt -hanke	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot		-1 500	-1 000	-1 500	-1 000
Toimintakate (netto)		-1 500	-1 000	-1 500	-1 000

Passiiviset hybridipuhdistusratkaisut valumavesien typen ja raskasmetallien puhdistamiseen (HybArkt) -hanke on EAKR-hanke, jossa hakijana ovat Oulun yliopiston vesi- ja ympäristötekniikan tutkimusyksikkö ja ekologian ja genetiikan tutkimusyksikkö. Myös Suomen ympäristökeskus (SYKE) on mukana.

Hankkeen tavoitteena on suunnitella, mitoittaa ja testata passiivisten vedenpuhdistusmenetelmien hybridiratkaisuja erityyppisille vesille kylmissä ilmasto-oloissa

- Keskitytään typen ja raskasmetallien (esim. nikkeli, arseeni, antimoni, kupari, kromi, sinkki) puhdistusprosesseihin.
- Käytetään erilaisten puhdistusmoduulien yhdistelmiä (esim. kosteikot, bioreaktorit, sammalaltaat, kasvilautat, puhdistuspajukot ja erilaiset maa/materiaalisuodattimet).
- Rakennetaan kaksi pilottipuhdistamo (esim. kaivoskohde, yhdyskuntajätevedenpuhdistamo tai hulevesikohde) sekä suunnitellaan ja mitoitetaan erilaisiin muihin kuormituskohteisiin puhdistusratkaisuja.

Hankkeen tuloksena valmistuu suunnittelutyökalu passiivisille hybridiratkaisuille.

Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 470 000 euroa.

Rahoitus jakautuu seuraavasti: EAKR-ELY 372.000 euroa (79,1 %), yritysrahoitusosuudet 53.000 – 65.000 euroa (11,3 – 13,8 %), kuntarahoitusosuudet 10.000 – 20.000 euroa (2,1 – 4,3 %) sekä Suomen ympäristökeskuksen rahoitusosuus 13.000 – 25.000 euroa (2,8 – 5,3 %). Hankkeeseen on sitoutunut myös Pyhäsalmi Mine Oy.

9314 Kaivosalueen soveltuvuus vesiviljelyyn

Hankkeen toteuttaja: **Pyhäjärven kaupunki**

Kaivosalueen soveltuvuus vesiviljelyyn	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot				11 374	
Toimintamenot		-1 645		-9 708	
Toimintakate (netto)		-1 645		1 666	

Kaupunginhallitus 26.2.2018 § 49

Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuuria voidaan hyödyntää monin tavoin. Pyhäjärven kaupunki on yhteistyökumppaneineen aloittanut kaivoksen infrastruktuurin antamiin vahvuuksiin perustuvan uuden yritysalueen, Pyhäjärven Callion, kehittämisen. Kasvatustoiminta on yksi tunnistetuista uusiokäytön kehittämissektoreista.

Maanalaisen kalankasvatus- ja kasvinviljelylaitoksen perustaminen on mainittu yhtenä keskeisenä ennakoivan rakennemuutoksen hallinnan (ERM) keinona. Se on kirjattu Nivala-Haapajärven seutukunnan ERM-valmiussuunnitelmaan yhdeksi kärkihankkeeksi. Maanalaista kasvin tuotantoa on edistetty vuoden 2017 alusta lähtien EAKR-rahoituksella.

Valmistellun selvityshankkeen tuloksena saadaan selville, mitä kaivoksessa on valmiina ja mitä hyötyä valmis infra tuo vesiviljelyä perustettaessa. Hankkeessa selvitetään kotimaisten viljeltävien kalalajien (nierä, siika jne.) kuten myös levien ja arvokkaiden trooppisten lajien markkinoiden kehitystä alalla toiminnan perustamista ajatellen. Hanke antaa erittäin tärkeää pohjatietoa jatkohankkeeksi suunniteltuun innovaatiohankkeeseen. Hankkeen tuloksista voidaan suunnata tarkempia lisäselvityksiä jatkohankkeeseen ja saadaan hankittua tärkeitä yhteistyökumppaneita ja yritystoiminnan perustajia.

Hankkeessa selvitetiin kaivoksen osien soveltuvuutta vesiviljelyyn (kalat, äyriäiset, vesi-kasvit tai levät). Selvitettävät osakokonaisuudet olivat tulo- ja poistovesi, ilmastointi, kiinteistöt, lämpötila sekä markkinat. Hanke toteutettiin ajalla 1.3.2018 - 31.3.2019.

9315 Callio Underground Rescue -hanke

Hankkeen hallinnoija: **Pyhäjärven Kehitys Oy (käytännön toteutus: Pyhäjärven Callio)**

Callio Underground Rescue	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot				86 601	
Toimintamenot			-10 271	-31 535	-9 003
Toimintakate (netto)			-10 271	55 066	-9 003

Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 246

Maanalaisten tilojen onnettomuuksiin liittyy paljon erityispiirteitä, jotka saattavat vaikuttaa ihmisten työturvallisuuteen ja pelastushenkilöstön käyttäytymiseen. Tällaisia ovat mm. vaikeudet hahmottaa maanalainen tila ja eri osien keskinäisiä yhteyksiä, mikä voi vaikeuttaa lyhimmän turvaan johtavan kulkureitin löytämistä. Savukaasujen nouseminen ylöspäin, kuiluihin,

porrashuoneisiin ja tunneleihin voi myös vaikeuttaa poistumista, ellei tilojen ja turvaopasteiden suunnittelussa asiaan ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Callio Underground Rescue -hankkeen yleisluontoisena päätavoitteena on hyödyntää Euroopan syvimmän tunnetun paikan, Pyhäsalmen kaivoksen ainutlaatuiset maanalaiset olosuhteet elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi kehittämällä henkilö- ja työturvallisuusalan toimijoille ympärivuotista testaus- ja palvelutoimintaa tarjoava koulutuskeskus. Tavoitteena on kehittää valtakunnallisestikin merkittävän koulutus-, harjoittelu-, kehittämis- ja innovaatioympäristön sekä konkreettinen uusi työturvallisuuden johtamismalli.

Hankkeen osatavoitteina on

- Karakterisoida Pyhäsalmen maanalainen kaivosinfra harjoittelu- ja koulutustarpeisiin.
- Kartoittaa turvallisuusteknologian ja kriittisen viestintäteknologian testatarpeet.
- Kehittää kuilu- ja tunnelipelastuksen harjoitusrata esimerkiksi 400m tasolle kaivokseen.
- Kehitetään maanalaisten tilojen työturvallisuuden digitaalinen oppimisympäristö.
- Kehittää ISO 45001 työterveys- ja työturvallisuus-järjestelmästandardin mukainen johtamismalli.
- Kehittää uusia palvelukonsepteja ja liiketoimintamalli syntyvälle toiminnalle.

Hankkeen käytännön toteuttaminen tehdään työpakettien kautta. Työpakettien avulla hankkeen tekeminen on työnositettu pienempiin osiin, jotta nämä osat voitaisiin tunnistaa ja luokitella paremmin. Koko hankkeen työ jaetaan hierarkkisesti pienempiin, hallittavissa oleviin elementteihin, joilla on selkeät suoritusoikeudet ja vastuut. Nämä tehtäväelementit eli työpaketit ovat itsenäisiä, eivätkä välttämättä riipu toisistaan. Työpaketit ovat helppo aikatauluttaa ja budjetoida ja tarvittaessa myös jakaa toteuttajaorganisaatioittain. Työpaketeista muodostuu koko projektin kokonaisuus.

Hankkeen työpaketit ovat seuraavat:

- TP1 Projektin hallinta, viestintä ja tulosten levittäminen.
- TP2 Asiakasyritysten tarvekartoitus ja kaivosinfran karakterisoinnit vastaamaan tarpeita.
- TP3 Turvallisuusteknologian ja kriittisen viestintäteknologian testatarpeiden selvitys.
- TP4 Kuilu- ja tunnelipelastuksen harjoitusradan kehittäminen.
- TP5 Maanalaisten tilojen työturvallisuuden digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen.
- TP6 ISO 45001 työterveys- ja työturvallisuus-järjestelmästandardin mukaisen johtamismallin kehittäminen.
- TP7 Koulutuskeskuksen palvelukonseptien ja liiketoimintamallin selvittäminen.
- TP8 Pilotti-investointi: Maanalainen onnettomuus - peruskurssin toteuttaminen.

Hanke toteutetaan aikavälillä 1.1.2019 - 31.12.2021 yritysten ja tutkimus- koulutus tai kehittämisorganisaatioiden yhteistyönä. Hankkeelle haetaan Euroopan aluekehitysrahaston hankerahoitusta. Hankkeelle on saatu erittäin monipuolinen yritys- ja tutkimusorganisaatioyhteistyön konsortio kasaan. Neuvotteluja käydään yhä muutaman yrityksen kanssa. Hankkeen hallinnoijana toimii Pyhäjärven Kehitys Oy, jolle Pyhäjärven Callio on valmistellut haettavan hankkeen. Pyhäjärven kaupungin rahoitusosuus hankkeesta on vuosille 2019 - 2021 yhteensä 25.000 €.

9316 Callio Biopolttoaineterminaali -hanke

Hankkeen hallinnoija: **Pyhäjärven Kehitys Oy (käytännön toteutus: Pyhäjärven Callio)**

Callio Biopolttoaineterminaali	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot			-8 000	-8 736	
Toimintakate (netto)			-8 000	-8 736	

Kaupunginhallitus 4.6.2018 § 145

Pyhäjärven Callio on valmistellut Callio Pyhäjärvi biopolttoaineterminaalin toteutettavuusselvitys-hankkeen, jonka hakijana on Pyhäjärven Kehitys Oy. Hankkeeseen haettiin yritysten

toimintaympäristön kehittämisavustusta Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Hankkeen toteutusaika oli 1.8.2018 – 31.7.2019.

Hankkeen tavoitteena oli selvittää, miten Pyhäsalmen kaivoksen bioenergiaterminaalissa tapahtuva metsäraaka-aineiden kuivaus ja jatkojalostaminen voitaisiin tehdä taloudellisesti kannattavasti esim. geotermistä lämpöä ja muita hukkalämmön lähteitä hyödyntäen. Toimenpiteet toteutettiin pääosin ostettavien asiantuntijapalveluiden kautta. Keskeiset toimenpiteet olivat:

- 1) Nykytilan kartoitus;
- 2) Tavoitetilan mallintaminen; ja
- 3) Toimintamallin ja konseptin luominen.

Tuloksena syntyy kustannustehokas konsepti, jonka mukaan Pyhäsalmen bioterminaalit pystyvät tuottamaan taloudellisesti kannattavasti korkealaatuisia biotuotteita ja -polttoaineita hyödyntämällä tehokkaasti infraltaan sopivan kaivosalueen uusiokäyttöä sekä yhdistämällä muita hyödynnettävissä olevia hukkalämpövirtojen lähteitä mm. Data Center.

Hanke parantaa Pyhäjärven ja ympäröivän maaseudun elinkeinorakennetta ja luo uusia työpaikkoja erityisesti puuenergian hankintaketjuun. Hanke kehittää koko biotalousalan toimintaympäristöä siten, että raaka-aineet saadaan tehokkaammin käyttöön taloudellisesti kannattavasti. Hanke edistää Pyhäjärven toiminta-alueen yritysten kuten metsäkoneurakoitsijoiden ja kuljetusyrittäjien liiketoimintaa. Hanke mahdollistaa uusien yritysten ja innovaatioiden syntymisen maaseudulle.

Hankekokonaisuus liittyi Pyhäjärven kaupungin ERM-toimenpiteisiin, joiden avulla Pyhäjärven kaupunki ja Nivala-Haapajärven seutukunta varautuu rakennemuutokseen. Kokonaisuus liittyi oleellisesti myös maakuntaohjelman älykkään erikoistumisen strategiaan. Bioenergiaterminaalit tulevat olemaan jatkossa tärkeä osa Suomen voimalaitosten metsäraaka-aineiden hankinta- ja toimitusketjuja. Tulevaisuuden bioenergiaterminaalit edellyttävät sekä teknistä kehitystyötä että taloudellisesti kannattavien liiketoiminta- ja logistiikkakonseptien luomista. Pyhäsalmen terminaalit pystyvät tuottamaan taloudellisesti kannattavasti korkealaatuisia biokraaka-aineita. Konseptilla luodaan tehoa ja työpaikkoja Pyhäjärven ja koko ympäröivän toiminta-alueen bio- ja kiertoalouteen.

9317 Towards carbon neutral municipalities and regions -hanke

Canemure	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot			-3 060	0	-3 060
Toimintakate (netto)			-3 060	0	-3 060

Life IP integrated projects ovat suuria EU:n rahoittamia hankekokonaisuuksia, jotka toimeenpanevat laajalla maantieteellisellä alueella kansallisia strategioita tai suunnitelmia. Life IP –hanke CANEMURE Finland toteuttaa Suomessa ilmastonmuutoksen hillinnän ja kaupunkien ilmastotyön konkreettisia ja strategisia toimenpiteitä jotka toimeenpanevat: Energia- ja ilmastostrategiaa (EIS) (NECS), (Energia- ja ilmastotiekarttaa 2050 (EIK 2050)), sekä Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaa (KAISU) (MTCCPP) painottuen taakanjakosektoriin.

CANEMURE toteuttaa konkreettisia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia toimenpiteitä hankkeen ydinalueilla. Hanke vahvistaa ilmastonmuutoksen hillintätöiden jatkuvuutta ja verkostoyhteistyötä alueellisten yhteistyöelimiä sekä keskitetyn palvelukeskuksen (expert platform) kautta. Life IP Canemure synnyttää uusia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia hankkeita ja prosesseja. Hankkeen ydinalueita ovat Uusimaa, Tampereen seutu, Varsinais-Suomi, Päijät-Häme, Etelä-Karjala, sekä Pohjois-Pohjanmaa. Hankkeessa on mukana 23 partneria. Mukana on kuntia, kuntien kehitysyhtiöitä ja alueellisia toimijoita, tutkimus- ja koulutuslaitoksia, sekä yrityksiä.

Kaupunkien konkreettiset toimenpiteet liittyvät rakennettuun ympäristöön ja aluesuunnitteluun, energiatehokkuuteen ja puhtaaseen teknologiaan, liikenteeseen, kotitalouksien kulutukseen ja

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

vähähiilisiin hankintoihin. Tutkimuslaitosten toimenpiteissä pyritään löytämään suometsille ja turvemaille kustannustehokkaita ratkaisuja maatalouden ja metsätalouden päästöjen vähentämiseen, kehittämään palvelu ilmastonmuutoksen sopeutumisen mallille apuun kaupunkisuunnittelussa. Lisäksi tarkastellaan kierrätysbetonin mahdollisuuksia toimia hiilinieluna.

Expert platform on CANEMUREn promoottorina toimiva keskushanke, joka verkostoi asiantuntijaorganisaatiot, alueelliset yhteistyöryhmät, edelläkävijäkunnat ja käytännön toimijat. Expert platform kerää, kokoaa, analysoi ja välittää alueille ja kunnille ilmastonmuutoksen hillinnän käytännön ratkaisuja ja parhaita käytäntöjä.

Expert platform tuottaa kunnille, hallinnolle, yrityksille ja kansalaisille työkaluja, palveluita ja kasvihuonekaasujen päästövaikutusarviointeja, jotka tukevat Energia- ja ilmastostrategian ja Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman toteuttamista. Expert platform tuottaa myös tutkimustietoa parhaiden käytäntöjen toteuttamisen esteistä. Expert platformissa ovat mukana SYKEN johdolla Tampereen teknillinen Yliopisto, Luonnonvarakeskus ja ilmatieteen laitos.

9318 Kaivososaamisen alihankintayritysten verkoston kehittäminen

Hankkeen toteuttaja: Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry

Pyhäjärven vesistöruoppaus ja laiturit	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot			-10 000	-2 603	
Toimintakate (netto)			-10 000	-2 603	

Nivala-Haapajärven seudulla on kaksi toimintansa lähivuosina päättävää kaivosta. Kaivosten toiminnan päättymisten vaikutukset ulottuvat sijaintikuntien rajojen ulkopuolella seutukuntaan ja koko Suomeen. Tulevaan rakennemuutokseen on varauduttava ja kehitettävä kaivoksia palvelevien alihankintayritysten toimintaa ja luoda mahdollisuus uusien asiakkaiden löytämiselle.

Hankkeen tavoitteena oli

- 1) Perustaa kaivososaamisen alihankintayritysten verkoston klusteri
- 2) Mahdollistaa kaivososaamisen alihankintaverkoston toiminnan jatkuminen sekä kehittää eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä
- 3) Saada olemassa oleva kaivosinfrastruktuuri mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettyä

Hankkeen toimenpiteinä oli selvittää erilaisia uusia asiakkuuksia ja toimintamalleja yritysten elinkaaren turvaamiseksi, muodostaa yritysryhmiä tarpeiden ja osaamisen mukaisesti sekä toteuttaa osaamisen ja yhteistyön vahvistamiseksi kehittämistoimenpiteitä.

Hankkeen toteutusaika oli 15.9.2018 - 30.4.2019

9319 Pyhäjärven vesistöruoppaus ja laiturit

Hankkeen toteuttaja: Pyhäjärven järvimatkailu ry

Pyhäjärven vesistöruoppaus ja laiturit	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot					
Toimintamenot			-9 677	-9 677	
Toimintakate (netto)			-9 677	-9 677	

Pyhäjärven järvimatkailu ry toteutti hankkeen avulla pienimuotoiset ruoppaukset rantautumispaikoilla sekä laiturien kunnostuksen ja uusimisen.

Hankkeen kustannusarvio oli 32.258 euroa. Hankkeen rahoituksesta vastasi ELY 16.129 euroa (50 %), Vattenfall 6.452 euroa (20 %) ja Pyhäjärven kaupunki 9.677 euroa (30 %).

9320 Callio Edible Insects from Mine

Hankkeen toteuttaja: Pyhäjärven kaupunki

Callio Edible Insects from Mine	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot				85 432	147 000
Toimintamenot				-84 100	-147 000
Toimintakate (netto)				1 332	0

Callio edible insects from Mine - hankkeen päätavoitteena on yhdistää Euroopan syvin tunnettu paikka, Pyhäsalmen kaivosympäristö, sekä kestävä ja tehokas hyönteisruoantuotanto maanalaisessa tilassa kiertotalouden periaattein. Tuloksena kehitetään ja testataan syötävien hyönteisten suljetun ruoantuotantojärjestelmän prototyyppi kaivoksessa, joka

- tarjoaa uutta tietoa ja taitoa teollisen kokoluokan hyönteistuotannon testaamiseen lähellä asutusta,
- simuloi paineistettuihin Marsin laavatunnelihin perustettua ihmisyhdyskuntaa ja
- kehitettävä konsepti voidaan hankkeen päätyksen jälkeen monistaa myös muihin maanalaisiin tiloihin Suomessa ja ulkomailla.

Osatavoitteena hanke toteutuessaan mahdollistaa myös kansainväliseen Mars-tutkimuksen verkottamisen ja tutkimusrahoituksen piiriin pääsyn Pohjois-Pohjanmaalla.

Hankkeen toteutusaika on 01.12.2018 - 30.11.2020.

929 Talousarviovuonna alkavat projektit

Alkavat projektit	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TA 2020
Toimintatuotot				617	
Toimintamenot	-11 903	-15 949	-20 323	-1 950	-15 000
Toimintakate (netto)	-11 903	-15 949	-20 323	-1 332	-15 000

Ylivieskan seutukuntayhdistys ry:n My Way -hankkeen, Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry Restartup -vaihtoehto yrittäjyydelle -hankkeen sekä ProAgria Oulu ry Avaimet yrittäjyyteen -hankkeen rahoitusosuudet sisältyvät vuoden 2019 kustannuksiin.

Alueelliset maaseutupalvelut

Vastuuelin: Maaseutulautakunta
Vastuhenkilö: Maaseutujohtaja Pasi Liikanen

- 1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS**
 Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäviksi määrätty maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Pyhäjärven ja Haapajärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.
- 2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET**
 Kaupunginvaltuusto on 10.12.2018 § 94 hyväksynyt talousarviovuoden 2019 toiminnalliset tavoitteet, sitovat määrärahat, tuloarvion ja tunnusluvut.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Maatilojen suunnitelmallista kehittymistä tuetaan	Maatilojen kehittämisavustuksen aktiivinen käyttö – toteutui Pyhäjärvellä 51 tilalle
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Järjestetään tai osallistutaan viljelijätapaamisten järjestämiseen ainakin 4 kertaa vuoden aikana – toteutui 21 kertaa
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedotteita viljelijöille ajankohtaisista aiheista	Tiedottamista laajennetaan kuntien sosiaalisen mediaan – ei toteutunut 2019

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkaan	Omaehtoisen koulutuksen ja kehittämisen tukeminen varauduttaessa hallinnon muutoksiin – toteutui osittain.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Pyhäjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan	Maksajavirastosopimuksen edellytykset täytetään - täyttyy

Tavoite / toimenpide	(suluissa v. 2018)	Seuranta / mittari
1.aktiivitulojen säilyminen	(423)	414 aktiivituloa
2.peltohehtaarien säilyminen	(23.297)	23 307 hehtaaria
3.maksetun tuen määrä	(19.974.469)	19 969 260 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä	(3.354)	3779 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Aktiivitulat	448	437	428	422	423	414

3. PERUSTELUT

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista. Toimielimen kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

Viljelyä jatkavien tilojen lukumäärä on edelleen vähentynyt. Viljelijäkoulutustilaisuuksia järjestettiin kolme kertaa ja koko alueelle tarkoitettua asfaltti- ja tilusjärjestelypäivät. Välillä viljelijästä tilaisuuksia järjestettiin kevään ja syksyn aikana kuukausittain kaikissa toimialueen kunnissa.

Päätukihakemuksen jättäneiden maatalojen lukumäärä on vähentynyt Haapajärvellä 164 tilasta 159 tilaan, Pyhäjärvellä 131 tilasta 130 tilaan ja Reisjärvellä 127 tilasta 125 tilaan. Sukupolvenvaihdoksia tehtiin tai uusina viljelijöinä aloitti Haapajärvellä 3 tilalla, Pyhäjärvellä 4 tilalla ja Reisjärvellä 1 tilalla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poikkeama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	189.706	189.217	228.000	0	191.406	-36.594	228.000
Toimintamenot	189.706	189.217	228.000	0	191.406	-36.594	228.000
Toimintakate (netto)					0		

Toimintatuottojen toteutuminen

83,95%

Toimintakulujen toteutuminen

83,95%

Tehtävät on voitu toteuttaa suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toiminut toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan.

Vuonna 2019 tiloille maksetun tuen määrä on ollut 19.969.260,37 euroa (v. 2018 19.974.469,30), josta Haapajärvelle 7.581.176,14 euroa, Pyhäjärvelle 4.927.378,93 euroa ja Reisjärvelle 7.460.114,30 euroa.

Maaseututoimi on ensimmäisen kerran vuoden 2019 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Haapajärvellä ja Reisjärvellä 5240 lomitustuntia kummassakin kunnassa ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty 3275 tuntia. Lomituksen tukea on maksettu Haapajärvellä 77, Pyhäjärvellä 41 ja Reisjärvellä 73 karjatalousyrittäjälle.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämisspalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

Sivistyslautakunta

Sivistystoimi

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Sivistyslautakunta on vastannut vuoden 2016 alusta lähtien varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Opetustoimen lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikuntatoimen, kulttuuritoimen, nuorisotoimen ja kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Lasten ja nuorten sähköinen harrastekalenteri	Valmistunut kesällä 2019
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Perusopetuksen ryhmäkoot taloudellisesti ja laadullisesti tehokkaita Oppilashuollon resurssit turvattu - koulupsykologi - kuraattori - perhetyöntekijä - kouluterveydenhuolto - perheneuvola	Opetusryhmien keskipitoisuus n. 18/perusryhmä Tuntikehys perusopetuksessa 2,0 h/oppilas TEA-viisarin tulos perusopetuksessa julkistetaan 5/2020 Oppilashuollon resurssit säilyneet
Viihtyisä elinympäristö	Nuorisotoimen toimintaympäristön kehittäminen Viihtyisistä opetustiloista huolehdittu	Uusi harraste- ja kerhotila vuokraus ei toteutunut Uudet opetustilat alakoululaisille ja hallinnolle valmistuivat 8/2019

*) Hyte-indikaattorit Peruskoulu: Kouluympäristön ja -yhteisön tarkastus, opettajaresurssit, koulupsykologiresurssit, koulukuraattoriresurssit, oppilaiden poissaolot, koulutapaturmien ennaltaehkäisy, koulumatkaliikunta, liikuntavälitunnit, kouluruokailusuositus, yhteistyö keittiöhenkilöstön kanssa

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Viikoittaiset ohjatut liikuntaryhmät kaikille ikäryhmille</p> <p>Lasten arkiliikuntaryhmien lisääminen (seuratoiminnan ulkopuolisille)</p> <p>Ikäihmisten pienryhmävalmennukset hyvinvoinnin ja kotona asumisen tueksi</p> <p>Kirjasto/monitoimitalo-hankkeen suunnittelu eri sektoreiden, yhdistysten ja yhteisöjen käyttöön</p> <p>Lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteistyön kehittäminen</p> <p>Hankkeiden avulla tehostettu hyvinvointia</p>	<p>Hyte-kertoimen positiivinen muutos liikunnan osalta **) TEAviisarin uusin tiedonkeruu suoritetaan keväällä 2020. Ryhmien kävijämäärät ovat lisääntyneet kaikissa ikäluokissa.</p> <p>Uusia lasten ja nuorten ryhmiä on perustettu yhteensä 5 kpl.</p> <p>Kuntokartoitukset säännöllisiä ikäihmisille</p> <p>Liikuntaneuvonta lapsille, nuorille ja aikuisille on aloitettu yhteistyössä Selänteen kanssa</p> <p>Suunnitteluun osallistettu kuntalaiset laajasti</p> <p>Uuden tilan suunnittelu pysäytetty</p> <p>Kävijämäärät tapahtumissa sekä tapahtumien määrä kasvavat oleellisesti vuonna 2021</p> <p>-vuoden 2019 osalta toteutunut</p> <p>Liikkuva koulu-hanke jatkunut</p> <p>Uusi syrjäytymisen ehkäisyhanke käynnistynyt</p>
Sivistyksestä virtaa	<p>Ravintoneuvonta aloitettu kouluikäisille</p> <p>Pitäjähistoria valmistunut</p> <p>Vapaa-aikatoimen yhteistyöverkostot paikkakunnalla ja alueellisesti</p> <p>-lastenkulttuuriviikko</p> <p>-vanhustenviikko</p> <p>-lastenkulttuuriverkosto</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelma osana perusopetusta</p> <p>Varhaiskasvatuksen toimintaympäristöä kehitetty</p> <p>Peruopetuksen tasosta huolehdittu</p> <p>Lukiokoulutus Pyhäjärvellä turvattu</p>	<p>Ylipainosten osuus laskenut kouluterveyskyselyn mukaan. Järjestetty liikunta ja ravintoluentoja koululaisille.</p> <p>Kirjan valmistuminen siirtyi keväälle 2020</p> <p>Tapahtumien määrä vähintään nykytasolla</p> <p>Kävijämäärä suhteessa asukasluukuun noussut</p> <p>Lastenkulttuuriverkoston rahoitus ei toteutunut</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelmatyö aloitettu</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelmatyö aloitettu/ei aloitettu</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelmat päivitetty</p> <p>Ryhmäpäivähoidon olosuhteiden suunnittelu tehty.</p> <p>Uusi varhaisen puuttumisenhanke käynnistynyt</p> <p>Loiste-verkostoon osallistuttu</p> <p>Päästötodistus 100 % oppilaista</p> <p>Jatkokoulutuspaikka 100 % oppilaista</p> <p>JOPO-luokan toiminta pysyväksi</p> <p>Yo-kirjoitusten tulos jäi alle maan keskitason</p> <p>Koulutuksen painopistealueiden suunnittelu käynnistynyt</p> <p>Uudet opetussuunnitelmat valmistumassa</p>

Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Maksuttomat palvelut lisäämässä kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> -lasten ja nuorten salivuorot -alle 19-vuotiaiden uintivuorot 2/vko -yli 65-v maksuttomat uinnit -maksuton erityisuintikortti -maksuttomia kuntosalivuoroja ikäihmisille -maksuton kuntosali TimeOut-ryhmille <p>Kouluverkko uudistus toteutettu</p>	<p>Kävijämäärät/asukasluku kasvaneet 5 % Asiakaspalautteet positiivisia</p> <p>Maksuttomien liikuntapalvelujen käyttö on lisääntynyt.</p> <p>Toteutettu taloudellisesti ja toiminnallisesti suunnitelmien mukaisesti.</p>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Seurojen ja järjestöjen toiminta-avustukset ja juniorituki</p> <p>Uusi yhteistyöryhmä kunnan, soten, yrittäjien ja järjestöjen kanssa koordinoimaan liikuntatoimintaa ja seurantaa</p> <p>Vapaa-ajan tapahtumia kehitetään Vapaa-ajan palvelujen saavutettavuutta ja osallisuutta kehitetty</p> <p>Voimaa vanhuuteen- toimintojen ylläpitäminen</p>	<p>Avustussumma 20.000 €/vuosi liikunta, kulttuuri 10.000 € ja nuoriso 5.800 € toteutunut</p> <p>Liikuntaraati aloitti paikkakunnan liikuntapalvelujen suunnittelun ja toteuttamisen.</p> <p>Osallistumisaktiivisuus kasvanut HYTE-indikaattorin tulokset parantuneet</p> <p>Neljä uutta tapahtumaa aloittanut vuonna 2019 Kävijämäärät kasvaneet</p> <p>Toteutunut.</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	<p>Taiteen prosenttiperaatteen soveltaminen kirjasto/monitoimitalohankkeessa</p> <p>Lasten ja nuorten retket ja leirit toiminta</p>	<p>Huomioidaan suunnittelussa ja rakentamisessa/ei huomioida -suunnittelu ei toteutunut</p> <p>Kesäleirit toteutuneet suunnitellusti Osallistujamäärä säilynyt nykytasolla</p>

**) Hyte-indikaattorit liikunta: Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden seuranta; lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi; liikuntaseurojen, yhdistysten ja kunnan yhteinen asiantuntijaelin; seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous; asiakaspalautekysely liikuntapaikkojen ja palveluiden käyttäjille; kohdennetut liikkumisryhmät lapsille ja nuorille; liikunta-aktiivisuuden kuvaus hyvinvointikertomuksessa; terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan vastuutaho nimetty; vaikutusten ennakoarviointi (EVA); liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Kouluverkkoratkaisu toteutettu	Perusopetuksen kustannukset laskevat vuoteen 2020 mennessä > 10%
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön hyvinvoinnista ja koulutuksesta huolehdittu	Kehityskeskustelut käytössä Koulutuspäivien lkm henkilöstötilinpäätöksessä Osastopalaverit säännöllisiä Sairauspoissaolopäivät henkilöstötilinpäätöksessä

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Vapaa-ajan tapahtumien monipuolisuudesta huolehdittu Kesäyliopistotoiminta turvattu Pyhäjärvellä	Kävijämäärät kasvaneet Kunta-avustus säilynyt Kesäyliopiston koulutustarjonta huomioitu henkilöstökoulutuksen järjestäjänä

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas	1.515,58	1.823,79	1.847,74	1.893,58	1.895,89	1.970,90

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	498 090	434 869	385 824		407 976	22 152	366 382
Toimintamenot	-10 361 344	-10 363 324	-10 434 050		-10 520 204	-86 154	-10 758 307
Toimintakate (netto)	-9 863 254	-9 928 455	-10 048 226		-10 112 228	-64 002	-10 391 925
Laskenn. kustannukset	-176						
Poistot		-3 480			-8 352	-8 352	
		-168					
Kokonais- kustannukset	-9 863 430	-9 932 103	-10 048 226		-10 120 580	-72 354	-10 391 925

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

105,74 %
100,83 %

Sivistystoimen hallinto

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetustoimelle ja vapaa-aikatoimelle sekä sivistyslautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas	38,49	38,06	40,48	41,22	40,72	43,41

3. PERUSTELUT

Sivistystoimen hallintoon sisältyy sivistyslautakunnan kokoukset, sivistysjohtajan, toimisto sihteerin ja arkistosihteerin (40%) tehtävät kuluineen. Lisäksi hallinnon alla on henkilöstön koulutusmäärärahat ja osa erillisestä hankerahoituksesta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	43 200						
Toimintamenot	-259 282	-216 268	-215 804		-214 573	1 231	-224 395
Toimintakate (netto)	-216 082	-216 268	-215 804		-214 573	1 231	-224 395
Laskennalliset kustannukset							
Poistot		-3 480			-8 352	-8 352	
Kokonaiskustannukset	-216 082	-219 748	-215 804		-222 925	-7 121	-224 395

Toimintakulujen toteutuminen

99,43 %

Varhaiskasvatus

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on yhteistyössä perheen kanssa edistää alle kouluikäisen lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Päivähoitomuodoista perhe voi valita perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon tai päiväkotihoidon.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas		326,88	340,63	342,31	371,15	362,28

2. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	262 938	226 218	210 300		203 547	-6 753	122 300
Toimintamenot	-2 081 231	-2 022 307	-2 177 378		-2 063 884	113 494	-2 234 427
Toimintakate (netto)	-1 818 293	-1 796 088	-1 967 078		-1 860 337	106 741	-2 112 127
Kokonaiskustannukset	-1 818 293	-1 796 088	-1 967 078		-1 860 337	106 741	-2 112 127

Toimintatuottojen toteutuminen

96,76 %

Toimintakulujen toteutuminen

94,79 %

Varhaiskasvatuksen hallinto

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen ohjaaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen hallinnon tehtävänä on koordinoida päivähoiton kysyntä ja tarjonta perheiden kannalta mahdollisimman hyvin sekä vastata päivähoitotoimiston palveluista ja päivähoiton laskutuksesta.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asuaks		14,19	16,61	15,91	16,02	16,79

2. PERUSTELUT

Varhaiskasvatuksen hallintoon on kirjattu varhaiskasvatuksen ohjaaja ja keskitetysti koko varhaiskasvatuksen ATK-palvelujen kustannukset ja koko henkilöstön koulutusmäärärahat. Varhaiskasvatuksen ohjaaja vastaa palvelutoimiston toiminnasta.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	67						20 000
Toimintamenot	-88 713	-83 459	-84 892		-86 234	-1 342	-98 295
Toimintakate (netto)	-88 646	-83 459	-84 892		-86 234	-1 342	-78 295
Kokonaiskustannukset	-88 646	-83 459	-84 892		-86 234	-1 342	-78 295

Toimintakulujen toteutuminen

101,58 %

Päiväkodit ja erityisvarhaiskasvatus

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Päiväkodin johtajat, varhaiskasvatuksen ohjaaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Päiväkotitoiminnan tavoitteena on vaalia lapsuutta ja tarjota lapsille turvallinen ja innostava kasvuympäristö päiväkodissa sekä tukea lapsen hyvinvointia yhteistyössä huoltajien kanssa. Erityisvarhaiskasvatus tarkoittaa päivähoidossa tapahtuvaa varhaista ja erityistä tukea.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas		215,50	226,66	234,84	259,25	254,53

3. PERUSTELUT

Käytössä on kaksi päiväkotia ja niissä yhteensä kuusi päiväkotiryhmää (neljä Hoijakassa ja kaksi Muksuteekissa). Molemmissa päiväkodeissa on oma päiväkodinjohtaja. Vuorohoito toteutettu Hoijakassa. Erityislastentarhanopetus toteutettu konsultoimalla opetustoimen perhetyöntekijää ja esiopetuksen opettajaa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	198 795	173 641	161 300		153 051	-8 249	81 300
Toimintamenot	-1 408 717	-1 405 680	-1 535 328		-1 460 108	75 220	-1 600 324
Toimintakate (netto)	-1 209 922	-1 232 039	-1 374 028		-1 307 057	66 971	-1 589 024
Kokonaiskustannukset	-1 209 922	-1 232 039	-1 374 028		-1 307 057	66 971	-1 519 024

Toimintatuottojen toteutuminen

94,88 %

Toimintakulujen toteutuminen

95,10 %

Perhepäivähoito

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuhenkilö: Päiväkoti Muksuteekin johtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perhepäivähoito on eri-ikäisistä lapsista koostuvassa, pienessä ryhmässä tapahtuvaa varhaiskasvatusta, jossa korostuvat perushoito ja leikki viihtyisässä kasvuympäristössä. Perhepäivähoitoa toteutetaan kotona tai ryhmäperhepäivähoitopaikoissa.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomento €/asukas		97,19	97,36	91,59	95,88	90,95

2. PERUSTELUT

Kotona toimivia perhepäivähoitajia on keskimäärin 2,5 henkilöä. Lisäksi perhepäivähoitoa annettu kahdessa Ruotasella toimivassa ryhmäperhehoitoryhmässä.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	64 077	52 577	49 000		50 496	1 496	21 000
Toimintamenot	-583 801	-533 168	-557 158		-517 543	39 615	-535 808
Toimintakate (netto)	-519 724	-480 591	-508 158		-467 047	41 111	-514 808
Kokonaiskustannukset	-519 724	-480 591	-508 158		-467 047	41 111	-514 808

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

103,05 %
 92,88 %

Perusopetus

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja, rehtorit

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1.-9.-luokat, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, taiteen perusopetus sekä koulun oppilashuoltotoiminta. Tavoitteena on antaa nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata turvallinen oppimisympäristö sekä laadukkaat tukipalvelut.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Oppilasmäärä ka. kalenteriv	513	528,50	536	542	549,50	547
Nettomenot €/oppilas	11 746,66	11 056,27	10 713,28	10 753,97	10 332,74	10 710,87
Tuntikehys/oppilas	2,3	2,25	2,35	2,2	2,1	2,04
Opetusryhmien keskikoko	12,95	13,09	13,38	13	16	15,6

2. PERUSTELUT

Perusopetusta annettiin neljällä alakoululla ja yhdellä yläkoululla lukuvuoden 2018 -2019 loppuun saakka. Perusopetuksen oppilasmäärä nousi lukuvuonna 2019 -2020 viidellä oppilaalla. Kasvua oli yläkoulun oppilasmäärässä.

Lukuvuoden 2019 – 2020 alusta lähtien on ollut toiminnassa yksi alakoulu aiemman neljän sijaan. Kouluverkkouudistus vähensi opetusryhmien määrää ja kasvatti keskiryhmäkokoja vähentäen opetuksen kustannuksia sekä sisäisiä vuokria viiden kuukauden osalta. Muutos on toteutunut suunnitelmien mukaan.

Kevät lukukauden aikana rakennettiin alakoulua varten opetustilat nykyisen kirjaston tiloihin ja saneerattiin Keskuskoulun hallinnon tilat.

Perusopetuksen uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön ja ne edellyttävät edelleen panostusta varsinkin digitaalisen välineistön hankintaan.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa on jatkettu entisessä laajuudessa samoin kuin oppilashuoltoa. Perusopetuksen talousarvio ylitti talousarviossa asetetut määrärahat. Tämä johtui yläkoulun opetuksen sekä Keskuskoulun hallinnollisten tilojen kalustohankintojen määrärahojen ylityksestä. Alakoulujen talousarvio toteutui suunnitellusti.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poikkeama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	126 034	137 711	106 274		126 977	20 703	-146 882
Toimintamenot	-5 868 350	-5 966 361	-5 784 112		-5 985 825	-201 713	-5 896 913
Toimintakate (netto)	-5 742 316	-5 828 650	-5 677 838		-5 858 848	-181 010	-5 750 031
Lask. kustann.	-176	-168					
Kustannukset	-5 742 492	.5 828 818	-5 677 838		-5 858 848	-181 010	-5 750 031

Toimintatuottojen toteutuminen

119,48 %

Toimintakulujen toteutuminen

103,49 %

Toisen asteen koulutus

Vastuuelin: **Sivistyslautakunta**
Vastuhenkilö: **Lukion rehtori**

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus pitää sisällään lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Oppilasmäärä ka. painotettu	82,3	81,92	82,75	81,33	75	70
Nettomenot €/oppilas	11 225,46	10 654,81	10 237,99	10 320,23	11 571,41	12 346,35
Kurssit/oppilas	2,1	1,9	1,9	1,9	1,9	2,24

2. PERUSTELUT

Koko lukio toimii 1-sarjaisena.

Uudet opetussuunnitelmat ja sähköiset ylioppilaskirjoitukset ovat edellyttäneet digitaalisten opetusvälineiden hankintaan panostamista sekä opettajien täydennyskoulutusta. Harrasteakatemian toiminta jatkuu kuluvan lukuvuoden laajuudessa.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poikkeama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	14 008	18 613	10 000		25 277	15 277	10 000
Toimintamenot	-861 202	-857 957	-877 856		-889 522	-11 666	-953 195
Toimintakate (netto)	-847 194	-839 344	-867 856		-864 245	3 611	-943 195
Kustannukset	-847 194	-839 344	-867 856		-864 245	3 611	-943 195

Toimintatuottojen toteutuminen

252,77 %

Toimintakulujen toteutuminen

101,33 %

Kansalaisopisto

Vastuuelin: **Haapajärven sivistyslautakunta**
Vastuhenkilö: **Sivistysjohtaja, Jokilatvan Opiston rehtori**

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitämältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toimintalueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas	14,28	12,31	16,60	14,63	15,84	17,21
Opetustunnit/vuosi	4 694	4 408	4 158	3 818	3 900	3 765
Ilmoittautuneet opiskelijat	1 943	1 898	1 790	1 599	1 800	1 621

2. PERUSTELUT

Toimintaympäristössä ei tapahtunut oleellisia muutoksia. Nettokustannukset kaupungin osalta kasvaneet/asukas. Opetustuntien määrä jäi tavoitteesta samoin kuin opiskelijamäärä.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-88 631	-76 779	-83 926		-88 420	-4 494	-87 636
Toimintakate (netto)	-88 631	-76 779	-83 926		-88 420	-4 494	-87 636
Kustannukset	-88 631	-76 779	-83 926		-88 420	-4 494	-87 636

Toimintakulujen toteutuminen

105,35 %

Vapaa-aika

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vapaa-ajan palvelujen alle kuuluvat liikunta- nuoriso- ja kulttuuritoimen toiminnot sekä kirjaston toiminta. Tavoitteena on tuottaa laaja-alaisesti kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia edistäviä palveluja kaikille ikäryhmille asuinpaikasta riippumatta.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas	201,03	214,24	215,57	223,24	233,16	238,71

2. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	51 910	52 327	59 250		52 174	-7 076	87 200
Toimintamenot	-1 202 648	-1 223 652	-1 294 974		-1 277 979	16 995	-1 361 741
Toimintakate (netto)	-1 150 738	-1 171 325	-1 235 724		-1 225 805	9 919	-1 274 541
Kustannukset	-1 150 738	-1 171 325	-1 235 724		-1 225 805	9 919	-1 274 541

Toimintatuottojen toteutuminen

88,06 %

Toimintakulujen toteutuminen

98,69 %

Liikuntatoimi, uimahalli, monitoimihalli

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (liikunta)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven liikuntatoimi tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntatoimi tukee paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta-avustuksilla ja/tai ohjauspanoksella.

Pyhäjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosalialue ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Liikuntatoimi						
Nettomenot €/asukas	19,58	19,14	19,25	19,06	20,41	20,97
Uimahalli						
Käyntejä	28 111	31 902	31 573	30 587	33 000	29 049
Nettomenot €/asukas	53,68	53,01	51,42	51,34	53,59	51,12
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	15,02	22,24	25,47	24,55	27,42	28,30

2. PERUSTELUT

Liikuntatoimen ohjatuissa ryhmissä liikkui keskimäärin 325 kuntoilijaa viikossa, joista alle 18 -vuotiaita oli yhteensä 80 asiakasta, 18–60 -vuotiaita yhteensä 130 asiakasta, yli 60 –vuotiaita yhteensä 115 asiakasta. Uusina ryhminä aloittivat kaksi nuorten Cheerleading –ryhmää, kaksi lasten liikuntaleikit ja pelit –ryhmää, Nuorten harrastesulkapallo, Nuorten harrastekiekko sekä Venyttely ja lihashuolto –ryhmä. Kävijämäärät kasvoivat jokaisessa ikäluokassa, mutta eniten lapsissa ja nuorissa. Kaupungin ohjatut liikuntaryhmät jatkoivat toistaiseksi maksuttomina kaupungin hallituksen päätöksellä.

Ohjaustoiminnan lisäksi liikuntatoimi oli mukana järjestämässä seuraavia tapahtumia: Lasten kulttuuriviikko, Välähdyksiä talvitreeneistä, Pyhäjärvi pyöräily, Unelmien perheliikuntapäivä, Pyhäjärven kaupungin hyvinvointipäivä, Kuutamomelonta, Lasten kesäuimakoulu, sekä Lasten liikuntaleiri. Liikuntatoimen vastuualueisiin kuuluivat koululiikunnan kilpailujen suunnittelu ja toteuttaminen. Ohjausapua annettiin järjestötapahtumiin ja lasten kesäleireille. Liikunta- ja ravintoluentoja järjestettiin yhteensä viisi. Yksi työikäisille, kolme ikäihmisille ja kaksi lapsille ja nuorille. Liikunta-avustukset jaettiin normaalisti.

Uimahalli toimi vilkkaana kunnallisena liikuntapaikkana tarjoten yleisöuinnin lisäksi koululaisten uimaopetusta, lasten kesäuimakouluviikon, ohjatut vauva- ja perheuinnin ryhmät, kaksi viikoittaista avointa vesijumppaa sekä kuntosalipalvelut. Uimahallissa työskenteli yhteensä neljä uinninvalvojaa/uimaopettajaa, joista yksi oli kokopäiväinen ja kolme osa-aikaista. Uimahallin ja kuntosalin hinnastot ovat pysyneet ennallaan. Koululaisten uinnin tukiovetusta jatkettiin. Maksuttomat uinti- ja kuntosaliedut lapsille, nuorille ja ikäihmisille jatkoivat suosiotaan.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	50 354	50 540	35 400		50 670	15 270	35 400
Toimintamenot	-563 586	-548 816	-572 899		-566 195	6 705	-612 632
Toimintakate (netto)	-513 232	-498 276	-537 499		-515 525	21 975	-577 232
Kustannukset	-513 232	-498 276	-537 499		-515 525	21 975	-577 232

Toimintatuottojen toteutuminen

143,0 %

Toimintakulujen toteutuminen

98,0 %

Nuorisotoimi

Vastuuelin: **Sivistyslautakunta**

Vastuuhenkilö: **Vapaa-ajanohjaaja (nuoriso)**

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisotoimen tavoitteena on yhteistyötahojen kanssa ylläpitää, kehittää ja luoda mahdollisimman virikkeellinen, turvallinen ja toimiva kasvuympäristö Pyhäjärvisille nuorille kasvun ja kehityksen kannalta ja tarjota jokaiselle nuorelle tasapuoliset lähtökohdat vapaa-aika toiminnalle.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot alle 29-vuotiaat	117,33	135,47	137,63	142,58	147,64	167,98
Alle 29-vuotiaat	16,94		1 525		1 430	1 279

2. PERUSTELUT

Nuorisotoimen tehtävänä on pyörittää talotoimintaa nuorisotilassa sekä hankkia ja vastata tilan kalustosta sekä käyttövuoroista. Tilalla on toimisto- ja varastotilat nuoriso- ja liikuntatoimella, 4H:lla ja etsivällä nuorisotyöllä, sekä kokoustila. Tilat ovat olleet nuorten käytössä pääsääntöisesti iltaisin ja viikonloppuisin. Tilojen aukioloja on jouduttu supistamaan sisäilmaongelmien takia. Muina aikoina tilat ovat olleet yhdistyksien ja järjestöjen käytössä. Nuorisotoimi on aktiivisesti järjestänyt lapsille ja nuorille erilaisia tapahtumia, retkiä, leirejä eri toimijoiden kanssa.

Koulunuorisotyötä on lisätty ja tehty enemmän myös alakoulun oppilaille. Koulunuorisotyön tavoitteet ovat nousseet ja merkitys kasvanut.

Lapsille ja nuorille on tarjolla eri toimintoja eri toimijoiden tuottamana, joita nuorisotoimi on tukenut avustuksilla. Nuorisovaltuuston nimitys muuttui nuorten vaikuttajaryhmäksi, jonka johdosta nuoret ovat lähteneet paremmin mukaan toimintaan ja kehittämään nuoria koskevia asioita. Nuorten edustaja on nimetty eri työryhmiin. Nuorisotoimi on tarjonnut alan opiskelijalle harjoittelupaikan ja antanut yläkoululaisille työelämään tutustumispaikkoja. Nuoria oli töissä kesätyösetelin kautta leireillä.

Etsivä nuorisotyö on toteutunut Jokilaaksojen nuorten tuki ry:n kautta, joka on myös pyörittänyt ohjaamopalvelua meillä yhtenä päivänä viikossa. Etsivänuorisotyö on tavoittanut ja ollut yhteydessä noin 45 nuoren kanssa. Sivistyslautakunta päätti lopettaa ostopalvelun etsivästä

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

nuorisotyöstä ja toteuttaa jatkossa kaupungin omana palveluna ja hakea palvelun tuottamiseen valtionapu rahaa.

Nuorisotila on ollut auki nuorisolle 105 iltana, jonka aikana tiloilla kävi 2.350 nuorta. Eri tapahtumia on ollut 20, joita nuorisotoimi ollut järjestelemässä, joihin on osallistunut 4.500 kävijää. Nuorisotilojen muiden käyttäjien kävijämäärä ollut noin 10.000 kävijää.

Vastaavan vapaa-ajan ohjaajan työaika on siirretty käytettäväksi koulujen kaluston hoitajan työhön.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	1 856	1 722	3 850		1 484	-2 366	29 300
Toimintamenot	-202 381	-202 904	-214 973		-216 340	-1 367	-244 054
Toimintakate (netto)	-200 525	-201 182	-211 123		-214 856	-3 733	-214 754
Kustannukset	-200 525	-201 182	-211 123		-214 856	-3 733	-214 754

Toimintatuottojen toteutuminen

38,56 %

Toimintakulujen toteutuminen

100,64 %

Kulttuuritoimi

Vastuuelin: **Sivistyslautakunta**

Vastuuhenkilö: **Kulttuurisihteeri**

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta astui voimaan 1.3.2019. Laki vahvistaa kulttuurin merkitystä ja asemaa kunnan peruspalveluna. Kunnan kulttuuritoiminnan tehtävänä on edistää kulttuuritoiminnalla kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Lain tavoitteina on mm. tukea ihmisen mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen; edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen; vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin; luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Laissa korostuu kuntien kulttuuritoiminnan monimuotoisuus sekä yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen ja toimijoiden kanssa.

Kunnan asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoiminnan kautta on haluttu vahvistaa. Kunnat osallistuivat kulttuurihyvinvointia koskevan tiedon tuottamiseen vastaamalla TEA-viisarin kulttuurikyselyyn huhtikuussa 2019.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas	16,94	18,78	25,19	28,14	26,69	27,61

2. PERUSTELUT

Kulttuurisihteerin työpanos 60 % työajasta.

Kaupunki on sitoutunut nykyisten vakiintuneiden kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja on hakenut uusia tapahtumia toimialueidensa ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi.

Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä vastaavien toimijoiden kanssa on mahdollistanut kolmen uuden tapahtuman toteutumisen vuoden 2019 aikana.

Kulttuurisihteerin on osallistunut maakunnallisen POPKulta Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin alueverkoston tapaamisiin.

Kulttuurin TEAvisari – Tiedonkeruu toteutettiin ensimmäisen kerran huhtikuussa 2019. Tiedonkeruun avulla selvitettiin kulttuurin, erityisesti hyvinvointia ja terveyttä edistävän kulttuurin toimenpiteitä, resursseja ja toimintakäytäntöjä kunnissa. Pyhäjärvellä kulttuurin terveydenedistämiskäytännön (TEA) pisteluku oli 45 (max100) eli parannettavaa ja kehitettävää on edelleen kulttuurin keinoin tapahtuvan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.

Pyhäjärven historiikirjan valmistuminen siirtyi vuoden 2020 alkupuolelle.

Kulttuuritoimi on tukenut pyhäjärvisiä yhdistyksiä, ryhmiä ja taiteen tekijöitä kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämisessä toiminta- ja kohdeavustuksin.

Kihupäivät kokosivat laaja-alaisesti pyhäjärvisiä, kesäpyhäkkäitä ja kesälomalaisia toteuttamaan yhdessä kotiseutujuhlaa. Teemana vuonna 2019 oli Hyvinvoiva Pyhäjärvi.

Kulttuuritilaisuuksia järjestettiin päiväkodeissa, kouluissa sekä tehostetun palveluasumisen yksiköissä.

Taidenäyttelytiloina toimivat nykyisen kirjaston taideseinä ja käytävätila.

Kirjaston siirryttyä väistötiloihin kulttuuritapahtumille on pyritty löytämään uusia tapahtumapaikkoja, mm. Liikekeskus Woltin tilat.

Lasten Kulttuuriviikon tapahtumissa helmikuussa oli osallistujia 1180. Vuoden aikana kulttuuritapahtumissa oli osallistujia noin 10800.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poikkeama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	-100	65	20 000		20	-19 980	22 500
Toimintamenot	-134 341	-147 743	-161 464		-141 816	19 648	-138 404
Toimintakate (netto)	.134 441	-147 678	-141 464		-141 796	-332	-115 904
Kokonaiskustannukset	-134 441	-147 678	-141 464		-141 796	-332	-115 904

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

0,10 %
87,83 %

Kirjastotoimi

Vastuuelin: Haapajärven kaupungin sivistyslautakunta
Vastuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja, sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto on kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nettomenot €/asukas	60,32	63,65	56,67	61,66	65,21	68,86
Lainaus, pääkirjasto	68 575	67 571	63 692	52 746		60 619

2. PERUSTELUT

Kirjastopalvelut hankitaan Haapajärven kaupungilta. Pyhäjärven kirjasto on toiminut vuoden 2019 ajan entisen ammattikoulun tiloissa odottaen päätöstä uuden kirjastotilan rakentamisesta. Kirjastoon on järjestetty kyyditysapua sitä tarvitseville. Kirjastoauton reittiä on uudistettu kouluverkkoalueiden vuoksi.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +muutos	TP 2019	Poik- keama	TA 2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-302 490	-323 560	-345 638		-353 629	-7 991	-366 651
Toimintakate (netto)	-302 490	-323 560	-345 638		-353 629	-7 991	-366 651
Laskennalliset kustannukset							
Poistot							
Kokonaiskustannukset	-302 490	-323 560	-345 638		-353 629	- 7 991	-366 651

Toimintakulujen toteutuminen

102,31 %

Tekninen toimi

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. **PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS**
 Tekninen toimi sisältää tekniselle toimelle varatut määrärahat sisältäen yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut, työpajatoiminnan, ruokahuollon sekä palo- ja pelastustoimen.
2. **TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT**
 Tulevat Pyhäjärven strategian 2030 pohjalta. Toimialueille määritellään tavoitteista sellaiset, joiden toteutumiseen kyseinen toimialue voi vaikuttaa keskeisellä tavalla.

Teknisen lautakunnan toimintaa on supistettu vastaamaan talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen. Kiristyneen taloustilanteeseen on haettu ratkaisuja ulkoistamalla palveluja, joiden myötä palvelukeskus on siirtynyt yksityiseen omistukseen. Kouluverkkoa on supistettu ja on siirrytty yhden alakoulun malliin.

Kaupungin investoinnit kiinteistöihin ovat antaneet hyvän perustan eri palveluiden turvaamiselle lähipalveluna nyt ja tulevaisuudessa. Palveluiden keskittämällä on ratkaiseva merkitys talouden tasapainottamisessa.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on hyvin tärkeää lähivuosina. Näillä Pyhäjärven tulevaisuusstrategian mukaisilla maankäytön asioilla on tärkeä tehtävä luoda mahdollisuuksia elinkeinoille, asumiselle ja tehdä Pyhäjärvestä kiinnostava paikka asua, elää ja harjoittaa yritys- ja elinkeinotoimintaa.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus Uusien kaavateiden suunnittelu Pyhäsalmi osa2 Uusien kaavateiden rakentaminen	yksi tie/osa vuodessa /toteutui 2019 toteuttaminen v. 2020 mennessä toteuttaminen v. 2021 mennessä
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla/ toteutui v.2019
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	kaivosalueen asemakaavoitus ja yleiskaavoitus vahvistettuina v. 2020 mennessä. /eteni suunnitellusti v.2019
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen		
Resurssiviisas Pyhäjärvi	yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämällä Hinkutyön edistäminen. Kunnan toiminnoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	uusien rakenteiden keskittäminen keskustaajaman alueelle Päästövähennysten toimien vuosikello joka osoittaa suunnitellut/toteutetut vähennystoimenpiteet vuositasolla. Toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet julkaistaan verkossa Energialoikka palvelussa.
Viihtyisä elinympäristö	yleisten alueiden siisteys ja raivaaminen maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnitelut	kuntalaisten palautteet valmisteluajana hallinnollista arviointia, toteutusajana hankkeen toteutuminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö		
Kantokykyinen palvelutuotanto	resurssien mitoittaminen tarpeen mukaan	kustannusmittarit toimialalla, yhdyskunta, kiinteistö, ruokahuolto ja siivous
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	kuntalaispalautteet olevien palveluiden tilasta ja tarpeet uusista palveluista huomioidaan toimialalla

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	talouden tasapainottaminen	talousarvio- ja tilinpäätös /toteutui
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen	infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen /toteutui
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	konsernin investointitarpeiden täyttäminen tarveperusteisena	investointihankkeiden toteutuminen /toteutui
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	henkilöstön toteutunut koulutus / toteutui

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	investointihankkeiden toteutuminen /toteutui
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen	yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan /toteutui
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	vähähiilisyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntatekniikka, kiinteistöttekniikka /toteutui

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	6 251 178	6 121 911	5 532 184	5 532 184	5 737 995	205 811	5 397 926
Toimintamenot	-5 591 294	-5 548 032	-5 286 835	-5 286 835	-4 890 314	396 521	-5 155 532
Toimintakate (netto)	659 884	573 879	245 349	245 349	847 681	602 332	242 394
Laskennalliset kust.		-20					
Poistot ja arvonalent.	-1 491 097	-1 761 239	-2 048 950	-2 048 950	-1 800 632	248 318	-1 930 275
Tehtävän kokonaiskust.	-831 213	-1 187 380	-1 803 601	-1 803 601	-952 950	850 651	-1 687 881

Toimintatuottojen toteutuminen	103,7 %
Toimintakulujen toteutuminen	92,5 %
Toimintakateen toteutuminen	345,5 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	52,8 %

Yhdyskuntatekniikka

Vastuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaukset, jätteenhoito sekä maa- ja metsätalot.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla. Kaavateiden korjaussuunnittelua jatketaan v. 2012 tehdyn kartoituksen mukaisesti. Kaavateiden kuntokartoitus oli tarkoituksena päivittää talousarviovuonna. Kaavateiden kuntokartoituksen päivittäminen siirrettiin tehtäväksi v. 2020 aikana. Alueellisten kuivatusten ja katuvalaistuksen peruskorjausta ja laajentamista jatkettiin suunnitelmien mukaisesti. Vähähiilisyttä tuetaan pienentämällä sähkönkulutusta katuvalaistuksessa uusimalla valonlähteet LED-tekniikalla oleviin.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa / toteutui
2. Kaavateiden suunnittelu uusille kortteleille	suunnittelu talousarviojaksolla
3. Kaavateiden rakentaminen	uusien katujen/osuuksien rakentaminen alkaa ta-jaksolla
4. Katuvalaistuksen uusiminen led-tekniikkaan	min. 1-katu/osuus vuodessa / toteutui

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 39,25 km	2170	2246	2562	2267	2283	2267

3. PERUSTELUT

Kaavateiden kunto paranee peruskorjaushankkeiden toteutumisen myötä.

Liikenneturvallisuutta parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä.

Yksityisteiden vuotuinen kunnossapitoavustus pidettiin vuoden 2018 suuruisena, eli 30 000 €. Mikäli valtionavustuskelpoisia yksityisteiden peruskorjaushankkeita tulee, on niihin haettava rahoitus lisätalousarviomenettelyllä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	278 882	428 607	369 838	369 838	634 729	264 891	469 838
Toimintamenot	-801 931	-910 913	-1 054 897	-1 054 897	-863 625	191 272	-1 065 400
Toimintakate (netto)	-523 049	-482 305	-685 059	-685 059	-228 896	456 163	-595 562
Laskennalliset kust.		-20					
Poistot ja arvonalent.	-551 139	-658 923	-818 558	-818 558	-799 672	18 886	-863 235
Kokonaiskust.	-1 074 188	-1 141 249	-1 503 617	-1 503 617	-1 028 568	475 049	-1 458 797

Toimintatuottojen toteutuminen

171,6 %

Toimintakulujen toteutuminen

81,9 %

Toimintakatteen toteutuminen

33,4 %

Tehtävän kokonaiskustannusten tot.

68,4 %

Tilapalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen, kiinteistönhoito
 Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Satu Väyrynen, siivous

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Toimipisteiden mitoitus	Työntekijätarpeen tarkistaminen Siivoustyön mitoitusta noudatettiin. Muutoksien myötä tarkasteltiin mitoitusta.
2. Määräaikaisten sijaisten vähentäminen	Työhyvinvointi – ergonomia Työmenetelmissä ja työvälineissä otettiin huomioon työergonomia ja työhyvinvointi. Työssä jaksamiseen kiinnitettiin huomiota esim. mahdollistettiin työnkierto. Ryhmäkuntoutuksen suunnitelma henkilöstölle, työterveyshuollon kanssa. Lähiesimies toimi tarvittaessa sijaisena. Toiminnassa huomioitiin talouden tasapainottaminen.
3. Puhdistusaineiden käytön ohjeistaminen	Puhdistusaineiden kulutuksen seuranta Pesu- ja puhdistusaineiden kulutuksen seuranta ja perehdytys. Uusien työvälineiden sekä työmenetelmien koulutusta.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP2019	TA 2020
1. Lämmitys €/m ²	13,40	10,09	9,46	11,67	10,45	10,57
2. Sähkö €/m ²	8,55	8,46	9,38	8,68	10,91	8,36

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti. Tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa. Kaupungin omistamiin kiinteistöihin on pääosin tehty kuntokartoitukset ja vuosisuunnitelmat ylläpidon investoinneista.

Vähähiilisyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella.

Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurssitarpeita. Käytännön esimiestöiden toteuttaminen ei ole niin haavoittuvainen poikkeustilanteille esim. lomat ja muut sijaistamiset.

Kiinteistö-teamissa on toteutettu sisäisiä järjestelyjä kiinteistömäärän vähenemisen vuoksi. Uusien kiinteistöjen tekniikka vaatii kiinteistönhoidolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiinteistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistöhoitoon lisäresursseja. Emolahden, Rannan ja Ruotasen koulun poistojen pääomat on kirjattu käyttötalousmenoksi vuodelle 2019 talousarvioon, mutta niitä ei ole voitu kirjata koulujen lakkautuspäätöksestä tehdyn valituksen takia. Tunnusluku-osiossa Sähkön euromääräisen nousussa vaikuttajia ovat mm. sähkön siirto- ja pörssihintojen nousu (10 – 20 %), kiinteistöjen ilmanvaihtokoneiden toiminta-aikojen lisääminen ja joidenkin kiinteistöjen odotettua suurempi kulutus.

Siivouspalvelun toiminta on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Talouden tarkan seurannan myötä menot saatiin pysymään kurissa. Lähiesimies sijaisti mahdollisuuksien mukaan siistijöitä tarvittaessa eri toimipaikoissa. Laitoshuoltajien kanssa kokeiltiin toimipaikoissa erilaisia työvuoroaikoja, jotta työtehtävät ja työaika toimitivat mahdollisimman hyvin käytännön työssä. Tätä kokeilua jatketaan.

Kaupungin siivouspalvelun toimipaikoista Emolahden, Rannankylän ja Ruotasen koulujen kiinteistöjen toiminnot päättyivät kouluverkon muutoksista johtuen. Sivukyliä koulujen kiinteistöissä toimivia vakituksia työntekijöitä oli viisi, 3 yhdistelmätyöntekijää ja kaksi laitoshuoltajaa. Työntekijöille osoitettiin muista toimipaikoista töitä. Työtehtävien järjestelyistä ei tullut lisäkustannuksia. Siivouspalveluhenkilöstö väheni yhdellä henkilöllä eläköitymisestä johtuen. Työnkiertoa järjesteltiin mahdollisuuksien mukaan.

Yhden alakoulun malliin siirtymisestä keskuskoululle, suunniteltiin entisen kirjaston tiloista 5. ja 6. luokan oppilaille luokkatilat, jotka remontoitiin 1-7/ 2019 välisenä aikana. Oppilasmäärä lisääntyi 90 oppilaalla. Siivoustyönmitoitus tehtiin toimitiloihin, kun ne olivat valmiit. Uusien tilojen käyttö aloitettiin syyslukukaudesta 2019. Ikosen koululle siirtyivät kaikista sivukyliä kouluista 0 luokista 4. luokkiin. Ikosen koulun oppilasmäärä lisääntyi 50 oppilaalla. Työntekijöillä oli mahdollisuus työnkiertoon, kun eläkkeelle siirtymistä tapahtui. Entiset ammattikoulun toimitilat remontoitiin ja 2. kerrokseen tuli kirjastolle tilapäiset toimitilat. Kirjastoautolle varattu hallitila on erillinen kiinteistö, joka kuuluu siivouspalvelun siivottaviin tiloihin. Toimitiloihin tehtiin siivoustyönmitoitus siivouspalvelun toimesta. Mahdollinen työntekijätarve toimitiloille tarkasteltiin remontin valmistumisen jälkeen. Keskuskoululle hankittiin teollisuuspölynimuri puutyöluokan hienon puupölyn poistoon sekä moppien puhdistuslaite.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnoista, Palveluasumisen päivätoiminta jatkoi toimintaansa Lähdetien viriketiloissa, johon Selänne on ostanut kaupungin siivouspalvelulta ylläpitosiivouksen, yhteistyömme jatkui. Yhteistyötä on jatkunut myös Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:n toimitiloihin, johon tehtiin kaupungin siivouspalvelun toimesta ylläpitosiivousta. Hinnantarkistusta tehdään vuosittain.

Henkilöstölle järjestettiin koulutusta. Pidettiin yhteispalaveri työterveyshuollon kanssa ryhmäkuntoutukseen liittyen. Kesäpäivänseisausta vietimme kesäkuun alussa sopimuskumppanimme Finntensid Oy:n kutsumana Ylivieskassa. Virkistysiltapäivää ei ollut.

Investoinnit:

Kaupungin merkittävin korvausinvestointihanke, alakoulun tilamuutokset entisen kirjaston tiloihin, on valmistunut. Vuosina 2019 ja 2020 kiinteistöpuolen investoinneissa pääpaino on korjausrakentamisessa kaupungin kiinteistöjen valmistuneen kuntoarvioinnin tulosten perusteella. Merkittävin uudisrakennusinvestointi, liikunnan ja kulttuurin monitoimitalo hankesuunnitelma valmistui. Kaavateiden peruskorjausta sekä peruskorjaussuunnittelua jatkettiin v. 2019. Keskustaajaman kaavamuutos alueella 2 valmistui ja sai lainvoiman, joka mahdollistaa uusien kaavatieteyhteyksien rakennussuunnittelun käynnistämisen v. 2020 aikana.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poik- keama	TA2020
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	4 330 358	4 174 942	3 783 684	3 783 684	3 822 268	38 584	3 825 289
Toimintamenot	-2 422 924	-2 484 226	-2 264 251	-2 264 251	-2 137 083	127 168	-2 306 972
Toimintakate (netto)	1 907 434	1 690 716	1 519 433	1 519 433	1 685 185	165 752	1 518 317
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.	-937 543	-1 099 900	-1 228 029	-1 228 029	-1 000 356	227 673	-1 065 832
Kokonaiskust.	969 891	590 816	291 404	291 404	684 829	393 425	452 485

Toimintatuottojen toteutuminen	101,0 %
Toimintakulujen toteutuminen	94,4 %
Toimintakatteen toteutuminen	110,9 %
Tehtävän kokonaiskustennusten toteutuminen	235,0 %

Työpaja

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työpajan toiminta-ajatus on työllistää nuoria pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on, nuori työpajakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on myös, että pajajakso madaltaisi nuoren kynnystä hakeutua yritysten palvelukseen. Työpajalla työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä. Heille paja tarjoaa paikan työkunnan ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	8 asiakasta
2. Pajan työntekijät	9 henkilöä/kk

	TP 2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP 2019	TA2020
Pajajakso, henkilöä/kk	7	7	8	7	9	7

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäisen työt kuuluu työpajalle. Keskitetyn ruokahuollot kuljetukset ovat myös toiminnan piirissä. Tuotannollisena tavoitteena on kehittää työpajaa puusepän verstaana ja kasvattaa tuotantoa työpajalle sopivilla töillä, jolloin voimme tarjota työpaikan useammalle sitä tarvitsevalle. Vuonna 2019 jatkettiin kaupungin omien sisäisten töiden lisäämistä mm. avustavilla puusepän tehtävillä remonttikohdeissa.

Vuosi 2019 oli tulojen suhteen erittäin hyvä, joka johtui erittäin hyvästä tilauskannasta kairanäytelaatikoiden suhteen. Tämä mahdollisti lisähenkilöiden ottamisen toiminnan piiriin.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poikkeama	TA2020
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	329 449	298 637	213 244	213 244	356 084	142 840	213 244
Toimintamenot	-352 053	-317 883	-245 870	-245 870	-311 345	-65 475	-225 260
Toimintakate (netto)	-22 604	-19 247	-32 626	-32 626	44 739	77 365	-12 016
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.	-2 415	-2 415	-2 363	-2 363	-604	1 759	-1 208
Kokonaiskust.	-25 020	-21 662	-34 989	-34 989	44 135	79 124	-13 224

Toimintatuottojen toteutuminen	167,0 %
Toimintakulujen toteutuminen	126,6 %
Toimintakatteen toteutuminen	-137,1 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	-126,1 %

Ruokahuolto

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Satu Väyrynen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven kaupungin ruokahuollossa valmistetaan ja tarjotaan ateriapalveluja koulujen oppilaille ja koulujen henkilöstölle sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle taloudelliset resurssit huomioon ottaen.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Lähiruokaa ja lähiruokatuottajien kanssa yhteistyötä pyrittiin lisäämään mahdollisuuksien mukaan kaupungin ruokapalvelussa. Yhteistyötä jatketaan.

Talouden tasapainottamisohjelma loi haasteita ruokapalveluun. Asiakasmäärän pysymistä nykyisellään seurattiin kaupungin ruokapalvelussa. Toimintakulut olivat kokonaisuudessaan alittuneet. Toimintatuotot olivat jääneet suunnitellun mukaisesta vähäisemmäksi. Suoritteita seurattiin, joka näkyi selkeästi myyntituottojen vähentymisinä. Ruokapalvelun toteutuneet suoritteet olivat koulujen 127.678,90, varhaiskasvatuksen 42.851,30, iltapäiväkerhojen 2.427,95 ja Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä 47.408,55 suoritetta. Aterioina koulujen 139.599,00 varhaiskasvatuksen 66.437,00 ja iltapäiväkerhojen 8.619,00 sekä Selänteen 44.370,00 aterialla. Kaupungintalon kahvion sisäisten asiakkaiden tilaustarjoiluista 8.650,91 euroa. Selänteen toteutuneet aterioiden kustannukset olivat 220.861,85 euroa.

Ateriamaksujen ulkoiset asiakkaat olivat tuotot vähentyneet reilusti. Ateriamaksut sisäiset asiakkaat olivat toimintatuotot toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Suoritehintaa jouduttiin korottamaan 4,60 euroon / henkilö.

Ruokapalvelussa pyrkimyksenä oli henkilöstökulujen seuranta. Sijaisten tarvetta tarkasteltiin. Lähiesimies sijaisti mahdollisuuksien mukaan. Henkilöstökulut olivat toteutuneen mukaisia. Vuosiloman ja muiden sijaisuuksien kulut olivat ylittyneet.

Kaupungin ruokapalvelun toimipaikoista Emolahden, Rannankylän ja Ruotasen koulujen kiinteistöjen toiminnat päättyivät kouluverkon muutoksista johtuen kevätkauden päätyttyä. Ruokapalvelun henkilöstöllä työtehtävät päättyivät kiinteistöissä. Koulujen kiinteistöissä toimivien vakituisten yhdistelmätyöntekijöiden työtehtävien päätyttyä, osoitettiin heille muista toimipaikoista töitä. Yhden alakoulun malliin siirtymisestä keskuskoululle, suunniteltiin entisen kirjaston tiloista 5. ja 6.luokan oppilaille luokkatilat, jotka remontoitiin 1-7/ 2019 välisenä aikana. Keskuskoulun oppilasmäärä lisääntyi 90 oppilaalla. Ilosen koululle siirtyivät kaikista sivukylien kouluista 0 luokista 4. luokkiin. Ilosen koulun oppilasmäärä lisääntyi 50 oppilaalla. Työntekijöillä oli mahdollisuus työnkiertoon, kun eläkkeelle siirtymistä tapahtui. Ruokapalveluesimies irtisanoutui tehtävästään keväällä. Toimi täytettiin sisäisenä sijaisuutena toistaiseksi. Liityimme Pohjois-Pohjanmaan ravitsemusterveyden verkoston jäseniksi.

Koulutuksiin ja kursseihin sekä täydentävään ammatilliseen koulutukseen osallistuttiin. Pidettiin yhteispalaveri työterveyshuollon kanssa ryhmäkuntoutukseen liittyen. Virkistysiltapäivää ei ollut.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1.Asiakasmäärien vakiinnuttaminen	Asiakasmäärien pysyminen ja mahdollisesti uusien asiakasryhmien saaminen.Uusia asiakasryhmiä ei tullut.
2.Ruokalistan vähäiset muutokset	Saaduista asiakaspalautteista, kehitimme palvelua asiakaslähtöisempään suuntaan. Lähiruokapalvelusta.
3.Määräaikaisten sijaisten tarpeen vähentäminen	Työmenetelmiin ja työtapoihin sekä työergonomiaan kiinnitettiin huomiota. Ryhmäkuntoutuksen suunnitelma henkilöstölle, työterveyshuollon kanssa. Toimipaikkojen vähentyminen ja työtehtävien tarpeen tarkastelu. Lähiesimies sijaisti tarvittaessa.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020
Aterioiden suoritehinta €/hlö	4,41	4,41	4,56	4,60	4,6	4,71

3. PERUSTELUT

Organisaatioiden tuotanto kattaa useita erilaisia ja erimittaisia suoritteita. Suoritteiden laskentamalli edellyttää ruokapalvelutoiminnan jakamista tuotteisiin. Ruokapalvelussa lopputuotteita ovat esimerkiksi aamiainen, koululounas, työpaikka-ateria, välipala ja annospakattu lähetettävä ateria. Suoritekerroin määräytyy sen mukaan, miten eri toimipaikoissa on toimintaa esim. suoritetaanko astiahuolto toimipaikassa ja tarjoaako aterian ruokahuollon työntekijä (koululounaan suorite kerroin on 0,7).

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poikkeama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	1 312 488	1 219 725	1 165 418	1 165 418	924 915	-240 503	889 555
Toimintamenot	-1 519 389	-1 330 345	-1 186 544	-1 186 544	-1 047 131	139 413	-1 003 320
Toimintakate (netto)	-206 900	-110 620	-21 126	-21 126	-122 216	-101 090	-113 765
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-206 900	-110 620	-21 126	-21 126	-122 216	-101 090	-113 765

Toimintatuottojen toteutuminen	79,4 %
Toimintakulujen toteutuminen	88,3 %
Toimintakatteen toteutuminen	578,5 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	578,5 %

Palo- ja pelastustoimi

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pelastuslaitoksen tehtävänä on tuottaa alueellaan pelastuslain ja asetuksen sekä muiden säädösten edellyttämät palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti. Lisäksi pelastuslaitos huolehtii terveydenhuollon viranomaisten kanssa erikseen sovitulla tavalla sairaankuljetuksesta Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan alueella sekä ensivastetoiminnasta muiden kuntien paitsi Oulaisten alueella.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020
Pelastustoimen kustannus €/asukas	95,56	92,73	96,18	100,99	103,43	108,74

3. PERUSTELUT

Jokilaaksojen pelastuslaitos hoitaa Pyhäjärven kaupungin suojelutoimen ja laskuttaa kaupunkia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019 +muutos	TP2019	Poikkeama	TA2020
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-494 996	-504 665	-535 273	-535 273	-531 130	4 143	-554 580
Toimintakate (netto)	-494 996	-504 665	-535 273	-535 273	-531 130	4 143	-554 580
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-494 996	-504 665	-535 273	-535 273	-531 130	4 143	-554 580

Toimintakulujen toteutuminen 99,2 %
 Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen 99,2 %

Investoinnit

Kaupunginhallitus, kiinteä omaisuus

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

600 Maa- ja vesialueet

Perustelut: Maa-alueiden ostoihin ja myynteihin varatut määrärahat

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Maa- ja vesialueet				
Menot, maan hankinta	-149 363	-30 000	-30 000	-89 362,90
Tulot, maan myynti	65 696	30 000	30 000	5 695,90
Maa- ja vesialueet yhteensä	-83 667	0	0	-83 667,00

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

621 Terveyskeskus

Perustelut: Korjausinvestointi

Kustannusarvio:

Tavoite: Välinehuollon ilmanvaihdon muutostyö ja vanhan hammashoitolan paikallisen kosteusvaurion korjaus on valmistunut

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Terveyskeskus				
Menot			-15 696	-16 561,06
Tulot				
Netto			-15 696	-16 561,06

623 Paloasema

Perustelut: Korjausinvestointi

Kustannusarvio:

Tavoite:

PTS

Halliosan katteen uusiminen

ei valmistu, odottaa sisäpuolen tutkimusten valmistumista

Korjaus jatkuu v. 2020

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Paloasema				
Menot	-117 672	-30 000	-30 000	-57 671,84
Tulot				
Netto	-117 672	-30 000	-30 000	-57 671,84

624 Ikosen koulu**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:**

PTS

Ilmanvaihdon muutostyöt

Keskiosan neljän luokan ilmanvaihto on peruskorjattu

Valmistunut vuoden loppuun mennessä

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Ikosen koulu				
Menot	-180 950	-60 000	-60 000	-60 949,92
Tulot				
Netto	-180 950	-60 000	-60 000	-60 949,92

625 Salmen koulu**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:**

PTS

kouluverkon muutoksen mukaiset tilamuutokset 2019

keittiöremontti 2020

Tilamuutokset on valmistuneet vuoden loppuun mennessä

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Salmen koulu				
Menot	-4 311 615	-1 227 000	-1 497 000	-1 587 615,18
Tulot				
Netto	-4 311 615	-1 227 000	-1 497 000	-1 587 615,18

628 Uimahalli**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:**

PTS

Remonttisuunnittelu allasosastolle v. 2019, toteutus v. 2020

Suunnittelu v. 2020

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Uimahalli				
Menot	-30 000	-15 000	-15 000	0,00
Tulot				
Netto	-30 000	-15 000	-15 000	0,00

629 Perinnepiha**Perustelut:** korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:**

PTS

katteen uusiminen, savupirtin kate uusitaan syksyn aikana

Valmistunut vuoden loppuun mennessä

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Perinnepiha				
Menot	-46 554	-28 000	-13 000	-5 553,55
Tulot	0			
Netto	-46 554	-28 000	-13 000	-5 553,55

635 Ruotasen koulu**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:** PTS, B-osan peruskorjausta, suunnitellaan syksyn aikana
Jatkuu v. 2020 puolella

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Ruotasen koulu				
Menot	-51 294	-36 000	-10 000	-5 293,80
Tulot	0			
Netto	-51 294	-36 000	-10 000	-5 293,80

637 Kaupungintalo**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:** PTS
katteen uusiminen 2019, kate uusitaan syksyn aikana
Valmistunut vuoden loppuun mennessä

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Kaupungintalo				
Menot	-204 326	-60 000	-60 000	-84 325,97
Tulot				
Netto	-204 326	-60 000	-60 000	-84 325,97

642 Muksuteekki**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:** PTS
vesikatteen ja rännien uusiminen
Valmistunut vuoden loppuun mennessä.

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Muksuteekki				
Menot	-129 900	-45 000	-45 000	-39 900,00
Tulot				
Netto	-129 900	-45 000	-45 000	-39 900,00

646 Monitoimihalli**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:** PTS
ikkunaremontti, ikkunat uusitaan syksyn aikana
Valmistunut vuoden loppuun mennessä.

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Monitoimihalli				
Menot	-48 730	-15 000	-15 000	-18 730,10
Tulot	0			
Netto	-48 730	-15 000	-15 000	-18 730,10

647 Varikko**Perustelut:** Uudisrakennusinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:**

Varastohallin rakentaminen v.2019
rakentaminen aloitetaan syksyn aikana
Työ jatkuu v. 2020 puolella

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Varikko				
Menot	-124 236	-50 000	-50 000	-24 236,24
Tulot	0			
Netto	-124 236	-50 000	-50 000	-24 236,24

648 Kulttuurin ja liikunnan monitoimitalo**Perustelut:** Uudisrakennus**Kustannusarvio:****Tavoite:**

Tilantarpeen mukainen rakentaminen, hankesuunnitelma valmistuu
suunnittelu v. 2019, toteutus v. 2020 alkaen
Hankesuunnitelma valmistunut, rakentaminen aikasintaan v. 2022

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Kult. ja liik. monitoimitalo				
Menot	-133 005	-50 000	-45 900	-39 104,63
Tulot	0			2 000,00
Netto	-133 005	-50 000	-45 900	-37 104,63

RAKENNUKSET YHTEENSÄ

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
RAKENNUKSET YHTEENSÄ				
Menot	-5 378 281	-1 616 000	-1 856 596	-1 939 942,29
Tulot	0	0	0	2 000,00
Netto	-5 378 281	-1 616 000	-1 856 596	-1 937 942,29

Tekninen lautakunta, kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet**Vastuutoimielin:****Tekninen lautakunta****Vastuuhenkilö:****Tekninen johtaja****700 Kaavatiet****Perustelut:**

Korjausinvestointi

Kustannusarvio:**Tavoite:**

Kaavateiden kunnan parantaminen
Uusien kaavatieosuuksien rakentaminen 2020 - 2021.
Vanha Pyhäjärventie, Erämiehentien osa v.2019
Torkkolantie valmis muutoin kesken
Jatkuu v.2020

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Kaavatiet				
Menot	-1 089 700	-400 000	-250 404	-439 296,32
Tulot	0			
Netto	-1 089 700	-400 000	-250 404	-439 296,32

702 Tievalaistus**Perustelut:** Tievalaistukseen varattu määräraha**Kustannusarvio:****Tavoite:** Tievalaistuksen uusiminen sekä valaisinlinjojen raivaus.
valaistusta uusitaan syksyn aikana
Valmistunut vuoden loppuun mennessä.

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Tievalaistus				
Menot	-83 119	-40 000	-20 000	-23 118,54
Tulot	0			
Netto	-83 119	-40 000	-20 000	-23 118,54

703 Kaavatiet / päällystäminen**Perustelut:** Korjausinvestointi**Kustannusarvio:****Tavoite:** Kaavateiden päällystäminen
ei toimenpiteitä
Valmistunut vuoden loppuun mennessä

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Kaavatiet / päällystäminen				
Menot	-65 800	-50 000	-10 000	-5 800,00
Tulot	0			
Netto	-65 800	-50 000	-10 000	-5 800,00

710 Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu**Perustelut:** korjausinvestointisuunnittelu**Kustannusarvio:****Tavoite:** Kaavateiden peruskorjaussuunnittelu tarvemäärittelyn 2012 perusteella
Valmistuu suunnitellusti
Valmistunut vuoden loppuun mennessä

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Kaavatiet / peruskorjaussuunnit.				
Menot	-155 252	-45 000	-45 000	-65 251,93
Tulot	0			
Netto	-155 252	-45 000	-45 000	-65 251,93

735 Lintutorni**Perustelut:** soltojen väliselle alueelle yleinen lintujen tarkkailupaikka**Kustannusarvio:****Tavoite:** ei toteudu, sijoituspaikka uudelleen tarkastelussa
rakennetaan v. 2020

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Lintutorni				
Menot	-15 000	-15 000	0	0,00
Tulot	0	0		
Netto	-15 000	-15 000	0	0,00

737 Vesistöjen niitot**Perustelut:** vesistöjen tilan parantaminen**Kustannusarvio:****Tavoite:**

Pyhäjärvi ja Parkkima niitto 2019
 Pyhäjärvi, Parkkima ja Komu niitto 2020
 Pyhäjärvi, Parkkima ja Komu niitto 2021
 Tehtiin vain koeniitto talviolosuhteissa.

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Vesistöjen niitot				
Menot	-18 220	-17 000	-1 000	-219,73
Tulot	0			
Netto	-18 220	-17 000	-1 000	-219,73

740 Yleissuunnittelu**Perustelut:** kaavoitus ja maankäyttö**Kustannusarvio:****Tavoite:**

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus.
 Valmistunut vuoden loppuun mennessä.

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Yleissuunnittelu				
Menot	-132 871	-40 000	-40 000	-52 871,24
Tulot	0			
Netto	-132 871	-40 000	-40 000	-52 871,24

741 Honkavuoren hiihtokeskus**Perustelut:****Kustannusarvio:****Tavoite:**

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Honkavuoden hiihtokeskus				
Menot				-6 893,26
Tulot				
Netto	0	0	0	-6 893,26

KIINTEÄT RAKENTEET, LAITTEET, TIET JA ALUEET YHTEENSÄ

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
RAKENTEET, TIET YHTEENSÄ				
Menot	-1 559 962	-607 000	-366 404	-593 451,02
Tulot	0	0	0	0,00
Netto	-1 559 962	-607 000	-366 404	-593 451,02

Investoinnit yhteensä

	Kokonaiskust.	TA 2019	TA+muut.2019	TP 2019
Investoinnit yhteensä				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-7 087 606	-2 253 000	-2 253 000	-2 622 756,21
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	0,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot	65 696	30 000	30 000	7 695,90
Investoinnit yhteensä	-7 021 910	-2 223 000	-2 223 000	-2 615 060,31

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	TA 2019	TA-muutos	TA 2019 + LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	14 700 000		14 700 000	14 333 918,26	-366 081,74
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 000 000		5 000 000	4 151 231,75	-848 768,25
Kiinteistövero	1 250 000		1 250 000	1 248 923,51	-1 076,49
Verotulot yhteensä	20 950 000		20 950 000	19 734 073,52	1 215 926,48

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Kunnan tuloveron määräyt. perusteet	Tulovero-%	Verotettava tulo M€	Muutos %
Vuosi 2014	19,75	88,51	
Vuosi 2015	19,75	91,26	2,75
Vuosi 2016	19,75	92,87	1,76
Vuosi 2017	20,75	93,94	1,15
Vuosi 2018	20,75	94,62	0,72
Vuosi 2019	20,75	93,18	-1,52

Kunnan kiinteistöveroprosentit

	Yleinen kiint.vero %	Vakituinen asunto %	Muu asuin-rakennus %	Rakentamaton asuinpaikka %	Yleishyödyllinen yhteisö %	Voimalaitos %
Vuosi 2009	1,00	0,50	0,90	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2010	1,00	0,50	0,90	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2011	0,90	0,45	0,90	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2012	0,90	0,45	0,90	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2013	0,90	0,45	0,90	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2014	0,90	0,45	0,90	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2015	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2016	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2017	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2018	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2019	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2020	1,30	0,65	1,40	6,00	0,10	3,10

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	TA 2019	TA-muut.	TA 2019+ LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns.yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset	16 650 000		16 650 000	16 982 007	332 007
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-450 000		-450 000	-395 521	54 479
Valtionosuudet yhteensä	16 200 000		16 200 000	16 586 486	386 486

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset + sisäiset

	TA 2019	TA-muutos	TA+LTA 2019	Toteutunut 2019	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 012 410		2 012 410	2 234 090	221 680
Maksutuotot	233 500		233 500	213 482	-20 018
Tuet ja avustukset	360 800		360 800	509 003	148 203
Muut toimintatuotot	3 925 960		3 925 960	3 943 055	17 095
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-9 900 700	0	-9 900 700	-9 898 756	1 944
Palkat ja palkkiot	-7 548 300		-7 548 300	-7 614 770	-66 470
Henkilösivukulut	-2 352 400	0	-2 352 400	-2 283 987	68 413
Eläkekulut	-2 126 310		-2 126 310	-2 104 695	21 615
Muut henkilösivukulut	-226 090		-226 090	-179 292	46 798
Palvelujen ostot	-29 537 271	-1 280 900	-30 818 171	-30 537 720	280 451
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 759 300		-1 759 300	-1 691 937	67 363
Avustukset	-823 530		-823 530	-739 885	83 645
Muut toimintakulut	-2 605 679		-2 605 679	-2 554 180	51 499
Toimintakate	-38 093 810	-1 280 900	-39 374 710	-38 522 848	922 219
Verotulot	20 950 000		20 950 000	19 734 074	-1 215 926
Valtionosuudet	16 200 000		16 200 000	16 586 486	386 486
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	60 000		60 000	26 237	-33 763
Muut rahoitustuotot	291 000		291 000	655 389	364 389
Korkokulut	-205 000		-205 000	-147 870	57 130
Muut rahoituskulut	-55 000		-55 000	-46 081	8 919
Vuosikate	-852 810	-1 280 900	-2 133 710	-1 714 615	489 452
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 094 700	-22 024	-2 116 724	-1 863 112	253 612
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					0
Satunnaiset kulut					0
Tilikauden tulos	-2 947 510	-1 302 924	-4 250 434	-3 577 726	743 065
Poistoeron lisäys(-) väh.(+)	400 000		400 000	347 006	-52 994
Varausten lisäys(-) väh.(+)					0
Rahastojen lisäys(-) väh.(+)					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 547 510	-1 302 924	-3 850 434	-3 230 721	690 070

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset

	TA 2019	TA+LTA 2019	Toteutunut 2019	Tot. %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 322 700	1 322 700	1 518 037	114,8
Maksutuotot	233 500	233 500	213 482	91,4
Tuet ja avustukset	360 800	360 800	509 003	141,1
Muut toimintatuotot	1 716 900	1 716 900	1 718 438	100,1
Toimintatuotot yhteensä	3 633 900	3 633 900	3 958 960	108,9
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-9 900 700	-9 900 700	-9 898 756	99,9
Palkat ja palkkiot	-7 548 300	-7 548 300	-7 614 770	100,9
Henkilösivukulut	-2 352 400	-2 352 400	-2 283 987	97,1
Eläkekulut	-2 126 310	-2 126 310	-2 104 695	99,0
Muut henkilösivukulut	-226 090	-226 090	-179 292	79,3
Palvelujen ostot	-28 834 780	-30 115 680	-29 824 562	99,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 759 300	-1 759 300	-1 689 041	96,0
Avustukset	-823 530	-823 530	-739 885	89,8
Muut toimintakulut	-409 400	-409 400	-329 563	80,5
Toimintakulut yhteensä	-41 727 710	-43 008 610	-42 481 808	98,8
Toimintakate	-38 093 810	-39 374 710	-38 522 848	97,8
Verotulot	20 950 000	20 950 000	19 734 074	94,2
Valtionosuudet	16 200 000	16 200 000	16 586 486	102,4
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	60 000	60 000	26 237	43,7
Muut rahoitustuotot	291 000	291 000	655 389	225,2
Korkokulut	-205 000	-205 000	-147 870	72,1
Muut rahoituskulut	-55 000	-55 000	-46 081	83,8
Vuosikate	-852 810	-2 133 710	-1 714 615	80,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 094 700	-2 094 700	-1 863 112	88,9
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-2 947 510	-4 228 410	-3 577 726	84,6
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	400 000	400 000	347 006	86,8
Varausten lisäys(-) vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 547 510	-3 828 410	-3 230 721	84,4

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2019	TA+LTA 2019	Toteutunut 2019	Tot. %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 012 410	2 012 410	2 234 090	111,0
Maksutuotot	233 500	233 500	213 482	91,4
Tuet ja avustukset	360 800	360 800	509 003	141,1
Muut toimintatuotot	3 925 960	3 925 960	3 943 055	100,4
Toimintatuotot yhteensä	6 532 670	6 532 670	6 899 630	105,6
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-9 900 700	-9 900 700	-9 898 756	198
Palkat ja palkkiot	-7 548 300	-7 548 300	-7 614 770	100,9
Henkilösivukulut	-2 352 400	-2 352 400	-2 283 987	97,1
Eläkekulut	-2 126 310	-2 126 310	-2 104 695	99,0
Muut henkilösivukulut	-226 090	-226 090	-179 292	79,3
Palvelujen ostot	-29 537 271	-30 818 171	-30 537 720	99,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 759 300	-1 759 300	-1 691 937	96,2
Avustukset	-823 530	-823 530	-739 885	89,8
Muut toimintakulut	-2 605 679	-2 605 679	-2 554 180	98,0
Toimintakulut yhteensä	-44 626 480	-45 907 380	-45 422 478	98,9
Toimintakate	-38 093 810	-39 374 710	-38 522 848	97,8
Verotulot	20 950 000	20 950 000	19 734 074	94,2
Valtionosuudet	16 200 000	16 200 000	16 586 486	102,4
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotulot	60 000	60 000	26 237	43,7
Muut rahoitustulot	291 000	291 000	655 389	225,2
Korkomenot	-205 000	-205 000	-147 870	72,1
Muut rahoitusmenot	-55 000	-55 000	-46 081	83,8
Vuosikate	-852 810	-2 133 710	-1 714 615	80,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 094 700	-2 094 700	-1 863 112	88,9
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-2 947 510	-4 228 410	-3 577 726	84,6
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	400 000	400 000	347 006	86,8
Varausten lisäys(-) vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 547 510	-3 828 410	-3 230 721	84,4

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tehtävääalueiden toimintakatteet, ulkoiset + sisäiset

	TP 2018	TA 2019	LTA 2019	TA + LTA 2019	TP 2019	Poikkeama	TA 2020
Keskusvaalilautakunta	-2 009	-19 152		-19 152	-389	18 763	-5 540
Tarkastuslautakunta	-29 522	-36 980		-36 980	-28 658	8 322	-41 980
Kaupunginhallitus	-28 179 711	-28 234 801	-1 280 900	-29 515 701	-29 229 254	286 447	-29 904 872
Yleishallinto	-1 213 044	-2 287 890		-2 287 890	-2 166 357	121 533	-2 274 261
Elinkeinotoimi	-574 477	-588 697		-588 697	-476 619	112 078	-483 670
Selänne-palvelut	-26 392 190	-25 358 214	-1 280 900	-26 639 114	-26 586 277	52 837	-27 146 941
Alueelliset maaseutup.	0			0	0	0	0
Sivistyslautakunta	-9 928 455	-10 048 226	0	-10 048 226	-10 112 228	-64 002	-10 391 925
Hallinto	-216 268	-215 804		-215 804	-214 573	1 231	-224 395
Perusopetus	-5 828 650	-5 677 838		-5 677 838	-5 858 849	-181 011	-5 750 031
Toisen asteen opetus	-839 344	-867 856		-867 856	-864 245	3 611	-943 195
Kansalaisopisto	-76 779	-83 926		-83 926	-88 420	-4 494	-87 636
Vapaa-aika	-1 171 325	-1 235 724		-1 235 724	-1 225 805	9 919	-1 274 541
Varhaiskasvatus	-1 796 088	-1 967 078		-1 967 078	-1 860 337	106 741	-2 112 127
Tekninen lautakunta	573 879	245 349	0	245 349	847 681	602 332	242 394
Yhdyskuntatekniikka	-482 305	-685 059		-685 059	-228 896	456 163	-595 562
Tilapalvelut	1 690 716	1 519 433		1 519 433	1 685 185	165 752	1 518 317
Työpajatoiminta	-19 246	-32 626		-32 626	44 739	77 365	-12 016
Ruokahuolto	-110 620	-21 126		-21 126	-122 216	-101 090	-113 765
Palo- ja pelastustoimi	-504 665	-535 273		-535 273	-531 130	4 143	-554 580
Toimintakate, yhteensä	-37 565 819	-38 093 810	-1 280 900	-39 374 710	-38 522 848	851 862	-40 101 923

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa	TA 2019	LTA 2019	TA+LTA 2019	Toteutunut 31.12.2019	Poikkeama
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	-852 810	-1 280 900	-2 133 710	-1 714 614,57	419 095,43
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-2 325,55	-2 325,55
Tulorahoitus	-852 810	-1 280 900	-2 133 710	-1 716 940,12	416 769,88
Investoinnit					
Käyttöomaisuuden investoinnit	-2 253 000		-2 253 000	-2 622 756,21	-369 756,21
Investointien ennakkomaksut					
Rahoitusosuudet investointeihin	0		0	2 000,00	2 000,00
Käyttöomaisuuden myyntituotot	30 000		30 000	5 695,90	-24 304,10
Varsinainen toiminta ja inv. netto	-3 075 810	-1 280 900	-4 356 710	-4 332 000,43	24 709,57
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäys muille	-65 000		-65 000	-250 000,00	-185 000,00
Antolainasaamisten väh muilta	350 000		350 000	203 392,00	-146 608,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 700 000		4 700 000	4 700 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 700 000		-1 700 000	-1 687 320,00	12 680,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos				1 000 000,00	1 000 000,00
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	209 190	-1 280 900	-1 071 710	-365 928,43	705 781,57

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta
--

	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	TA	TA-muu- tos	TA+TA- muutos	TOT	POIKKEAMA	TA	TA-muu- tos	TA+TA- muutos	TOT	POIKKEAMA
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Tarkastuslautakunta	-36 980		-36 980	-28 658	8 322					
Keskusvaalilautakunta	-48 000		-48 000	-19 205	28 795	28 848		28 848	18 816	-10 032
Kaupunginhallitus	-28 592 615	-1 280 900	-29 873 515	-29 772 691	100 824	357 814		357 814	543 437	185 623
Alueelliset maaseutupalv.	-228 000		-228 000	-191 406	36 594	228 000		228 000	191 406	-36 594
Sivistyslautakunta	-10 434 050		-10 434 050	-10 520 204	-86 154	385 824		385 824	407 976	22 152
Tekninen lautakunta	-5 286 835		-5 286 835	-4 890 314	396 521	5 532 184		5 532 184	5 737 995	205 811
Käyttötalous yhteensä	-44 626 480	-1 280 900	-45 907 380	-45 422 478	484 902	6 532 670	0	6 532 670	6 899 630	366 960
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						20 950 000		20 950 000	19 734 074	-1 215 926
Valtionosuudet						16 200 000		16 200 000	16 586 486	386 486
Korkotulot						60 000		60 000	26 237	-33 763
Muut rahoitustulot						291 000		291 000	655 389	364 389
Korkomenot	-205 000		-205 000	-147 870	57 130					
Muut rahoitusmenot	-55 000		-55 000	-46 081	8 919					
Käyttöom. poistot	-2 094 700		-2 094 700	-1 863 112	231 588					
Satunnaiset erät										
Poistoeron muutos lis./väh.						400 000		400 000	347 006	-52 994
Varausten muutos lis./väh. Rahastojen muutos lis./väh.										
Tuloslaskelma yhteensä	-2 354 700	0	-2 354 700	-2 057 063	297 637	37 901 000	0	37 901 000	37 349 191	-551 809

	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	TA	TA-muu- tos	TA+TA- muutos	TOT	POIKKEAMA	TA	TA- muutos	TA+TA- muutos	TOT	POIKKEAMA
INVESTOINTIOSA										
Kaupunginhallitus										
Kiinteä omaisuus	-30 000		-30 000	-89 363	-59 363	30 000		30 000	5 696	-24 304
Irtain omaisuus										
Arvopaperit										
Tekninen toimi										
Rakennukset	-1 616 000	-240 596	-1 856 596	-1 939 942	-83 346			0	2 000	2 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-607 000	240 596	-366 404	-593 451	-227 047					
Irtain omaisuus										
Investoinnit yhteensä	-2 253 000	0	-2 253 000	-2 622 756	-369 756	30 000	0	30 000	7 696	-22 304
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainauksen lisäys	-65 000		-65 000	-250 000	-185 000					
Antolainauksen vähennys						350 000		350 000	203 392	-146 608
Lainakannan muutokset										
Pitkäaik lainojen lisäys						4 700 000		4 700 000	4 700 000	0
Pitkäaik lainojen vähen- nys	-1 700 000		-1 700 000	-1 687 320	12 680					
Lyhtyaik lainojen muutos									1 000 000	1 000 000
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuu- teen										
Rahoitusosa yhteensä	-1 765 000	0	-1 765 000	-1 937 320	-172 320	5 050 000	0	5 050 000	5 903 392	853 392
KAIKKI YHTEENSÄ	-50 999 180	-1 280 900	-52 280 080	-52 039 617	240 463	49 513 670	0	49 513 670	50 159 909	646 239

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma, toteutuminen, vertailu ed. vuoteen

Ulkoiset	2019	2018	Muutos-%
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 518 037,10	1 493 581,56	1,64
Maksutuotot	213 481,53	223 966,12	-4,68
Tuet ja avustukset	509 002,72	286 698,04	77,54
Muut toimintatuotot	1 718 438,28	3 060 724,09	-43,86
Toimintatuotot yhteensä	3 958 959,63	5 064 969,81	-21,84
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-9 898 756,44	-9 814 193,96	0,86
Palkat ja palkkiot	-7 614 769,88	-7 521 487,04	1,24
Henkilösivukulut	-2 283 986,56	-2 292 706,92	-0,38
Eläkekulut	-2 104 694,84	-2 113 297,58	-0,41
Muut henkilösivukulut	-179 291,72	-179 409,34	-0,07
Palvelujen ostot	-29 824 561,99	-29 594 723,55	0,78
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 689 041,45	-1 884 471,85	-10,37
Avustukset	-739 884,87	-821 994,01	-9,99
Muut toimintakulut	-329 563,12	-515 405,70	-36,06
Toimintakulut yhteensä	-42 481 807,87	-42 630 789,07	-0,35
Toimintakate	-38 522 848,24	-37 565 819,26	2,55
Verotulot	19 734 073,52	20 457 648,83	-3,54
Valtionosuudet	16 586 486,00	16 168 701,00	2,58
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	26 236,89	27 223,01	-3,62
Muut rahoitustuotot	655 388,89	836 492,68	-21,65
Korkokulut	-147 870,26	-143 279,61	3,20
Muut rahoituskulut	-46 081,37	-306 883,82	-84,98
Vuosikate	-1 714 614,57	-525 917,17	226,02
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 863 111,73	-1 813 959,58	2,71
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
Tilikauden tulos	-3 577 726,30	-2 339 876,75	52,90
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	347 005,73	917 931,29	-62,20
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 230 720,57	-1 421 945,46	127,20

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-1 714 614,57	-525 916,98
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-2 325,55	-1 019 105,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 622 756,21	-2 108 727,11
Investointien ennakkomaksut		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 000,00	239 800,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	5 695,90	2 427 112,02
	<hr/>	<hr/>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 332 000,43	-986 837,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-250.000,00	-243 413,34
Antolainasaamisten vähennykset	203.392,00	486 826,68
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 700 000,00	3 600 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 687 320,00	-1 544 560,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	400 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	2 443,48	0,00
Toimeksiantojen pääomien muutos	-4 248,87	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	5 711,00
Saamisten muutos	-474 212,76	140 417,49
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	809 307,95	-1 373 112,56
Rahoituksen nettorahavirta	<hr/> 4 299 361,80	<hr/> 1 471 869,27
Rahavarojen muutos	-32 638,63	485 031,62
Rahavarat 31.12.	9 922 889,51	9 955 528,14
Rahavarat 1.1.	9 955 528,14	9 470 496,52
Rahavarojen muutos	-32 638,63	485 031,62

Tase

VASTAAVAA	2019 €	2018 €	VASTATTAVAA	2019 €	2018 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	49 486 152,65	48 685 270,52	A OMA PÄÄOMA	21 287 188,34	24 517 908,91
I Aineettomat hyödykkeet	324 118,15	418 114,98	I Peruspääoma	20 542 187,82	20 542 187,82
1. Aineettomat oikeudet			II Liittymismaksurahasto		
2. Muut pitkävaik. menot	324 118,15	418 114,98	III Arvonkorotusrahaso		
3. Ennakkomaksut			IV Muut omat rahastot		
II Aineelliset hyödykkeet	31 276 960,36	30 428 689,40	V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	3 975 721,09	5 397 666,36
1. Maa- ja vesialueet	3 957 964,44	3 871 971,89	VI Tilikauden yli-/alijäämä	-3 230 720,57	-1 421 945,27
2. Rakennukset	21 897 407,56	20 764 873,53	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
3. Kiinteät koneet ja laitteet	5 265 243,16	5 574 944,14	VARAUKSET	6 142 104,92	6 489 110,65
4. Koneet ja kalusto	21 527,39	60 848,76	1. Poistoero	6 142 104,92	6 489 110,65
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Vapaaeht. varaukset		
6. Enn.maksut ja kesken. hank	134 817,81	156 051,08	C PAKOLLISET VARAUKSET	78 000,00	78 000,00
III Sijoitukset	17 885 074,14	17 838 466,14	1. Eläkevaraukset		
1. Osakkeet ja osuudet	13 670 868,72	13 670 868,72	2. Muut pakolliset varaukset	78 000,00	78 000,00
2. Joukkovelkakirjasaamiset			D TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	77 251,31	81 500,18
3. Muut lainasaamiset	4 176 518,42	4 129 910,42	1. Valtion toimeksiannot	30 285,64	32 685,64
4. Muut saamiset	37 687,00	37 687,00	2. Lahjoitusrahast. pääomat	46 965,67	48 814,54
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	30 285,64	32 729,12	3. Muut toimeksiantojen po		
1. Valtion toimeksiannot	30 285,64	32 685,64	E VIERAS PÄÄOMA	33 344 481,06	28 522 493,11
2. Lahjoitusrah. erityiskatteet		43,48	I Pitkäaikainen	24 334 069,00	21 556 835,00
3. Muut toimeksiant. varat			1. Joukkovelkakirjalainat		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 412 587,34	10 971 013,21	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	24 334 069,00	21 555 835,00
I Vaihto-omaisuus			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
1. Aineet ja tarvikkeet			4. Lainat muilta luotonantajilta		
2. Keskeneräiset tuotteet			5. Saadut ennakot		1 000,00
3. Valmiit tuotteet/tavarat			6. Ostovelat		
4. Muu vaihto-omaisuus			7. Muut velat		
5. Ennakkomaksut			8. Siirtovelat		
II Saamiset	1 489 697,83	1 015 485,07	II Lyhytaikainen	9 010 412,06	6 965 658,11
Pitkäaikaiset saamiset	94 368,00	115 285,37	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Myyntisaamiset		84 785,37	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	4 765 066,00	3 530 620,00
2. Lainasaamiset	30 000,00	30 000,00	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut saamiset	64 368,00	500,00	4. Lainat muilta luotonantajilta		
4. Siirtosaamiset			5. Saadut ennakot	101 130,00	35 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 395 329,83	900 199,70	6. Ostovelat	2 952 633,11	2 356 331,75
1. Myyntisaamiset	676 929,41	599 366,98	7. Muut velat	145 975,36	201 115,20
2. Lainasaamiset	16 500,00	13 000,00	8. Siirtovelat	1 045 607,59	842 591,16
3. Muut saamiset	71 332,08	105 687,82	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 929 025,63	59 689 012,85
4. Siirtosaamiset	630 568,34	182 144,90			
III Rahoitusarvopaperit	9 662 619,23	8 346 733,84			
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	6 362 619,23	5 046 733,84			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit	3 300 000,00	3 300 000,00			
IV Rahat ja pankkisaamiset	260 270,28	1 608 794,30			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 929 025,63	59 689 012,85			

Konsernituloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	38 706 953	38 863 884
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-75 900 347	-75 714 226
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	38	-62 750
Toimintakate	-37 193 356	-36 913 092
Verotulot	19 660 186	20 384 476
Valtionosuudet	17 819 201	17 439 236
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21 138	16 842
Muut rahoitustuotot	723 435	940 714
Korkokulut	-414 119	-318 288
Muut rahoituskulut	-57 197	-334 554
Vuosikate	559 288	1 215 334
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 206 002	-3 933 296
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-372 316	-16 622
Satunnaiset erät		405 156
Tilikauden tulos	-4 019 030	-2 329 428
Tilinpäätössirrot	62 068	-10 877
Tilikauden verot	-43 815	-27 060
Laskennalliset verot	-1 217	-6 536
Vähemmistöosuudet	132 351	286 096
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 869 643	-2 087 805

Konsernirahoituslaskelma

KONSERNIRAOHITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	559 288	1 215 332
Satunnaiset erät	-179 063	405 156
Tilikauden verot	-43 816	-30 520
Tulorahoituksen korjauserät	-130 911	-1 339 333
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 160 093	-7 755 057
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 563	351 926
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	86 924	2 877 595
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 861 108	-4 274 901
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-844	-212 128
Antolainasaamisten vähennykset	647	260 232
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 954 464	7 577 714
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 570 003	-3 552 602
Lyhytaikaisten lainojen muutos	961 064	494 270
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 370 960	-692 871
Rahoituksen nettorahavirta	5 716 288	3 874 615
Kassavarojen muutos	-144 820	-400 286
Rahavarat 31.12.	13 662 982	13 807 802
Rahavarat 1.1.	13 807 802	14 208 088
	-144 820	-400 286
Erotus	0	0

Konsernitase

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	61 219 834	58 866 843	A OMA PÄÄOMA	21 456 886	24 726 230
I Aineettomat hyödykkeet	672 376	751 322	I Peruspääoma	20 542 188	20 542 188
1. Aineettomat oikeudet	672 376	751 322	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.		
2. Muut pitkäaik. menot			III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut			IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskeneräiset hankinnat			V Muut omat rahastot	894 064	891 124
II Aineelliset hyödykkeet	60 101 578	57 873 556	VI Ed. tilikausien yli-alijäämä	3 890 275	5 380 722
1. Maa- ja vesialueet	5 060 750	4 389 917	VII Tilikauden yli- alijäämä	-3 869 641	-2 087 804
2. Kiinteistöjen liittymismaksut			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	-411 436	-296 271
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
4. Rakennukset	36 808 303	38 591 504	VARAUKSET	0	0
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 906 633	8 184 229	1. Poistoero	0	0
6. Koneet ja kalusto	1 482 822	1 414 499	2. Vapaaeht. varaukset	0	0
7. Muut aineelliset hyödykkeet	15 217	8 611	D PAKOLLISET VARAUKSET	760 791	862 259
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	1 827 853	5 284 796	1. Eläkevaraukset		
III Sijoitukset	445 880	241 965	2. Muut pakolliset varaukset	760 791	862 259
1. Osakkuusyhteisöosuudet	434 041	230 324	E TOIMEKSIANTOJ.PÄÄOMAT	468 500	341 037
2. Muut osakkeet ja osuudet			F VIERAS PÄÄOMA	58 277 375	53 043 065
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			I Pitkäaikainen	41 833 299	38 204 604
4. Muut lainasaamiset	5 006	5 456	1. Pitkäaikainen korollinen	40 938 120	37 305 186
5. Muut saamiset	6 833	6 186	2. Pitkäaikainen koroton	895 179	899 418
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	418 385	286 276	II Lyhytaikainen	16 444 076	14 838 461
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 913 897	19 523 201	1. Lyhytaikainen korollinen	5 844 013	5 013 512
I Vaihto-omaisuus	216 831	213 932	2. Lyhytaikainen koroton	10 600 063	9 824 949
II Saamiset	5 034 082	5 501 468	III Rahoitusarvopaperit	9 825 527	8 501 737
Pitkäaikaiset saamiset	175 968	528 422	IV Rahat ja pankkisaamiset	3 837 457	5 306 066
Lyhytaikaiset saamiset	4 858 114	4 973 046			
III VASTAAVAA YHTEENSÄ	80 552 116	78 676 320	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	80 552 116	78 676 320

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tarkistettu 1.1.2007 alkaen muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikaa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoprosentteja. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleen arviointiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.6.2009 poistosuunnitelman tarkistamisen, jossa suunnitelman mukaiset poistoajat tarkistettiin vastaamaan Kuntaliiton 1.1.2009 antamaa yleisohjetta

Kuntajaosto tarkisti 2011 yleisohjettaan suunnitelmanmukaisista poistoista mm. lisäämällä suosituksen poisto-ohjeen poistoaikojen alarajojen käyttämisestä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.12.2012 § 150 poistosuunnitelman tarkistamisesta. Poistosuunnitelma otettiin käyttöön 1.1.2013 alkaen. Pienhankintarajaksi päätettiin 10.000 euroa.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2015 § 109 hyväksymällä poistosuunnitelman tarkistamisella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoaikoja tarkistettu. Poistoaika on 20 – 50 vuotta 1.1.2016 alkaen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne on toiminut sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajana 1.1.2010 alkaen. Vuoden 2011 alusta alkaen lomituspalvelujen järjestäminen siirtyi Reisjärven kunnalle. Vuoden 2013 alusta alkaen Pyhäjärven kaupungilla on ollut järjestämisvastuu maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella, jonka muodostavat Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi.

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

Kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärlaitoksen toimintaa varten perustettiin Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 alkaen. Yhtiön perustaminen vaikuttaa taseen sekä tuloslaskelman vertailukelpoisuuteen vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnasta Pyhäjärven kaupungin sivistystoimen hallinnoitavaksi 1.1.2016 alkaen.

1.1.2017 alkaen työmarkkinatuen kuntaosuuden maksaminen siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä Pyhäjärven kaupungin maksettavaksi. Pyhäjärven kaupunki maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta Kansaneläkelaitokselle 218.703 euroa vuonna 2017. Työmarkkinatuen kuntaosuus sisältyi vuonna 2016 kuntayhtymälle maksettua maksuosuuteen kun taas vuonna 2017 se sisältyi muihin menoihin.

Vuoden 2018 toimintatuotot sisältävät myyntivoiton Köpsin palvelukeskuksen myynnistä Attendo Oy:lle. Käyttöomaisuuden myyntivoitoksi kirjattiin 986.420 euroa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Poikkeavat tilikaudet

Kaikkien kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tilikausi on 1.1. – 31.12.2019. Kiinteistö Oy Rillankivelle siirtyi Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistötoimintaa 1.1.2018 alkaen osittaisjakautumisen kautta.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n hallituksen päätöksen 16.12.2019 mukaisesti tiettyjä saamia sekä omistuksia on alaskirjattu yhtiön tilinpäätöksessä. Tämä on vaikuttanut myös konsernirakenteeseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	1 091 519,49	1 874 001,50	542 786,32	1 304 191,74
Alueelliset maaseutupalvelut	191 406,11	189 216,78	191 406,11	189 216,78
Sosiaali- ja terveystuotot	38 131 185,34	37 125 769,19		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 875 755,72	1 937 824,58	400 043,92	427 170,81
Yhdyskuntapalvelut	7 920 116,39	8 012 831,61	2 824 723,28	3 144 390,48
Muut palvelut				
Yhteensä	49 209 983,05	49 139 643,66	3 958 959,63	5 064 969,81

Verotulojen erittely

	2019	2018
Kunnan tulovero	14 333 918,26	14 330 981,03
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 151 231,75	4 907 919,61
Kiinteistövero	1 248 923,51	1 218 748,19
Verotulot yhteensä	19 734 073,52	20 457 648,83

Valtionosuuksien erittely

	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	16 474 754,00	16 289 476,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	507 253,00	369 869,00
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-395 521,00	-490 644,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	16 586 486,00	16 168 701,00

Palvelujen ostojen erittely

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	26 348 249,92	26 103 245,85
Muiden palvelujen ostot	3 476 312,07	3 491 477,70
Kunnan palvelujen ostot yhteensä yhteensä	29 824 561,99	29 594 723,55

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt poistosuunnitelmia seuraavasti: 2.4.1996 § 22 ja § 23; 6.4.1998 § 13; 14.12.1999 § 77; 29.1.2007 § 5; 29.6.2010 § 71 ja 18.12.2012 § 150. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Viimeiset poistosuunnitelman muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2013.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistoaika	Poistomenetelmä	Poisto-%
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut pitkävaikuttaiset menot	2 – 5 vuotta	Tasapoisto	20 – 50 %
Rakennukset	20 - 50 vuotta	Tasapoisto	2 - 5 %
Kadut, tiet, torit ja puistot		Menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sillat, laiturit, uimalat		Menojäännöspoisto	25 %
Muut kiinteät rakenteet		Menojäännöspoisto	25 %
Koneet ja kalusto	3 – 15 vuotta	Tasapoisto	6,7 – 33,3 %
Soranottoalue		Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoja	

Pienet käyttöomaisuushankkeet, joiden hankintameno on alle 10.000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Vuosina 2017 - 2021	
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	9 182 768,55
Keskimääräinen poistonalainen investointien omahankintameno	7 491 852,62
Ero, €	-1 690 915,93
Ero, %	-22,57

Investointien ja poistojen poikkeama on pienentynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna. Aikaisempiin vuosiin on vaikuttanut suuret investointihankkeet kuten lastentalon ja terveyskeskuksen rakentaminen. Poistosuunnitelmaa on myös tarkistettu ja muutokset poistosuunnitelmaan ovat tulleet voimaan 1.1.2013 alkaen.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.			0,00	0,00
Muut pakollisten varausten muutokset	-105 924,15	-65 476,23	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	2 325,55	1 034 703,28	2 325,55	1 034 703,28
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä	2 325,55	1 034 703,28	2 325,55	1 034 703,28
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	0,00	15 597,70	0,00	15 597,70
Luovutustappiot yhteensä	0,00	15 597,70	0,00	15 597,70

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		467 548,50		
Satunnaiset tuotot yhteensä		467 548,50		
Satunnaiset kulut				
Myyntitappiot		66 562,04		
Satunnaiset kulut yhteensä		66 562,04		

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	6 000,56	13 481,39
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	6 000,56	13 481,39

Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	347 005,73	917 931,29
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	347 005,73	917 931,29

Muut rahoitustuotot ja -kulut

	2019	2018
Muut rahoitustuotot		
Osingot ja osuuspääomien korot	6 000,56	13 481,39
Verotilitysten korot ja korotukset	10,13	851,34
Viivästyskorot	3 747,94	1 773,17
Arvon alentumisen palautukset	102 698,56	1 901,92
Arvopapereiden myyntivoitot	536 278,20	816 956,63
Muut rahoitustuotot	6 653,50	1 528,23
Muut rahoitustuotot yhteensä	655 388,89	836 492,68
Muut rahoituskulut		
Verotilitysten korot ja korotukset	0,00	26,84
Viivästyskorot	15 633,77	6 392,38
Arvon alentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusvaroista	21 690,70	116 730,65
Arvopapereiden myyntitappiot	0,00	163 121,14
Muut rahoituskulut	8 756,90	20 612,81
Muut rahoituskulut yhteensä	46 081,37	306 883,82

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

Maa-alueet on uudelleenarvostettu verotusarvoilla ja metsät 170 €/ha. Arvonkorotus ja arvonkorotusrahasto purettiin 31.12.2006.

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	4 389 917,00	4 397 859,00	3 924 750,02	3 799 046,51
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	5 060 749,06	4 389 917,00	3 957 964,44	3 924 750,02
Rakennukset				
Arvo 1.1.	38 591 504,00	39 670 503,00	21 729 738,28	20 436 845,34
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	36 808 303,21	38 591 504,00	21 897 407,56	21 729 738,28
Arvonkorotukset yhteensä				

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	353 708,40	353 708,40	9 289,78	9 289,78
Muut maa- ja vesialueet	4 602 258,50	4 278 157,41	3 948 674,66	3 862 682,11
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 955 966,89	4 631 865,81	3 957 964,44	3 871 971,89

Pysyvien vastaavien sijoitukset
--

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-. muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyh- tiöt	Osakkeet osak- kuusyhtei- söt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9 073 110,10	2 594,04	4 264 500,96	330 663,62	13 670 868,72	0,00	4 129 910,42	0,00	37 687,00	17 838 466,14
Lisäykset							250 000,00			
Vähennykset							-203 392,00			
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	9 073 110,10	2 594,04	4 264 500,96	330 663,62	13 670 868,72	0,00	4 176 518,42	0,00		17 847 387,14
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 073 110,10	2 594,04	4 264 500,96	330 663,62	13 670 868,72	0,00	4 176 518,42	0,00	37 687,00	17 885 074,14

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäyks. tilikaud.	Vähenn. tilikaud.	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtym. peruspääom.	Ero
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	3 196 865,65			3 196 865,65	3 195 414,13	1 451,52
Jokilaakson koulutuskuntayhtymä	1 050 075,33			1 050 075,33	644 463,16	405 612,17
Jokilaakson musiikkiopiston kuntayhtymä	3 585,77			3 585,77	3 763,28	177,51
Pohjois-Pohjanmaan liitto	8 241,21			8 241,21	8 241,14	0,07
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	5 733,00			5 733,00	5 733,00	
Yhteensä	4 264 500,96			4 264 500,96	3 857 614,71	406 886,25

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

				Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilik. voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Rillankivi	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	2 871	10 720	-389
Pyhäsalmen Lentokenttä Oy	Pyhäjärvi	87,15 %	87,15 %	5	1	-2
Pyhäjärven Kehitys Oy	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	-208	536	-377
Kiint. Oy Pyhäsalmen Liiketalo	Pyhäjärvi	42,94 %	69,44 %	646	26	0
PyhäNet Oy	Pyhäjärvi	50,82 %	50,82 %	-74	2 598	-134
Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	16	40	34
Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	5 413	5 306	151
Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha	Pyhäjärvi	3,00 %	53,70 %	505		-1
Kuntayhtymät						
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	Haapajärvi	30,18 %	30,18 %	6	2 981	0
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhp	Oulu	2,16 %	2,16 %	3 444	6 235	145
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Nivala	1,89 %	1,89 %	28	149	1
Jokilaaksojen Koulutuskuntayhtymä	Nivala	3,70 %	3,87 %	1 190	177	0
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	Nivala	15,94 %	15,94 %	4	24	0
Osakkuusyhteisöt						
Simunan Lämpö Oy	Pyhäjärvi	33,33 %	33,33 %	7	4	-3

Saamisten erittely

	Kunta 2019		Kunta 2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	181 385,37	84 785,37	110 400,00
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Saamiset tytäryhteisöiltä yhteensä	0,00	181 385,37	84 785,37	110 400,00
Saamiset kuntayhtym., joissa kunta on jäsen				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Saamiset kuntayhtymiltä yhteensä				
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		495 544,04		488 966,98
Lainasaamiset	30 000,00	16 500,00	30 000,00	13 000,00
Muut saamiset	64 368,00	71 332,08	500,00	105 687,82
Siirtosaamiset		630 568,34		182 144,90
Saamiset muilta yhteensä	94 368,00	1 213 944,46	30 500,00	789 799,70
Saamiset yhteensä	94 368,00	1 395 329,83	115 285,37	900 199,70

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	74 267,46	84 580,27	44 729,73	52 029,53
Työllistämistuet	9 903,61	19 916,42	9 903,61	19 916,42
Tasausrahasto	63 291,97	61 766,04		
Eu-tuet	125 259,91	75 850,14	113 116,67	44 999,88
Jokilaaksojen pelastuslaitos / palautus				811,23
Muut tulojäämät	298 675,76	868 374,08	47 272,52	55 467,64
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	571 398,72	1 110 486,95	215 022,53	173 224,70

Rahoitusarvopaperit

	2019	2018
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	6 784 749,00	6 060 740,83
Kirjanpitoarvo	6 362 619,23	5 046 733,84
Erotus	422 129,77	1 013 966,99
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	3 765 371,00	3 317 255,85
Kirjanpitoarvo	3 300 000,00	3 300 000,00
Erotus	465 371,00	17 255,85
Yhteensä rahoitusarvopaperit	9 662 619,23	8 346 733,84

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	20 542 188	20 542 188	20 542 187,82	20 542 187,82
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	20 542 188	20 542 188	20 542 187,82	20 542 187,82
Arvonkorotusrahasto 1.1.		125 471		
Lisäykset				
Vähennykset		125 471		
Arvonkorotusrahasto 31.12.		0		
Muut omat rahastot	891 124	872 950		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon	5 897	18 174		
Siirrot rahastosta	-2 939			
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä	894 082	891 124		
Edellisten tilikauden ylijäämä 1.1.	3 292 917	5 139 513	3 975 721,09	5 397 666,36
Siirto vahinkorahastoon				
Ero edelliseen tilikauteen	597 358	241 209		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 890 275	5 380 722	3 975 721,09	5 397 666,36
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 869 642	-2 087 805	-3 230 720,57	-1 421 945,27
Oma pääoma yhteensä	21 456 903	24 726 229	21 287 188,34	24 517 908,91

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2019	2018
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 975 721,09	5 397 666,36
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-3 230 720,57	-1 421 945,27
Kertynyt poistoero 31.12.	6 142 104,92	6 489 110,65
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	6 887 105,44	10 464 831,74

Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	6 142 104,92	6 489 110,65
Poistoero yhteensä	6 142 104,92	6 489 110,65

Pitkäaikaiset velat

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 273 805	15 749 171
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	17 273 805	15 749 171

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Antolainat yritysten kehittämiseen	78 000,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00
Pohjois-Pohjanmaan shp:n ky:n alijäämä				
Muut pakolliset varaukset	769 487,54	875 411,69		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	847 487,54	953 411,69	78 000,00	78 000,00

Vieras pääoma

	Kunta 2019		Kunta 2018	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		104 435,18		76 245,38
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä velat tytäryhteisöille		104 435,18		76 245,38
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		2 058 537,98		1 241 470,39
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä velat kuntayhtymille		2 058 537,98		1 241 470,39
Velat muille				
Ostovelat		789 659,95		1 038 615,98
Muut velat		145 975,36		201 115,20
Siirtovelat		1 045 607,59		842 591,16
Yhteensä velat muille		1 981 242,90		2 082 322,34
Vieras pääoma yhteensä	0,00	4 144 216,06	0,00	3 400 038,11

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksut, kaukolämpö	1 239 673,00	1 239 673,00	0	0
Muut velat	0,00	84 785,37		
Muut velat yhteensä	1 239 673,00	1 324 458,37	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne				
Monitoimihallin siirtäminen kaupu.omistuks.				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	164 881,16	196 973,25		
Lomapalkkajaksotukset	3 297 425,55	3 057 304,12	905 525,72	812 200,24
Korkojaksotukset	13 772,46	14 052,95	12 833,53	12 947,70
Valtionosuusennakot	95 288,00		95 288,00	14 929,00
Muut lyhytaikaiset siirtovelat.	804 402,81	820 075,73	31 960,34	2 514,22
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 375 769,98	4 088 406,05	1 045 607,59	842 591,16

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Vuokravastuut (arvolisäveroineen)

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	1 497 060,70	1 497 437,82		
<ul style="list-style-type: none"> Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (sisältyy edelliseen) 	1 225 635,16	1 010 442,50		
Leasingvastuut yhteensä				
<ul style="list-style-type: none"> Seuraavalla tilikaudella maksettavat Myöhemmin maksettavat Siitä kiinteistöihin liittyvä rahoitusleasing 	96 638,91	85 633,84	36 808,68	39 456,20
	75 307,33	89 544,46	29 014,77	41 034,30
			0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	1 669 006,94	1 672 616,12	65 823,45	80 490,50

Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			8 423 613,24	8 423 613,24
Jäljellä oleva pääoma			9 063 790,62	8 423 613,24
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 541 124,95	1 637 658,25	1 541 124,95	1 637 658,25
Jäljellä oleva pääoma	1 426 401,65	1 541 124,95	1 426 401,65	1 541 124,95
Kiinnitykset				
Tiloihin	2 568 829,73	2 568 829,73	2 568 829,73	2 568 829,73
Yrityskiinnitykset	168 187,93	168 187,93	168 187,93	168 187,93

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12..	31 594 506,00	30 468 541,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	20 787,00	19 574,63

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Osuus kuntayhtymän alijäämästä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri - Pyhäjärven kaupungin osuus kertyneestä alijäämästä 31.12.2017 saakka, 2,16 %. - Poistoero kattaa ed.tilikausien alijäämän.			117 768,13	117 768,13
Arvonlisäveron palautusvastuu	4 702 756,13	4 427 223,66	4 663 093,73	4 379 313,61
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu Sosiaali- ja terveydenhuollon kunnallisen toimintayksikön sisäilma- ja kosteusvauriohankkeen valtionavustus - valtionavustuspäätös 27.6.2014 - lopullinen päätös 3.3.2017 - sisältää omaisuuden käyttö- ja luovutus- rajoituksen 15 vuoden ajaksi.			1 711 232,61	1 711 232,61
Muu vastuu	3 307,85	242 903,47		

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot**Henkilöstön määrä**

	Kunta	
	2019	2018
Yleishallinto	30	27
Alueelliset maaseutupalvelut	4	5
Sosiaali- ja terveystoimi	1	1
Opetus- ja kulttuuritoimi	135	144
Yhdyskuntapalvelut.	54	57
Henkilöstö yhteensä (sisältää vakinaiset, määräaikaiset sekä työllistetyt)	224	234

Henkilöstökulut

	Kunta	
	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 898 756,44	9 814 193,77
Henkilöstökulut, jotka aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	124 372,19	211 356,03
Henkilöstökulut yhteensä	10 023 128,63	10 025 549,80

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2019	2018
Suomen Keskustapuolue	3 690,75	4 560,30
PRO Pyhäjärvi	167,60	233,00
0Pyhäjärven Työväenyhdistys SDP	1 734,60	2 023,40
Pyhäjärven Vasemmisto ry	1 466,10	1 612,65
Kansanliike Pyhäjärvi ry	375,90	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	7 434,95	8 429,35

Tilintarkastusyhteisön palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	11 643,50	13 403,65
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	11 643,50	13 403,65

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Pyhäjärven kaupunki on antanut tytäryhtiö Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:lle avustusta 5.000 euroa. Avustuksen myöntämisestä on päätetty talouarvion laatimisen yhteydessä.

Pyhäjärven kaupunki on ostanut Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä elinkeinopalveluja 200.000 euron edestä. Elinkeinopalvelujen ostamisesta on päätetty talouarvion laatimisen yhteydessä.

Pyhäjärven kaupunki on antanut Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:lle avustusta risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointiin 20.000 euroa. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.1.2013, että yritys- ja elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten parantamiseen kuuluvana elinkeinostrategisena toimenpiteenä alueen asemakaava-alueelle sijoittuvien teollisuusyritysten kaukolämpöenergian hintaa subventoidaan elinkeinostrategiassa tarkemmin päätettävällä tavalla. Päätöksen mukaisesti talousarviossa on varattu määräraha, jolla kompensoidaan risteysalueen kaukolämpötaksaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 31.8.2009 § 89 mukaisesti on päätetty varata vuosittain talousarvioon yritystukena kaukolämpölaitoksen vuosittain maksaman suurkuluttaja-alennusta vastaava määrä. Suurkulutusrajana on ollut 500 MWh/vuosi. Vuonna 2018 Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:lle on maksettu 6.000 euroa suurkuluttaja-alennusta.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sopimuksen 24.4.2017.

Ristiriitatilanteet pyritään aina ratkaisemaan keskusteluihin ja neuvotteluihin kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan välillä.

Mikäli kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä toteavat, että kaupungin etu vaatii kaupunginjohtajan virkasuhteen purkamista, ja purkautumisen syynä ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen peruste, voivat kaupunginjohtaja ja kaupunginvaltuusto purkaa virkasuhteen yhteisesti sopien. Tällöin kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan (6 kk) palkan lisäksi viimeisen palkanmaksun yhteydessä kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus.

Mikäli kaupunginjohtaja irtisanotaan kulloinkin voimassa olevan kuntalain asiaa koskevan asiakohdan (sopimuksen allekirjoitushetkellä 25 §) mukaisesti ilman, että on päästy yksimieliseen sopimukseen, kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkka (6 kk). Kaupunginjohtajan irtisanoutuessa muussa tapauksessa käytetään normaalia yhden (1) kuukauden irtisanomisaikaa, mikäli muuta ei yhteisesti sovita.

Tositesarjat

Laji	ID-sarja Tos.nro	Tos.laji Tos.nro	ID-sarja	Tositelaji	Säilytysaika
Kassatositteet	10001 - 10527	1 - 527	31	310	Kuluva vuosi + 10 v.
Muistiotositteet	8501 - 9087	1 - 587	40	400	"
Ostoreskontra / paperilaskut	70001 - 73665	1 - 3627	20	200	Kuluva vuosi + 10 v.
Ostoreskontra / verkkolaskut	48001 - 51855	1 - 3810	21	210	"
Ostoreskontra / projektit	1201 - 1314	1 - 112	22	220	Proj.kauden päättymisen + 10 vuotta
Ostoreskontra / maksatus	2701 - 2956	1 - 256	30	300	Kuluva vuosi + 10 v.
Myyntiresk./ suoritukset	5001 - 4820	1 - 445	32	320	Kuluva vuosi + 10 v.
Myyntiresk./ laskutussiirrot	4501 - 4288	1 - 301	10	100	"
Käyttöomaisuuskirjanpito	1701 - 1756	1 - 56	80	800	Kuluva vuosi + 10 v.
Palkkakirjanpito	2501 - 2698	1 - 197	60	600	Kuluva vuosi + 10 v.
Konsernitilinpäätös	1 - 17				Kuluva vuosi + 10 v.
Liitetietositteet	201 -	1 -	90	900	Kuluva vuosi + 10 v.

Säilytystapa

Säilytetään paperitilusteina arkistossa.

Käytetyt kirjanpitokirjat tilikaudella 2019:

Päiväkirja

Pääkirja

Tilikirja

Tasekirja

Tase-erittelyt liitetietoine

7. ALLEKIRJOITUKSET

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Pyhäjärvi 30 . 3 . 2020

Allekirjoitukset:

Kauranen Asko
puheenjohtaja

Leskinen Jorma
I varapuheenjohtaja

Hynninen Mirja
II varapuheenjohtaja

Koski Heikki

Pappila Eeva-Riitta

Kjell Kurtén

Leppäharju Raija

Kiviniemi Henrik
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pyhäjärvi ____ . ____ . 2020

BDO Audiator Oy

Risto Hyvönen
tilintarkastaja, HT, JHT

8. HENKILÖSTÖRAPORTTI

YLEISTÄ

Pyhäjärven kaupungin henkilöstöraportti vuodelta 2019 antaa kuvan vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrästä, rakenteesta, osaamisen kehittämisestä, terveydellisestä toimintakyvystä ja työhyvinvoinnista sekä henkilöstökustannuksista. Tiedot kuvaavat tilinpäätöshetken tilannetta 31.12.2019 tai vaihtoehtoisesti koko tilinpäätösvuotta. Raportti on laadittu Kuntatyönantajien suosituksen mukaisesti.

Raportin tiedot perustuvat Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen Abilita henkilöstöhallinnon järjestelmästä saataviin tietoihin. Kaikkia Kuntatyönantajan suosituksen mukaisia tunnuslukuja ei Abilitasta saatavien tietojen perusteella ole voitu laskea. Raportissa on esitetty olennaisimmat tiedot, jotka on luotettavasti saatu selville.

Pyhäjärven kaupungin toiminnassa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet henkilöstöraportin sisältöön. Tämän vuoksi eri vuosien tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

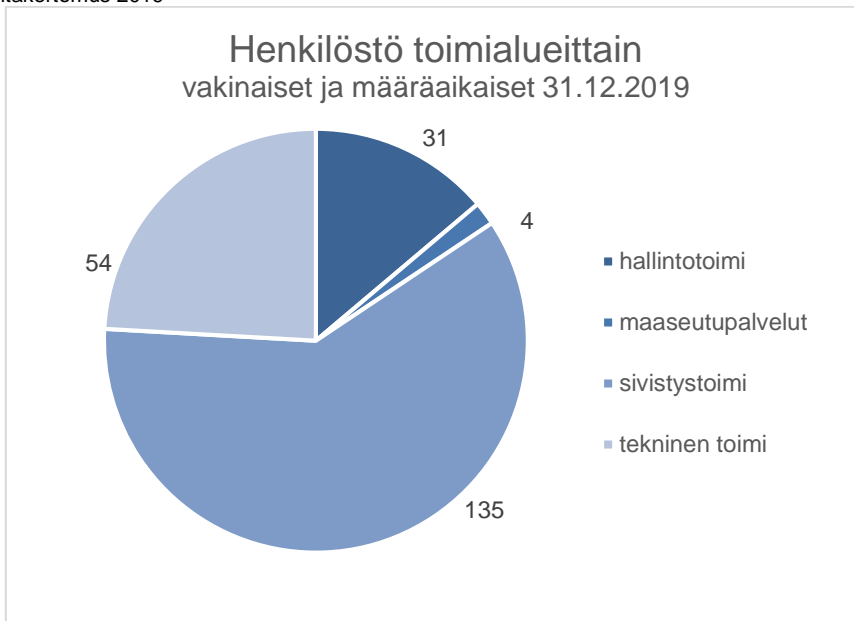
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2019

Seuraava taulukko kuvaa Pyhäjärven kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrää vuoden viimeisen päivän tilanteessa. Henkilöstön määrään on laskettu mukaan kaikki työntekijät, joilla on ollut voimassa oleva työ-/virkasuhde 31.12.2019. Henkilöstöön kuuluu kuukausi- ja tuntipalkkaisia työntekijöitä/viranhaltijoita.

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2015 – 2019

Vuosi	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Vakinainen henkilökunta					
Hallintotoimi	10	9	11	11	11
Alueelliset maaseutupalvelut	5	5	5	5	4
Sivistystoimi	75	107	104	103	99
Tekninen toimi	53	54	52	47	44
YHTEENSÄ VAKINAINEN	143	175	172	166	158
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt					
Hallintotoimi	4	5	6	5	10
Työllistetyt	15	13	5	12	10
Sivistystoimi	28	37	39	41	36
Tekninen toimi	24	25	20	10	10
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	71	80	70	68	66
KAIKKI YHTEENSÄ	213	255	242	234	224

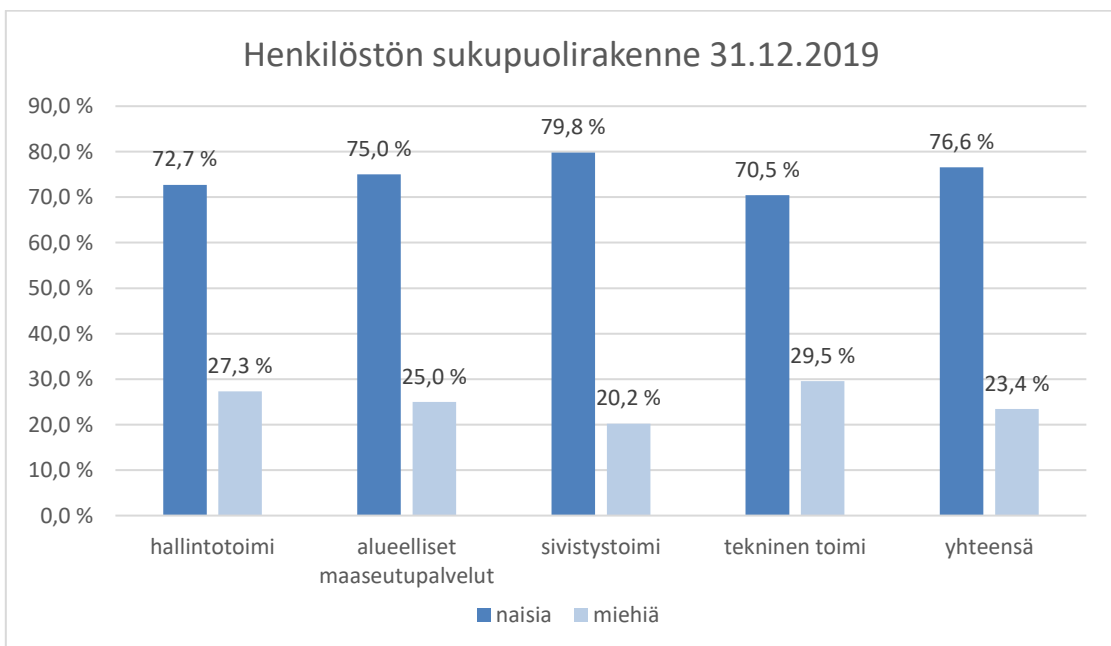
Vuonna 2016 varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteestä kaupungin toiminnaksi lisäten sivistystoimen henkilöstöä. Vuonna 2018 Köpsinrinteen palvelukeskuksen ruokahuollon henkilöstö (2 henkilöä) siirtyi liikkeenluovutuksella Attendo Oy:lle.

Vakinaisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden osuudet kaikista palvelussuhteista pysyivät edellisen vuoden kaltaisina. Vakinaisessa palvelussuhteessa oli vuoden 2019 lopussa 70,5 % henkilökunnasta. Vuonna 2018 vakinaisten osuus oli 70,9 %. Määräaikaisten palvelussuhteiden osuus oli 29,5 % vuonna 2019, kun edellisenä vuonna osuus oli 29,1 %. Määräaikaisiin palvelussuhteisiin on laskettu mukaan työllistettyjen määrä.

Määräaikaisia työntekijöitä on tarvittu toiminnan täysimääräiseen toteuttamiseen. Lakisääteisten tehtävien hoitaminen vaatii usein sijaisen ottamista poissaolevan tilalle. Määräaikaisessa palvelussuhteessa työskenteli eri tehtävissä olevien työ-/virkavapaasijaisten lisäksi projektien henkilöstöä ja työllistettyjä.

Pyhjärven kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä naisia oli 77 % ja miehiä 23 %. Toimialueittain naisten ja miesten osuudet jakautuivat seuraavasti:

Kunnallisesta henkilöstöstä oli naisia 80 % ja miehiä 20 % vuonna 2018. Vakinaisessa palvelussuhteessa työskenteli 80% henkilöstöstä. (Lähde Kuntatyönantajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot>, viitattu 3.2.2020)

HENKILÖSTÖRAKENNE**Keski-ikä**

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä vuosina 2014 – 2019

Sukupuoli	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Miehet	49,2	48,8	45,7	46,2	46,7	47,6
Naiset	52,2	51,2	49,7	49,7	48,9	49,4
Kaikki	51,2	51,8	49,0	49,0	48,3	49,0

Keski-ikä on hieman noussut vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaan. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 49,0 vuotta. Määräaikaisen henkilöstön keski-ikä oli 42,3 vuotta.

Kunta-alalla työskentelevän vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,8 vuotta vuonna 2018. Kun huomioidaan myös määräaikainen henkilöstö, tippuu keski-ikä 45,7 vuoteen. Määräaikainen henkilöstö on kunta-alalla huomattavasti nuorempaa kuin vakinainen henkilöstö. Määräaikaisen henkilöstön keski-ikä vuonna 2018 oli 38,4 vuotta. (Lähde Kuntatyöntajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot/ika>, viitattu 4.2.2020)

Keski-ikä toimialueittain ja ikäjakauma

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä toimialueittain vuosina 2014 – 2019

Toimialue	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hallintotoimi	54,1	52,7	55,6	50,0	47,9	49,7
Alueelliset maaseutupalvelut	49,5	45,8	46,8	47,8	48,8	54,5
Sivistystoimi	48,9	46,5	46,7	47,5	47,9	47,9
Tekninen toimi	53,6	50,0	52,7	50,2	49,3	50,7

Vakinaisessa palvelussuhteessa olevien ikäjakauma vuonna 2019

Ikävuodet	Naiset	Miehet	Yhteensä	%-osuus
alle 30-vuotiaat	5	1	6	3,8 %
30-39-vuotiaat	19	6	25	15,8 %
40-49 -vuotiaat	29	13	42	26,6 %
50-59 -vuotiaat	44	15	59	37,3 %
60-64 -vuotiaat	24	2	26	16,5 %
65 ja yli	0	0	0	0,0 %
yhteensä	121	37	158	100,0 %

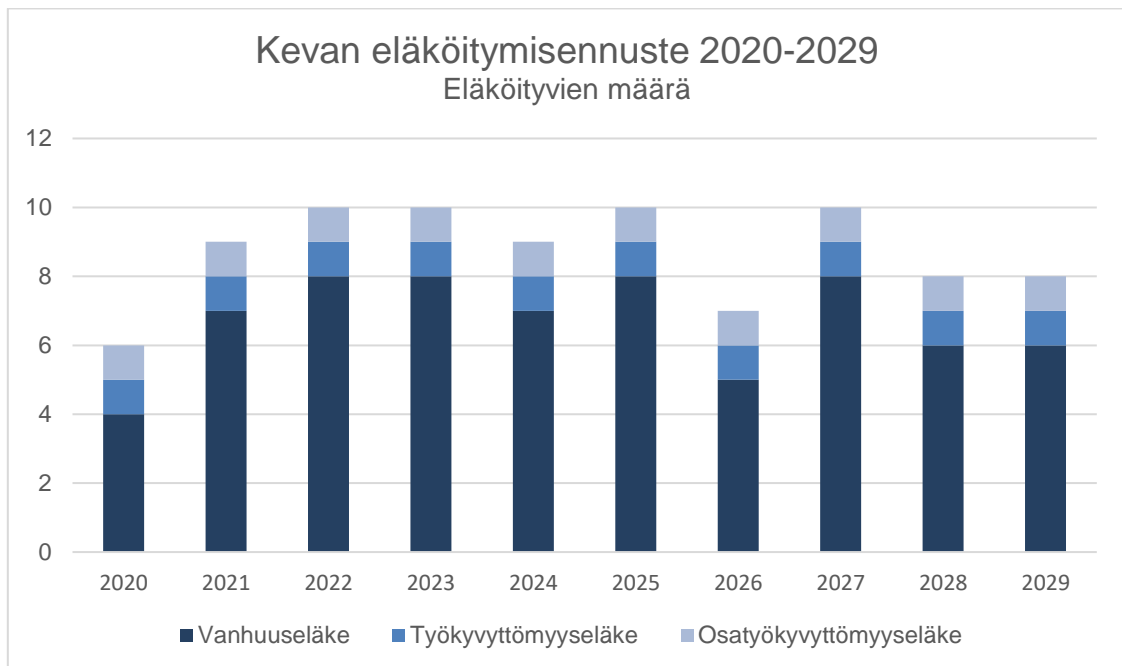
Suurin ikäluokka vuonna 2019 oli 50-59 -vuotiaat, joka oli suurin ikäluokka myös vuonna 2018. Ikäluokan osuus oli 37,3 % vakinaisesta henkilöstöstä. Sama ikäluokka oli 31,4 % osuudellaan suurin koko kunta-alalla vuonna 2018 (Lähde Kuntatyöntajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot/ika>, viitattu 4.2.2020).

Ikääntyminen

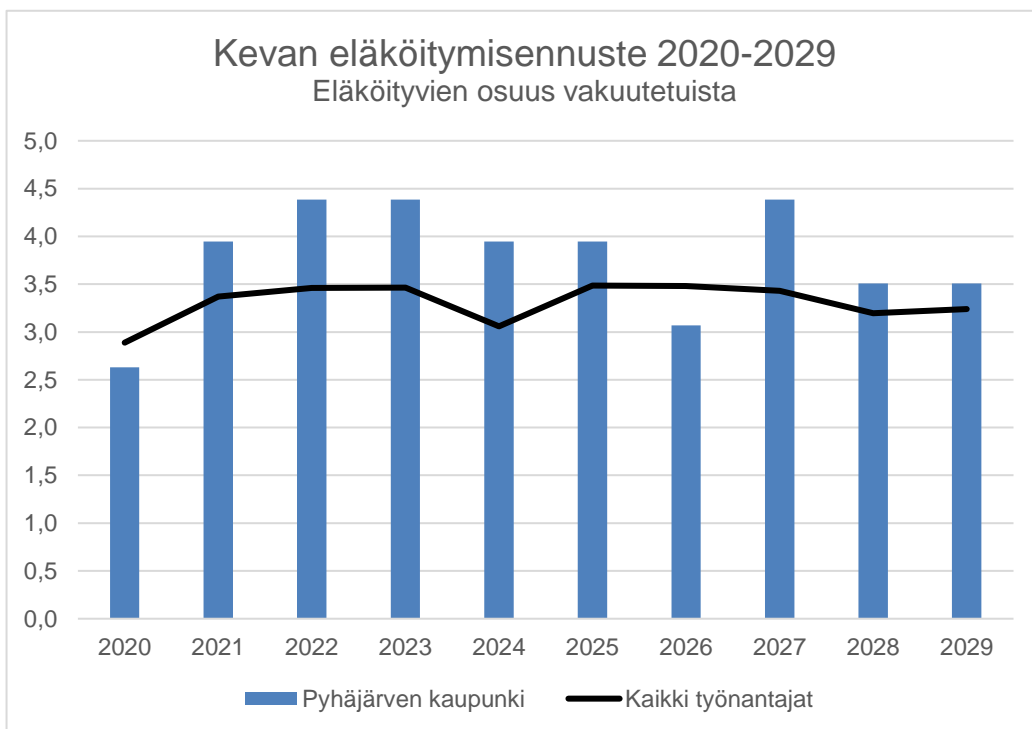
Myös yli 60-vuotiaiden osuus vakinaisesta henkilöstöstä on suhteellisen suuri 16,5 %. Osuus nousi hieman edellisen vuoden tilanteesta, jolloin yli 60-vuotiaiden osuus oli 15,1 % vakinaisesta henkilöstöstä. Eläkeikää lähestyville ja esimiehille järjestettiin Kevan asiakkuuspäällikön pitämä luento eläkeasioista eläkkeen saajan näkökulmasta joulukuussa 2019.

Kevan päivitetyn eläköitymisennusteen mukaan vuosina 2020-2029 jäisi vanhuuseläkkeelle yhteensä 67 henkilöä, joka on 42,4 % vakinaisesta henkilöstöstä. Kunta-alalta on ennustettu eläköityvän vuoteen 2029 mennessä noin kolmasosa vakuutetuista. Ennuste on laskennallinen ja suuntaa antava. Se ei sisällä arviota osittain varhennettujen vanhuuseläkkeiden määrästä. Ennusteen tiedot perustuvat vuoden 2018 lopun vakuutettujen tilanteeseen.

Eläkelain mukaan vanhuuseläkkeelle voi jäädä alimman eläkkeen alaikärajan täyttyttyä. Vuoden 2017 alusta voimaan tulleen eläkeuudistuksen mukaan alaikäraja nousee syntymävuoden mukaan portaittain.

Kun tarkastellaan eläköityvien osuuksia vakuutetuista, on Pyhjäjärven kaupungin palveluksesta eläköityvien osuus hieman korkeampi kuin Kevan laskeman verrokin mukaan. Eläköityvien osuus sisältää tässä kuvaajassa vanhuuseläkkeet, työkyvyttömyyseläkkeet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Lainsäädännön tuomat muutokset ja muutokset omassa toiminnassa johtavat osaamistarpeen muuttamiseen. Henkilöstön osaamisen kehittämisen tarve arvioidaan vuosittain kehityskeskusteluissa. Esi-miehet kartoittavat osaamistarpeet ja vastaavat oman toimialueensa henkilöstön yhdenvertaisesta koulutusmahdollisuudesta. Koulutuksia on hankittu työtehtävien suorittamisen kannalta tärkeimpiin aihealueisiin sekä ammattialakohtaisia koulutuksia ajankohtaisista aiheista.

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

Työnantajan järjestämää tai muutoin hankkimaa kokopäiväistä koulutusta oli yhteensä 195 koulutuspäivää (v. 2018 yhteensä 207 päivää) ja niihin osallistui 60 henkilöä (83 henkilöä v. 2018). Koulutuspäivät olivat palkallisia työpäiviä.

Opintovapaata käytti 2 henkilöä (v. 2018 käytti 6 henkilöä) ja vapaiden kesto yhteensä oli 674 kalenteripäivää (v. 2018 yhteensä 986 kpv).

Koulutuspäivien ja koulutuksiin osallistuneiden määrät sekä keskimääräinen koulutuspäivien määrä per osallistuja vuonna 2019:

	koulutus- päivät	osallistujien määrä	päivää/ osallistuja	opintovapaa päivät	osallistujien määrä	päivää/ osallistuja
Hallintotoimi	36	10	3,6	334	1	334
Alueelliset maaseutupalvelut						
Sivistystoimi	143	44	3,3	340	1	340
Tekninen toimi	16	6	2,7			
Yhteensä	195	60	3,3	674	2	337

Koulutusmäärärahan käyttö

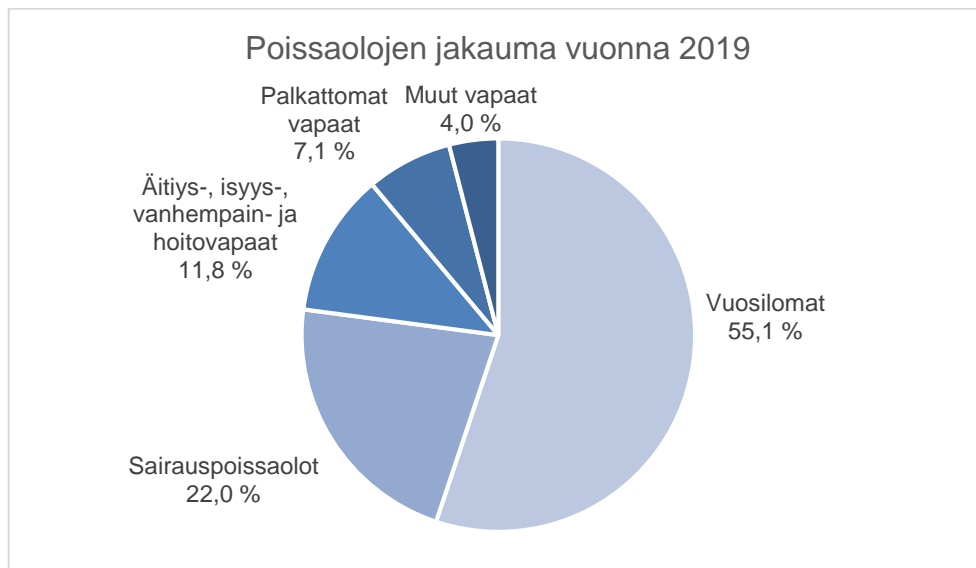
TA2019 66.136 eur

TP2019 47.829.09 eur (50.892,12 eur TP2018)

POISSAOLOT

Henkilöstön poissaoloja kertyi tilinpäätösvuonna yhteensä 12.092 kalenteripäivää (13.820 kpv v. 2018). Suurin osa poissaoloista oli vuosilomaa, jota pidettiin 6.666 kalenteripäivää (6.695 kpv v. 2018). Sairauspoissaoloja kertyi 2.656 kalenteripäivää (2.919 kpv v. 2018). Sairauspoissaolot sisältävät työtaturmista/ammattitaudeista johtuneet poissaolot. Palkattomia vapaita pidettiin 854 kalenteripäivää (1.476 kpv v. 2018).

Äitiysvapaata, isyysvapaata, vanhempainvapaata ja hoitovapaata pidettiin yhteensä 1.428 kalenteripäivää (2.381 kpv v. 2018). Muut vapaat sisältävät muun muassa lomarahavaihtovapaat, kuntoutuspoissaolot ja tilapäiset hoitovapaat. Lomarahaa vaihdettiin vapaaseen 212 päivän verran (203 kpv v. 2017). Kuntoutuspoissaoloja oli 7 kalenteripäivää (11 kpv v. 2018). Tilapäisiä hoitovapaita oli yhteensä 201 kalenteripäivää (96 kpv v. 2018).

Vuonna 2018 vuosilomat olivat 48,4 %, sairauspoissaolot 21,2 %, äitiys-, isyys-, vanhempain- ja hoitovapaat 17,2 %, palkattomat vapaat 10,7 % ja muut vapaat 2,5 % henkilöstön poissaoloista.

TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI**Henkilöstön sairastavuus**

Vuonna 2019 henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi 2.656 kalenteripäivää. Sairauspoissaolot vähenivät 263 kalenteripäivää edelliseen vuoteen verrattuna (2.919 kpv v.2018). Sairauspoissaolojen määrään lasketaan terveysperustaiset sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot. Määrässä on mukana myös esimiesten myöntämät lyhyet sairauspoissaolot. Tapaturman tai ammattitaudin vuoksi poissaoloja oli 44 kalenteripäivää (50 kpv v.2018). Vakuutusyhtiön tilaston mukaan tapaturmia työssä tai työmatkalla sattui 15 kappaletta vuonna 2019 (6 kpl v. 2018).

Henkilökunnan sairauspoissaolot vuonna 2019 poissaolon pituuden mukaan jaoteltuna

Toimialue	1-3 pv	4-10 pv	11-60 pv	61-90 pv	91-180 pv	yli 180 pv	yhteensä
Hallintotoimi	30	8	237				275
Maaseutupalvelut	8	19					27
Sivistystoimi	334	269	587	281			1471
Tekninen toimi	183	193	270			237	883
Yhteensä	555	489	1094	281	0	237	2656

Keskimäärin sairauspoissaoloja oli 11,9 kpv per työntekijä (12,5 kpv v. 2018). 2/3 palkallisia sairauspoissaolopäiviä oli 395 kalenteripäivää (470 kpv v. 2018) ja palkattomia 151 päivää (246 kpv v. 2018). 10 % sairastaneista työntekijöistä muodostaa 53 % sairauspoissaaloista (10% / 52% v. 2018). 25 % sairastaneista kertyi sairauspoissaoloja 3 kalenteripäivää tai vähemmän (26% v. 2018). Korvauksia Kansaneläkelaitokselta ja vakuutusyhtiöiltä saatiin yhteensä 67.656 euroa (76.790 eur v. 2018).

Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Henkilöstön työkyky on kokonaisuus, joka koostuu useasta eri tekijästä. Henkilöstön terveydentila, toimintakyky, työn hallinta ja motivaatio vaikuttavat suoraan työn tuloksellisuuteen. Työkykyyn liittyvien tekijöiden ylläpitämisestä on vastuu niin työntekijällä itsellään kuin työnantajalla. Kukin voi itse vaikuttaa omiin elintapoihin ja asenteisiin. Työnantaja voi tukea työkykyä hyvällä johtamisella sekä tarjoamalla henkilöstön työhyvinvointia tukevia palveluita.

Pyhäjärven kaupungin varhaisen tuen mallin päivitettiin loppuvuodesta 2019. Varhaisen tuen malli on ohje tilanteisiin, joissa tarvitaan työkyvyn tukemista ja toimia työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi.

Työterveyshuollonpalvelut ostetaan Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen työterveyshuollosta. Sopimus sisältää lakisääteisen ehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan sekä yleislääkäritasaisen sairaanhoidon. Vuonna 2019 työterveyshuollon kustannuksista 50 % oli korvausluokka I:n (työpaikkaselvitykset, neuvonta, terveydentilan työ- ja toimintakyvyn seurausta) toimenpiteisiin kuuluvaa. Vuonna 2018 korvausluokka I:n osuus oli 52 %.

Työterveyshuollon työterveyshoitaja ja fysioterapeutti ovat tehneet työpaikkaselvityksiä. Myös lääkäri on ollut mukana osassa työpaikkaselvityksiä. Työterveysneuvotteluja on käyty tarvittaessa työterveyshoitajan tai -lääkärin kanssa. Työntekijän työkyvyn kartoittamiseksi ollaan yhteydessä työterveyshuoltoon, kun sairauspoissaoloja on kertynyt yli 30 päivää kalenterivuoden aikana.

Syksyllä 2019 toteutettiin koko henkilöstöä koskeva ergonomiakysely yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Kyselyyn vastasi 120 Pyhäjärven kaupungilla palvelussuhteessa ollutta henkilöä. Kyselyn tulosten perusteella suunniteltujen työkykyä ylläpitävien toimenpiteiden toteutus alkaa vuonna 2020.

Työntekijöiden työelämässä pysymistä, työelämäänsä palaamista tai sinne pääsemistä on tarpeen mukaan tuettu Kelan harkinnanvaraisella kuntoutuksella. Kuntoutukseen hyväksytyille työntekijöille myönnetään palkallista vapaata tai vuosilomaa kuntoutuksen ajaksi.

Tyky Kuntoseteli+ liikunta- ja kulttuurisetelit tukivat henkilöstön vapaa-ajan harrastamista. Vuonna 2019 seteleitä käytti 95 henkilöä. Seteleitä myönnettiin 40 euron arvosta henkilöä kohden, jolla oli vähintään puolen vuoden palvelussuhde. Lisäksi hankittiin elokuvalippuja 1kpl/henkilö paikalliseen elokuvateatteriin. Virkistysiltoapäiviä toimipisteet ovat järjestäneet mahdollisuuksien mukaan. Henkilöstölle tarjottiin perinteinen jouluruoka.

Pyhäjärven kaupunki on ollut savuton työpaikka vuodesta 2012 lähtien. Tukea tupakoinnin lopettamiseen antaa työterveyshuolto. Kaupunki on sitoutunut maksamaan kahden kuukauden vieroitushoidon, mikäli tupakoinnin lopettamisen apuna käytetään lääkehoitoa.

HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

Vakinaisesta henkilökunnasta jäi eläkkeelle 4 henkilöä (7 hlö v. 2018). Vuonna 2019 eläköiduttiin keskimäärin 63 vuoden iässä (63 v 10 kk v. 2018).

Päätyneitä palvelussuhteita oli 9 (9 v. 2018). Alkaneita palvelussuhteita oli 7 (6 v. 2018).

PALKKAUS- JA HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

Palkka- ja muut henkilöstökustannukset vuosina 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019	muutos 2019/2018
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	%
Rahapalkka	6,65	7,55	7,56	7,52	7,61	1,2 %
Eläkekulut	2,38	2,5	2,15	2,1	2,1	-0,4 %
Muut henkilöstökulut	0,33	0,41	0,37	0,26	0,25	-3,6 %
YHTEENSÄ	9,36	10,46	10,08	9,88	9,96	0,8 %
Henkilöstökorvaukset	0,09	0,11	0,1	0,07	0,06	-11,9 %
YHTEENSÄ	9,27	10,35	9,98	9,81	9,90	0,9 %

Vuoden 2019 palkka- ja muut henkilöstökustannukset kasvoivat maltillisesti noin yhden prosentin edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2018 sairausvakuutusmaksu ja työttömyysmaksu laskivat ns. kilpailukykyopimuksen vaikutuksesta. Henkilöstökustannusten vertailuun vaikuttaa vuonna 2015 vesi- ja viemärlaitoksen yhtiöittäminen sekä vuonna 2016 varhaiskasvatuksen palveluiden siirtyminen kaupungin toiminnaksi.

Maksetut luottamustoimipalkkiot vuosina 2015 – 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Tilintarkastus	12 350,00	11 547,80	7 020,04	9 680,60	8 113,00
Kaupunginvaltuusto	36 205,04	29 632,75	36 322,20	35 499,08	27 137,62
Kaupunginhallitus	34 502,73	35 379,00	35 727,62	26 871,12	20 972,92
Maaseutulautakunta	1 879,00	939,10	809,00	746,00	757,00
Sivistyslautakunta	4 070,00	8 095,00	8 805,00	7 055,00	8 185,00
Tekninen lautakunta	5 201,50	4 212,00	4 429,00	4 829,00	3 939,00
Muut toimielimet	12 705,50	5 134,00	11 942,21	6 294,55	12 894,29
Yhteensä	106 913,77	94 939,65	105 055,07	90 975,35	81 998,83

Palkitseminen

Uuden Vuoden Valopilkku -palkinnon sai vapaa-ajanohjaaja Marko Pehkonen. Tunnustus myönnettiin positiivisesta ja kehitysmuotoisesta asenteesta ja tuloksetta työstä. Vuoden Valopilkku -palkinto jaetaan jatkossa vuosittain kaupungin henkilöstön edustajalle. Ensimmäisen valinnan suoritti kaupunginhallitus. Jatkossa valinnan suorittaa henkilöstöjaosto.

Henkilöstöä on muistettu syntymäpäivinä, eläkkeelle siirtyessä ja palvelussuhteen päättyessä kaupungin merkkipäiväsäännön mukaisesti.

Aloitepalkkiojärjestelmä on ollut käytössä vuodesta 2016 alkaen. Aloitepalkkiojärjestelmän tarkoituksena on edistää innovatiivista työskentelyä. Henkilöstö voi tehdä aloitteita kaupungin toiminnasta toimialueesta riippumatta. Järjestelmän tavoitteena on kustannustehokkuuden, laadun ja työturvallisuuden parantaminen. Tehdyt aloitteet palkitaan tunnustuspalkinnolla tai aloitepalkkiolla. Henkilöstöjaosto ja yhteistyötoimikunta seuraavat aloitejärjestelmän toimivuutta. Aloitepalkkioita ei maksettu vuonna 2019.

9. TYTÄRYHTIÖT

Pyhjärven Kehitys Oy

Toimitusjohtaja Risto Alaheikka

1. YLEISTÄ

Pyhjärven Kehitys Oy on Pyhjärven kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Pyhjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen tarjoamalla liiketoiminnan perustamisneuvontaa ja liikeyritysten kehittämiskonsultointia, hallinnoimalla elinkeinoelämän kehittämishankkeita, sekä tekemällä sijoituksia työllistäviin hankkeisiin.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma 31.12.2019 oli 626.489,33 € ja osakkeiden lukumäärä 9.415.

Yhtiö omistaa Peura Talot Oy:n osakkeista 23,16 % (osakkeiden arvo on alaskirjattu tilinpäätöksessä 2019) ja KOy Pyhäsalmen Liiketalon osakkeista 26,5 %.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana 8 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 11.6.2019. Tilintarkastusyhteisö BDO Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Tiina Mikkonen-Brännkärr suorittaa toimintavuoden 2019 tilintarkastuksen

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Asko Kauranen 22.11.2019 asti ja varapuheenjohtajana Kimmo Luukkonen. Yhtiökokoukseen asti hallituksen jäsenenä toimivat: Mirja Hynninen, Irina Karvonen, Maritta Lappalainen ja Juhani Pyhtilä. Yhtiökokouksessa Irina Karvosen tilalle hallituksen jäseneksi valittiin Marja-Leena Våg. Varajäsenenä toimivat yhtiökokoukseen asti Taimi Piippo, Aimo Karvonen ja Erkki Böhme. Yhtiökokouksen jälkeen varajäsenenä jatkoi edelleen Taimi Piippo ja uusiksi varajäseniksi valittiin Jere Hakkarainen ja Pauliaukusti Haapanen.

Hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana 8 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 11.6.2019. Tilintarkastusyhteisö BDO Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT JHT Tiina Mikkonen-Brännkärr suorittaa toimintavuoden 2019 tilintarkastuksen.

4. HENKILÖSTÖ

Yhtiöllä oli tilikauden aikana palveluksessa keskimääräinen 3,5 henkilöä. Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 210.885 €.

Toimitusjohtajana toimi Risto Alaheikka ja toimistosihteerinä Helena Matinniemi. Erkki Böhme oli toimistosihteerin sijaisena tammi-maaliskuussa.

Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen infran uusiokäyttö-hankkeessa projektipäällikkönä toimi Juha Keski-Rauska. Hanke päättyi 30.6.2019. Bioenergiaterminaalin toteutettavuus selvitys -hanke jatkui 31.12.2019 saakka. Projektipäällikkönä (50 %:n työajalla) Martti Kettunen.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kiinteistöliiketoiminnan siirto tapahtui 1.1.2018 osittaisjakautumisen kautta Kiinteistö Oy Rillankivelle. Pyhjärven Kehitys avustaa kuitenkin edelleen Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin ja uusiin vuokralaisiin.

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi on kontaktoitu sijoittumispotentiaalisia yrityksiä erityisesti kaupan ja palveluiden alalta. Yhteistyössä Sikla Tilat Oy:n kanssa on aloitettu työnimellä "Lumo" liikekeskuksen suunnittelu kyseiselle risteysalueelle ja potentiaalisten vuokralaisneuvotteluiden kartoitus ja kontaktointi.

Pyhjärven Kehitys Oy ideoi, neuvotteli ja "juoksi kokoon" lähiuotemyymäläkonseptin samalle risteysalueelle ABC-liikennemyymälän tiloihin. Myymälä avattiin kesäkuussa 2019 samassa yhteydessä,

kun liikennemyymälän uudistus valmistui. Alueen tuottajat saivat näin ”näyteikkunan” ja myyntipaikan valmistamilleen tuotteille. Myymälän pyörittäjiksi haettiin myös paikalliset yrittäjät.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n toimesta ja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa on järjestetty koulutus- ja infotilaisuuksia, esimerkiksi yritystoiminnan rahoitusmahdollisuuksista, markkinoinnin ja asiakaspalvelun kehittämisestä sekä palvelumuotoilusta. Yhdessä Pyhäjärven Yrittäjien ja NIHAK:in kanssa järjestettiin rekrymessut helmikuussa 2019. Järjestetty yhdessä Pyhäjärven kaupungin kanssa kesäasukastapaaminen.

Matkailupuolella osallistuimme alueen yhteisosastolle ”Napapitäjät” teeman alla Kotimaan Matkailumessuille Tampereella. Matkailuinfo toimi myös viime kesänä Kahvila Karnevaalin yhteydessä. Pyhäjärven matkailupainotteinen yleisesite päivitettiin jälleen suomen- ja englanninkielisen version osalta.

Pyhäjärven Kehitys Oy oli alkuunpanijana ja edistäjänä ”The White Wall” ruotsalais-suomalaisen SVT:n ja YLE:n draamasarjan (Tuotantoyhtiöinä Moskito Television Oy ja Nice Drama) kuvausten hankkimisessa ja toteuttamisessa Pyhäjärvellä syksyllä 2018 ja keväällä 2019.

Pyhäjärven Kehitys on ollut yhdessä paikallisten yhteistyökumppanien kanssa (mm. Pyhäjärven Yrittäjät, Pyhäjärven Pohti) järjestämässä tapahtumia, joilla on saatu ”pöhinää Pyhäjärvelle”. Näistä suurin yleisömenestys oli viime elokuussa järjestetyllä jääkiekon liigajoukkueiden ensikohtaamisella Pyhäjärvellä. Ottelussa olivat vastakkain Pyhäjärven ”oman pojan” Miska Humalojan Oulun Kärpät ja Turun Palloseura.

Kehitysyhtiö on toimintakertomusvuonna hallinnoinut hankkeita, joilla on valmisteltu Pyhäsalmen kaivoksen uusiokäyttöä kaivostoiminnan mahdollisen loppumisen jälkeen: kaivoksen maanalaisen infran uusiokäyttö -hanke ja bioenergiaterminaalin toteutettavuus selvitys -hanke.

6. TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 420.745 € (v. 2018 376.546 €, v 2017 1.019.024 €), josta elinkeinopalvelutuotot kaupungilta oli 200.000 € (200.000 €, 200.000 €), EU-hanketulot 184.622 € (152.205 €, 419.718 €), vuokratuotot 21.521 € (24.340 €, 399.306 €) ja muut tuotot 0 € (0 €, 54.315 €).

Tilikauden tappio oli -377.361 € (-55.698 €, -18.341 €.). Tilikauden budjetti oli -6.307 € (Ero budjettiin - 371.054 €). Taseen loppusumma on 327.786 € (691.144 €, 5.117.697 €) sisältäen tilikauden 2019 tappion. Vuokratuottojen ja taseen loppusumman merkittävä pieneneminen johtuvat osittaisjakautumisesta, jossa yhtiön kiinteistöliiketoiminta siirtyi KOy Rillankivelle 1.1.2018 lukien.

Yhtiöllä on omia toimitiloja KOy Pyhäsalmen Liiketalossa (Asematie 4, yläkerta). Tiloissa on yhtiön omassa käytössä oleva toimistohuoneisto (94 m²) sekä toisessa huoneistossa (383 m²) vuokrattavissa olevia toimistohuoneita (yht. 220 m²) ja mm. neuvotteluhuone Tuike. Vuokratuotot yhteensä olivat tilikaudella 21.521 € (budjetti oli 22.500 €, ero budjettiin -979 €).

Pitkäaikaisia vuokrasaamisia on 31.12.2019 167.659 € (v. 2018: 167.659 €) ja pääomalinasaamisia 150.000 € (150.000 €). Pitkäaikaista vierasta pääomaa on yhteensä 458.200 euroa (v. 2018: 186.503 €). Oman pääoman tuotto-% 31.12.2019 -357,22 % (v. 2018 -4,79 %). Omavaraisuusaste 31.12.2019 12,80 % (v. 2018 25,04 %)

Vuonna 2019 Pyhäjärvellä perustettiin 26 yritystä (v. 2018: 22, v. 2017: 21) ja lopetettiin 18 yritystä (15, 9). Nettolisäys oli + 8.

7. INVESTOINNIT

Yrityksellä ei ollut merkittäviä investointeja vuonna 2019.

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Kaikkiin merkittäviin päätöksiin on haettu kaupungin konserniohjeen mukainen omistajan ennakkokäsitys.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus osallistua yhtiön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puhevaltaa. Sisäistä valvontaa toteutettu omistajan ohjeistuksen mukaisesti.

Peura Talot Oy asetettiin konkurssiin 10.12.2018. Pyhäjärven Kehitys Oy:n hallitus on käsitellyt konkurssin vaikutuksia yhtiölle vuoden aikana kokouksissaan ja päättänyt kokouksessaan 16.12.2019 tehdä alaskirjauksen saatavistaan Peura Talot Oy:n konkurssipesältä, 348 072,09 euroa. Samalla päätettiin tehdä alaskirjaus saatavista JIK-Huolto Oy:ltä, 2428,77 euroa. Alaskirjaukset yhteensä 350.500,86 euroa. Konkurssipesän realisointi on vielä kesken ja konkurssipesän lopettamisajankohta ei ole vielä tiedossa. Alaskirjauksiin varauduttiin jo aiemmin toimintavuoden aikana Pyhäjärven kaupungin myöntämällä pitkäaikaisella 250.000 euron pääomallainalla.

Kaivoksen uusiokäytön operatiivinen vastuu on siirretty jo aiemmin ohjelmajohtajatoiminnan kautta Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:lle ja konsernille.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Pyhäjärven Kehitys Oy pyrkii säästämään ympäristöä kaikessa toiminnassaan ja suosii ympäristöystävällisiä toimintatapoja ja hankintoja aina kun se on vähänkään mahdollista ja kokonaistaloudellisesti järkevää.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyhäjärven Kehitys Oy pyrkii edesauttamaan pyhäjärveläisten yritysten kehittämistä ja Pyhäjärven kaupungin elinvoiman edistämistä mahdollisimman monin eri tavoin. Uusien yritysten saaminen risteysalueelle on edelleen painopistealue numero 1.

NIHAK:in kanssa tehdään yhteistyötä mm. yritysneuvonnan ja hankkeiden osalta. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat mm. Pyhäjärven Yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Keskipiste-Leader, Pohjois-Pohjanmaan TE-palvelut, Pohjois-Pohjanmaan liitto, muut elinkeino-yhtiöt ja eri koulutusorganisaatiot.

11. VOITONJAKOEHDOTUS

Pyhäjärven Kehitys Oy:n hallitus esittää Pyhäjärven Kehitys Oy:n yhtiökokoukselle, että tilikauden tappio -377.361 € kirjataan taseen omaan pääomaan voitto-/tappiotilille.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Henkilöjuna- / linja-autoyhteyksien parantaminen. Lentokentän alueen kehittäminen.	Tällä hetkellä puuttuvan joukkoliikenne aamu-yhteyden saaminen Iisalmeen junalla 2020 / bussilla 2019. Radan sähköistys etenee. Junaliikenteen osalta ei toteutunut. Keskustelu Oulaisten Liikenteen uuden toimitusjohtajan kanssa. Tuen saanti edesauttaisi linjan käynnistämistä. Bussiliikenteen osalta ei ole toteutunut.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen. Led-taulujen toteuttaminen risteysalueelle (luvat: maanomistajat ja ELY). Perinteisten mainostaulujen määrän lisääminen,	Uuden liiketalon rakentamisen suunnittelu yhdessä Siklatilat Oy:n kanssa aloitettu. Myyntiesitteet pohjasuunnitelmien tehty syksyn aikana ja neuvottelut potentiaalisimpien vuokralaisehdokkaiden kanssa on käynnistetty. Tavoitteena aloittaa rakentaminen tämän vuoden aikana, avaus 2021. Nykyisten liiketilöiden täyttöaste mahdollisimman korkea (95%). Ei toteutunut (toteuma 62,6%) Muiden alojen toimijoiden sijoittuminen alueelle (logistiikka, kiertotalous ym.). Ei toteutunut. Vähintään yksi uusi mainostaulu / vuosi. Sopivaa sijoituspaikkaa ei ole löytynyt valotaululle, ei toteutunut. Kaupunki toteutti yhden "perinteisen" mainostaulun ilman valoja.

	Biokaasuautojen polttoaineen tuotanto ja jakelupiste Pyhäjärvelle.	Päätökset biokaasuautojen polttoaineen tuotantolaitoksesta ja jakeluasemasta, tavoite oli vuoden 2019 loppuun mennessä. Päätöksiä ei vielä ole tehty, mahdollisilla operaattoriehdokkailla edelleen pohdinnassa ja odottavat tukitoimenpiteitä. Ei toteutunut.
	Lähirookamyyntipiste risteysalueelle.	Lähiuotemyymälä ABC:n sisällä avattu kesällä 2019 tavoitteen mukaisesti. Toteutunut.
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Matkailu	Kyseisten sektoreiden liiketoimintojen ja liikevaihdon kehittyminen. Marjoniemi Camping kehittänyt uusien omistajien myötä toimintaansa. Satsannut erityisesti tapahtumiin. Omistajavaihdos / tilojen vuokraus tavoitteena muilla isoilla majoittajilla. Viime vuoden osalta ei ole liikevaihtolukuja vielä saatavissa.
	Puutarhamarjojen viljelyhanke	Jalostusarvon lisääminen marjanviljelyssä, edistää uutta liiketoimintaa ja verkostoitumista, luoda uusia työpaikkoja, puutarhamarjatuotantoon yhteensä 25 ha lisää Pyhäjärvelle ja lähikuntiin. Hanke toimii aktiivisesti. Järjestänyt koulutustapahtumia. 3 uutta viljelmää aloittanut Pyhäjärvellä (nettolisäys). Lisähehtaareja käyttöön 3,97 vuonna 2019.
	Hyvinvointiala	Hyvinvointialan yritysten liiketoiminnan kasvu. Valtakunnalliset operaattorit Attendo ja Esperi Care "rantautuneet". Liikevaihtolukuja ei ole viime vuoden osalta vielä saatavissa.
	Elokuva- ja tv-sarjatuotantoympäristö erityisesti maanalaisiin kuvauksiin, NFFC:n vetämä kehittämishanke.	Yksi uusi tuotantoaloitus vuonna 2019. Hiidenkirnu elokuvaan pienempi kuvaus peruuntui loppuvuonna. Ei toteutunut. Esittelymateriaalia tehty tuotantojen houuttelemiseksi ja kontaktoitu tiiviisti yhteistyötahoja Callion ja Pyhäjärven markkinoimiseksi kuvauspaikkana.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Biokaasulaitos toiminnassa vuonna 2020	Pyhäjärven kokonaishiilijalanjäljen vähentäminen. Biokaasulaitosinvestointi ei ole vielä käynnistynyt.
Viihtyisä elinympäristö	Tapahtumatarjonnan edelleen kehittäminen	Yksi uusi tapahtuma ja kävijämäärät, sisältö, tunnettuus Jääkiekkotapahtuma Kärpät-TPS, loppuunmyyty. Toteutui.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö		
Sivistyksestä virtaa	Tapahtumatarjonnan kehittäminen	Uusi kulttuuritapahtuma alulle nykyisten lisäksi. "Hyvällä Tuulella kesään", Missekissa ja Express esiintyivät, yhdessä Yrittäjien kanssa. Mikko Alatalo laulatti pyhäjärvisiä Elomarkkinoilla 24.8. Toteutui.
Kantokykyinen palvelutuotanto		
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Ideointitapahtuma kaupunkilaisille ja kesäasukkaille	Molemmille 1 tapahtuma. Kesäasukastapahtuma toteutettu.
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Matkailun kehittämishankkeen valmistelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailusektorin liikevaihto lisääntyy. Matkailuhankkeen hankehakemus työn alla.

		"Napapitäjät" yhteisosasto toteutui Tampereen matkamessuilla, hankehakemus kesken. Liikevaihtotietoja ei ole viime vuodelta vielä saatavissa.
--	--	---

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos. Tulos toteutui negatiivisena.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Pyhäjärven Kehityksen aktiivinen ja tuloksekas toiminta	Yritysten määrä lisääntyy, yritystytyväisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä. Perustettu 26 uutta yritystä (18 lakannut), on toteutunut.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityisellä pääomalla tapahtuvien investointien edistäminen	Investointien yhteisvolyyymi yli 1 miljoona euroa. Tietoja investointien kokonaismäärästä ei ole saatavissa (tarkistettu myös NIHAK:ilta).
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Koulutus, virkistys	Asiakastytyväisyys 4 (1 – 5), on toteutunut.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi. Mahdollisimman monet pyhäjärveläiset aktivoita kaupungin positiiviseen markkinointiin, esim. jakamaan Facebookissa tapahtumia ym.	Pyhäjärven saama positiivinen julkisuus (6 kpl / vuosi, maakunnallinen / valtakunnallinen media). Toteutunut (mm. hiihto, energiavarasto, ilmainen päivähoito, Kärpät-TPS, White Wall tv-sarjan kuvaukset, kasvintuotanto kaivoksessa) Kilpailu (palkinnon arvonta) Facebookissa uutisen edelleen jakaneille. Toteutettu. Jakoja minimi 1000 / vuosi. Ei toteutunut.
Alueellinen yhteistyö vastamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen osallistuminen ja yhteistyö	Oma kasvupalvelumalli alueelle, valmistelu vuonna 2019. NIHAK sopimus uusittu.
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijapoolien hyödyntäminen	Matkailun asiantuntijapoolin kokoaminen kesään 2019 mennessä, Risteysalueen kehittämisen ja muun elinkeinoelämän asiantuntijapoolin kokoaminen kesään 2019 mennessä. Omaa kontaktiverkostoa hyödynnetään aktiivisesti, yhteydet valtakunnallisella ja alueellisella / paikallisella tasolla. Varsinaista kiinteää ryhmää ei toteutettu matkailun osalta, risteysalueen osalta Siklan kanssa yhteinen suunnitteluryhmä toteutettu..

PALVELUN LAATU

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastytyväisyys, asteikko 1 - 5	4		Tavoite toteutunut

MUUT TAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa / vuosi		Tavoite toteutunut
Yritysneuvonta	45 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut
Tilaisuudet	6 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut

Pyhjärven Kehitys Oy

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TP2019	TA2020
Liikevaihto				
Vuokrat	19 306	22 500	21 521	25 900
Muut tuotot	5 035	10 000	-439	1 000
Elinkeinopalvelut	200 000	200 000	200 000	200 000
Liiketoim.muut tuotot	152 206	0	15 041	0
Hankkeet	0	402 478	184 622	0
Liikevaihto yhteensä	376 547	634 978	420 745	226 900
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-173 125	-197 615	-168 301	-105 000
Henkilöstökulut	-31 591	-55 785	-24 907	-28 000
Muut hlöstökulut	-17 107	-4 000	-17 677	-4 000
Henkilöstökulut yhteensä	-221 823	-257 400	-210 885	-137 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	-1 860	-1 861	-1 860	-1 861
Koneista ja kalustosta	-1 444	-1 444	-1 444	-1 444
Arvonalennukset	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	-3 304	-3 305	-3 304	-3 305
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-62 087	-153 500	-78 791	-42 270
Hallintopalvelut	-53 784	-120 280	-55 403	-19 800
Muut hallinnonkulut	-79 843	-99 395	-92 843	-18 000
Muut kulut yhteensä	-195 715	-373 175	-227 037	-80 070
Luottotappiot	0	0	-137 637	0
Liikevoitto (liiketappio)	-44 296	1 098	-158 119	6 525
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	0	50	232	50
Arvonalentumiset pysyvien vastaa- vien	0		-212 863	0
Korko- ja rahoituskulut	-8 179	-7 455	-6 611	-6 560
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-8 178	-7 405	-219 242	-6 510
Voitto ennen satunn.eriä	-52 474	-6 307	-377 361	15
Välittömät verot	-3 224	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-55 698	-6 307	-377 361	15

Pyhjärven Kehitys Oy

TASE	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	184 388	221 493	OMA PÄÄOMA	-208 042	169 319
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	626 489	626 489
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot		0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-457 170	-401 472
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-377 361	-55 698
Aineelliset hyödykkeet	13 510	16 814	VIERAS PÄÄOMA	535 828	521 824
1. Maa- ja vesial.		0	Pitkäaikainen	458 200	186 503
2. Liittymät	1 529	1 529	1.Pääomalainat	250 000	0
3. Rakennukset	8 371	10 231	2.Lainat rah.laitos	0	186 503
4. Kiint koneet ja laitteet		0	3.Lainat julkisyht		0
5. Koneet ja kalusto	3 610	5 054	4.Muut velat	208 200	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet		0	Lyhytaikainen	77 628	335 321
7. Enn.maksut ja kesk.hank		0	1.Lainat rah.laitos	0	256 896
Sijoitukset	170 879	204 679	2.Saadut ennakot	0	15 000
1. Osakkeet ja osuudet	170 879	204 679	3.Ostovelat	6 414	2 987
2. Muut saamiset		0	4.Muut velat	3 696	5 707
			5.Siirtovelat	67 518	54 731
VAIHTUVAT VASTAAVAT	143 398	469 651	VASTATTAVAA YHT	327 786	691 144
Saamiset	137 256	461 537			
Pitkäaikaiset saamiset	0	317 659			
1. Myyntisaamiset					
2. Vuokrasaamiset	0	167 659			
3. Lainasaamiset	0	150 000			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset					
Lyhytaikaiset saamiset	137 256	143 878			
1. Myyntisaamiset					
2. Vuokrasaamiset	0	1 639			
3. Lainasaamiset		0			
4. Muut saamiset	39 609	36 110			
5. Siirtosaamiset	97 647	106 129			
Rahat ja pankkisaamiset	6 141	8 114			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	327 786	691 144			

Pyhjärven Kehitys Oy

Rahoituslaskelma

	31.12.2019	31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-374 056,76	-52 393,89
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-1 797 939,64
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	33 800,00	3 855 306,81
Toiminnan ja investointien rahavirta	-340 256,76	2 004 973,28
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	271 696,47	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-2 179 441,77
Lyhytaikaisten lainojen muutos	113,07	-307 285,71
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	324 280,34	385 873,23
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos li- säys (+) vähennys (-)	-257 805,89	-86 188,65
Rahoituksen nettorahavirta	338 283,99	-2 187 042,90
Rahavarojen muutos	-1 972,77	-182 069,62
Rahavarat 31.12.	6 141,24	8 114,01
Rahavarat 1.1.	8 114,01	190 183,63
Rahavarojen muutos	-1 972,77	-182 069,62
	0,00	0,00

Kiinteistö Oy Rillankivi

Vastuhenkilö **Toimitusjohtaja Sari Ahola**

1. YLEISTÄ

Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja noudattamalla asuntojen vuokrauksessa Pyhäjärven kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita. Tarkoituksenperiensä toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla ja rakennuttamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Torkkolantien kerrostalon vastaanottotarkastus pidettiin 15.01.2019. Talon käyttöaste on lähes sata. Kesän aikana panostettiin erityisesti Kärkkäisen alueen ulkoalueiden kunnostukseen ja alueen viihtyisyyden parantamiseen. Alueella tehtiin mm kantojen jysintää, nurmetuksia, istutuksia, maisemanhoidollista puunkaatoa, uusia jäteaitauksia, ulkomaalaustöitä ja pihakalusteiden uusimisia. Alun perin syksyll 2019 suunniteltu Mäntypolku 6 A ja B talon purkutyöt päätettiin siirtää keväälle 2020. Purkukustannuksiin haetaan Ara:lta purkuavustusta. Talot on kylmillään ja niistä aiheutuvat kulut on minimoitu kaikilta osin. Yhtiön suuri tappio oli odotettavissa, johtuen Peura-Talot Oy:n suurista luottotappioista sekä Mäntypolku 6:stä purettavien talojen tasearvon alaskirjuksesta. Kevällä yhtiö otti käyttöön sähköisen huoltokirjan palvelut asuinkiinteistöihin. Myös yhtiön nettisivut uudistettiin.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat; Mauri Parttimaa, puheenjohtaja ja Jorma Leskinen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet; Hanna-Reetta Majava, Pirkko Ruotsalainen, Kjell Kurten, Sirpa Pengerkoski. Varajäsenet; Heikki Koski ja Marita Kärkkäinen-Rytkönen. Tilintarkastaja; BDO Oy, päävastuullinen tilintarkastaja Tiina Mikkonen-Brännkärr KHT JHT.

4. HENKILÖSTÖ

Hallinnossa on kaksi henkilöä ja kirvesmiehiä kaksi.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokratallyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja –periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja vuokravalvonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilökunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastajat ja viranomaiset. Yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan strategian riskianalyysi valmistui keväällä 2017.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteyksien lisääminen asuntokohteissa	Aktiiviliittymät 4 asuntokohteeseen 2019, toteutui 1/2019
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Purettavista kiinteistöistä hyödynnetään kiinteät kalusteet	Toteutuu 2019
Viihtyisä elinympäristö	Kylien korkea käyttöaste Asukastoiminnan aktivointi Vaihtuvuus < 28 %	Kylien käyttöaste >95 % ei toteudu, 74,5 % 1 krt / vuosi, ei toteudu ei toteudu, 32,74 %

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohteissa maltilliset	Hoitokustannukset nousevat enintään 1,7 % vuosina 2019-2021, ei toteudu 2019
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 2/2, toteutui

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusaste > 30 % Tilikauden tulos >0 € Lainakanta €/asukas	ei toteudu, 25,91 % ei toteudu <400 €/asukas, ei toteudu 491,6 €/asukas
Tytärtyhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste korkea Teollisuustilojen käyttöaste nousee	käyttöaste >91 %, ei toteudu, 88,7 % käyttöaste >97 %, ei toteudu 62,6 %
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat	2019-2020 ei toteudu
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstöpalaverit ajankohtaiskoulutukset tapaturmien ehkäisy	8/8, toteutui 6/8 tavoite toteutui 0 tapaturmaa/vuosi, tapaturmia oli 2

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Facebook, Tori-taulu, markkinointi	Facebook tykkäykset 300/2019, toteutui 342
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Lähikuntien yhteistyöpalaverit	3/3 toteutui
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asukaskysely	1 / 2019 toteutui

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019	TS2020
Asuntojen käyttöaste	90,40 %	90,40 %	90,60 %	90,71 %	88,70%	90,16 %
Teollisuustilojen käyttöaste	87,95 %	87,16 %	78,90 %	96,18 %	62,6 %	80,88 %
Hoitokustannukset, asunnot	6,21	5,61	4,82	5,06	5,53	4,62
Hoitokustannukset, teollisuus			1,77	0,97	1,99	1,15
Omavaraisuusaste	25,3 %	22,7 %	22,9 %			
Vaihtuvuus	42,1 %	29,4 %	30,8 %			

7. INVESTOINNIT

Investoinnit yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020
Käyttöomaisuusinvestoin.	836 663	3 624 975	70 000	354 478	70 000
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot					
Investoinnit yhteensä	836 663	3 624 975	70 000	354 478	70 000

8. TALouden TASAPAINOTTAMINEN

Yhtiön yleiskustannuksia on saatu pienemmäksi yhdistämällä Pyhäjärven Kehitys Oy:n osittainen kiinteistöliiketoiminta Kiinteistö Oy Rillankiveen. Yhtiö on laatinut maaliskuussa 2019 toimitilojen realisointisuunnitelman joka on otettu käyttöön.

Kiinteistö Oy Rillankivi

Tuloslaskelma	TP 2018	TA2019	TP 2019	TA2020
Liikevaihto				
Vuokratuotot	1 633 853	1 923 643	1 617 488	1 838 604
Muut tuotot	19 672	76 145	80 999	80 469
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0
Liiketoim.muut tuotot	11 746	25 000	15 339	28 520
Liikevaihto yhteensä	1 665 271	2 024 788	1 713 826	1 947 593
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-197 060	-191 134	-185 179	-208 900
Henkilöstökulut	-45 549	-49 694	-46 723	-45 000
Muut hlöstökulut	-11 296	-8 773	-8 886	-7 796
Henkilöstökulut yhteensä	-253 906	-249 601	-240 788	-261 696
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	-2 996	-135 285	-135 390	0
Rakennuksista	-389 688	-472 076	-499 307	-492 076
Koneista ja kalustosta	-5 430	-12 107	-4 899	-12 107
Poistot ja arvonalen.yht.*	-398 113	-619 468	-639 596	-504 183
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-817 150	-926 493	-917 123	-870 688
Hallintopalvelut	-33 782	-38 671	-45 749	-31 761
Muut hallinnonkulut	-13 479	0	-4 335	0
Muut kulut yhteensä	-864 411	-965 164	-967 206	-902 449
Luottotappiot	-49 900	-20 000	-128 778	-16 000
Liikevoitto (liiketappio)	98 941	170 555	-262 543	263 265
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	1 799	3 300	7 373	71 960
Korko- ja rahoituskulut	-92 657	-177 953	-199 227	-197 427
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-90 858	-174 653	-191 853	-125 467
Voitto ennen satunn.eriä	8 083	-4 098	-454 396	137 798
Tilinpäätössiirrot				
Asuintalovaraus	0	0	65 008	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	65 008	0
Välittömät verot	-2 779	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	5 305	-4 098	-389 388	137 798

Kiinteistö Oy Rillankivi

TASE	2019	2018	2019	2018	
	€	€	€	€	
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 072 349	13 393 423	OMA PÄÄOMA	2 871 035	3 260 423
Aineettomat hyödykkeet	3 876	5 814	Peruspääoma	1 737 863	1 737 863
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 297 940	1 297 940
2. Muut pitkävaik.menot	3 876	5 814	Ed.tilik. yli-/alijäämä	224 620	219 315
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-389 388	5 305
Aineelliset hyödykkeet	12 398 818	12 717 954	Tilinpäätössiirt. kertymä	0	65 008
1. Maa- ja vesial.	169 260	169 260	VIERAS PÄÄOMA	10 720 150	10 948 779
2. Liittymät	333 481	333 481	Pitkäaikainen	9 502 822	9 731 688
3. Rakennukset	11 842 768	7 702 396	1.Pääomalainat	644 648	644 648
4. Kiint koneet ja laitteet	22 006	25 314	2.Lainat rah.laitos	8 627 179	8 771 260
5. Koneet ja kalust.	4 773	6 364	3.Lainat julkisyht	230 994	230 994
6. Muut ain. hyödykkeet	4 234	5 292	4.Muut velat	0	84 785
7. Enn.maksut ja kesk.	22 297	4 475 847	Lyhytaikainen	1 217 329	1 217 091
Sijoitukset	669 655	669 655	1.Lainat rah.laitos	701 162	685 970
1. Osakkeet ja osuudet	477 416	477 416	2.Saadut ennakot	19 888	15 822
2. Muut saamiset	192 239	192 239	3.Ostovelat	168 631	259 240
VAIHTUVAT VASTAAVAT	518 836	880 787	4.Muut velat	252 707	186 635
Saamiset	518 280	869 834	5.Siirtovelat	74 940	69 424
Pitkäaikaiset saamiset	288 503	396 767	VASTATTAVAA YHT	13 591 185	14 274 210
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	42 863			
3. Lainasaamiset	176 903	186 503			
4. Muut saamiset	111 600	167 400			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	229 777	473 067			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	130 725	169 055			
3. Lainasaamiset	67 761	20 354			
4. Muut saamiset	19 550	277 474			
5. Siirtosaamiset	11 741	6 185			
Rahat ja pankkisaamiset	557	10 953			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 591 185	14 274 210			

Kiinteistö Oy Rillankivi

Rahoituslaskelma

	31.12.2019	31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	52 806,28	403 417,91
Satunnaiset erät	0,00	1 797 939,64
Tulorahoituksen korjauserät	132 393,88	4 502,95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-362 565,77	-7 537 430,19
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	44 044,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-133 321,61	-5 331 569,69
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	5 798 785,29
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-228 866,35	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	158 306,34	146 677,92
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	351 554,30	-758 284,23
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähennys (-)	-158 068,70	136 796,69
Rahoituksen nettorahavirta	122 925,59	5 323 975,67
Rahavarojen muutos	-10 396,02	-7 594,02
Rahavarat 31.12.	556,73	10 952,75
Rahavarat 1.1.	10 952,75	18 546,77
Rahavarojen muutos	-10 396,02	-7 594,02
	0,00	0,00

PyhäNet Oy

Toimitusjohtaja Matti Kangas

1. TOIMINTA-AJATUS

PyhäNet parantaa toiminta-alueensa kuntien elinvoimaisuutta ja ihmisten elämänlaatua toteuttamalla, ylläpitämällä ja operoimalla laadukkaita ja toimintavarmoja valokuituverkkoja luoden edellytyksiä uusille digitaalisille palveluille, toimintamalleille ja käyttötottumuksille.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

PyhäNetin toiminnassa on kuluneen vuoden aikana keskitytty päivittäisten operatiivisten toimintojen tehostamiseen ja kustannustehokkuuteen. Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtajan lisäksi yksi työntekijä. Yhteistyösopimus M-Solutions Oy:n kanssa tarjoaa tarvittavat lisäresurssit ja tuo resurssointiin tarvittavaa joustoa.

Vuoden 2019 aikana ei yksittäisiä liittymiä lukuun ottamatta ole rakennettu uutta valokuituverkkoa. Haapajärven taajaman valokuituverkon rakentamiseen ei saatu rahoitusta ELY-keskuksesta.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Kesäkuussa pidetyssä yhtiökokouksessa yhtiön hallitukseen valittiin Ilpo Karvonen (pj), Asko Torssonen (vpj), Veikko Ekman sekä Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin Markku Kärkkäinen, Teija Myllylä sekä Tuukka Kuisma.

Tilintarkastusyhtiönä toimii BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana Sakari Syrjälä.

4. HENKILÖSTÖ

Kaksi vakinaista työntekijää.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistua, että yhtiön toiminta on kaikin puolin tehokasta, laadukasta, eettistä ja lainmukaista. Ajantasainen taloustilanteen seuranta sekä ennalta määritellyt toiminnot ja prosessit ovat tärkein sisäisen valvonnan keino. Yhtiön taloudesta raportoidaan hallitukselle sekä omistajatahoille kahden kuukauden välein. Riskienhallinta perustuu mahdollisten riskien tunnistamiseen sekä niiden realisoitumistodennäköisyyden ja vaikuttavuuden arviointiin.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteuttaa koko yhtiö, mukaan lukien hallitus, yhtiön ja konsernin johto sekä koko henkilöstö

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Yhtiön palveluvalikoima vastaa kysyntää alueella.	Tuoteportfolio päivitetty vastaamaan alueen palvelukysyntää - TOTEUTUNUT
	Yhtiö tarjoaa tapahtumille paikallisen laajakaistan palvelun	PyhäNet WLAN tukiasema käytettävissä paikallisissa tapahtumissa - TOTEUTUNUT
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	TEN-T liikenneverkon mahdollistaman älykkään liikenteen liiketoimintapotentiaali Pyhänetille kartoitetaan	Kontaktien luominen Liikenneministeriöön sekä Liikennevirastoon - TOTEUTUNUT Kartoitus mahdollisuuksista tehty v. 2019 - KESKEN
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Pyhänet on mukana selvittämässä Data Center-toimintojen sijoittumisen liiketoimintamahdollisuuksia seutuverkko-operaattorin näkökulmasta.	Osallistuminen Data Center-campuksen työpajoihin ja suunnitteluun - TOTEUTUNUT
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Yhtiö tuottaa laajakaistapalvelut entistä energiatehokkaammin, tavoitteena hiilineutraalit laajakaistapalvelut	Energiatehokkuus huomioitu yhtenä valintakriteerinä laitteistohankinnoissa - JATKUVAA TOIMINTAA
Viihtyisä elinympäristö	Talokaistaliittymien (taloyhtiö) määrä kasvaa selvästi nykyisestä	Talokaistaliittymien määrä TP2019 yhteensä 6 kpl, Pyhäjärvellä 4 kpl - TOTEUTUNUT

PyhäNet Oy

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palvelutuotannon skaalautuvuutta parannetaan Aktiiviliittymien määrä kasvaa	Tuotantokustannukset laskevat per liittymä - TOTEUTUNUT Liittymämäärä kasvaa 5% jokaisella toiminta-alueella - TOTEUTUNUT 4,9 %

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön taloushallintaa tehostetaan ja siirrytään rullaavaan budjetointiin	Ajantasainen taloustilanne ja talousennuste yhtiön johdon käytössä läpi vuoden - TOTEUTUNUT
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Yhtiön palvelutuotevalikoimaa kehitetään yritysten ja henkilöasiakkaiden tarpeiden mukaan	Tuoteportfolio on päivitetty vastaamaan asiakkaiden tarpeita - TOTEUTUNUT
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Kuituverkon laajennukset tehdään liittymätiheyden ja -potentiaalin ehdoilla	Ennakkomarkkinointi- ja myyntikampanjat toteutettu ennen uusien hankkeiden käynnistämistä - TOTEUTUNUT

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Markkinoinnissa raikas ja monipuolinen ote	Myynti ja markkinointi on aktiivista ja jatkuvaksi toimintaa, joka hyödyntää monipuolisesti erilaisia medioita ja kanavia - TOTEUTUNUT
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Pyhänet toimii aktiivisena kumppanina naapuriseutuverkkojen kanssa ja myös valtakunnallisesti. Sote-palvelujen mahdollistaminen laajakaistaverkon kautta	Seutuverkkojen elinvoimafoorumin järjestäminen Pyhäjärvellä syksyllä 2019 - EI TOTEUTUNUT Yhteistyökumppanin kanssa yhteinen kehitystyö ja pilotointi alkuun vuonna 2019 - EI TOTEUTUNUT
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhtiön avainhenkilöiden rekrytointien suorittaminen kesään 2019 mennessä	Yhtiön päätoiminnot selkeytetty ja niiden tarvitsemat rekrytoinnit suoritettu kesään 2019 mennessä - TOTEUTUNUT

INVESTOINNIT 2017 - 2019

Perustelut:

Kustannusarvio:

Jaksotus:

Totutuminen:

Valokuituverkon laajennukset uusille alueille: Haapajärvi ja Kiuruvesi

Kustannusarvio 0,43 M€ vuodelle 2019. Tulot koostuvat saatavista investointiavustuksista. Toteutusvuosina 2019 – 2021. Hankevastaavalla on oikeus tarkistaa hankintamenon jaksottamista kokonaiskustannusarvion rajoissa.

Verkon rakentaminen ja investointi ei ole käynnistynyt. Ely-keskus ei myöntänyt rahoitusta hankkeelle.

Pyhänet investoinnit	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Menot	11 677 €		430 000 €	0 €
Tulot			260 000 €	0 €
Netto			170 000 €	0 €

PyhäNet Oy

TULOSLASKELMA

	TP2018	TA2019	TP2019	TA2020
Liikevaihto				
Myyntituotot	904 348	1 011 600	944 201	1 100 898
Muut tuotot				
Elinkeinopalvelut				
Liiketoim.muut tuotot	-15 181	20 000		
Liikevaihto yhteensä	889 167	1 031 600	944 201	1 100 898
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	-418 991	-477 000	-377 992	-483 155
Materiaalit ja palvelut yht.	-418 991	-477 000	-377 992	-483 155
Henkilöstökulut				
Palkat	-187 756	-110 000	-121 354	-130 000
Henkilöstökulut	-33 962	-20 400	-22 987	-36 720
Muut hlöstökulut	-16 856	-12 000		
Henkilöstökulut yhteensä	-238 575	-142 400	-144 341	-166 720
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	-23 666	-3 109	-3 108	
Rakennuksista	-190 080	-190 080	-190 080	-225 080
Koneista ja kalustosta	-62 394	-62 394	-17 522	
Poistot ja arvonalen.yht.	-276 141	-255 583	-210 711	-225 080
Muut kulut				
Vapaaeht.henkilösivuk.			-13 664	
Kiinteistöjen hoitokulut	0	-20 000	-27 043	-19 524
Hallintopalvelut	-115 030	-40 000	-55 484	-85 932
Muut hallinnonkulut	-36 728	-40 000	-6 254	
Muut kulut yhteensä	-151 759	-100 000	-102 445	-105 456
Luottotappiot	-837	0	-8 548	
Liikevoitto (liiketappio)	-197 136	56 617	100 165	120 487
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	2 769	500	1 404	
Korko- ja rahoituskulut	-69 803	-59 250	-54 761	-49 718
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-67 035	-58 750	-53 356	-49 718
Voitto ennen satunn.eriä	-264 170	-2 133	46 809	70 769
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-264 170	-2 133	46 809	70 769

PyhäNet Oy

TASE	2019	2018	2019	2018
	€	€	€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 870 654	4 079 566	OMA PÄÄOMA	-99 781
Aineettomat hyödykkeet	0	3 108	Peruspääoma	6 100
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	3 108	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-152 690
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	46 809
				-264 406
Aineelliset hyödykkeet	3 868 654	4 074 458	VIERAS PÄÄOMA	4 290 419
1. Maa- ja vesialueet	0	0	Pitkäaikainen	3 926 195
2. Liittymät	1 951	1 951	1. Pääomalainat	0
3. Rakennukset	3 814 137	4 004 218	2. Lainat rahoituslaitoks.	3 926 195
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0
5. Koneet ja kalusto	52 566	68 289	4. Muut velat	0
6. Muut aineelliset hyödyk.		0	Lyhytaikainen	364 224
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1. Lainat rahoituslaitoks.	272 636
			2. Saadut ennakot	0
Sijoitukset	2 000	2 000	3. Ostovelat	35 725
1. Osakkeet ja osuudet	2 000	2 000	4. Muut velat	23 837
2. Muut saamiset	0	0	5. Siirtovelat	32 027
				22 616
VAIHTUVAT VASTAAVAT	319 984	886 118	VASTATTAVAA YHT	4 190 638
Saamiset	67 343	613 493		4 965 684
Pitkäaikaiset saamiset	0	0		
1. Myyntisaamiset	0	0		
2. Vuokrasaamiset	0	0		
3. Lainasaamiset	0	0		
4. Muut saamiset	0	0		
5. Siirtosaamiset	0	0		
Lyhytaikaiset saamiset	67 343	613 493		
1. Myyntisaamiset	61 973	75 908		
2. Vuokrasaamiset	0	0		
3. Lainasaamiset	0	0		
4. Muut saamiset	5 329	9 914		
5. Siirtosaamiset	41	527 671		
Rahat ja pankkisaamiset	252 641	272 625		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 190 638	4 965 684		

PyhäNet Oy

Rahoituslaskelma	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	257 520,00	11 735,08
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 799,19	-185 724,49
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	109 961,51
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	255 720,81	-64 027,90
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-901 765,36	-1 070 792,69
Lyhytaikaisten lainojen muutos	79 910,44	1 254,71
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	546 150,17	465 100,83
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)		-435 013,48
Rahoituksen nettorahavirta	-275 704,75	-1 039 450,63
Rahavarojen muutos	-19 983,94	-1 103 478,53
Rahavarat 31.12.	252 641,28	272 625,22
Rahavarat 1.1.	272 625,22	1 376 103,75
Rahavarojen muutos	-19 983,94	-1 103 478,53

0

0

Pyhäsalmen Lentokenttä Oy

Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n hallituksen puheenjohtaja Aila Kauranen

1. YLEISTÄ

Osakeyhtiön toimialana on ylläpitää ja kehittää Pyhäsalmen lentokenttää sekä toimialaansa toteuttamiseksi omistaa ja hallita maa-alueita.

Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n hallitus kokoontuu aktiivisesti ja huolehtii toiminnan toteuttamisen sekä huomioi konsernijohdon antamat ohjeet.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Pyhäjärven lentokenttä Oy kuuluu Pyhäjärven kaupungin konserniin.

Pyhäjärven kaupungilla on Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n osakkeita seuraavasti:

- Pyhäjärven kaupungilla 2.266 osaketta
- Pyhäsalmen Ilmailukerholla 299 osaketta
- Anto Viitanen perikunta 35 osaketta
- = yht., 2600 osaketta (kaupungin osuus 87,15 %)

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat:

Aila Kauranen	puheenjohtaja	Mirja Hynninen
Irja Lehtinen	varapuheenjohtaja, sihteeri	Pentti Haavisto
Seppo Kangasharju		Satu Väisänen
Esko Kekkonen		Jorma Pekkala
Martti Prättälä		Matti Maliniemi

Tilintarkastajana toimii BDO Audiator Oy.

4. HENKILÖSTÖ

Osakeyhtiöllä ei ole palkattua henkilöstöä, eikä myöskään toimitusjohtajaa.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 25.4.2019 kaupungintalolla. Lentokenttä Oy:n hallitus on kokoontunut 3 kertaa vuoden 2019 aikana.

Toimintavuoden aikana hallitus työskenteli jälleen aktiivisesti kustannusten kuriin saamiseksi, mutta ei käyttöön nähden eikä kentän toimintaa kuitenkaan heikentäen.

6. ARVIO TALOUDELLISESTA ASEMASTA

Vuosikustannukset on saatu kaupungin avustuksen tuella hoidettua.

Vuokraustoiminta tulojen osalta on minimaalista, koska tilat talvisäilytyksen osalta ovat rajalliset.

Hallitus ei ole nostanut kokouspalkkioita vuosilta 2017 – 2019.

Muista aineellisista hyödykkeissä (asfaltointi) poistot jatkuvat aina vuoteen 2022.

Tilanne yhtiön talouslukujen osalta ovat heikot ja niinpä yhtiön hallitus 20.9.2019 päätti yksimielisesti asettaa yhtiö selvitystilaan.

Kutsutaan ylimääräinen yhtiökokous koolle, heti kun kaupungin puolelta asiat on hoidettu päätöksien osalta virallisiksi.

Pyhäsalmen Lentokenttä Oy

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TP2019	TA2020
Liikevaihto				
Vuokratuotot	1 045	800	1 682	0
Muut tuotot	1 800	0	2 199	0
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0
Liiketoim.muut tuotot	5 000	0	5 000	0
Liikevaihto yhteensä	7 845	800	8 881	0
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	0	0	0	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0
Muut hlöstökulut	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	-1 993	-1 993	-1 993	0
Poistot ja arvonalen.yht.	-1 993	-1 993	-1 993	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-4 917	-6 000	-7 605	0
Hallintopalvelut	-847	-1 900	-571	0
Muut hallinnonkulut	-1 190	-700	-1 226	0
Muut kulut yhteensä	-6 954	-8 600	-9 402	0
Luottotappiot				
Liikevoitto (liiketappio)	-1 102	-9 793	-2 514	0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	1	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-3	0	-71	0
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-2	0	-71	0
Voitto ennen satunn.eriä	-1 104	-9 793	-2 585	0
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-1 104	-9 793	-2 585	0

Pyhäsalmen Lentokenttä Oy

TASE	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 979	7 972	OMA PÄÄOMA	6 290	8 875
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	386 832	386 832
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-377 957	-376 853
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-2 585	-1 104
Aineelliset hyödykkeet	5 979	7 972	VIERAS PÄÄOMA	802	1 172
1. Maa- ja vesialueet	0	0	Pitkäaikainen	0	0
2. Liittymät	0	0	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	0	0	2.Lainat rah.laitos	0	0
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyht	0	0
5. Kalusto	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	5 979	7 972	Lyhytaikainen	802	1 172
7. Enn.maksut ja kesken. Hank	0	0	1.Lainat rah.laitos	0	0
Sijoitukset	0	0	2.Saadut ennakot	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3.Ostovelat	635	1 159
2. Muut saamiset	0	0	4.Muut velat	0	0
			5.Siirtovelat	167	13
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 112	2 075	VASTATTAVAA YHT	7 091	10 047
Saamiset	646	375			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	646	375			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	646	375			
Rahat ja pankkisaamiset	466	1 700			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 091	10 047			

Pyhäsalmen Lentokenttä Oy

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-5 592,41	-5 911,43
Satunnaiset erät	5 000,00	5 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	1 800,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-592,41	888,57
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-271,00	170,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähennys (-)	-370,52	-991,03
Rahoituksen nettorahavirta	-641,52	-821,03
Rahavarojen muutos	-1 233,93	67,54
Rahavarat 31.12.	466,11	1 700,04
Rahavarat 1.1.	1 700,04	1 632,50
Rahavarojen muutos	-1 233,93	67,54

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi (oto)

1. YLEISTÄ

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, hallita ja vuokrata Pyhäsalmen kaivoksessa ja kaivosalueella sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tuotanto- ja toimitiloja tieteelliseen ja tuotannolliseen tarkoitukseen. Yhtiön apu- toiminimi ja markkinointinimi on Pyhäjärven Callio – maanalainen menestystekijä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiöllä on Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa sopimus uusiokäytön ns. ensioikeuksista sekä tilojen edelleen vuokrauksesta ja uusiokäytön palveluliiketoiminnasta.

Yhtiö on tehnyt ensimmäiset vuokrasopimuksensa kaivosalueelle ja vuonna 2019 on saatu uusia sopimuskuppaneita sekä positiivisia hankerahoituspäätöksiä. Yhtiö on toteuttanut uusiokäytön edistämistomia Callion strategisen toimintasuunnitelman mukaisesti.

Yhtiö perusti Suomen Energiavarasto Oy:n energiavarastohankkeen projektityhtiöksi toukokuussa 2019. Hakemus uuden energiateknologian ja suurten demonstraatiohankkeiden investointituen hakuun tehtiin toukokuussa 2019. Tukea ei hankkeelle myönnetty vuoden 2019 aikana.

Syyskuussa 2019 yhtiö järjesti laajasti kv-julkisuutta saaneen Callio Strongman World Record Breakers-voimamiestapahtuman.

Marraskuussa 2019 yhtiö solmi projektikehityssopimuksen energiavaraston pilottilaitoksen toteuttamisesta Pumped Hydro Storage Sweden AB:n kanssa.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:
 Erkki Kärkkäinen (20.6.2019 lähtien), puheenjohtaja
 Ville Isoherranen, varapuheenjohtaja
 Jouni Jussinniemi (20.6.2019 lähtien), jäsen
 Kimmo Luukkonen, puheenjohtaja 1.1.-20.6.2019
 Jorma Leskinen, jäsen 1.1.-20.6.2019

Tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Oy

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtajana toimii (oto): kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi.
 Yhtiöllä oli vuonna 2019 palveluksessaan osa-aikainen markkinointiasistentti 1.1.-30.4.2019.

5. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETO- VOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Callio Data Center Campus tarjoaa hyperturvallisen ja energiavarman vaihtoehdon konesalipalveluille	Data Center Campuksen kaava lainvoimainen 2019. Kohteen karakterisointi valmis 2019. → ei toteutunut, kaavoitus kuitenkin eteni vuonna 2019.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Biopolttoaineterminaali-hanke synnyttää yritystoimintaa hyödyntämään maanpäällistä infraa kaivosalueella.	Biopolttoaineterminaali-hanke saadaan toteutettua vuonna 2019 ja yritystoiminta mahdollistuu. → toteutui. Markkinointivaihe alkoi 1/2020.

Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	<p>Maanalaisen turvallisuuden ja suoje-lutoiminnan osaamisen hyödyntäminen ja edelleen kehittäminen yritys-lähtöiseksi uusiokäytöksi.</p> <p>Callio Edible Insects from Mine-hanke</p> <p>Kasviontuotannon jatkokehittäminen kaivoksessa tapahtuu yritys-lähtöisen hankkeistamisen kautta.</p> <p>Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa konei-den ja laitteiden T&K-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet</p> <p>CallioLab osaksi kansainvälisiä tutki-musinfrastruktuureja ja verkostoja</p>	<p>Callio Underground Rescue-hanke saa ra-hoituksen ja alkaa keväällä 2019 (hankeaika 1/2019-12/2021). → toteutui: rahoituspäätös 6/2019, hanke alkoi 9/2019.</p> <p>Hanke on käynnissä 1/2019 suunnitelman mukaan ja etenee suunnitellusti. → toteutui.</p> <p>Callio solmii yhteistyösopimuksen 6 kpl yri-tysten kanssa jatkokehityksestä (erikoiskas-vien viljelyn kiihdytyskaista). → Kiihdytys-kaista-konsepti ei toteutunut.</p> <p>Uusia testaus- ja tuotekehityssopimuksia 3 kpl vuoden 2019 aikana. → tavoite ei toteu-tunut (1 kpl)</p> <p>Karakterisointi ja profilointi tapahtuu BSUIN-hankkeen kautta 2019 loppuun mennessä. → ei toteutunut</p>
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	<p>Kaivoksen henkilöstön ja alihankki-joiden yrityskehittäminen tuo kasvua ja työtä.</p>	<p>Uusia perustettuja yrityksiä 2 kpl vuonna 2019. → toteutui (2 kpl)</p>
Resurssiviisas Pyhäjärvi	<p>Suomen sähköjärjestelmän tarvit-sema Energiavarastohanke tarjoaa säätövoimaa markkinoille.</p> <p>Energiakaivos-hanke selvittää kai-voksen geotermisen energian liike-taloudellista hyödyntämistä.</p> <p>Callio kiertotalouden tiekartta-selvi-tyksen jatkotyöstö avaa mahdolli-suuksia infran uusiokäytölle.</p>	<p>Energiavarastosta tehdään investointipää-tös yksityisen toimijan tai konsortion toi-mesta ja rakentaminen alkaa vuonna 2020. → ei toteutunut. Pilottilaitoksesta tehtiin so-pimus 11/2019.</p> <p>Vuonna 2019 yksi yritys-lähtöinen ja –ra-hoitteinen jatkotoimenpide saadaan alkuun geotermisen energian hyödyntämiseksi. → ei toteutunut.</p> <p>Vuonna 2019 yksi uusi kiertotalouden yritys-lähtöinen toimenpide tai hankkeistus. → to-teutui (1 kpl hankkeistuksia).</p>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Yhtiö osallistuu paikkakunnan ta-pahtumiin jakaen tietoa toiminnas-taan monipuolisesti ja keräten näke-myksiä kuntalaisilta.</p>	<p>Osallistuu 6 kpl Pyhäjärven tapahtumiin vuonna 2019. → ei toteutunut (4 kpl)</p> <p>NIHAK-alueen ja maakunnan tapahtumiin 4 kpl vuonna 2019 → toteutui (5 kpl)</p>

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	<p>Yhtiön käyttökate on positiivinen</p> <p>Yhtiö varautuu tuleviin investointei-hin laajentamalla erityisesti palvelu- ja vuokratulopohjaa merkittävästi</p>	<p>Käyttökate positiivinen → toteutui</p> <p>Uusia palvelu- ja vuokrasopimuksia 5 kpl vuonna 2019 → 3 kpl, ei toteutunut</p>

Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin jatkokäyttö turvataan	Jatkokäyttö mahdollistuu tuleville vuosille vuoden 2019 aikana. → ei toteutunut. Maanalainen kaivostuotanto jatkuu kesään 2021, joten aikaikkuna piteni.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yhtiö varautuu tuleviin investointeihin tekemällä investointisuunnitelman.	Investointisuunnitelma vuosille 2020-2022 tehdään vuoden 2019 aikana. → ei toteutunut
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkoihin ja erityisosaamiseen.	Etätyömahdollisuus asiantuntijoille sekä omaehtoisen koulutuksen tukeminen. → toteutui

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callio näkyy kuukausittain maakunnan ja/tai valtakunnan mediassa sekä 3 ajankohtana kansainvälisessä mediassa vuonna 2019 → molemmat toteutuivat. Kv-näkyvyyttä neljän eri ajankohdan ja asian osalta.
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset 2019 → toteutui, uusia avauksia ja kontakteja runsaasti. Yhteisten hankkeiden ja projektien lukumäärä 2019 → hankkeet ja projektit lisääntyivät, toteutui

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TP2019	TA2020
Liikevaihto				
Vuokratuotot	5 435	58 000	60 580	85 000
Muut tuotot	0	1 000	24 000	4 000
Elinkeinopalvelut	0	4 000	0	5 000
Liiketoim.muut tuotot	12 054	0	0	8 000
Liikevaihto yhteensä	17 489	63 000	84 580	102 000
Materiaalit ja palvelut				
Palvelut	0	-5 000	0	-20 000
Aine- ja tavaraostot	0	-2 000	0	-5 000
Materiaalit ja palvelut yht.	0	-7 000	0	-25 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-4 126	-15 000	-5 610	-19 000
Henkilöstökulut	-910	-4 500	-1 282	-5 400
Muut hlöstökulut	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-5 036	-19 500	-6 893	-24 400
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	0	-1 000	0	-2 000
Hallintopalvelut	-7 851	-3 500	-4 104	-5 000
Muut hallinnonkulut	-22 687	-3 000	-35 721	-3 000
Muut kulut yhteensä	-30 538	-7 500	-39 825	-10 000
Luottotappiot	0	0	0	0
	0		0	
Liikevoitto (liiketappio)	-18 085	29 000	37 862	42 600
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	0	0	1	0
Korko- ja rahoituskulut	-284	-270	-181	-270
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-284	-270	-180	-270
Voitto ennen satunn.eriä	-18 369	28 730	37 682	42 330
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut		0		0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Välittömät verot	0	0	-3 449	0
Tilikauden voitto / tappio	-18 369	28 730	34 233	42 330

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

TASE	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 000	0	OMA PÄÄOMA	16 296	-17 937
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	2 500	2 500
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-20 437	-2 067
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	34 233	-18 369
Aineelliset hyödykkeet	0	0	VIERAS PÄÄOMA	40 364	31 878
1. Maa- ja vesial.	0	0	Pitkäaikainen	30 000	30 000
2. Liittymät	0	0	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	0	0	2.Lainat rah.laitos	30 000	30 000
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyht	0	0
5. Koneet ja kalust	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykk.	0	0	Lyhytaikainen	10 364	1 878
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rah.laitos	0	0
Sijoitukset	3 000	0	2.Saadut ennakot	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	3 000	0	3.Ostovelat	1 013	467
2. Muut saamiset	0	0	4.Muut velat	5 445	1 200
			5.Siirtovelat	3 905	211
VAIHTUVAT VASTAAVAT	53 660	13 941	VASTATTAVAA YHT	56 660	13 941
Saamiset	0	496			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	0	496			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	496			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Rahat ja pankkisaamiset	53 660	13 445			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56 660	13 941			

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Rahoituslaskelma	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	34 232,72	-18 369,32
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 000,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	31 232,72	-18 369,32
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	30 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	496,00	-496,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähennys (-)	8 485,91	1 863,46
Rahoituksen nettorahavirta	8 981,91	31 367,46
Rahavarojen muutos	40 214,63	12 998,14
Rahavarat 31.12.	53 660,11	13 445,48
Rahavarat 1.1.	13 445,48	447,34
Rahavarojen muutos	40 214,63	12 998,14
	0,00	0,00

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

Toimitusjohtaja

Matti Aulakoski

Pyhjärven kaupungin kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärlaitoksen toiminta yhtiöitettiin 1.1.2015 alkaen. Kaupunginvaltuusto päätti 27.10.2014 § 99 perustaa Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:n.

1. YLEISTÄ

Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden ylläpitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Pyhjärven kaupunki omistaa kaikki yhtiön 1.010 osaketta.
Yhtiö kuuluu Pyhjärven kaupungin konserniyhtiöön, joka laatii konsernitilinpäätöksen.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat:

Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja

Muut jäsenet ovat, Aimo Karvonen, Pirjo Lammassaari, Greta Kauranen ja Kjell Kurtén

Hallitus kokoontui kuluvan vuoden aikana 9 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 08.05.2019

Tilintarkastajana on toiminut BDO Oy tilintarkastusyhteisö Sakari Syrjälä

4. HENKILÖSTÖ

toimitusjohtaja	Matti Aulakoski
työnjohtaja	Pekka Niskanen
käytönvalvoja	Raimo Paajanen
toimistos sihteeri	Helena Vartiainen
toimistos sihteeri	Miia Lehtomäki 1.4.2019 alkaen
verkostoasentaja	Mauri Korpikari
vanhempi laitosmies	Markku Manninen
laitosmies	Pauli Lohva
laitosmies	Aki Kokkonen

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Ruotasen kaukolämpölaitos ostettiin ja samalla purettiin epäedullinen sopimus lämmöntuotannosta Ruutana Heating Oy:n kanssa.

6. TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

liikevaihto	2.714.510,65 €
kaukolämpö	1.637.900,21 €
vesi- ja viemärlaitos	1.076.610,14 €
myyty kaukolämpö	24.109,2 MWh/v
myyty vesimäärä	685.410 m ³ /v
laskutettu jätevesimäärä	145.390 m ³ /v
tulos ennen veroja	189.414 €

7. INVESTOINNIT

Kaukolämpölaitoksen investoinnit:

- Ostettiin Ruotasen alueella sijaitseva lämpölaitos
- Uusittiin linjastoja vanhalla Pyhjärventiellä
- Rakennettiin yhdyslinja Opintie / Ikosen alue

Vesilaitoksen investoinnit:

- Vanhan Pyhjärventien vesihuolto sujuttamalla
- Marjoniemen alueen vesihuolto sujuttamalla
- Naapurintien vesihuolto sujuttamalla
- Vaihrettiin kaksi vanhaa pakettiautoa yhteen uuteen

Viemärlaitoksen investoinnit

- Aloitettiin pintavalutus kentän teko ja purkupuutken rakennus uuden ympäristöluvan mukaisesti
- Tehtiin sujutuksia betoniviemäriin taajaman alueella
- Rakennettiin viemäriverkosto Jänisniemeen

Investoinnit yhteensä 769 000 €

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäistä valvontaa on toteutettu kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja noudattaen, joiden avulla on varmistettu organisaation tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan laillisuus.

Yhtiö on tehnyt riskienkartoituksen sekä työsuojelun toimintaohjelman. Näissä on kartoitettu erityyppisiä riskejä työsuojelun ja toiminnan kannalta.

Kaukolämpölaitoksen kannalta suurin riski on, että kiinteän polttoaineen laitoksessa sattuu jotain vakavaa kuten tulipalo, räjähdys tai jokin muu onnettomuus ja lämpö joudutaan tuottamaan öljyllä.

Tähän yhtiö on varautunut vakuuttamalla tämän kaltainen riski.

Biopolttoaineen saatavuus on turvattu toimitussopimuksilla metsähakkeen osalta vuoden 2020 kesäkuun loppuun asti ja purukuoren osalta 2022 kesäkuun loppuun asti.

Vesilaitos on varautunut sähkökatkoksia varten hankkimalla varavoimakoneet kaikille vedenottamoille. Näin turvataan vedensaanti asiakkaille sähkökatkostenkin aikana.

Lisäksi yhtiö on tehnyt toimintaohjeet toiminnasta talousveden saastumisen ja erityistilanteiden varalta. Samoin on tehty desinfiointiohjeet vesijohtoverkostoille.

Jätevedenpuhdistamolle suurimpia toiminnan riskejä ovat jätevedenpuhdistamolle tuleva suuri vuotovesimäärä. Tuleville vuosille taloudellisia riskejä tulee uuden ympäristöluvan myötä, jossa on ainakin purkupaikan muutos ja pintavalutus kentän rakentaminen. Samoin puhdistamolle on odotettavissa muutoksia tiukentuneiden puhdistusvaatimusten myötä.

9. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	GTK:n Energiakaivoshanke jossa yhtiö on mukana	Vähintään yhdessä rakennuksessa on geotermiaa hyödyntävä järjestelmä
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Biopolttoaineen käyttö kokonaistuotannosta Vuotovesimäärä	92%/Toteutui alle 50%/ei toteutunut n.60%
Viihtyisä elinympäristö	Pyhäjärven vesistökuormituksen vähentäminen	Viemäri liittymien määrä toiminta-alueella/ toteutui uusia 15kpl

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Positiivinen tilikauden tulos	Lainanhoitokyky kaupungille/toteutui
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Toiminnan tehostamisella pidetään hintataso kilpailu kykyisenä	
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Oikein mitoitettujen investointimäärät	Suhteessa liikevaihtoon/ toteutui
	Pintavalutus kentän toteuttaminen (Aikataulu riippuu lupaprosessista)	Toteutuu vuonna 2019/toteutui aloitus 2019 lupa tuli 2019
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Koulutus, Tyky-päivät	Koulutuspäivien määrä, Tyky-päivä vähintään kerran vuodessa/ toteutui 1kpl

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhteistyö muiden tytäryhtiöiden kanssa	Kaapelinäytöt Energia ja Vesi Oy:lle 2019 aikana/ei toteutunut

MUUT TAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutui.

10. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Ympäristötekijöiden osalta ei ole tiedossa sellaisia tekijöitä, jotka vaikuttaisivat olennaisesti kaupungin taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen. Painoarvoltaan pienempien asioiden osalta voidaan mainita, että esimerkiksi vesihuoltolaitoksen puhdistamon osalta on tehty investointeja täyttääkseen vaaditut lupaehtot. Lupaehtojen kiristyminen voi kuitenkin vaatia lisäinvestointeja.

YMPÄRISTÖTAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kuormitusaste	< 10 %		Tavoite toteutuu.

11. INVESTOINNIT

Vesilaitos	Vesijohtoverkoston perusparannusta jatketaan uusimalla valurauta-sekä PVC johtoja. Uutta verkostoa tehdään Pitkänkankaan ja Kohisevan linjan yhdysjohtoa jatkaen.		
Viemärlaitos	Vesimittareiden vaihtoa jatketaan, tavoitteena 300 kappaleen asennus		
Kaukolämpölaite	Viemäriverkoston vuotovesien poistamisen sekä verkostojen ja laitoksen peruskorjaukseen varataan 75 000 €.		
	Kaukolämpölaitoksen verkostojen peruskorjaukseen varataan 45000 € sekä 55000€ uuden linjan rakentamiseen		
	Kokonaisinvestointimäärä on noin 300 000 €		
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	300.000 €		Tavoite toteutui / ylittyi Ruotasen laitoksen oston verran.

TAVOITTEET VESILAITOS

TAVOITE	SEURANTA / MITTARI
Vuotovesimäärä < 15 %	m3 / %
Vesimittareiden vaihto etäluettaviin 300 kpl	200kpl

TAVOITTEET VIEMÄRILAITOS

TAVOITE	SEURANTA / MITTARI
Vuotovesien vähentäminen < 50 %	60% / m3

TAVOITTEET KAUKOLÄMPÖLAITOS

TAVOITE	SEURANTA / MITTARI
Linjojen vuotovesimäärä 1000 m3/vuosi	1014m3
Hallitsemattomat seisakit 1 kpl/vuosi	1kpl
Biopolttoaineen Käyttö kokonaistuotannosta 92 %	97%

12. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyrimme omalla toiminnalla vaikuttamaan toimintavarmuuteen ja kustannustehokkuuteen jotta voimme pitää kuluttajahinnat nykyisellä tasolla.

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
LIKEVAIHTO	2.706.264,31	2.624.335,61
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1.186.631,68	-1.156.756,66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä	-1.186.631,68	-1.156.756,66
Ulkopuoliset palvelut	-444.894,30	-513.938,07
Aktivoinnit, materiaalit ja palvelut	422.394,87	410.752,36
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1.209.131,11	-1.259.942,37
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-490.273,19	-480.557,77
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-74.747,05	-87.481,94
Muut henkilösivukulut	-19.501,31	-12.205,09
Henkilösivukulut yhteensä	-94.248,36	-99.687,03
Henkilöstökulut yhteensä	-584.521,55	-580.244,80
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-424.721,68	-402.844,30
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-424.721,68	-402.844,30
Aktivoinnit, liiketoiminnan muut kulut	5.817,27	1.386,60
Liiketoiminnan muut kulut	-281.426,06	-255.349,52
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	206.463,91	125.954,62
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	7.254,17	7.980,06
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	7.254,17	7.980,06
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-19.991,88	-21.462,41
Muille	-5.118,77	-2.678,27
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-25.110,65	-24.140,68
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-17.856,48	-16.160,62
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	188.607,43	109.794,00
Tuloverot	-38.058,78	-22.122,59
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	150.548,65	87.671,41

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

TASE	31.12.2019	31.12.2018
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3.600,00	3.600,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3.600,00	3.600,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14.606,65	14.606,65
Liittymismaksut	5.524,20	5.524,20
Rakennukset ja rakennelmat	9.668.982,78	9.483.307,99
Koneet ja kalusto	258.216,53	99.612,15
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	9.947.330,16	9.603.050,99
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9.950.930,16	9.606.650,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	450.346,20	441.177,92
Muut saamiset		2.831,00
Siirtosaamiset	163,61	2.022,28
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	450.509,81	446.031,20
Rahat ja pankkisaamiset	318.295,04	310.318,04
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	768.804,85	756.349,24
V a s t a a v a a yhteensä	10.719.735,01	10.363.000,23
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma (oy)		
Osakepääoma (oy)	1.010.000,00	1.010.000,00
Osakepääoma yhteensä	1.010.000,00	1.010.000,00
Muut rahastot (oy)		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4.000.000,00	4.000.000,00
Muut rahastot (oy) yhteensä	4.000.000,00	4.000.000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	252.773,69	165.102,28
Tilikauden voitto (tappio)	150.548,65	87.671,41
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5.413.322,34	5.262.773,69
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	351.733,24	138.800,00
Velat saman konsernin yrityksille	2.847.484,00	3.050.876,00
Muut velat	1.239.672,92	1.239.672,92
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	4.438.890,16	4.429.348,92
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	60.400,08	20.400,00
Saadut ennakot	1.324,28	1.384,18
Ostovelat	344.515,65	243.669,80
Velat saman konsernin yrityksille	203.392,00	203.392,00
Muut velat	51.596,56	73.320,76
Siirtovelat	206.293,94	128.710,88
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	867.522,51	670.877,62
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5.306.412,67	5.100.226,54
V a s t a t t a v a a yhteensä	10.719.735,01	10.363.000,23

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	575 270,33	490 515,71
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-769 000,85	-447 543,19
Toiminnan ja investointien rahavirta	-193 730,52	42 972,52
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		0,00
Antolainasaamisten vähennykset		0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	280 000,00	58 919,95
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-270 458,76	-225 492,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	40 000,08	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset		0,00
Vaihto-omaisuuden muutos		0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-4 478,61	118 962,11
Korottomien pitkä- ja lyh.aik.velkojen muutos	156 644,81	81 933,63
Rahoituksen nettorahavirta	201 707,52	34 323,69
Rahavarojen muutos	7 977,00	77 296,21
Rahavarat 31.12.	318 295,04	310 318,04
Rahavarat 1.1.	310 318,04	233 021,83
Rahavarojen muutos	7 977,00	77 296,21

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. YLEISTÄ

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevaa tonttia (16:233/1040/1) sekä tontilla olevaa kahta liiketaloa.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeet	Kpl	Huoneisto	Omistaja
1 – 493	493	A1	Pyhäjärven kaupunki
494 – 722	229	A2	Kansaneläkelaitos
723 – 1105	383	A3	Pyhäjärven Kehitys Oy
1106 – 1199	94	A4	Pyhäjärven Kehitys Oy
1200 – 1487	288	B5	Alko Oy
1488 – 1494	7	B6	Pyhäjärven kaupunki
1495 – 1527	33	B7	Pyhäsalmen Taksi Oy
1528 – 1800	273	B8	Pyhäjärven kaupunki
Yhteensä 1800 osaketta			

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat
 Asko Torssonen puheenjohtaja ja Sami Laukkanen (Pyhäjärven kaupunki)
 Risto Alaheikka (Pyhäjärven Kehitys Oy)
 Kari Kaleton (Kela)
 Marjo Heikkilä (Alko Oy)
 Tilintarkastusyhteisö on BDO Oy

4. HENKILÖSTÖ

Ei palkattuja työntekijöitä

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vuonna 2018 Koy Pyhäsalmen Liiketalo on ostanut kaupungilta tontin, jolla yhtiön rakennukset sijaitsevat. Lohkominen on toteutettu lokakuussa 2019.
 Vuonna 2019 on B-talon ilmanvaihtoon asennettu jäähdytyslaitteisto.

Syksyn 2019 aikana A-talossa on tehty kuntotutkimuksia ja niiden perusteella arvioidaan mahdolliset korjaustoimenpiteet ja niiden laajuus. Yhtiön hallitus on päättänyt tilata korjaussuunnitelman Mittavat Oy:ltä. Korjausten suunnittelu ja toteutus pyritään aloittamaan mahdollisimman pian vuoden 2020 alussa. Yhtiökokous kutsutaan koolle päättämään korjausten rahoituksesta.

Muilta osin tulevia remontteja suunnitellaan hallituksen 5v korjaustarveselvityksen pohjalta.

Yhtiön hoito- ja alv-laskelmalla on kumulatiivista ylijäämää tilanteessa 31.12.2019 yht. 11 465,93 €.

6. TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2018	TA2019	TP2019	TA2020	TS2021
Lainakanta	88 436	50 200	49 634	100 000	61 200
Investoinnit	8 995	10 500	35 112	50 000	15 500

7. INVESTOINNIT**Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo****Korjaustarveselvitys 5 v,
hallituksen esitys**

<u>5 vuoden aikana suunnitellut korjaukset</u>	aika	hinta-arvio, brutto	netto
Lukituksen suunnittelu ja uusiminen	2021 - 2023	12.400 €	10.305 €
Katon tarkastus ja tarvittavat huoltotoimenpiteet	2020 - 2025	24.800 €	20.611 €
Sähköautojen latauspiste	2025	5.000 €	4.155 €

8. RISKIEN HALLINTA, SISÄINEN VALVONTA JA YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä.

9. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Ensisijaisesti keskitytään kiinteistön rakennekorjauksiin sisäilman parantamiseksi.

10. TALOUSARVIOVERTAILU JA TULOSLASKELMA 2019 SEKÄ TALOUSARVIO VUODELLE 2020

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020
TUOTOT				
Vastikkeet				
Hoitovastikkeet	80 781 €	80 781 €	80 781 €	80 781 €
Ylimääräinen hoitovastike	0 €	0 €	0 €	0 €
Vastikkeet yhteensä	80 781 €	80 781 €	80 781 €	80 781 €
Käyttökorvaukset	512 €	512 €	512 €	512 €
Muut tuotot			125 €	
KIINTEISTÖN TUOTOT YHTEENSÄ	81 293 €	81 293 €	81 417 €	81 293 €
KULUT				
Hallinto	-11 808 €	-12 490 €	-12 967 €	-12 490 €
Käyttö ja huolto	-14 177 €	-13 510 €	-12 624 €	-13 500 €
Lämmitys	-18 883 €	-19 460 €	-19 824 €	-19 500 €
Vesi ja jätevesi	-1 773 €	-2 290 €	-1 311 €	-2 290 €
Sähkö	-6 679 €	-6 500 €	-7 301 €	-8 193 €
Jätehuolto	-2 302 €	-2 500 €	-1 881 €	-2 400 €
Vahinkovakuutukset	-2 321 €	-2 500 €	-2 439 €	-2 550 €
Vuokrat, tontti	-1 584 €	0 €	0 €	0 €
Kiinteistövero	-5 950 €	-6 200 €	-6 162 €	-6 500 €
Korjaukset	-1 655 €	-2 700 €	-41 070 €	-3 700 €
Aktivoidut hankinnat	0 €	0 €	36 122 €	0 €
Muut hoitokulut		-143 €	€	-170 €
HOITOKULUT YHTEENSÄ	-67 132 €	-68 293 €	-69 457 €	-71 293 €
TOIMINTAKATE	14 161 €	13 000 €	11 960 €	10 000 €
Rahoitustuotot ja -kulut	54 474 €	38 658 €	39 392 €	32 372 €
Poistot	-35 463 €	-51 658 €	-51 331 €	-40 372 €
Yhteensä	33 171 €	0 €	21 €	0 €

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

TASE

	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 543 778	1 559 743	OMA PÄÄOMA	1 505 231	1 505 210
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	8 000	8 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 516 986	1 516 986
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-19 776	-52 946
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	21	33 170
Aineelliset hyödykkeet	1 543 778	1 559 743	VIERAS PÄÄOMA	60 514	94 413
1. Maa- ja vesialueet	67 178	81 172	Pitkäaikainen	18 425	49 633
2. Liittymät	38 329	38 329	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	1 399 933	1 424 223	2. Lainat rahoituslaitoksilta	18 425	49 633
4. Kiinteät koneet ja laitteet	34 230	10 543	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
5. Koneet ja kalusto	4 107	5 476	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	42 090	44 780
7. Enn.maksut ja kesken. hank	0	0	1. Lainat rahoituslaitoksilta	31 209	38 803
Sijoitukset	0	0	2. Saadut ennakot	0	297
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3. Ostovelat	10 227	4 164
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	654	1 516
			5. Siirtovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	21 968	39 880	VASTATTAVAA YHT	1 565 746	1 599 623
Saamiset	4 785	1 093			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vastikesaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	4 785	1 093			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vastikesaamiset	13	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	4 772	1 093			
Rahat ja pankkisaamiset	17 183	38 787			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 565 746	1 599 623			

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

VASTIKEJÄLKILASKELMA 2019

HOITOTUOTOT

Hoitovastikkeet	80 780,52	
Käyttökorvaukset	511,81	
Muut tuotot	125,00	
Vastikkeiden alv	16 520,05	
HOITOTUOTOT YHTEENSÄ		97 937,38

HOITOKULUT

Hoitokulut	-69 456,88	
Korkokulut	0,00	
Muut rahoituskulut	0,00	
Alv-palautusvastuu	756,41	
Aktivoinnit, jäähditys B-talo, tontin lohkominen	-36 121,81	
Alv vastikekulut	-20 291,19	
HOITOKULUT YHTEENSÄ		-125 113,47

LAINOJEN NOSTOT

		0,00
HOITOVASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ		-27 176,09
ED.TILIKAUSIEN HOITOVAST.YLI/ALIJÄÄMÄ		21 032,63
SIIRTYVÄ HOITOVAST.YLI/ALIJÄÄMÄ		-6 143,46

ALV-VASTIKETUOTOT

Alv-vastikkeet	0,00	
vähennettävät verot	20 291,19	
ALV-VASTIKETUOTOT YHTEENSÄ		20 291,19

ALV-VASTIKEKULUT

Tilitettävä alv	-16 520,05	
ALV-VASTIKEKULUT YHTEENSÄ		-16 520,05

ALV-VASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ

		3 771,14
ED. TILIKAUSIEN ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		13 838,25
SIIRTYVÄ ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		17 609,39

PÄÄOMATUOTOT, LAINA 3

Pääomavastikkeet	0,00	
Rahastoidut pääomavastikkeet	0,00	
Pääomavastikkeet yhteensä		0,00
Lainaosuussuoritukset jää		
Rahastoidut lainaosuussuoritukset		
Lainaosuussuoritukset yhteensä		0,00
PÄÄOMATUOTOT, LAINA 3		0,00

PÄÄOMAKULUT, LAINA 3

Korkokulut	-0,61	
Muut rahoituskulut	-2,20	
Lainojen lyhennykset	-452,82	
Lainaosuuslyhennykset		
PÄÄOMAKULUT, LAINA 3 YHTEENSÄ		-455,63

PÄÄOMAVASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ, LAINA 3		-455,63
ED. TILIKAUSIEN PÄÄOMAVAST.JÄÄMÄ LAINA 3		457,91
SIIRTYVÄ PÄÄOMAVASTIKEYJÄÄMÄ LAINA 3		2,28

ALV-VASTIKETUOTOT, LAINA 3

Alv-vastikkeet	0,00	
vähennettävät verot	0,00	
ALV-VASTIKETUOTOT YHTEENSÄ		0,00

ALV-VASTIKEKULUT, LAINA 3

Tilitettävä alv	0,00	
ALV-VASTIKEKULUT YHTEENSÄ		0,00

ALV-VASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ

		0,00
ED. TILIKAUSIEN ALV-VASTIKEYJÄÄMÄ		0,00
SIIRTYVÄ ALV-VASTIKEYJÄÄMÄ		0,00

PÄÄOMATUOTOT, LAINA 4

Pääomavastikkeet	5 695,20	
Pääomavastikkeet alv	25 068,12	
Rahastoidut pääomavastikkeet	0,00	
Pääomavastikkeet yhteensä		30 763,32
Lainaosuussuoritukset jää		
Rahastoidut lainaosuussuoritukset	0,00	
Lainaosuussuoritukset yhteensä		0,00
PÄÄOMATUOTOT, LAINA 4		30 763,32

PÄÄOMAKULUT, LAINA 4

Korkokulut	-601,87	
Muut rahoituskulut	-27,60	
Lainojen lyhennykset	-30 007,97	
Lainaosuuslyhennykset	0,00	
PÄÄOMAKULUT, LAINA 4 YHTEENSÄ		-30 637,44

PÄÄOMAVASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ, LAINA 4		125,88
ED. TILIKAUSIEN PÄÄOMAVAST.JÄÄMÄ LAINA 4		-31,93
SIIRTYVÄ PÄÄOMAVASTIKEYJÄÄMÄ LAINA 4		93,95

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

ALV-VASTIKETUOTOT, LAINA 4

Alv-vastikkeet	6 016,32	
vähennettävät verot	0,00	
ALV-VASTIKETUOTOT YHTEENSÄ		6 016,32

ALV-VASTIKEKULUT, LAINA 4

Tilitettävä alv	-6 016,32	
ALV-VASTIKEKULUT YHTEENSÄ		-6 016,32

ALV-VASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ		0,00
ED. TILIKAUSIEN ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		0,00
SIIRTYVÄ ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		0,00

PÄÄOMATUOTOT, LAINA 5

Pääomavastikkeet	9 750,00	
Rahastoidut pääomavastikkeet	0,00	
Pääomavastikkeet yhteensä		9 750,00
Lainaosuussuoritukset	0,00	
Rahastoidut lainaosuussuoritukset	0,00	
Lainaosuussuoritukset yhteensä		0,00
PÄÄOMATUOTOT, LAINA 5		9 750,00

PÄÄOMAKULUT, LAINA 5

Korkokulut	-461,78	
Muut rahoituskulut	-27,60	
Lainojen lyhennykset	-8 341,90	
Lainaosuuslyhennykset	0,00	
PÄÄOMAKULUT, LAINA 5 YHTEENSÄ		-8 831,28

PÄÄOMAVASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ, LAINA 5

PÄÄOMAVASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ, LAINA 5		918,72
ED. TILIKAUSIEN PÄÄOMAVAST. JÄÄMÄ LAINA 5		-1 393,46
SIIRTYVÄ PÄÄOMAVASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ LAINA 5		-474,74

ALV-VASTIKETUOTOT, LAINA 5

Alv-vastikkeet	2 340,00	
vähennettävät verot	0,00	
ALV-VASTIKETUOTOT YHTEENSÄ		2 340,00

ALV-VASTIKEKULUT, LAINA 5

Tilitettävä alv	-2 340,00	
ALV-VASTIKEKULUT YHTEENSÄ		-2 340,00

ALV-VASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ		0,00
ED. TILIKAUSIEN ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		0,00
SIIRTYVÄ ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		0,00

TÄSMÄYTYS KIRJANPITOON

Hoitovastikeyli/alijäämä	-6 143,46
Alv-vastikeyli/alijäämä	17 609,39
Pääomavastikeyli/alijäämä laina 3	2,28
Pääomavastikeyli/alijäämä laina 4	93,95
Pääomavastikeyli/alijäämä laina 5	-474,74
Alv-vastikeyli/alijäämä laina 3	0,00
Alv-vastikeyli/alijäämä laina 4	0,00
Alv-vastikeyli/alijäämä laina 5	0,00

KOKONAISJÄÄMÄ 11 087,42

Rahoitusomaisuus	21 968,04
Lyhytaik. Vieras pääoma	-42 089,50
seur. Tilikauden lainanlyhennykset	31 208,88
TASEEN RAHOITUSASEMA	11 087,42

erotus 0,00

	2019	2018
Rahavarat 1.1.	38 787,24	37 330,93
Rahavarat 31.12.	17 182,96	38 787,24
Rahavarojen muutos	-21 604,28	1 456,31

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Isännöinti Pyhäjärven Tilitoimisto Oy / Tuohimaa Kati

1. YLEISTÄ Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Pyhäjärvellä sijaitsevia määräaloja kolmesta eri tilasta sekä niille rakennettavia rakennuksia.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeiden lukumäärä 1.000 kpl. Yhtiö on Pyhäjärven kaupungin tytäryhtiö. Kiinteistö Oy Rillankivi omistaa yhtiöstä 50,70 % ja Pyhäjärven kaupunki 3,00 %, yhteensä 53,70 %.

3. HALLINTO

Hallitus
Sari Ahola, puheenjohtaja
Sami Laukkanen
Matti Ruotoistenmäki

Hallitus kokoontui tilikaudella kaksi kertaa. Varsinainen yhtiökokous on pidetty 26.06.2019.

Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, päävastuullinen tilintarkastaja Tiina Mikkonen-Brännkärr.

4. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Rakennusliike on suorittanut edelleen takuuseen tilikauden aikana rakennuksessa havaittujen pienten vikojen/puutteiden korjauksia.

Hoitovastikkeet	01.07.-31.12.
Asuinhuoneistot	3,70 eur/m ²
Liikehuoneistot	4,44 eur/m ²
Varasto	1,48 eur/m ²
Kylmä vesi	4,20 eur/m ³
Lämmin vesi	5,00 eur/m ³

5. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön toiminnan arvioidaan jatkuvan kuluvan tilikauden aikana entiseen tapaan.

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TP2019	TA2020
Liikevaihto				
Vastikkeet	17 918	18 942	18 942	18 942
Muut tuotot	440	1 200	534	500
Liiketoim.muut tuotot	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	18 358	20 142	19 476	19 442
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-87	-200	-87	-100
Henkilöstökulut	0	0	0	0
Muut hlöstökulut	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-87	-200	-87	-100
Poistot ja arvonalentum.				
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-16 350	-16 828	-17 350	-15 928
Hallintopalvelut	-3 646	-3 114	-3 210	-3 414
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-19 996	-19 942	-20 560	-19 342
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-1 725	0	-1 171	0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0	0	0	0
Voitto ennen satunn.eriä	-1 725	0	-1 171	0
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot				
Konserniavustus	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	0	0
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-1 725	0	-1 171	0

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

TASE	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	938 251	938 251	OMA PÄÄOMA	939 744	940 915
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	20 000	20 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	922 600	922 600
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-1 685	40
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-1 172	-1 725
Aineelliset hyödykkeet	938 251	938 251	VIERAS PÄÄOMA	764	12 440
1. Maa- ja vesialueet	0	0	Pitkäaikainen	0	0
2. Liittymät	19 900	19 900	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	893 700	893 700	2.Lainat rah.laitos	0	0
4. Kiint koneet ja laitteet	24 651	24 651	3.Lainat julkisyht	0	0
5. Koneet ja kalusto	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	764	12 440
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rah.laitos	0	0
 			2.Saadut ennakot	58	0
Sijoitukset	0	0	3.Ostovelat	619	694
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	4.Muut velat	87	11 747
2. Muut saamiset	0	0	5.Siirtovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 257	15 105	VASTATTAVAA YHT	940 508	953 356
Saamiset	3	2 665			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	3	2 665			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	3	2 665			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Rahat ja pankkisaamiset	2 254	14 686			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	940 508	953 356			

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Rahoituslaskelma	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-1 171,66	-1 725,08
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 171,66	-1 725,08
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-11 676,25	-1 193,07
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	2 662,38	671,01
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähennys (-)	0,00	0,00
Rahoituksen nettorahavirta	-9 013,87	-522,06
Rahavarojen muutos	-10 185,53	-2 247,14
Rahavarat 31.12.	2 253,70	12 439,23
Rahavarat 1.1.	12 439,23	14 686,37
Rahavarojen muutos	-10 185,53	-2 247,14
	0,00	0,00

10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2019

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI Tekninen toimi

1. JOHDANTO

Pyhäjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhäjärven kunnan pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristönhoitotoista.

2. KAAVOITUS

Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus säätelevät kaavoitusta ja rakentamista. Kunnat vastaavat yleis- ja asemakaavoituksesta omalla alueellaan. Pyhäjärven kaupungin kaavoitusta ohjaa Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus järjestämällä vuosittain kunnan kanssa kehittämiskeskustelut sekä yksittäisiä kaavoja koskien viranomais- ja työneuvottelut.

Kunnan alueiden käytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa. Asemakaavassa osoitetaan kunnan osan alueen käytön ja rakentamisen järjestäminen. Kunnat voivat laatia yhteisen yleiskaavan.

Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella (MRL 4 §).

Kaavoitus huolehtii yhdyskuntarakenteen terveestä kehityksestä ja taloudellisuudesta sekä turvaa riittävän tonttivarannon tulevien vuosien rakennustoiminnalle. Kaavaprosessi hoidetaan kaupungin omana työnä, kaavasuunnittelu ostopalveluna.

3. YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vuoden 2010 alusta rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon järjestäminen siirtyvät peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden vastuulle.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto tekevät oman tilinpäätöksen.

4. VESIHUOLTO

Pyhäjärven kaupungin vesi- ja jätevesihuollosta vastaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

5. KAUKOLÄMPÖ

Pyhäjärven kaupungin kaukolämmöstä vastaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

6. JÄTEHUOLTO

Pyhäjärven kaupungin alueella jätehuollosta vastaa Vestia Oy.

7. VESIENSUOJELU

Talvella 2019 tehtiin koeniittoa uudella vedettävällä niittokoneella. Koeniiton perusteella niittokoneeseen tehtiin rakenteellisia muutoksia. Talviniittoa tehdään talvella 2020. Vesikasvien niittoa suoritetaan kesäaikaisena vuosittain, kuten myös seurataan aktiivisesti mm. lentokartoituksilla.

Purojen ja järvialueen vesinäytteenotosta analysointineen huolehtii Ahma ympäristö Oy. Pyhäjärven kalastusta ja kalakantojen tilaa seurataan säännöllisesti Eurofins NabLabs Oy:n tekemänä. Seuranta kuuluu Pyhäjärven säännöstelyn vaikutusten seurantaan. Pyhäjärvi kuuluu valtakunnalliseen vedenlaaduntarkkailuohjelmaan. Pyhäjoen ja Pyhäjärven pohjoisosan vedenlaadunseuranta kuuluu Pyhäjoen yhteistarkkailuohjelmaan. Tämän lisäksi osakaskunnat tarkkailevat omalta osaltaan vesistöjen tilan- ja kalakantojenkehitystä ja toimivat ripeästi tarpeen niin vaatiessa. Laskeutusaltaiden huoltotarvetta seurataan vuosittain Pyhäjärven kaupungin laatiman huoltosuunnitelman mukaan.

8. PILAANTUNEET MAAT

Vanhan Pyhäjärventien peruskorjauksessa 22.7.2019 löytyi öljyistä maa-ainesta paalulta 55 vasemman kaistan alta. Pilaantunutta maa-ainesta oli yhteensä 155,28 tonnia ja öljyhiilipitoisuus 800...1200 mg/kg. Maa-ainekset kuljetettiin Vestian vastaanottopisteeseen Ylivieskaan. PIMA-konsulttina toimi Geobotnia Oy.

Paikannuskuva pilaantuneen maa-aineksen sijainnista.

Kokonaiskustannus puhdistamisesta oli 23.570,95 €, josta on tehty hakemus korvauksista Öljysuojelurahastolle

Ympäristötilinpäätöksen laatija tekninen johtaja Sami Laukkanen.